

Broj: 02-04-3872-2/26
Sarajevo, 05.02.2026. godine

Na osnovu člana 26. i 28. stav (4) Zakona o Vladi Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 36/14 - Novi prečišćeni tekst i 37/14 -Ispravka), člana 132. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 35/05) i člana 4. Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 40/22) Vlada Kantona Sarajevo, na **149.** vanrednojsjednici održanoj **05.02.2026.** godine, donijela je

ZAKLJUČAK

1. Prihvata se Izvještaj o radu Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo za 2025. godinu.
2. Izvještaj iz tačke 1. ovog zaključka dostavlja se Skupštini Kantona Sarajevo na nadležno odlučivanje.
3. Ovaj zaključak stupa na snagu danom donošenja.

P R E M I J E R

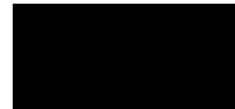
Nihad Uk

Dostaviti:

1. Predsjedavajući Skupštine Kantona Sarajevo,
2. Skupština Kantona Sarajevo,
3. Zamjenici predsjedavajućeg Skupštine Kantona Sarajevo (3x),
4. Premijer Kantona Sarajevo,
5. Kantonalna uprava za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo,
6. Evidencija,
7. A r h i v a.

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
**CANTON SARAJEVO
ASSEMBLY**

Broj:
Sarajevo,

Na osnovu člana 117., a u vezi člana 120. stav 2. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo" broj 41/12- Drugi novi prečišćeni tekst, 41/12, 15/13, 47/13, 47/15, 48/16, 9/20, 14/20, 16/22, 17/22- ispravka i 47/24) Skupština Kantona Sarajevo, na sjednici održanoj dana _____ 2026. godine, povodom razmatranja Izvještaja o radu Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo za 2025. godinu, donijela je slijedeći

- PRIJEDLOG -

ODLUKA

Usvaja se Izvještaj o radu Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo za 2025. godinu.

Broj: _____
Sarajevo, _____

**PREDSJEDAVAJUĆI
SKUPŠTINE KANTONA SARAJEVO**

Elvedin Okerić

Adresa: Reisa Džemaludina Čauševića 1, 71 000 Sarajevo
Tel: + 387 (0) 33 562-055, Fax: + 387 (0) 33 562-210
Web: <http://skupstina.ks.gov.ba>
E-mail: skupstina@skupstina.ks.gov.ba

O B R A Z L O Ź E N J E

I - PRAVNI OSNOV

Pravni osnov za donošenje ove Odluke sadržan je u članu 117. a vezi sa članom 120. stav 2. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo," broj: 41/12 -Drugi novi prečišćeni tekst , 15/13, 47/13, 47/15, 48/16, 9/20, 14/20, 16/22 i 17/22 – Ispravka i 47/24) kojim je utvrđeno da Skupština Kantona Sarajevo u okviru svojih nadležnosti donosi Ustav, zakone, budžet i izvještaj o izvršenju budžeta, prostorni plan Kantona, Poslovnik Skupštine, odluke i zaključke, deklaracije, rezolucije, preporuke i smjernice i daje autentična tumačenja zakona ili drugog akta. donosi: uredbе, odluke, rješenja i zaključke.

II - RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Član 132. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Sl. novine Federacije BiH" br. 35/05) propisuje da je inspekcija dužna najmanje jednom godišnje podnijeti pisani izvještaj o izvršenim inspekcijskim pregledima, o nađenom stanju, pojavama i problemima i o poduzetim mjerama s prijedlogom mjera koje bi trebalo poduzeti za otklanjanje utvrđenog nezakonitog ponašanja. U izvještaju se obavezno moraju obraditi vidovi i načini kršenja zakona i drugih propisa, nedostaci u propisima te predložiti u kojem bi pravcu trebalo mijenjati pojedina zakonska rješenja.

Shodno stavu (2) tačka 2. istog člana "kantonalna inspekcija izvještaj podnosi vladi kantona i skupštini kantona."

Postupajući u skladu sa naprijed navedenim članom, dostavljen je Izvještaj o radu Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo za 2025. godinu koji je radi lakše preglednosti sačinjen po organizacionim jedinicama - inspektoratima i sektorima.

U izvještaju je prikazan broj inspektora koji su obavljali poslove inspekcijskog nadzora na dan 31.12.2025. godine, propisi nad čijom primjenom su vršeni inspekcijski nadzori, broj planiranih i izvršenih inspekcijskih nadzora, broj donijetih rješenja, broj izdatih prekršajnih naloga i njihova novčana vrijednost, predmet u kojem su vršeni inspekcijski nadzori kao i realizovani zadaci Sektora.

Svi pokazatelji su radi lakšeg praćenja rada inspekcijskih službi izraženi i uporedno sa brojem planiranih inspekcijskih nadzora kao i sa brojem inspekcijskih nadzora izvršenih u prethodnom izvještajnom periodu.

Pored broja izvršenih / planiranih inspekcijskih nadzora, uporedni pokazatelji su prikazani i za izdate upravne mjere - rješenja kao i za pokrenute prekršajne postupke izdavanjem prekršajnih naloga u njihovoj novčanoj vrijednosti.

Također su navedeni negativni pojavni oblici i problemi s kojima se inspektori susreću na terenu, te dat prijedlog kako iste prevazići.

Broj izvršenih inspekcijskih nadzora kao i poduzetih mjera razlikuje se po inspektoratima prije svega zbog broja izvršilaca, dužine trajanja inspekcijskog nadzora i specifičnosti pojedinih inspekcijskih nadzora.

Odstupanja od broja planiranih inspekcijskih nadzora u pojedinim inspektoratima su prisutna, međutim za isto je razlog nepredviđeno odsustvo inspektora zbog spriječenosti za rad, u pojedinim specifičnim slučajevima zbog dužine trajanja inspekcijskog nadzora, te podkapacitiranosti Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo u broju izvršilaca po organizacionim jedinicama u odnosu na obim posla.

Izvještaj je sačinjen u skladu sa Odlukom o metodologiji izrade i donošenja programa rada i izvještaja o radu Vlade Kantona Sarajevo i kantonalnih organa ("Sl.novine Kantona Sarajevo" broj: ("Sl.novine Kantona Sarajevo" broj 1/23)) i člana 16. stav (2) Odluke o metodologiji izrade i donošenja programa rada i izvještaja o radu Vlade Kantona Sarajevo i kantonalnih organa ("Sl. novine Kantona Sarajevo", broj 18/25), s tim što je proširen poglavljem – Prijedlog mjera.

U poglavlju – Prijedlog mjera kandidovane su aktivnosti na rješavanju problema iz oblasti Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo uočeni prilikom vršenja inspekcijskih nadzora u periodu od 01.01. do 31.12.2025. godine.

U istom su predložene mjere i aktivnosti na rješavanju spomenutih problema, od kojih su neki u direktnoj nadležnosti ove Kantonalne uprave, a neki problemi su delegirani nadležnim institucijama bez čijeg rješavanja po hitnom postupku inspekcije koje djeluju unutar ove Kantonalne uprave neće imati ambijent i okruženje za efikasan i efektivan rad.

Ono što smatramo potrebnim istaći je činjenica da ovaj organ kontinuirano radi i na otvorenoj komunikaciji sa građanima u čemu je u izvještajnom periodu ostvaren napredak.

Shodno naprijed navedenom, Skupština Kantona Sarajevo je donijela predmetnu Odluku.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO
Kantonalna uprava za inspekcijske
poslove

Босна и Херцеговина
Федерација Босне и Херцеговине
КАНТОН САРАЈЕВО
Кантонална управа за инспекцијске
послове

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
CANTON SARAJEVO
Cantonal Administration for Inspection Issues

IZVJEŠTAJ O RADU KANTONALNE UPRAVE ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE KANTONA SARAJEVO ZA 2025. GODINU

Sarajevo, januar 2026. godine

SADRŽAJ

I UVODNI DIO.....	4
II PROGRAMSKI DIO.....	6
III NORMATIVNI DIO.....	7
IV TEMATSKI DIO.....	7
V FINANSIJSKI DIO.....	8
VI KAPITALNI PROJEKTI.....	12
VII OCJENA STANJA I POSTIGNUTIH REZULTATA.....	12
VIII PROGRAMSKA ORIJENTACIJA.....	44
IX IZVRŠENJE KONTINUIRANIH POSLOVA.....	49
1. INSPEKTORAT POLJOPRIVREDNE, VODNE I ŠUMARSKO - LOVNE INSPEKCIJE.....	50
1.1. Poljoprivredna inspekcija.....	54
1.2. Vodna inspekcija.....	55
1.3. Šumarsko-lovna inspekcija.....	56
2. INSPEKTORAT VETERINARSKE INSPEKCIJE.....	57
3. INSPEKTORAT URBANISTIČKO - GRAĐEVINSKE, STAMBENE, KOMUNALNE INSPEKCIJE, INSPEKCIJE ZAŠTITE OKOLIŠA, ZAŠTITE PRIRODE I ZAŠTITE DOBARA BAŠTINE.....	65
3.1. Kantonalna urbanističko-građevinska inspekcija.....	69
3.2. Kantonalna inspekcija u stambenoj oblasti	72
3.4. Kantonalna inspekcija zaštite okoliša	76
3.5. Kantonalna inspekcija zaštite prirode	80
3.6. Kantonalna inspekcija zaštite baštine.....	81
4.1. Elektroenergetska inspekcija.....	84
4.2. Termoeenergetska inspekcija.....	85
4.3. Geološka inspekcija.....	86
4.4. Rudarska inspekcija.....	87
5. INSPEKTORAT TRŽIŠNO – TURISTIČKE INSPEKCIJE.....	87
6. INSPEKTORAT RADA, ZAŠTITE NA RADU, SOCIJALNE ZAŠTITE I SPORTA.....	99
6.1. Inspekcija rada.....	103
6.2. Inspekcija rada u oblasti zaštite na radu.....	107
6.3. Inspekcija socijalne zaštite.....	110
6.4. Inspekcija za sport.....	112
7. INSPEKTORAT SANITARNE, ZDRAVSTVENE, FARMACEUTSKE INSPEKCIJE I INSPEKCIJE ZA HRANU.....	113
7.1. Sanitarna inspekcija.....	118
7.2. Zdravstvena inspekcija	130
7.3. Farmaceutska inspekcija.....	136
7.4. Inspekcija za hranu.....	138
8. INSPEKTORAT SAOBRAĆAJNE I CESTOVNE INSPEKCIJE.....	146
8.1. Saobraćajna inspekcija	149

8.2. Inspekcija za ceste.....	150
9. INSPEKTORAT PROSVJETNE INSPEKCIJE.....	151
10. SEKTOR ZA INTERNU KONTROLU.....	160
11. SEKTOR ZA OPĆE POSLOVE, PISARNICU I ARHIVU.....	161
12. SEKTOR ZA EKONOMSKO – FINANSIJSKE POSLOVE.....	162
13. SEKTOR ZA INFORMISANJE, INFORMATIKU I ANALITIKU.....	163
14. SEKTOR ZA PRAVNE I KADROVSKE POSLOVE	165
X PREGLED UNUTRAŠNJE ORGANIZACIJE, KADROVSKE I MATERIJALNE OSPOSOBLJENOSTI KANTONALNOG ORGANA.....	165
XI NAČIN OSTVARIVANJA SARADNJE SA FEDERALNIM ORGANIMA, DRUGIM KANTONIMA, OPĆINAMA, GRADOM SARAJEVOM, OMBUDSMENIMA, NEVLADINIM SEKTOROM I DRUGIM ORGANIMA.....	171

Na osnovu člana 132. stav (1) i (2) tačka 2. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj 35/05) i Odluke o metodologiji izrade i donošenja programa rada i izvještaja o radu Vlade Kantona Sarajevo i kantonalnih organa ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 1/23), direktor Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo, podnosi

**IZVJEŠTAJ O RADU
KANTONALNE UPRAVE ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE
KANTONA SARAJEVO
ZA 2025. GODINU**

I UVODNI DIO

Na osnovu člana 132. stav (1) i stav (2) tačka 2. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Sl. novine Federacije BiH", broj: 35/05) i članom 12. stav (1) tačka d) i 14. Zakona o inspekcijama Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 2/17 i 37/21) Kantonalna uprava za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Kantonalna uprava) dužna je najmanje jednom godišnje podnijeti pisani izvještaj o izvršenim inspekcijskim nadzorima, o zatečenom stanju i poduzetim mjerama.

Izvještaj o radu sačinjen je na osnovu Odluke o metodologiji izrade i donošenja programa rada i izvještaja o radu Vlade Kantona Sarajevo i kantonalnih organa ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 1/23).

Cilj izvještaja o radu je upoznati zakonodavne i izvršne organe Kantona Sarajevo, kao i sva zainteresovana lica o realizaciji Programa rada, poduzetim i realizovanim aktivnostima u prethodnoj godini, ukazati na pojave i probleme sa kojima se suočavamo, predložiti mjere koje treba poduzeti za otklanjanje utvrđenih nezakonitosti sve u cilju unapređenja procesa u Kantonu, te uvođenja pravne sigurnosti sa aspekta poštivanja propisa svih potencijalnih subjekata nadzora. U izvještaju su obrađeni oblici i načini kršenja zakona i drugih propisa, nedostaci u propisima te prijedlozi u kojem pravcu bi trebalo mijenjati pojedina zakonska rješenja.

U skladu sa djelokrugom rada propisanim Zakonom o organizaciji i djelokrugu organa uprave i upravnih organizacija Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 41/12, 8/15, 13/17 i 50/20) Kantonalna uprava vrši inspekcijske poslove iz nadležnosti kantonalnih inspekcija koje su organizovane u njenom sastavu i druge upravne i stručne poslove u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Putem inspekcija iz određene upravne oblasti Kantonalna uprava obavlja stručne i operativne inspekcijske poslove kontrole provođenja zakona i drugih materijalnih propisa kojima su definisane

odredene politike i utvrđeno funkcionisanje pojedinih privrednih djelatnosti, poduzima mjere u vršenju inspekcijskog nadzora, vodi evidenciju o izvršenim inspekcijskim nadzorima, izrečenim mjerama kao i izdatim i naplaćenim prekršajnim nalogima, prati stanje u oblastima koje nadzire, pojavne oblike i probleme te daje prijedlog mjera za rješavanje istih.

Osim praćenja stanja u oblastima koje nadziru i prikupljanja operativnih podataka o subjektima nadzora, preventivnog, edukativnog i korektivnog djelovanja na subjekte nadzora, inspekcijske službe imaju obavezu sankcionisanja prekršilaca izricanjem upravnih, prekršajnih i drugih mjera, te kontrolu izvršenja izrečenih mjera.

Iako je osnovna funkcija inspekcije da vrši nadzor nad primjenom propisa iz određene upravne oblasti, inspekcija ima i obavezu da kroz svoj rad utvrđuje manjkavost propisa nad čijom primjenom vrši nadzor te predlaže izmjene istih sa ciljem povećanja sigurnosti i efikasnosti na terenu.

Obzirom da je donijet novi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo, broj: 14-01-02-04930/24, na koji je Vlada Kantona Sarajevo na osnovu Odluke, broj: 02-04-9060-7/25 od 20.03.2025 dala saglasnost, broj: 02-04-9060-7/25 od 20.03.2025. godine, to su se poslovi iz djelokruga Kantonalne uprave za izvještajni period, vršili u okviru sljedećih organizacionih jedinica:

1. Sektor za opće poslove, pisarnicu i arhivu;
2. Inspektorat poljoprivredne, vodne i šumarske inspekcije;
3. Inspektorat veterinarske inspekcije;
4. Inspektorat urbanističko-građevinske, stambene, komunalne inspekcije, inspekcije zaštite okoliša, zaštite prirode i zaštite dobara baštine;
5. Inspektorat tehničke inspekcije;
6. Inspektorat tržišno-turističke inspekcije;
7. Inspektorat rada, zaštite na radu, socijalne zaštite i sporta;
8. Inspektorat sanitarne, zdravstvene i farmaceutske inspekcije i inspekcije za hranu;
9. Inspektorat saobraćajne i cestovne inspekcije;
10. Inspektorat prosvjetne inspekcije;
11. Sektor za internu kontrolu;
12. Sektor za ekonomsko-finansijske poslove;
13. Sektor za informisanje, informatiku i analitiku;
14. Sektor za pravne i kadrovske poslove.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo, u odnosu na prethodno važeći Pravilnik koji je u svom organizacijskom dijelu pored Inspektorata imao Sektor za stručne i zajedničke poslove, umjesto navedenog Sektora, novoformirane su sljedeće organizacione jedinice: Sektor za opće poslove, pisarnicu i arhivu, Sektor za ekonomsko-finansijske poslove, Sektor za informisanje, informatiku i analitiku i Sektor za pravne i kadrovske poslove. Jedan od razloga nove unutrašnje organizacije su bili poslovi koji su od 01.01.2024. godine preuzeti od strane Stručne službe za zajedničke poslove Kantona Sarajevo, a

koje je do tada ista za Kantonalnu upravu obavljala personalne i opće poslove, poslove nabavki i distribucije materijalnih sredstava, održavanje voznog parka, zakupa poslovnih prostora, obezbjeđenja poslovnih prostorija, te održavanje istih, kao i obezbjeđenje komunalnih usluga, protupožarne zaštite i čistoće. Osim toga, preuzeti su i poslovi obezbjeđenja dobrovoljnog osiguranja zaposlenih, usluga korištenja reprezentacije, fiksne i mobilne telefonije, kao i obezbjeđenja internet pristupa.

Kantonalna uprava je postupala u skladu sa utvrđenim nadležnostima propisanim Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, Ustavom Kantona Sarajevo, Zakonom o organizaciji i djelokrugu organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine, Zakonom o prekršajima Federacije Bosne i Hercegovine, Zakonom o organizaciji i djelokrugu organa uprave i upravnih organizacija Kantona Sarajevo i Zakonom o inspekcijama Kantona Sarajevo, te zakona donesenih na državnom nivou, federalnih zakona, kantonalnih zakona, pravilnika, odluka i uredbi. Pored navedenog, inspekcija rada vrši nadzor nad primjenom granskih kolektivnih ugovora.

II PROGRAMSKI DIO

Programski dio izvještaja o radu Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo za 2025. godinu prioritetno je bio usmjeren na efektivno uspostavljanje fiskalne i finansijske discipline kod subjekata nadzora, stvaranje uslova za rast djelatnosti turizma kao strateške djelatnosti u Kantonu Sarajevo, zaštitu prava iz radnih odnosa, zaštitu i poboljšanje zdravlja stanovništva u Kantonu Sarajevo gdje su ključnu ulogu zauzeli Inspektorat tržišno - turističke inspekcije, Inspektorat rada, zaštite na radu, socijalne zaštite i sporta, Inspektorat sanitarne, zdravstvene i farmaceutske inspekcije i inspekcije za hranu i Inspektorat veterinarske inspekcije.

U 2025. godini rad je bio usmjeren i na efikasno i efektivno izvršavanje inspekcijskih poslova iz nadležnosti svih ostalih inspektorata koje djeluju u sastavu Kantonalne uprave u skladu sa ciljevima, programom i aktivnostima planiranih godišnjim programom rada.

Izvještaj o radu Kantonalne uprave za 2025. godinu zasniva se na postojećem broju izvršilaca u Kantonalnoj upravi koji je, u odnosu na sistematizovanih 205 radnih mjesta predviđenih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Kantonalne uprave, manji i sa danom 31.12.2025. godine je iznosio 137 izvršilaca, što čini 66,83 % popunjenosti radnih mjesta.

Pored navedenog u Kantonalnoj upravi su u toku 2025. godine u skladu sa programskim ciljevima i aktivnostima obavljani i realizovani finansijski poslovi u okviru nadležnosti ovog organa, poslovi zastupanja pred nadležnim sudovima, vođenje registra novčanih kazni, evidencije o izvršenim inspekcijskim nadzorima i poduzetim mjerama, obuke državnih službenika i namještenika, sačinjavanje nacrtu programa rada i izvještaja o radu koji se podnose Vladi i Skupštini Kantona Sarajevo, kao i sačinjavanje izvještaja i informacija kao neprogramiranih zadataka po zahtjevu resornih ministarstava, Federalne uprave za inspekcijske poslove i drugih institucija.

Također, izvještajna godina je prošla i u znaku koordiniranog pristupa inspektorata u sprovođenju brojnih strateških dokumenata Vlade Kantona Sarajevo, kao i saradnje sa kantonalnim i federalnim ministarstvima, Federalnom upravom za inspekcijske poslove, Uredom za borbu protiv korupcije Kantona Sarajevo, te Direkcijom za robne rezerve Kantona Sarajevo.

U toku izvještajnog perioda, određeni broj inspektora bio je odsutan usljed privremene spriječenosti za rad, što nije uticalo na krajnju realizaciju rezultata koji su povećani u odnosu na planirane, a čemu je svakako doprinijelo strateško planiranje i izvršavanje inspekcijskih postupaka.

Izvršenje konkretnih poslova i radnih zadataka za pojedini mjesec u značajnoj mjeri zavisilo je od broja izvršilaca – kantonalnih inspektora, trenutnog stanja na terenu u svakoj pojedinoj oblasti u kojoj inspekcijski nadzor vrše kantonalni inspektori, te od veoma složenih zaduženja od strane nadležnih organa, a koji u Programu rada nisu bili planirani.

Hitnost inspekcijskih nadzora, a samim tim odstupanje od Programa rada često je uzrokovano pojavama na terenu i diktirano uslovima pojava oblika na tržištu, intenziviranjem poslova ove Uprave, uvođenjem dvosmjenskog rada, a vrlo često, uslijed potrebe na terenu u pojedinim inspektoratima i treće smjene u kojoj se radilo iza 22 sata u vrijeme održavanja Sarajevo Film Festivala, kao i po zahtjevu Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo.

Jedan od pravaca djelovanja unutar Kantonalne uprave u 2025. godini, u cilju jačanja antikoruptivnog sistema koji bi spriječio eventualne zloupotrebe resursa i narušavanja ugleda Uprave, bio je u implementaciji mehanizama i procedura kako bi se utvrdili eventualni propusti pri radu, a koji su rezultirali pokretanjem nekoliko disciplinskih postupaka protiv inspektora ove Uprave, te preventivne suspenzije.

Također, ustrajalo se na implementaciji priprema produktivnijih planova rada svih inspektorata, a na osnovu stečenih iskustava sa terena s ciljem ravnomjernije distribucije nadzora i veće pokrivenosti rada na području Kantona Sarajevo.

III NORMATIVNI DIO

Kantonalna uprava u skladu sa odredbama člana 2. Zakona o objavljivanju propisa i drugih općih akata ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 18/11) u izvještajnom periodu, a kako je već prethodno navedeno, donijela je Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo, broj: 14-01-02-04930/24, na koji je Vlada Kantona Sarajevo na osnovu Odluke, broj: 02-04-9060-7/25 od 20.03.2025 dala saglasnost, broj: 02-04-9060-7/25 od 20.03.2025. godine, dok uputstva, instrukcije i naredbe nisu donošene.

IV TEMATSKI DIO

Izveštaj o radu Kantonalne uprave za inspekcijske poslove za 2024. godinu

Zaključak Vlade Kantona Sarajevo, broj: 02-04-3886-5/25 od 06.02.2025. godine;

Nakon što je Vlada Kantona Sarajevo prihvatila Izveštaj Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo za 2024. godinu, te donijela navedeni Zaključak i materijal dostavila Skupštini Kantona Sarajevo na nadležno odlučivanje, Izveštaj Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo za 2024. godinu je kao 34. tačka u okviru dnevnog reda uvršten na 28. radnoj sjednici Skupštine Kantona Sarajevo, ali zbog obimnog dnevnog reda do predaje ovog Izveštaja, u zakonom predviđenom roku, isti nije dostavljen na raspravu i glasanje Skupštini Kantona Sarajevo.

V FINANSIJSKI DIO

Na početku ovog dijela napominjemo da su dati pokazatelji izvršenja za period 01.01.-30.09.2025. godine iz razloga što u ovom momentu pripreme izvještaja o radu nisu završeni poslovi oko finansijskog izvještaja za 2025. godinu (godišnji izvještaj) za koji je rok 28. februar 2026. godine.

Planirani izdaci Kantonalne uprave za 2025. godinu iznose 10.060.970,00 KM, a izvršeni za izvještajni period od 01.01.-30.09.2025. godine iznosili su 6.766.238,18 KM ili 67,25%.

Najveći dio izvršenih rashoda odnosi se na direktne troškove uposlenika u iznosu od 6.302.427,91 KM ili 93,15 % u strukturi izvršenih rashoda, a odnose se na sljedeće:

1. Bruto plate i naknade (5,243.811,41 KM); 2. Naknade troškova prevoza (76.168,30 KM); 3. Naknade za topli obrok (304.606,73); 4. Otpremnine za odlazak u penziju (67.834,26); 5. Naknade za slučaj smrti ili teže invalidnosti i ostalih bolesti (40.397,00 KM); 6. Naknade za regres za godišnji odmor (111.061,00 KM) i 7. Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi (458.549,21 KM).

Ovi rashodi realizovani su u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima.

Drugi dio izvršenih izdataka odnosi se na poziciju "Izdaci za materijal i usluge".

U izvještajnom periodu na poziciji "Izdaci za materijal i usluge" ukupno su izvršeni izdaci u iznosu od 463.810,27 KM ili 6,85% u ukupnoj strukturi izvršenih izdataka a prema sljedećoj analitici:

I Izdaci za energiju realizovani su u ukupnom iznosu od 63.376,80 KM od čega:

1. Električna energija 41.506,20 KM
2. Plin 21.870,60 KM.

II Izdaci za komunalne usluge iznosili su 7.414,35 KM kako slijedi:

1. Izdaci za telefon, telefaks i teleks 1.656,70 KM
2. Poštanske usluge pretinca 57,30 KM
3. Izdaci za vodu i kanalizaciju 5.159,18 KM
4. Izdaci usluge odvoza smeća 541,17 KM

III Za nabavku materijala i sitnog inventara utrošeno je 30.375,81 KM kako slijedi:

1. Izdaci za obrasce i papir 20.237,34 KM
2. Izdaci za kompjuterski materijal 1.347,51 KM
3. Sitan inventar 818,47 KM
4. Kancelarijski materijal 546,83 KM
5. Izdaci za ostali administrativni materijal 1.999,78 KM
6. Materijal za čišćenje 348,08 KM
7. Auto gume 5.077,80 KM

IV Izdaci za usluge prevoza i goriva izvršeni su u iznosu od 37.720,46 KM od čega;

1. Benzin 18.839,48 KM
2. Dizel 16.308,50 KM
3. Registracija motornih vozila 2.572,48 KM

V Za unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine utrošena su sredstva u iznosu od 174.732,30 KM od čega

1. Unajmljivanje prostora ili zgrada 174.732,30 KM

VI Izdaci za tekuće održavanje izvršeni su u iznosu od 44.485,17 KM, a odnose se na sljedeće:

1. Usluge opravki i održavanje opreme 3.691,35 KM
2. Usluge opravki i održavanje vozila 38.550,12 KM
3. Usluge opravki i održavanja zgrada 781,20 KM
4. Ostale usluge opravke i održavanja 1.462,50 KM

VII Izdaci osiguranja i bankarskih usluga i usluga platnog prometa iznosili su 18.342,40 KM od čega;

1. Osiguranje vozila 7.722,40 KM
2. Osiguranje zaposlenih – kolektivno životno osiguranje 10.620,00 KM

VIII Ugovorene usluge u iznosu 87.362,98

1. Usluge objavljivanja tendera i oglasa 3.603,42 KM
2. Izdaci za rad u komisijama 23.781,18 KM
3. Posebna naknada na dohodak za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća 16.665,38 KM
4. Ostale nespomenute usluge i dažbine 4.392,00 KM
5. Izdaci za fizičko obezbjeđenje objekata 1.193,01 KM
6. Putni troškovi 520,70 KM
7. Usluge štampanja 22.410,18 KM
8. Usluge reprezentacije 128,50 KM
9. Izdaci računovodstvenih i revizijskih usluga 470,00 KM
10. Kompjuterske usluge 9.360,00 KM
11. Posebna naknada za poticanje rehabilitacije i zapošljavanje osoba s invaliditetom 4.702,50 KM
12. Doprinosi za zdravstveno osiguranje iz primitaka od dr.sam.djelatnosti 27,78 KM
13. Doprinosi za PIO iz primitaka od dr.sam.djelatnosti 41,67 KM

14. Porez na dohodak od dr.sam.djelatnosti 66,66 KM.

U izvještajnom periodu izvršena je sljedeća preraspodjela sredstava :

SA:

Kantonalna uprava za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo,
Razdio 11, glava 09, Potrošačka jedinica 0001, Ekonomski kod
614300, Subanalitika BIN002- Vršenje analiza uzorkovanih
artikala za potrebe inspekcijskog nadzora 28.788,00 KM

NA:

Univerzitet u Sarajevu – Veterinarski fakultet,
Razdio 35, glava 02, Potrošačka jedinica 0026, Ekonomski kod
613400-Nabavka materijala i sitnog inventara 28.788,00 KM

Tabelarni prikaz budžetskih pozicija sa rasporedom sredstava u okviru budžetske pozicije

OPIS	BUDŽET KS ZA 2015. GODINU	RAZGRANIČENA SREDSTVA (IZVOR 30)	IZVRŠENE PRERASPODIJE	UKUPNO (2+3+4)	IZVRŠENJE HA 2015. GODINA	IZVRŠENJE HA 2014. GODINA	% (6/2)	INDEX
1	2	3	4	5	6	7	8	9
KANTONALNA UPRAVA ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE								
TEKUĆI IZDACI ORGANA UPRAVE	9.945.970	-	-	9.945.970	6.766.238	6.337.866	68	107
Plaće i naknade troškova zaposlenih	8.198.172	-	-	8.198.172	5.843.879	5.382.873	71	109
Bruto plaće i naknade	7.251.122	-	-	7.251.122	5.243.811	4.864.987	72	108
Naknade troškova zaposlenih	947.050	-	-	947.050	600.067	517.886	63	116
Naknade troškova prevoza na posao i s posla	103.950	-	-	103.950	76.168	67.316	73	113
Naknade za topli obrok	539.900	-	-	539.900	304.607	244.299	56	125
Naknade za regres za godišnji odmor	115.200	-	-	115.200	111.061	88.379	96	-
Otpremnine zbog odlaska u penziju	108.000	-	-	108.000	67.834	51.372	63	132
Naknade u slučaju smrti i teže invalidnosti	80.000	-	-	80.000	40.397	66.521	50	61
Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	784.261	-	-	784.261	458.549	511.250	58	90
Doprinosi poslodavca	784.261	-	-	784.261	458.549	511.250	58	90
Izdaci za materijal i usluge	963.537	-	-	963.537	463.810	442.943	48	105
Putni troškovi	10.000	-	-	10.000	521	1.042	5	50
Izdaci za energiju	98.000	-	-	98.000	63.377	62.885	-	101
Izdaci za komunalne usluge	54.100	-	-	54.100	7.414	7.852	-	94
Nabavka materijala i sitnog inventara	139.287	-	-	139.287	30.376	29.057	22	105
Izdaci za usluge prevoza i goriva	100.500	-	-	100.500	37.720	48.295	-	78
Uređivanje imovine i opreme	243.700	-	-	243.700	174.732	173.723	-	101
Izdaci za tekuće održavanje	111.900	-	-	111.900	44.485	26.761	-	166
Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	40.700	-	-	40.700	18.342	17.275	-	106
Ugovorene i druge posebne usluge	125.850	-	-	125.850	86.842	56.246	69	154
Posebna naknada na dohodak za zaštitu od prirodnih i drugih nepogoda	24.500	-	-	24.500	16.665	15.413	68	108
Posebna naknada za podsticanje rehabilitacije i zapošljavanje osoba sa invaliditetom	15.000	-	-	15.000	4.703	4.397	31	107
UKUPNO TEKUĆI TRANSFERI	100.000	-	-28.788	71.212	-	8.950	-	-
Tekući transferi	100.000	-	-28.788	71.212	-	8.950	-	-
Tekući transferi neprofitnim organizacijama	100.000	-	-28.788	71.212	-	-	-	#DIV/0!
Vršenje analiza uzorkovanih artikala za potrebe inspeksijskog nadzora	100.000	-	-28.788	71.212	-	-	-	#DIV/0!
Drugi tekući rashodi - sudske presude po tužbama uposlenika KS	-	-	-	-	-	8.950	#DIV/0!	-
UKUPNO ZA NABAVKU STALNIH SREDSTAVA	-	15.000	-	15.000	-	3.182	#DIV/0!	-
Izdaci za nabavku stalnih sredstava	-	15.000	-	15.000	-	3.182	#DIV/0!	-
Nabavka opreme	-	15.000	-	15.000	-	3.182	#DIV/0!	-
Nabavka uredskog namještaja	-	-	-	-	-	-	#DIV/0!	#DIV/0!
Nabavka kompjuterske opreme	-	-	-	-	-	-	#DIV/0!	-
Nabavka motornih vozila	-	-	-	-	-	-	#DIV/0!	-
Nabavka specifične opreme za vršenje inspeksijskog nadzora	-	-	-	-	-	-	#DIV/0!	-
Nabavka elektronske fotografske opreme	-	-	-	-	-	-	#DIV/0!	-
Inventar	-	-	-	-	-	-	#DIV/0!	-
Nabavka opreme	-	15.000	-	15.000	-	3.182	-	-
Ukupno za glavu 1109	10.045.970	15.000	-28.788	10.032.182	6.766.238	6.349.196	67	107

Tabelarni prikaz iznosa neto plaće po kategorijama posla

R.B.	OPIS	Broj uposlenika	Ukupna osnovna neto plata (bez minulog rada i dodataka)	Prosječna osnovna mjesečna neto plata (bez minulog rada i dodataka)
1	2	3	4	5
1.	Direktor	1	2.600	2.600
2.	Državni službenici:	121	212.280	1.754
2.1.	Rukovodeći državni službenici:	12	25.760	2.147
2.1.1.	Sekretar	1	2.480	2.480
2.1.2.	Glavni inspektor	9	18.720	2.080
2.1.3.	Pomoćnik direktora	2	4.560	2.280
2.2.	Državni službenici – Inspektori	101	173.720	1.720
2.3.	Ostali državni službenici	8	12.800	1.600
3.	Namještenici	15	16.160	1.077
3.1.	SSS	14	15.120	1.080
3.2.	KV	1	1.040	1.040
UKUPNO		137	231.040	1.686

VI KAPITALNI PROJEKTI

U 2025. godini Kantonalna uprava nije imala kapitalnih projekata.

VII OCJENA STANJA I POSTIGNUTIH REZULTATA

Izvještaj o radu zasniva se na Programu rada Kantonalne uprave, mjesečnim i sedmičnim planovima rada inspektorata i sektora koji djeluju unutar ovog organa.

Programom rada za 2025. godinu planiran je broj inspeksijskih nadzora koji se trebaju realizirati u naznačenom vremenskom periodu. Broj upravnih mjera i izdatih prekršajnih naloga nije moguće planirati jer isti ovise o zatečenom stanju prilikom vršenja inspeksijskog nadzora.

Izvještaj o radu se zasniva na postojećem broju inspektora u inspektoratima, koji je manji od broja izvršilaca predviđenih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Kantonalne uprave.

Inspektori Kantonalne uprave su u 2025. godini izvršili ukupno **40.459** inspeksijskih nadzora, što je u odnosu na planiranih 32.573 inspeksijskih nadzora više za **7.886** nadzora ili za **24,2 %**.

Upoređujući broj nadzora u odnosu na prethodnu 2024. godinu kada je izvršeno 40.175 inspeksijskih nadzora, uočljivo je povećanje broja inspeksijskih nadzora od **284** nadzora.

U cilju otklanjanja utvrđenih nedostataka u 2025. godini je donijeto **3.032** rješenja, što je u odnosu na prethodni izvještajni period odnosno 2024. godinu kada je donijeto 3.466 rješenja, manje za 434 rješenja.

Pored navedenih upravnih mjera, inspektori su u 2025. godini izdali **4.940 prekršajnih naloga u novčanoj vrijednosti od 6.384.540,00 KM**, što je u odnosu na prethodni izvještajni period u 2024. godini kada je izdato **4.771** prekršajnih naloga u novčanoj vrijednosti od 4.782.916,00 KM, više za 169 prekršajna naloga u novčanoj vrijednosti od **1.601.624,00 KM**.

Izvršenje konkretnih poslova i radnih zadataka za pojedini mjesec vrši se na osnovu mjesečnog plana rada donesenog na nivou svakog inspektorata, odnosno sektora. Međutim, isto je u značajnoj mjeri zavisilo i od trenutnog stanja na terenu u svakoj pojedinoj oblasti u kojoj inspekcijski nadzor vrše kantonalni inspektori, od angažmana inspektora u svojstvu svjedoka na velikom broju sudskih ročišta, te od dobijenih konkretnih, često veoma složenih zaduženja od nadležnih organa, a koji Programom rada nisu bili planirani

Hitnost inspekcijskih nadzora, a samim tim i odstupanje od godišnjeg Programa rada često je uzrokovano pojavama na terenu i diktirano uslovima pojava oblika na tržištu, što je praćeno intenziviranjem poslova Kantonalne uprave uvođenjem dvosmjenskog rada, a povremeno u pojedinim inspektoratima i rada noću.

U Prijedlogu mjera i aktivnosti na rješavanju problema iz oblasti Kantonalne uprave navedeni su problemi uočeni prilikom izvršenih inspekcijskih nadzora u periodu od 01.01. do 31.12.2025. godine. U istom su predložene mjere i aktivnosti na rješavanju spomenutih problema, od kojih su neki u direktnoj nadležnosti ove Kantonalne uprave, a neke probleme proslijeđujemo nadležnim institucijama izvršne i zakonodavne vlasti, bez čijeg rješavanja po hitnom postupku inspekcije koje djeluju unutar ove Kantonalne uprave neće imati ambijent i okruženje za efikasan i efektivan rad i ne mogu se postići željeni efekti u suzbijanju negativnih pojava na području za koje je nadležna Kantonalna uprava. U Kantonalnoj upravi koristeći iskustva sa terena, stvorene su pretpostavke za efikasniji rad inspekcijskih službi na nivou Kantona Sarajevo po ugledu na inspekcijske službe Evropske unije gdje se prije svega misli na uspostavu interaktivnog odnosa između inspekcijskih službi i subjekata nadzora u smislu edukativnog, preventivnog i korektivnog djelovanja inspekcija, zatim na uspostavu sistema neselektivnog odabira subjekata nadzora, na formiranje mješovitih inspekcijskih timova i time smanjenju vremena prisustva inspekcije kod subjekata nadzora.

Kantonalna uprava će u 2026. godini, zahvaljujući postignutom i stečenom iskustvu u prethodnom periodu dinamizirati svoje aktivnosti na obavljanju inspekcijskog nadzora utvrđenog godišnjim programom rada, bliže razrađenog kroz mjesečne planove obavljanja inspekcijskog nadzora, uz uvažavanje datih mišljenja od strane kantonalnih ministarstava iz odgovarajućih upravnih oblasti i aktuelne problematike i potreba. Također, za naredni period ova Kantonalna uprava će poduzeti sve radnje i mjere iz svoje nadležnosti kako bi tokom 2026. godine u cijelosti realizovala sve zacrtane strateške ciljeve, programe, rokove i ostvarila očekivane rezultate, kako u dijelu vršenja

inspeksijskog nadzora tako i dijelu koji se odnosi na povećanje kadrovske i stručne efikasnosti inspekcija, stručne obuke inspektora u dijelu primjene normative i zastupanja Kantonalne uprave po prekršajnim nalogima i zahtjevima za pokretanje prekršajnog postupka pred općinskim sudovima, radi sticanja znanja kao strateškog resursa. Pored toga, Kantonalna uprava će i dalje raditi na realizaciji svih Odluka i Zaključaka Vlade Kantona Sarajevo na najefikasniji i najefektivniji način, a također kao i u prethodnom periodu, u najkraćem vremenskom roku davati odgovore na sva poslanička pitanja i inicijative. U narednom periodu će biti poduzete aktivnosti kako bi se podigao nivo efikasnosti i efektivnosti rada javne uprave, s ciljem približavanja kako građanima, tako i privrednim subjektima koji posluju u zoni realne ekonomije.

Posebne aktivnosti su planirane na suzbijanju rada na crno i kontroli izdavanja fiskalnih računa, te inspeksijskih nadzora nad subjektima koji se bave turističkom djelatnošću, uključujući turističke agencije, vodiče i smještajne objekte.

Informisanjem građana, privrednih subjekata i medija putem web stranice Kantonalne uprave, koja je dostupna svim zainteresovanim, a kojima je omogućeno i davanje primjedbi, prijedloga i sugestija koje se odnose na rad ovog organa, postavljanje pitanja iz nadležnosti ovog organa, imalo je za cilj dostupnost i transparentnost u radu. Putem zvanične web stranice građani, privredni subjekti i mediji Kantona Sarajevo se redovno informišu o aktivnostima i poduzetim mjerama inspeksijskih organa koji djeluju unutar Kantonalne uprave o pojačanim inspeksijskim nadzorima, kao i rezultatima istih, te o najavama predstojećih planiranih aktivnosti.

Također, u cilju transparentnosti na zvaničnoj web stranici Kantonalne uprave dostupan je Upitnik za mjerenje zadovoljstva građana - podnositelje zahtjeva za vršenje inspeksijskog nadzora i Upitnik za mjerenje zadovoljstva za pravna lica - subjekte nadzora u postupku vršenja inspeksijskog nadzora Kantonalne uprave, te je imenovana osoba za koordinaciju i praćenje zadovoljstva korisnika usluga Kantonalne uprave.

U skladu sa odredbama Zakona o zaštiti ličnih podataka ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", br. 12/25) Kantonalna uprava za inspeksijske poslove Kantona Sarajevo imenovala je i službenika za zaštitu ličnih podataka.

Za uspješnu realizaciju predloženih mjera i aktivnosti, a u cilju unapređenja inspeksijskog nadzora, kao i unapređenja rada kompletnog javnog sektora na prostoru Kantona Sarajevo i šire, neophodno je puno jedinstvo svih ključnih subjekata, odnosno neophodno je ostvarenje imperativa jedinstva svih aktera zaduženih za efikasno provođenje mjera i aktivnosti koje su predviđene ovim prijedlogom, a koje su u njihovoj nadležnosti. Nadalje, za uspješnu realizaciju predloženih mjera i aktivnosti iz ovog prijedloga, neophodno je ostvariti ravnopravno raspoređivanje zadataka i aktivnosti na svim nivoima zakonodavne i izvršne vlasti, kao i odrediti neposredne izvršitelje istih kao nosioce, u tačno zadatim rokovima, kroz jasno definisani operativni plan rada.

Prilikom vršenja inspekcijskih nadzora, iz razloga pravovremenog djelovanja na terenu, inspektori Kantonalne uprave su u potrebi za korištenjem 47 motornih vozila. Obzirom na popriličnu zastarjelost voznog parka, redovno i vanredno održavanje istog iziskuje povećane finansijske troškove

Inspekcija rada Kantonalne uprave je tokom cijele godine vršila inspekcijske nadzore u svim oblastima rada subjekata nadzora pri čemu je poseban fokus stavljen na kontrolu rada na crno u Kantonu Sarajevo. "Rad na crno" kao konstantan pojavni oblik je i dalje prisutan ali u puno manjem obimu nego prethodnih godina, te je prestao biti masovna pojava u društvu. Isti je i dalje zastupljen najčešće u djelatnostima registrovanim kao ugostiteljska djelatnost i koji se pretežno odvija u poslijepodnevnim i noćnim satima. Pored "rada na crno", kao konstantni pojavni oblik je i prekovremeni rad, rad u dane sedmičnog odmora, rad na dane državnog praznika, sa posebnim osvrtom na tržne centre. Predmetni inspekcijski nadzori su vršeni u prvoj i drugoj smjeni, kao i u kasnim noćnim satima i rad u dane vikenda.

Pored navedenog, posebna pažnja inspekcije rada bila je usmjerena na kontrolu provedbe Uredbe o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru na teritoriji Kantona Sarajevo, odnosno na provjeru ispravnosti provođenja konkursne procedure, te na okolnosti bodovanja kandidata u konkursnim procedurama po osnovu Uredbe Vlade Kantona Sarajevo o jedinstvenim kriterijima i pravilima za zapošljavanje branitelja i članova njihovih porodica u institucijama u Kantonu Sarajevo, gradu Sarajevo i općinama u Kantonu Sarajevo, što je svakako doprinijelo povećanju broja prijava za kontrolu konkursne procedure.

S obzirom da Kanton Sarajevo ekonomski i turistički regionalni centar, kao jedan od primarnih strateških ciljeva Inspektorata tržišno- turističke inspekcije u izvještajnom periodu bila je kontrola poštivanja primjene zakonskih propisa iz oblasti turizma kojim se promoviše Kanton Sarajevo kao turističko mjesto i povećava prihod budžeta Kantona Sarajevo.

Ove godine s ponosom ističemo da su kantonalni tržišno-turistički inspektori u izvještajnom periodu izvršili ukupno 1101 inspekcijski nadzor iz oblasti turizma, što čini 21,40 % od ukupnog broja izvršenih inspekcijskih nadzora u Inspektoratu tržišno - turističke inspekcije za 2025. godinu. U predmetnim inspekcijskim nadzorima je zbog utvrđenih nepravilnosti izdato 303 prekršajnih naloga u vrijednosti novčane kazne od 147.400,00 KM, te je izdato 19 rješenja o zabrani obavljanja djelatnosti i 32 rješenja o otklanjanju nedostataka, kao i podnošenje devet zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka.

Poseban akcenat u ovoj oblasti je stavljen na pojačane inspekcijske nadzore koji su bili usmjereni na kontrolu uplate članarine Turističkoj zajednici Kantona Sarajevo. Shodno planu i programu rada ovog Inspektorata u izvještajnom periodu kontinuirano su vršeni pojačani inspekcijski nadzori usmjereni na provjeru blagovremenog izvršavanja obaveze uplate članarine Turističkoj zajednici Kantona Sarajevo. U izvršenim inspekcijskim nadzorima inspektori ovog Inspektorata su kod 76 subjekata nadzora utvrdili neblagovremeno ili potpuno izostalo plaćanje članarine Turističkoj

zajednici Kantona Sarajevo. Na osnovu utvrđenih nepravilnosti naložena je uplata članarine u ukupnom iznosu od 1.488.102,43 KM.

Na rad sanitarne inspekcije značajno je djelovala reorganizacija rada, te su programski poslovi i zadaci bili usmjereni na postupke koji doprinose sprječavanju širenja zaraznih oboljenja, djelovanju kod rješavanja javno-zdravstvenih problema.

Tokom 2025. godine došlo je do izmjene u postupku kontrole provođenja obavezne imunizacije prema redovnom programu imunizacije za maloljetna lica. Sanitarna inspekcija Inspektorata sanitarne, zdravstvene i farmaceutske inspekcije i inspekcije za hranu, a na osnovu dostavljenih potvrda o nekompletnom vakcinalnom statusu djece JU Dom zdravlja Kantona Sarajevo prati provedbu imunizacije djece u Kantonu Sarajevo, te je tokom 2025. godine za odbijanje imunizacije umjesto izdavanja prekršajnog naloga u novčanom iznosu od 100,00 KM, dostavljan zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka nadležnom sudu. Slijedom čega je podneseno 207 zahtjeva.

Nadalje, kantonalna sanitarna inspekcija prestala je sa organizacijom prisustva sanitarnih inspektora kod uništenja roba proteklog roka upotrebe, nakon što je stupio na snagu Pravilnik o izmjenama i dopunama pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodanu vrijednost ("Sl. glasnik BiH", broj 25/25).

Kako su izvršene određene revizije i reorganizacija u radu sanitarne inspekcije Kantonalne uprave za inspeksijske poslove Kantona Sarajevo, a obzirom da postoje novi zakonski propisi koji uređuju oblast izgradnje objekata, te da sanitarne saglasnosti ne može izdavati kantonalna sanitarna inspekcija jer nisu propisani uslovi koje bi sanitarna inspekcija trebala cijeniti kod izdavanja sanitarne saglasnosti, odnosno nisu doneseni zakonski ili podzakonski akti koji bi jasno uredili ovu oblast, kantonalna sanitarna inspekcija je prestala sa izdavanjem sanitarne saglasnosti za pojedine poslovne objekte, pozivajući se na Zakon o sanitarnoj inspekciji ("Službene novine SR BiH" broj 23/77, 16/82, 13/83 i 15/90).

Tokom izvještajnog perioda objavljen je Pravilnik o sanitarno-tehničkim i higijenskim uslovima bazenskih kupališta i zdravstvenoj ispravnosti bazenskih voda ("Sl. novine Kantona Sarajevo", broj 16/25), te je po zaprimljenim informacijama od JU Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo o rezultatima laboratorijskih analiza koji nisu u skladu sa vrijednostima propisanim ovim Pravilnikom, uspostavljena praksa da subjekti nadzora odmah po dobivanju laboratorijskih nalaza, sami provode korektivne mjere i stavljaju van upotrebe bazene prema uputama JU Zavoda za javno zdravstvo Kantona Sarajevo, a što dalje kontroliše sanitarna inspekcija. Izvršeno je ukupno 117 nadzora, te 31 rješenje o privremenoj zabrani upotrebe bazenske vode do otklanjanja nedostataka.

Kontrola prema prijavama/saznanjima o bolničkim infekcijama nastavljena je u saradnji sa JU Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo uz epidemiološko izviđanje o pojavama bolničkih infekcija, te isti o uočenim nedostacima, nejasnoćama i sugestijama, obavještavaju sanitarnu inspekciju. Napominje se da stručna komisija za sprječavanje i suzbijanje bolničkih infekcija

Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo, još uvijek nije formirana, a koja bi trebala pratiti i analizirati stanje prema prijavama bolničkih infekcija, davati smjernice, te kontinuirano raditi na poboljšanju stanja glede intrahospitalnih infekcija, što bi značajno doprinijelo planiranju i vršenju nadzora.

Tokom izvještajnog perioda nadzori su vršeni s ciljem kontrole popunjenosti timova porodične medicine, zatim timova koji pružaju pedijatrijske usluge, stomatološke usluge, zatim kontrola centara za mentalno zdravlje, kontrola ustanova koje pružaju laboratorijske usluge u smislu kadra, opreme, ali i usklađenosti obavljanja djelatnosti prema odobrenom rješenju ministarstva zdravstva, zatim kontrola pružanja zdravstvenih usluga u socijalnim ustanovama.

Farmaceutska inspekcija je pojačala inspekcijske nadzore kod kontrole režima izdavanja lijekova, obezbjeđenja ugovora sa apotekama radi nabavke lijekova i medicinskih sredstava u privatnim zdravstvenim ustanovama, kao i usklađenost evidencija i deklaracija kod nabavke i izdavanja medicinskih sredstava.

U izvještajnom periodu fokus programskog rada je i nadzor nad proizvodnjom i prometom namirnica, kao i predmeta koji dolaze u kontakt sa hranom, te saradnja sa laboratorijama i Agencijom za sigurnost hrane BiH, osobito u postupanju po RASFF obavijestima što se smatra prioriternim kod planiranja djelovanja inspektora.

Inspektori za hranu djelovali su prvenstveno preventivno te prilikom održavanja manifestacija na području Kantona Sarajevo kao što su Street food, Sarajevo Film Festival, inspektori su izvršili preventivne nadzore u ugostiteljskim objektima i hotelskim smještajima prije početka navedenih manifestacija, kako bi se osigurala sigurnost kod prometovanja namirnica, kao i prije početka mjeseca Ramazana u pekarama i ugostiteljskim objektima koji nude iftarski meni.

Tokom 2025. godine proveden je i Plan službenog uzorkovanja, a koji je bio usmjeren na provjeru proizvoda u pogledu mikrobiološkog, fizičko-hemijskog kvaliteta hrane i sanitarno-higijenskih uslova. Svi uzorci su kontrolisani u laboratoriji Veterinarskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, te je uzeto 350 uzoraka hrane i 691 uzorak brisa površina, dok je tokom 2024. godine uzeto po 175 uzoraka hrane i brisa površina.

Shodno Pravilniku o provođenju plana praćenja – monitoringa hrane ("Sl.novine FBiH", broj 21/11), inspektori za hranu vrše planirani monitoring hrane na ostatke pesticida. Tokom 2024. godine monitoring nije proveden, a tokom 2025. godine monitoring je realiziran prema planu i u saradnji sa Agencijom za sigurnost hrane BiH u periodu od mjeseca juna do mjeseca novembra za područje Kantona Sarajevo.

U izvještajnom periodu, veterinarski inspektori su izvršili veterinarsko zdravstveni pregled 3.561 kamionsku pošiljku u međunarodnom prometu, uvoz/izvoz, što je za 307 ili 10% više u odnosu na 2024.godinu. Pored navedenog, po službenoj dužnosti i ukazanoj potrebi, kao i u okviru monitoringa, planova praćenja i dr., veterinarski inspektori su uzeli 4.764 uzoraka za različita

laboratorijska ispitivanja, radi objektivne (pr)ocjene stanja ispravnosti sirovina, proizvoda i dr. materijala, 1.291 ili 37,17% više nego u 2024.godini.

Za obavljene veterinarsko zdravstvene preglede, veterinarski inspektori su obračunali ukupno 690.124,65 KM od čega je 80% - 552.099,72 KM prihod Kantona, oko 20% više u odnosu na prethodnu godinu.

Značajan udio radnih aktivnosti Inspektorata veterinarske inspekcije tokom 2025. godine odnosio se na redovne i planirane aktivnosti, rad na praćenju stanja i provođenju preventivnih intenzivnih mjera sprečavanja pojave širenja stočnih zaraznih bolesti, posebno mjera dijagnostičkih ispitivanja i preventivnih mjera koje su određene Programom mjera zdravstvene zaštite životinja, kao i neplanirane kontrolne aktivnosti u slučajevima sumnje ili potvrde određene zarazne bolesti životinja, a koje aktivnosti su bliže opisane u dijelu izvještaja koji je odnosi na rad Inspektorata veterinarske inspekcije.

Preventivne radnje i vršenja nadzora u 2025. godini vršene su i od strane inspekcije zaštite okoliša vezano za praćenje provođenja obavezujućih mjera vezanih za zaštitu zraka u Kantonu Sarajevo kroz provođenje i praćenje Plana interventnih mjera u slučajevima prekomjerne zagađenosti zraka u Kantonu Sarajevo ("Sl. novine Kantona Sarajevo", broj 49/23 i 50/23) i Odluka o zaštiti i poboljšanju kvaliteta zraka u Kantonu Sarajevo ("Sl. novine Kantona Sarajevo", broj 23/16). Sve ove aktivnosti i radnje vrše se u skladu sa Protokolom o postupanju na primjeni Plana interventnih mjera u slučajevima prekomjerne zagađenosti u Kantonu Sarajevo koji je Kantonalna uprava za inspeksijske poslove Kantona Sarajevo donijela 2024. godine. O provedenim nadzorima, utvrđenom stanju i poduzetim mjerama dostavlja se izvještaj Ministarstvu, te isti sadrži informaciju o poduzimanju preventivnih i kontinuiranih mjera, poduzimanju mjera tokom proglašenih epizoda, poduzimanju ostalih mjera - koordinacija aktivnosti na federalnom, kantonalnom i općinskom nivou i dostava zbirnih i pojedinačnih podataka i informacija općinskih službi za inspeksijski nadzor o postupanju tokom proglašenja epizoda. Izvještaj obavezno sadrži i prijedlog mjera za poboljšanje stanja. Istovremeno prioritnim nadzorima obuhvaćeni su i subjekti kod kojih je prijavljeno ili uočeno prekomjerno zagađenje zraka.

Povodom zastupničke inicijative za kontrolu sigurnosti objekata u kojima se okuplja veći broj posjetilaca, nakon požara u diskoteci u Sjevernoj Makedoniji, Kantonalna uprava je uzela aktivno učešće putem inspekcije zaštite okoliša i urbanističko-građevinske inspekcije koja je pokrenula i inicirala koordinaciju sa općinskim urbanističko-građevinskim inspekcijama i kantonalnom protivpožarnom inspekcijom. Nadzore su vršili i tržišno-turistički inspektori, sanitarni inspektori i inspektori zaštite na radu s ciljem sveobuhvatnijeg pristupa.

U periodu trajanja epidemije leptospiroze koja je proglašena 23.05.2025. godine, u skladu sa ovlaštenjima, pokrenuti su pojačani nadzori. Vršeni su redovni i usmjereni timski inspeksijski nadzori i povodom proglašene epidemije bruceloze. Vršeni su pojačani nadzori tokom provođenja jesenje i proljetne faze sistematske deratizacije na području Kantona Sarajevo, uz kontinuirani nadzor nad izvođačem preventivne deratizacije na terenu.

Dat je i veliki doprinos vezano za nadzor nad redovnom deratizacijom objekata kolektivnog stanovanja, pri čemu su vršeni ciljani nadzori nad radom upravnika na pojedničnim adresama za koje je to zatražio Zavod za javno zdravstvo.

Izvršajni period kantonalnih prosvjetnih inspektora odnosio se na upis djece u predškolske ustanove, broj djece u odgojnim grupama u predškolskim ustanovama, broj, profil i stručna sprema odgajatelja u predškolskim ustanovama, kontrola subjekata nadzora koja obavljaju djelatnost predškolskog odgoja i obrazovanja bez upisa u registar predškolskih ustanova, vođenje pedagoške dokumentacije i evidencije u predškolskim ustanovama, osnovnim i srednjim školama, kontrola vrednovanja, praćenja rada i ocjenjivanje učenika, broj upisanih učenika u prvi razred srednje škole, konkursne procedure prijema radnika u osnovnim i srednjim školama do stupanja na snagu nove zakonske regulative, ocjenjivanje i napredovanje odgajatelja, nastavnika i stručnih saradnika, rad školskih odbora, nastavničkih vijeća, profili i stručne spreme nastavnika u osnovnim i srednjim školama kao i stručnih saradnika, saradnika i ostalog tehničkog i pomoćnog osoblja u osnovnim i srednjim školama, procedure izricanja odgojno – disciplinskih mjera učenicima u osnovnim i srednjim školama, kao i provjera postupanja ustanova u slučajevima neprihvatljivih oblika ponašanja učenika, inkluzivnog obrazovanja, zatim organizacije i realizacije škole u prirodi, izleta, studijskih posjeta, ekskurzija, kontrola subjekata koji obavljaju djelatnost obrazovanja odraslih, te nadzor nad radom produženih boravaka. Pored naprijed navedenog, od strane prosvjetnih inspektora u osnovnim i srednjim školama Kantona Sarajevo vršeni su usmjereni inspekcijski nadzori i na druge okolnosti odnosno povrede zakona, standarda i normativa, te pravilnika koje donosi ministar. Najveći broj zahtjeva za vršenje inspekcijskog nadzora u oblasti visokog obrazovanja odnosio se na konkursnu proceduru izbora akademskog osoblja (uslovi za raspisivanje konkursa i ispunjavanje uslova za izbor kandidata), realizacija nastavno-naučnog procesa od strane akademskog osoblja, poštivanje Pravila studiranja za sva tri ciklusa studija, provjera postupka sticanja diploma i uslova za upis na magistarski studij, praćenje primjene Statuta i drugih općih akata koje donosi visokoškolska ustanova.

Imajući u vidu da je u 2024. godini počeo sa primjenom Zakon o kontroli i ograničenoj upotrebi duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje, to su kantonalni inspektori rada, sanitarni inspektori, zdravstveni inspektori, tržišno - turistički inspektori i prosvjetni inspektori i u izvršajnom periodu u skladu sa svojim nadležnostima vršili inspekcijske nadzore nad primjenom odredbi navedenog Zakona i pratećih podzakonskih akata.

U periodu od 13.12.2024. godine, do 31.12.2025. godine, sanitarni inspektori Kantonalne uprave , izvršili ukupno 608 inspekcijska nadzora s ciljem kontrole Zakon o kontroli i ograničenoj upotrebi duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje, izdali 115 rješenja kojima je zabranjeno pušenje u javnim zatvorenim prostorima, te su izdali i 181 prekršajnih naloga u ukupnom novčanom iznosu od 194.400,00 KM.

Mjere koje su u direktnoj nadležnosti ovog organa su:

- Donošenje mjera, pravilnika i procedura u cilju smanjenja rizika od koruptivnih radnji službenika i namještenika Kantonalne uprave s ciljem jačanja antikoruptivnog sistema, pokretanje provjera i analiza postojećih procedura i postupaka unutrašnjih kontrolnih mehanizama, kako bi se utvrdili eventualni propusti pri radu koji mogu olakšati eventualno koruptivno ponašanje, donošenje planova inspeksijskih nadzora svih inspektorata na osnovu iskustava sa terena s ciljem ravnomjernije distribucije nadzora i veće pokrivenosti nadležnih inspekcija na području Kantona Sarajevo uz prethodno donesene procedure, povećanje efikasnosti rada inspektora i drugih uposlenika.
- Pojačani i kontinuirani inspeksijski nadzori i prisustvo inspektora na terenu kako u radne tako i u neradne dane, u dane vikenda i uvođenje kontinuiranog dvosmjenskog rada, ima za cilj jačanje discipline u primjeni propisa, a posebno iz oblasti radnog zakonodavstva i fiskalne politike kao i suzbijanje svih oblika poslovanja koji nisu u skladu sa zakonskim propisima. Inspeksijski nadzori trebaju biti planirani, ciljani, brzi i učinkoviti.
- Stručna obuka inspektora i drugih uposlenika u segmentu primjene zakonskih propisa

Na osnovu realizovanih aktivnosti stručnog usavršavanja zaposlenika Kantonalne uprave, u posmatranom izvještajnom periodu proveden je obiman i sadržajno raznovrstan program edukacija, s ciljem jačanja stručnih, pravnih, digitalnih i integritetskih kapaciteta zaposlenika, unapređenja znanja i vještina, te usklađivanja rada inspeksijskih službi sa savremenim standardima javne uprave, digitalizacije, transparentnosti i dobrog upravljanja.

Edukacije su realizovane u saradnji sa Agencijom za državnu službu Federacije Bosne i Hercegovine, Federalnom upravom za inspeksijske poslove, kao i drugim relevantnim domaćim i međunarodnim institucijama i organizatorima, kroz online, učionički i kombinovani oblik rada. Programi stručnog usavršavanja obuhvatili su zaposlenike iz većine organizacionih jedinica Kantonalne uprave, čime je osigurana ravnomjerna zastupljenost i kontinuirano jačanje kapaciteta na nivou cijele institucije.

Poseban akcenat u izvještajnom periodu stavljen je na jačanje digitalne pismenosti i savremenih IT kompetencija zaposlenika. Značajan broj službenika učestvovao je u strukturiranim ciklusima edukacija iz oblasti rada u Microsoft Excelu i Microsoft 365 okruženju, koje su obuhvatile osnovne i napredne funkcije, izradu grafikona i pivot tabela, automatizaciju procesa putem makroa, upravljanje i analizu podataka, kao i pripremu za napredne alate poput Power BI.

U saradnji sa Federalnom upravom za inspeksijske poslove realizovan je sveobuhvatan modularni program „Jačanje integriteta u inspeksijskoj službi“.

Posebna pažnja posvećena je edukacijama iz oblasti zaštite ličnih podataka, uključujući „in house“ programe namijenjene zaposlenicima Kantonalne uprave.

U okviru općeg stručnog usavršavanja realizovane su i edukacije iz oblasti kancelarijskog poslovanja, poslovne komunikacije, metodologije izrade propisa, upravljanja ljudskim odnosima, konfliktnog menadžmenta i rada u stresnom okruženju. Ove aktivnosti su doprinijele razvoju interpersonalnih i organizacijskih vještina zaposlenika, unapređenju međusobne saradnje i kvalitetnijem obavljanju zahtjevnih poslova u inspekcijskim i upravnim organima.

Stručno usavršavanje obuhvatilo je i niz sektorski specifičnih edukacija. Realizovane su edukacije iz oblasti sigurnosti hrane, uključujući tumačenje pravilnika o mikrobiološkim kriterijima i primjenu HACCP procedura, kao i seminari iz oblasti zdravstva i kvaliteta usluga. Posebno se izdvajaju praktične obuke iz oblasti obnovljivih izvora energije i rudarstva, realizovane na terenu, koje su zaposlenicima omogućile neposredan uvid u tehničke, ekološke i sigurnosne aspekte ovih djelatnosti, te unaprijedile nadzor u sektorima od strateškog značaja.

Značajan doprinos jačanju međunarodnih i evropskih administrativnih kapaciteta ostvaren je kroz edukacije iz oblasti evropskih integracija, usklađivanja zakonodavstva, komunikacije u procesu pristupanja Evropskoj uniji, kao i kroz programe jačanja komunikacijskih vještina na engleskom jeziku. Pored toga, realizovane su specijalizirane međunarodne radionice, uključujući TAIEX edukacije iz oblasti tržišnog nadzora igračaka, koje su doprinijele usklađivanju prakse sa evropskim standardima i jačanju stručnih znanja u oblasti tržišnog nadzora.

U oblasti digitalne sigurnosti i savremenih tehnologija realizovane su edukacije iz sajber sigurnosti, zaštite informacionih sistema i primjene umjetne inteligencije u javnoj upravi, posebno namijenjene rukovodećim državnim službenicima. Ove aktivnosti predstavljaju odgovor na savremene izazove digitalne transformacije i doprinose modernizaciji rada, unapređenju efikasnosti i sigurnosti informacionih sistema.

Sve edukacije realizovane su kao jednodnevni i višednevni programi, u zavisnosti od složenosti tematike, a provedene su u Sarajevu, Travniku, Mostaru, Banjoj Luci, Goraždu i Jajcu, kao i putem online platformi. Ukupan broj dana i sati provedenih na edukacijama ukazuje na visok stepen uključenosti zaposlenika i jasno opredjeljenje institucije za kontinuirano ulaganje u razvoj ljudskih resursa.

Zaključno, realizovane aktivnosti stručnog usavršavanja u izvještajnom periodu predstavljaju značajan doprinos unapređenju stručnosti, digitalnih kompetencija, pravne sigurnosti, profesionalne etike i integriteta rada Kantonalne uprave. Stečena znanja i vještine direktno doprinose kvalitetnijem obavljanju inspekcijskih i upravnih poslova, boljoj primjeni propisa, većoj transparentnosti i jačanju povjerenja građana u rad institucija, što je u potpunosti u skladu sa strateškim ciljevima Vlade Kantona Sarajevo u oblasti reforme javne uprave, profesionalizacije državne službe i jačanja efikasnog inspekcijskog nadzora.

- Donošenje programa obuka za službenike i namještenike u 2026. godini

Članom 40. Zakona o inspekcijama Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 2/17, 37/21) propisano je da je inspektor obavezan da se neprestano stručno obrazuje i usavršava za obavljanje poslova inspeksijskog nadzora u trajanju od najmanje 40 sati godišnje iz propisa koji se odnose na oblast inspeksijskog, upravnog i prekršajnog postupka, o čemu direktor donosi program obuka. Na osnovu istog člana zakona direktor donosi program obuka na godišnjem nivou kako bi se shodno navedenoj zakonskoj odredbi stručna obuka vršila na adekvatan način. Stručne obuke se održavaju u saradnji sa Agencijom za državnu službu Federacije Bosne i Hercegovine, a po potrebi i sa drugim stručnim institucijama.

- Intenzivirati saradnju sa drugim organima na kantonalnom nivou

U 2026. godini po preporukama EU, posebna pažnja će se posvetiti unaprjeđenju horizontalne i vertikalne komunikacije i koordinacije aktivnosti s akcentom na izvještavanje i upravljanje neusklađenostima, kao i održavanje redovnih radnih sastanaka tokom implementacije izrađenih planova kontrole u oblasti hrane i veterinarstva.

U 2026. godini nastojat će se, kao i svake godine, uspostaviti bolja saradnja sa nadležnim tijelima i ustanovama iz oblasti zdravstva, posebno u segmentu kontrole zaraznih bolesti zajedničkih za ljude i životinje (zoonoze). Radi zaštite zdravlja ljudi saradnja sa sektorom zdravstva planira se razvijati kroz koncept "Jedinstvenog zdravlja" u pogledu razmjene informacija o kretanju bolesti, zajedničkom radu na otkrivanju uzroka oboljenja, puta i načina prijenosa bolesti, kao i na određivanju najboljih mjera za kontrolu i praćenje zaraznih bolesti, posebno zoonoza.

Zbog jačanja saradnje sa federalnim veterinarskim inspektoratom, pojedine planirane službene kontrole na teritoriji Kantona Sarajevo provest će timovi kantonalnih i federalnih veterinarskih inspektora.

Inspektorati su imali dobru saradnju sa Federalnom upravom za inspeksijske poslove, nadležnim resornim ministarstvima u Kantonu Sarajevo i Federaciji Bosne i Hercegovine, sa policijskim i ostalim državnim i drugim službama i organizacijama. U toku godine je bilo postupanja i zajedničkog vršenja inspeksijskih nadzora sa inspekcijama iz Federalne uprave za inspeksijske poslove, kao i sa inspekcijama iz općina u Kantonu Sarajevo u cilju preduzimanja zajedničkih mjera iz nadležnosti pojedinih inspekcija u otklanjanju određenih nepravilnosti, što će biti nastavljeno i u budućem radu.

- Nabavka aplikativnog softvera i drugih tehničkih uređaja

Nabavkom novog aplikativnog softvera automatizirali bi se određeni procesi rada i postigla bi se efikasnost i ekonomičnost u postupanju. Trenutni kapacitet kojim raspolaže ovaj organ u softverskom domenu nije dovoljan, odnosno dešava se da zbog preopterećenosti dolazi do "pada sistema" ili je sam sistem usporan, što otežava i usporava rad uposlenika ovog organa. Iz tog razloga je neophodno izvršiti nabavku softvera. Nabavkom novog softvera stvorile bi se

informatičke pretpostavke za uspostavu baze podataka i praćenje informatičkih trendova kao i unapređenje sistema rada modernom informatičkom tehnologijom sa krajnjim ciljem povećanja efikasnosti rada inspeksijske službe, uvezanosti kako samih inspektora, tako i drugih institucija neophodnih za uvid u rad konkretnog subjekta nadzora.

Rad Inspektorata poljoprivredne, vodne i šumarske inspekcije bi bio unaprijeđen i boljim opremanjem inspektora i nabavkom određene opreme neophodne za rad inspektora. Identifikaciju pojedinih parcela i katastarskih čestica na poljoprivrednom ili šumskom zemljištu, mnogo bi olakšali GPS uređaji, zatim aparati za fotografisanje zatečenog stanja u inspeksijskom pregledu, kao i druga tehnička i zaštitna oprema neophodna u vršenju pregleda u posebnim uslovima, koju Kantonalna uprava trenutno ne posjeduje.

- Izmjena Pravilnika o korištenju službenih vozila

Nakon uočenih nedostataka u postojećem pravilniku, utvrđeno je da postoji potreba za izmjenom Pravilnika o korištenju službenih vozila zbog spriječavanja zloupotreba korištenja službenih vozila izvan radnog vremena, održavanja vozila i drugo.

Prijedlog mjera u rješavanju uočenih problema na terenu

- Osigurati mjesta/objekte za izolaciju životinja

Nepostojanje odgovarajućeg objekta za smještaj životinja u situacijama kada veterinarski inspektor može privremeno oduzeti životinje ima uticaj na efikasnost i kvalitet rada ovog inspektorata, posebno u segmentu nadzora nad radom stočne pijace kao i nehumanog postupanja sa životinjama, neuslovnog držanja, nepoštivanja mjera ograničenja ili zabrane kretanja životinja u slučaju pojave zaraznih bolesti i drugo. Nemogućnost djelovanja u ovom smislu onemogućava kontrolu zaraznih bolesti na propisan način u slučaju pronalaska neoznačenih životinja u prometu preko stočne pijace, prijevozu odnosno transportu životinja prijevoznim sredstvima i u pregonu (ispaša). U posljednje vrijeme ponovo je evidentan problem u populaciji pasa litalica, dok Kanton Sarajevo nema sistemsko rješenje u pogledu adekvatnog skloništa pod svojim nadzorom i kontrolom.

S ciljem uspostave sistema kontrole držanja i trgovine životinjama, kontrole zaraznih i drugih bolesti životinja potrebno je osigurati odgovarajući prijevoz životinja (od mjesta oduzimanja), prostor za smještaj i boravak životinja, nadzor nad objektom i životinjama, uključujući hranu i vodu, veterinarsko zdravstveni red u pogledu ulaska/izlaska ljudi i životinja, sigurnosne mjere, te kontrolu zdravlja (dijagnostičke i druge veterinarske preglede) za vrijeme trajanja karantina. U dijelu nadzora nad provedbom obaveznih mjera kontrole zaraznih i parazitarnih bolesti životinja, koje provode veterinarske organizacije, problem predstavlja nepodijeljenost terena po mjerodavnim veterinarskim organizacijama, koji traje već godinama. Isto je već isticano kroz sastanke, kao i izvještaje prema nadležnim tijelima.

- Dodjela područja djelovanja u oblasti veterinarstva

Pravilnikom o uslovima za osnivanje i obavljanje veterinarske djelatnosti i načinu dodjele područja djelovanja propisano je da su kantonalna ministarstva dužna podijeliti područja djelovanja, teren u okviru svoje nadležnosti po veterinarskim organizacijama u roku od godinu dana, što nije provedeno u praksi, te je isto potrebno inicirati u skorije vrijeme.

Detaljnom analizom stanja i potreba u oblasti hrane i veterinarstva, evidentno je povećanje broja subjekata koji obavljaju djelatnosti koje podliježu nadzoru Inspektorata veterinarske inspekcije, kao i povećanje obima poslovanja postojećih subjekata, premašujući ljudske i materijalne kapacitete Inspektorata veterinarske inspekcije Kantona Sarajevo, zbog čega je nužno iznaći odgovarajuće modele za delegiranje pojedinih zadataka, jednostavnijih kontrolnih pregleda kod subjekata sa ograničenim područjem trgovanja (unutrašnji promet) veterinarskim organizacijama na području Kantona Sarajevo.

Iako je ovo pitanje već duže od godinu dana upućeno nadležnom organu za poslove veterinarstva u Kantonu Sarajevo - Ministarstvo privrede, stanje je i dalje ostalo nepromijenjeno.

Treba istaknuti da su kantonalne vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine, osim u Kantonu Sarajevo i Zapadno - hercegovačkom kantonu, još ranije za preglede pošiljki životinja, sirovina i proizvoda životinjskog porijekla u unutrašnjem prometu ovlastili veterinare iz veterinarskih organizacija, dok inspeksijski organi provode ciljane, na riziku zasnovane službene kontrole i nadzore, planove praćenja i monitoringe, te nadzor i kontrolu u izvoznim objektima, kao i u objektima za klanje i rasijecanje mesa.

S obzirom na sve konkretnije zahtjeve EU u pogledu usklađivanja sistema nadzora i kontrole, kao i osiguranja relevantnih garancija za životinje i proizvode porijeklom iz Bosne i Hercegovine, opterećenost kantonalnih veterinarskih inspektora poslovima koje im nisu primarna nadležnost, moglo bi imati ozbiljne socio - ekonomske posljedice zbog mogućeg ograničenja u međunarodnoj trgovini, izvozu robe za koje je Bosna i Hercegovina dobila uslovne dozvole i odobrenja poput mlijeka, mesa peradi i drugo.

- Obezbjedenje mjesta za držanje privremeno oduzete stoke

Za efikasnije obavljanje poslova i postizanje većih rezultata u radu, neophodno bi bilo pokrenuti inicijativu u lokalnim zajednicama i ažurirati zone u kojima je dozvoljeno držanje stoke, kao i zone u kojima je držanje zabranjeno. Isto tako u saradnji sa Ministarstvom privrede Kantona Sarajevo, potrebno bi bilo iznaći mogućnost za uslove u kojima bi se držala privremeno oduzeta stoka, čime bi bili stvoreni uslovi da poljoprivredna inspekcija može insistirati i ustrajati na izvršenju rješenja kojima se zabranjuje držanje stoke u zabranjenim zonama ili u nepropisnim uvjetima, ili eventualno potpisati ugovor sa subjektom koji ispunjava ove uvjete, kako bi se Zaključkom o dozvoli izvršenju

rješenja putem drugog lica realizovala ova naredba. Isto je već isticano kroz sastanke, kao i izvještaje prema nadležnim tijelima.

- Prijedlog mjera za unapređenje stanja u oblasti šuma

Imajući u vidu stalno prisutan problem krađe šuma i bespravnog zauzimanja šumskog zemljišta, kao i gospodarenja šumama od strane Kantonalnog javnog preduzeća za gospodarenje državnim šumama "Sarajevo-šume" d.o.o. Sarajevo, neophodno bi bilo ojačati i popuniti čuvarsku službu koja je prema prijedlogu za izmjene i dopune Zakona o šumama prešla kod KJP "Sarajevo-šume" d.o.o. Sarajevo. U vrijeme pojačanih aktivnosti na krađi šuma (jesen i proljeće) kada su šumske krađe najviše izražene, organizovati pojačane mjere nadzora od strane šumarskih inspektora.

- Podnošenje inicijative za izmjenu i uređenje zakonskih propisa

Kao jedna od specifičnosti u izvještajnom periodu jeste pojava aplikacija na digitalim platformama kao što je aplikacija AEROO i tiče se direktno djelovanja Inspektorata saobraćajne i cestovne inspekcije, obzirom da firma koja nudi navedenu aplikaciju nema sjedište na teritoriji Bosne i Hercegovine, te potpisnici ugovora o korištenju aplikacije, u konkretnom slučaju, a koji obavljaju usluge prijevoza, a na osnovu pozitivne legislative koja uređuje djelatnost prijevoza, podliježu istom inspeksijskom nadzoru kao klasični taksi prijevoz — tj. mora biti usklađena s važećim zakonima i propisima, ako to nije, inspektori poduzimaju mjere protiv prevoznika/vozača. Specifikum navedenog problema se ogleda u tome da zakoni nisu pisani za digitalnu ekonomiju te "aplikacije" mogu se smatrati prazninama u propisima/zakonima te bi Država BiH trebala i uvesti digitalne platforme u zakonske okvire i istovremeno pojačati nadzor. Ignorisanje ovog problema samo proizvodi sivu ekonomiju, nelojalnu konkurenciju u taxi prijevozu i pravnu nesigurnost putnika. Bez decidno regulisanje pravne regulative i ispravnog pozicioniranja uloge nadzornih organa, odnosno inspeksijskih službi unutar institucije sistema ne može se stvoriti polazna platforma za efektivnu i efikasnu javnu upravu i javni sektor.

Državni, federalni, kantonalni i općinski organi zajedno sa Inspektoratom saobraćajne i cestovne inspekcije, mogu inicirati promjene zakonodavstva u vezi sa saobraćajem, poboljšanje postojećih zakona i njihovu implementaciju. Saradnja se ogleda i u izradi i usvajanju novih propisa. Kroz sve ove oblike saradnje, Inspektorat saobraćajne i cestovne inspekcije može efikasnije pratiti stanje prijevoza u saobraćaju kao i problematiku koja se odnosi na stanje u oblastima cesta i prijevoza.

Ključni i najveći problem svake društvene zajednice od koga ponajviše zavisi uređenje jedne pravne države predstavlja zakonska regulativa. U okviru izmjena i dopuna važećih propisa bilo bi poželjno da se u svim materijalnim propisima predvidi tačno koja inspekcija i kojeg nivoa vrši inspeksijski nadzor nad provođenjem odredbi.

Naprijed navedeno ukazuje da se hitno mora krenuti u proceduru izmjene niza materijalnih propisa kojima će se jasno definisati inspeksijski nadzor i nadležnost inspekcije za vršenje nadzora. Mišljenja smo da bi trebalo donijeti lex specialis zakone, kojima će se na kantonalnom nivou urediti

upravne oblasti u kojima nadzor vrše kantonalni inspektori i kojim bi se jasno propisala nadležnost za postupanje kao i ovlaštenja. O navedenom smo već i prije ukazivali i davali inicijative za rješavanje.

Uzimajući u obzir sve okolnosti iz proteklog izvještajnog perioda, a u cilju zaštite javnog interesa prioritetno je formiranje komunalne policije.

Neophodno je donošenje propisa o zimskom održavanju Kantona Sarajevo, sa pravilnicima i smjernicama, kao i hodogramom postupanja i propisanim komisijskim nadzorom širokih ovlaštenja, te donošenje kantonalnog propisa u oblasti zaštite okoliša kojim bi se na općine prenijele nadležnosti, a posebno vezano za inspekcijski nadzor, u skladu sa odredbama Zakona o zaštiti okoliša FBiH. Zatim Propis za tržnice i pijace na malo u državnoj svojini. Potrebno je i donošenje Odluka o održavanju i uređivanju groblja zato što je Odluka koja se primjenjuje na grobljima kantonalnog značaja iz 1984. godine. ;

Prednje navedeno se temeljen na analizi trenutnog stanja i dugogodišnjem iskustvu pri čemu je presudno važna činjenica da se radi o složenim oblastima koje u svemu utiču na kvalitet života građana Kantona.

Također, potrebno je hitno pristupiti izmjenama i dopunama Zakona i donošenju podzakonskih akata kojima bi se detaljnije propisalo postupanje etažnih vlasnika, predstavnika etažnih vlasnika i upravnika i njihovi međusobni odnosi. Ovim izmjenama i dopunama je potrebno precizno definisati oblast postupanja inspekcije, inicirati uređenje oblasti održavanja kućnog reda i mira u stambenim zgradama. Zatim i donošenje propisa, odnosno pravilnika ili odluke kojima će se regulisati kućni redu u stambenim zgradama.

Neusaglašena, neprecizna i nedovoljno efikasna zakonska regulativa dovodi do niza problema u inspekcijskom nadzoru svih inspekcija.

Inspektori često nailaze na greške u regulativi koje sprečavaju dalje postupanje nakon utvrđene nepravilnosti ili imaju problem sa neregulisanim oblastima ili njihovim dijelovima uključujući i nepostojanje podzakonskih akata koji bi detaljnije uredili postupanje svih učesnika, a veoma često inspektori nailaze na preklapanje nadležnosti i/ili negativni sukob nadležnosti. Također nije neuobičajeno da su problemi sa postojećom legislativom prepoznati, da su sačinjeni prijedlozi - nacrti novih zakona, ali ipak cijeli postupak traje predugo, iako se radi o veoma bitnim zakonima, kao što je to na primjer Zakon o održavanju zajedničkih dijelova zgrade, ili se radi o tome da je donesen novi zakon kojim su u cijelosti drugačije definisane obaveze i nadležnosti u postupku odobravanja i nadzora i iste su prebačene sa višeg nivoa na niži nivo, a da nisu blagovremeno date i obrazložene upute za postupanje po istom.

Na osnovu svega naprijed navedenog i dugogodišnjeg iskustva mišljenja smo da zakonodavci u Kantonu Sarajevo, u cilju zaštite javnog interesa, hitno moraju poduzeti sve neophodne mjere na

sistemsom uređenju stanja pogotovo u oblasti urbanizma i građenja, uključujući donošenje/usaglašavanje /uređenje prostorno-planske i provedbene dokumentacije, donošenje novog Zakona o prostornom uređenju ili izmjene/dopune postojećeg Zakona i usaglašavanje sa Zakonom o inspekcijama Kantona Sarajevo vezano za član 147. stav 1. Zakona o prostornom uređenju Kantona Sarajevo, proglašenje/donošenje/utvrđivanje i objavljivanje liste područja i objekata koji su od interesa za Kanton Sarajevo (trenutno i projektovano stanje), te propisivanje nadležnosti u oblasti odobravanja građenja bez mogućnosti prenosa nadležnosti i inspekcijskog nadzora za isto.

Zakonom o upravljanju zajedničkim dijelovima zgrade nisu razgraničene nadležnosti Ministarstva komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja i građenja i zaštite okoliša i inspekcije u stambenoj oblasti, kao ni drugih inspekcija, a posebno Inspektorata za zaštitu od požara.

Naredbom o sigurnosti liftova nisu jasno propisani organi nadležni za vršenje nadzora nad primjenom iste, te se kroz nadzor nad primjenom Zakona o upravljanju zajedničkim dijelovima zgrade traže nadzori kako nad propisima koji uređuju oblast protivpožarne zaštite, tako i Naredbe o sigurnosti liftova. U vezi sa naprijed navedenim ističemo da je Vlada Kantona Sarajevo još ranije prepoznala problem protivpožarne zaštite u stambenom sektoru u Kantonu Sarajevo, te da je potrebno nastaviti aktivnosti na uklanjanju uočenih nepravilnosti. Također, i dalje je prisutan problem sistemskog uređenja u oblasti održavanja liftovskih postrojenja, te s tim u vezi smatramo da bi hitno trebalo pristupiti izmjenama i dopunama zakona i donošenju podzakonske regulative kako bi se na jasan način odredili postupanje svih učesnika (EV - etažni vlasnik, PEV - predstavnik etažnih vlasnika i upravnici) te jasno propisalo postupanje u inspekcijskom nadzoru.

Potrebno je razmotriti efikasnost i utemeljenost postojećeg načina angažovanja prinudnih predstavnika obzirom na broj prinudnih predstavnika na Listi kandidata Ministarstva, i broja zgrada za koje su zaduženi da obavljaju poslove.

Zakonskim propisom mora biti uređen minimum neophodan za zadržavanje standarda življenja u urbanim sredinama i objektima kolektivnog stanovanja.

Također, problem predstavlja odobravanje ugostiteljskih i sličnih sadržaja, a posebno odobravanje obavljanje pekarske i slične djelatnosti (buregdžinica, ćevabdžinica, fast - food i slično) u poslovnom prostoru stambeno - poslovnih zgrada koje su projektovane za opću namjenu (trgovina, kancelarije i slično), a da prije izdavanja odobrenja za obavljanje konkretne djelatnosti nije izvršena prethodna provjera ispunjavanja uslova određenih posebnim zakonima, kao što su toplotna izolacija, zvučna izolacija, odvodnja toplote i mirisa, odnosno nije izvršena promjena namjene shodno odredbama Zakona o prostornom uređenju, iako je u cilju obavljanja posebne djelatnosti potrebno ispuniti određene minimalno tehničke i sanitarne uslove, odnosno izvršiti rekonstrukciju prostora i/ili uvođenje novih instalacija čime se bitno mijenjaju uslovi korištenja postojećeg prostora.

Takvo postupanje rezultira velikim nezadovoljstvom stanara radi neadekvatne odvodnje mirisa i povećane buke koju proizvode novi uređaji, uređaji za klimu - ventilaciju, odnosno uređaji za reprodukciju muzike. Iz tog razloga se dešava da inspekcija zaštite okoliša, umjesto da vrši nadzor nad stvarnim zagađivačima i velikim objektima, kao što su industrijska postrojenja, proizvodnja i slično, rješava probleme koji su mogli i trebali biti riješeni u prethodnom postupku, a stranke korisnici prostora se dovode u situaciju pravne nesigurnosti. Za rješavanje navedenog problema potrebno je sistemsko djelovanje.

Problemi koji su posljedica stupanja na snagu novog Zakona o zaštiti okoliša vezano za utvrđivanje dalje nadležnosti inspekcijskog nadzora nad objektima za koje je ranije Federacija Bosne i Hercegovine davala okolinsku dozvolu i nadzirala isto putem Federalne uprave za inspekcijske poslove, sada su spuštteni na kantonalni nivo ili je prestala zakonska obaveza za izdavanje iste, pa se segment zaštite okoliša tretira kroz propisivanje urbanističko - tehničkih uslova u postupku odobravanja građenja, a zakon se nije decidno odredio vezano za nadležnosti, nego je čak uveo određene dileme uvođenjem novih pojmova. U cilju prevazilaženja nastalih problema vezano za primjenu ovog krovnog zakona očekujemo dalje postupanje Federalnog ministarstva okoliša i turizma. Posebno ističemo probleme vezane za odlaganje otpada, i to: nepostojanje lokacije za odlaganje zemlje iz iskopa i građevinskog otpada na području Kantona Sarajevo, veliki broj divljih deponija, deponija koje se prave oko napuštenih objekata, te formiranje deponija na privatnom zemljištu, a sve može biti ili jeste povezano sa nelegalnim odlaganjem građevinskog ili proizvodnog otpada, odnosno nepostojanjem lokacije za legalno odlaganje istog i poseban problem vezano za odlaganje otpada iz proizvodnje pločastog namještaja ukoliko je riječ o opasnim otpadu zato što na području Federacije Bosne i Hercegovine ne postoji firma koja je registrovana za zbrinjavanje ove vrste otpada, pa isti većinom završava u privatnim ložištima.

Na osnovu svega naprijed navedenog i dugogodišnjeg iskustva, mišljenja smo da nadležni organi u cilju zaštite javnog interesa hitno moraju poduzeti sve neophodne mjere na sistemskom uređenju stanja u ovoj oblasti, uključujući sljedeće: izvršiti izmjene i dopune važeće zakonske regulative u smislu međusobne usklađenosti i usklađenosti sa srodnim oblastima u cilju veće prohodnosti iste, posebno sa aspekta definisanja nadležnosti u inspekcijskom nadzoru, uspostava ažurne baze podataka o subjektima nadzora što je jedan od najvažnijih elemenata za uspješan nadzor, te rješavanje dugogodišnjih problema vezano za određivanje lokacija za odlaganje otpada.

U pogledu rada i postupanja Inspektorata tehničke inspekcije, odnosno unaprijeđenja stepena izvršenja planiranih aktivnosti neophodno je pristupiti i izmjenama i dopunama Zakona o geološkim istraživanjima Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 41/12), donijeti Zakon o klizištima kao i izvršiti izmjene i dopune Zakon o rudarstvu ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 29/12).

Iznimno bitnim smatramo i posjedovanje rješenja kojim se odobrava investitorima koji grade izvođenje geoloških istraživanja, a koje izdaje Ministarstvo privrede Kantona Sarajevo, shodno Zakonu o geološkim istraživanjima Kantona Sarajevo, te kako je uočeno kršenje navedenog,

dostavljene su obavijesti općinama na području Kantona Sarajevo, kao i Ministarstvu komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo, kako bi se sugerisalo da prilikom razmatranja geoloških elaborata o izvedenim geološkim istraživanjima se ne prihvataju bez posjedovanja naprijed navedenog rješenja. Investitori su u obavezi o početku izvođenja geoloških istraživanja dostavljati obavijest kantonalnoj geološkoj inspekciji, kao i Ministarstvu privrede Kantona Sarajevo, što se ne vrši, te je praktično nemoguće provesti inspeksijski nadzor nad izvođenjem geoloških istraživanja, zbog čega se dovodi u pitanje da li su i na koji način vršeni geološki istražni radovi, a može se smatrati da su elaborati koji se predaju u općine i Ministarstvu komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo, formalnost u svrhu dobivanja odobrenja o građenju, bez provjere i inspeksijske kontrole. Dostavljanjem obavijesti očekuje se promjena dosadašnje prakse, a na što će i dalje ukazivati Kantonalna uprava.

Potrebno je donošenje propisa i koji će precizirati sanitarno-tehničke i higijenske uslove na javnim mjestima i u poslovnim objektima, shodno Zakonu o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti.

Do donošenja propisa koji će precizirati sanitarno-tehničke i higijenske uslove nedostatni su nadzori sanitarne inspekcije nad objektima i uređajima koji služe za snabdijevanje vodom za piće, javnim zgradama, sredstvima javnog saobraćaja i na javnim mjestima, ustanovama kolektivnog boravka, odgojno-obrazovnim ustanovama, ustanovama za pružanje higijenskih i kozmetičkih usluga stanovništvu, turističkim smještajnim jedinicama, sportsko-rekreativnim centrima itd.

Potrebne su izmjene zakonskih propisa koji propisuju izdavanje sanitarne saglasnosti, obzirom da nisu propisani sanitarno-tehnički uslovi, kao ni način utvrđivanja ispunjenosti uslova.

Bilo bi korisno formirati sanitarne službe na nivou općine, a koje bi utvrđivale sanitarno-tehničke uslove prije izgradnje objekata, te prije prenamjene poslovnih prostora, kao i prije odobravanja različitih djelatnosti. Sanitarna služba bi mogla djelovati i kao nadležni organ koji bi prisustvovao uništenju roba proteklog roka upotrebe radi poreza na dodatnu vrijednost, što je propisano Pravilnikom o primjeni Zakona na dodanu vrijednost.

Kao poseban problem, nužno je istaknuti i (ne)davanje ovlaštenja od strane Federalne uprave za inspeksijske poslove kantonalnim inspektorima u skladu sa članom 51. Zakona o inspekcijama FBiH, za vršenje nadzora nad primjenom federalnih i državnih propisa u kojima nadležnost nije eksplicitno određena.

Za kvalitetan rad i osiguranje izvršavanja propisa, koji imaju za cilj zaštitu zdravlja ljudi i interesa potrošača, inspektorima je neophodna precizna zakonska i podzakonska legislativa kao i smjernice koji su od pomoć subjektima koji obavljaju određene djelatnosti kako bi pravilno uskladili svoje poslovanje sa zakonskim odredbama.

Slijedom istog planirane su određene inicijative glede izmjena zakonskih propisa i donošenja određenih smjernica nadležnih organa, kako bi subjekti nadzora imali mogućnost efikasnije prilagodbe zakonskim propisima.

Osim naprijed navedenog za kvalitetan i zakonit rad inspektora potrebna je kontinuirana edukacija. Nedostatan je broj edukacija kada se radi o kontroli subjekata u poslovanju s hranom (SPH), uzimajući u obzir komplikovane propise koji su preuzeti iz EU, nove tehnologije koje SPH uvode u svoje pogone i odgovornost inspeksijskih organa koji na osnovu brojnih parametara treba brzo da donosu pravilne odluke. Organizovanjem stručnih tematskih edukacija, internog i eksternog karaktera, izvršiti unaprijeđenje inspeksijskog nadzora kao poslovnog procesa, kroz procesno orijentisani reinžinjerin, a sprovođenjem kontinuiranih aktivnosti potrebnih, kako za unifikaciju organizacionih struktura, tako i za standardizaciju naziva procesa i ujednačavanja najbolje inspeksijske prakse, povećati efikasnost i efektivnost vršenja inspeksijskog nadzora, odnosno unaprijediti poslovanje inspeksijskih službi.

Tabela: Uporedni pregled izvršenih nadzora u 2024./2025. godini

R.B.	NAZIV INSPEKTORATA	Izvršeno inspeksijskih nadzora u 2024. godini	Izvršeno inspeksijskih nadzora u 2025. godini	INDEX (4/3)
1	2	3	4	5
1	Inspektorat poljoprivredne, vodne i šumarsko-lovne inspekcije	1.579	1.379	87,33
2	Inspektorat veterinarske inspekcije	14.019	12.016	85,71
3	Inspektorat urbanističko-građevinske, stambene, komunalne inspekcije, inspekcije zaštite okoliša, zaštite prirode i zaštite dobara baštine	4.363	5.152	118,08
4	Inspektorat tehničke inspekcije	756	874	115,61
5	Inspektorat tržišno-turističke inspekcije	5.102	5.143	100,8
6	Inspektorat rada, zaštite na radu , socijalne zaštite i sporta	5.026	5.681	113,03
7	Inspektorat sanitarne, zdravstvene , farmaceutske inspekcije i inspekcije za hranu	5.533	6.089	110,05
8	Inspektorat saobraćajne i cestovne inspekcije	2.912	2.838	97,46
9	Inspektorat prosvjetne inspekcije	885	1.287	145,42
UKUPNO:		40.175	40.459	100,71

Grafikon: Uporedni pregled izvršenih nadzora u 2024./2025. godinu

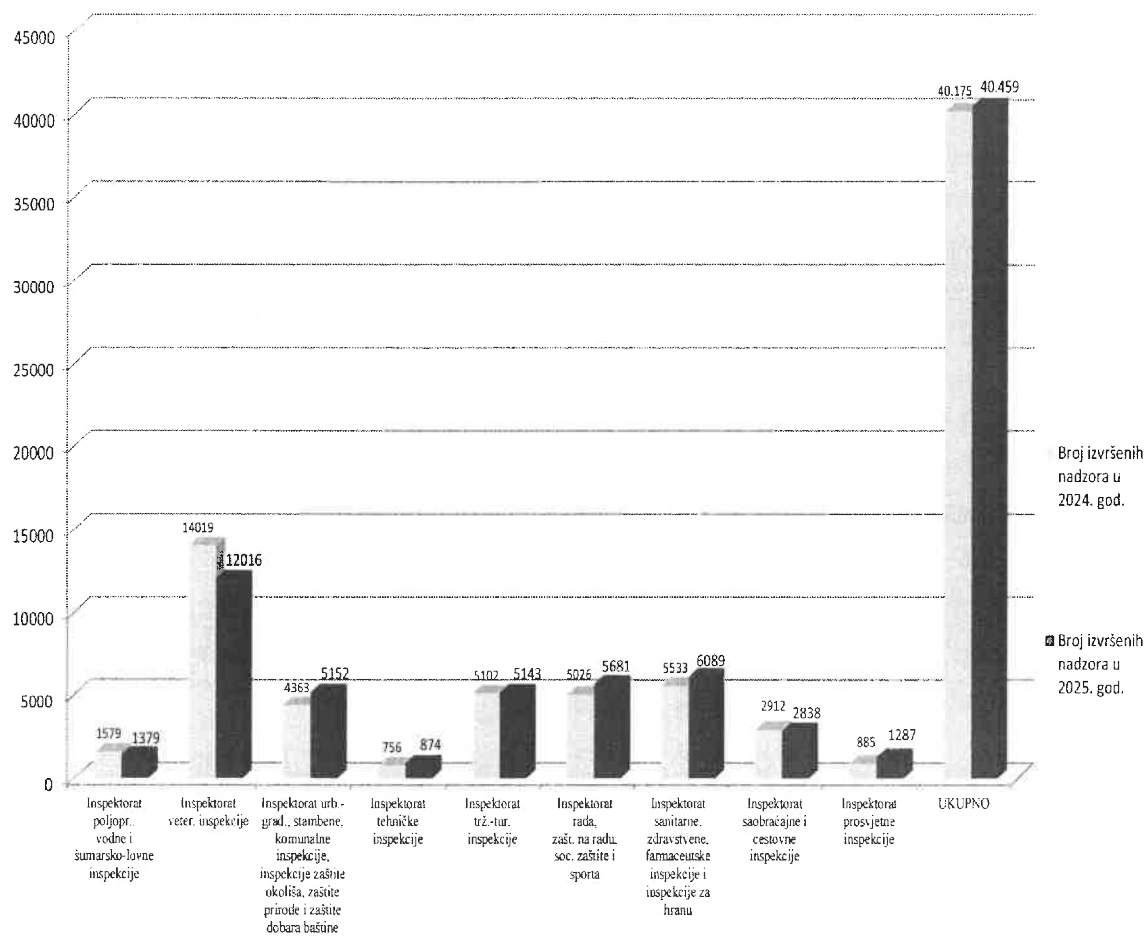
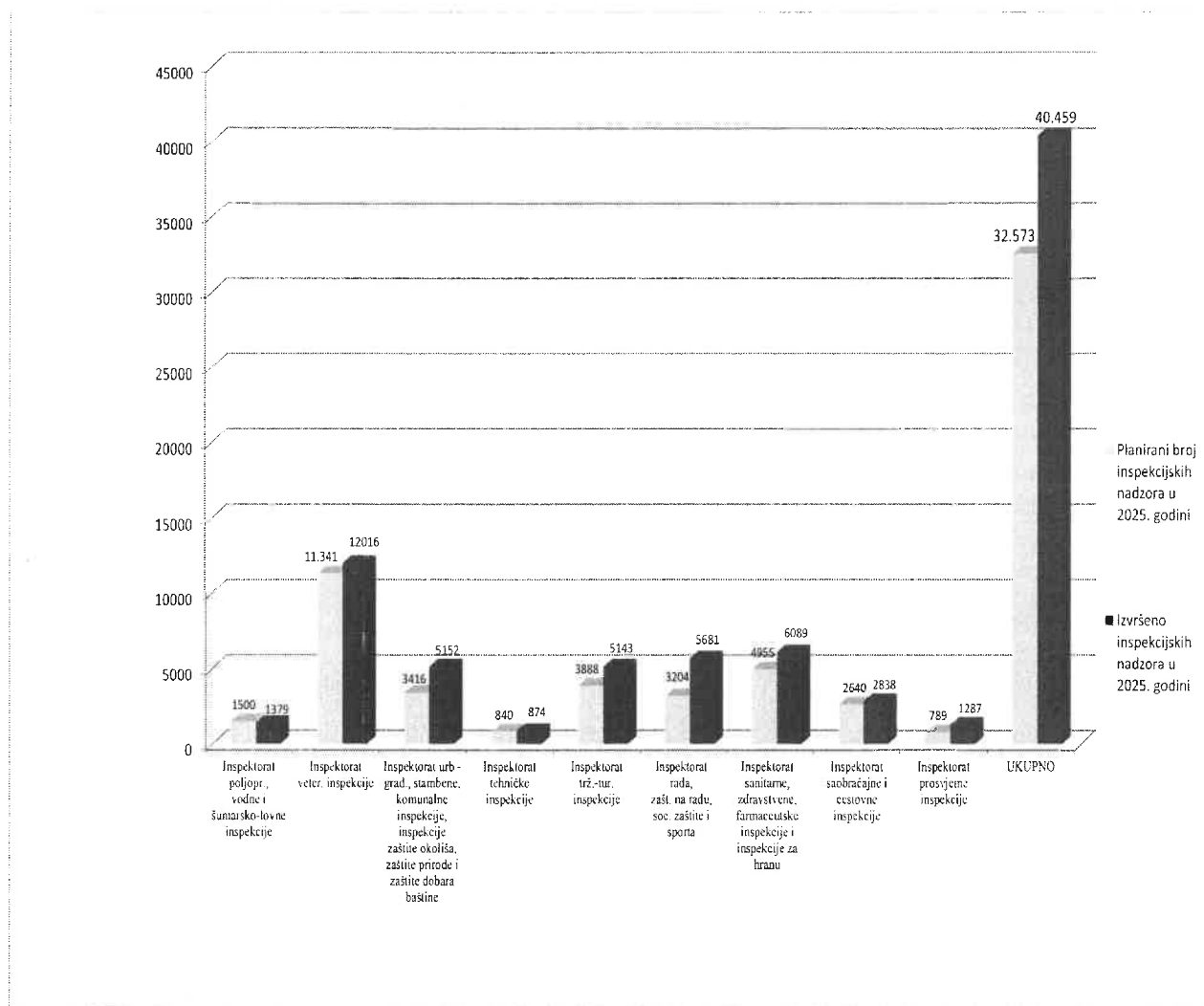

Tabela: Uporedni pregled planiranih i izvršenih nadzora u 2025. godini

R.B.	NAZIV INSPEKTORATA	Planirani broj inspeksijskih nadzora u 2025. godini	Izvršeno inspeksijskih nadzora u 2025. godini	INDEX (4/3)
1	2	3	4	5
1	Inspektorat poljoprivredne, vodne i šumarsko-lovne inspekcije	1.500	1.379	91,93
2	Inspektorat veterinarske inspekcije	11.341	12.016	105,95
3	Inspektorat urbanističko-građevinske, stambene, komunalne inspekcije, inspekcije zaštite okoliša, zaštite prirode i zaštite dobara baštine	3.416	5.152	150,82
4	Inspektorat tehničke inspekcije	840	874	104,05
5	Inspektorat tržišno-turističke inspekcije	3.888	5.143	132,28
6	Inspektorat rada, zaštite na radu, socijalne zaštite i sporta	3.204	5.681	177,30
7	Inspektorat sanitarne, zdravstvene, farmaceutske inspekcije i inspekcije za hranu	4.955	6.089	122,88
8	Inspektorat saobraćajne i cestovne inspekcije	2.640	2.838	109,15
9	Inspektorat prosvjetne inspekcije	789	1.287	163,12
UKUPNO:		32.573	40.459	123,60

Grafikon: Uporedni pregled planiranih i izvršenih nadzora u 2025. godini

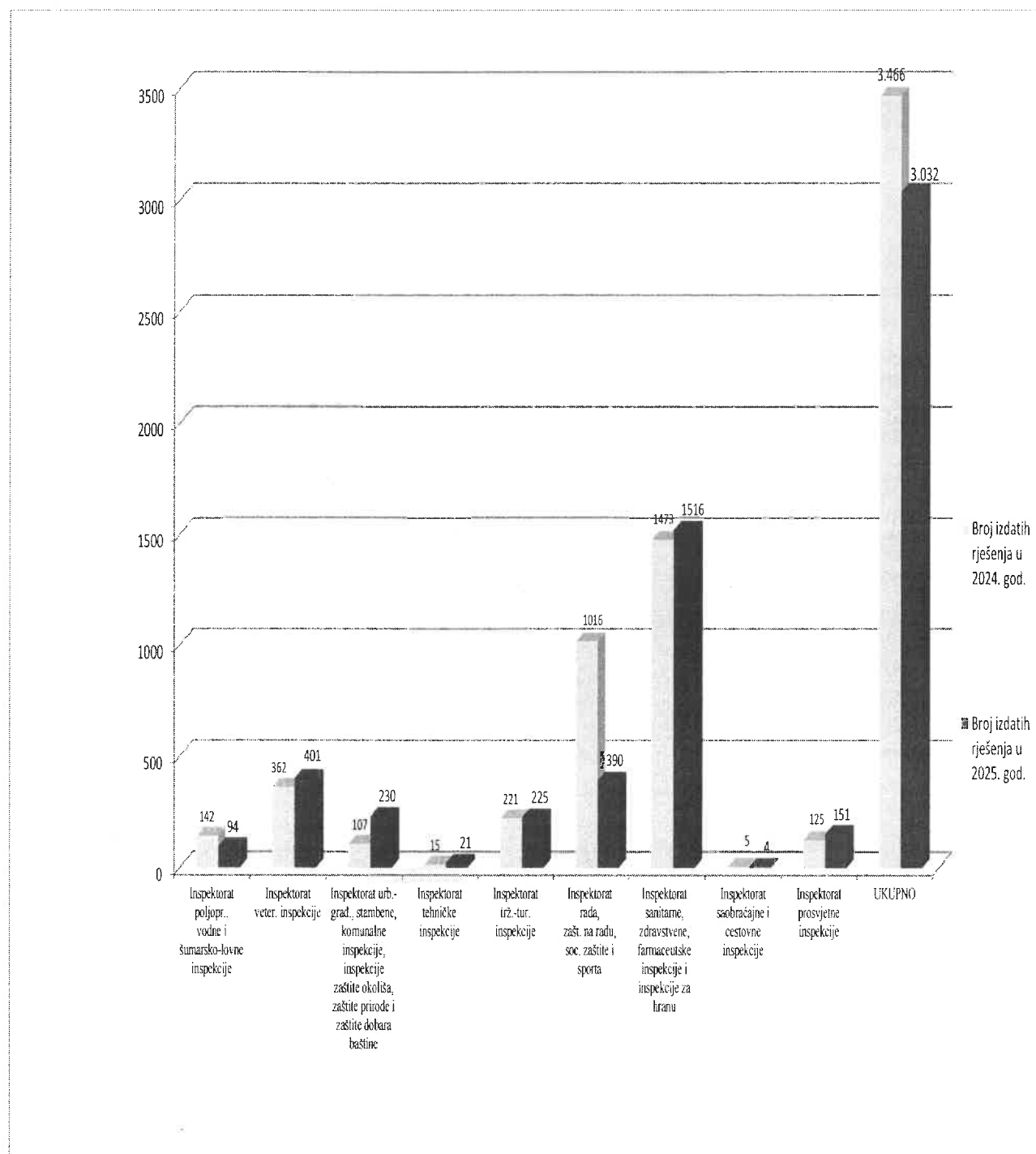

U cilju otklanjanja utvrđenih nedostataka doneseno je 3.032 rješenja što je u odnosu na prethodni izvještajni period, kada je doneseno 3.466 rješenja, manje za 434 rješenja.

Tabela : Uporedni pregled donesenih upravnih mjera u 2024. /2025. godini

R.B.	NAZIV INSPEKTORATA	Broj izdatih rješenja u 2024. godini	Broj izdatih rješenja u 2025. godini	INDEX (4/3)
1	2	3	4	5
1	Inspektorat poljoprivredne, vodne i šumarsko-lovne inspekcije	142	94	66,2
2	Inspektorat veterinarske inspekcije	362	401	110,77
3	Inspektorat urbanističko- građevinske, stambene, komunalne inspekcije, inspekcije zaštite okoliša, zaštite prirode i zaštite dobara baštine	107	230	214,95
4	Inspektorat tehničke inspekcije	15	21	140
5	Inspektorat tržišno-turističke inspekcije	221	225	101,81
6	Inspektorat rada, zaštite na radu ,socijalne zaštite i sporta	1.016	390	38,36
7	Inspektorat sanitarne, zdravstvene , farmaceutske inspekcije i inspekcije za hranu	1.473	1.516	102,91
8	Inspektorat saobraćajne i cestovne inspekcije	5	4	80
9	Inspektorat prosvjetne inspekcije	125	151	121,8
UKUPNO:		3.466	3.032	87,48

Grafikon : Uporedni pregled donesenih upravnih mjera u 2024./2025. godini

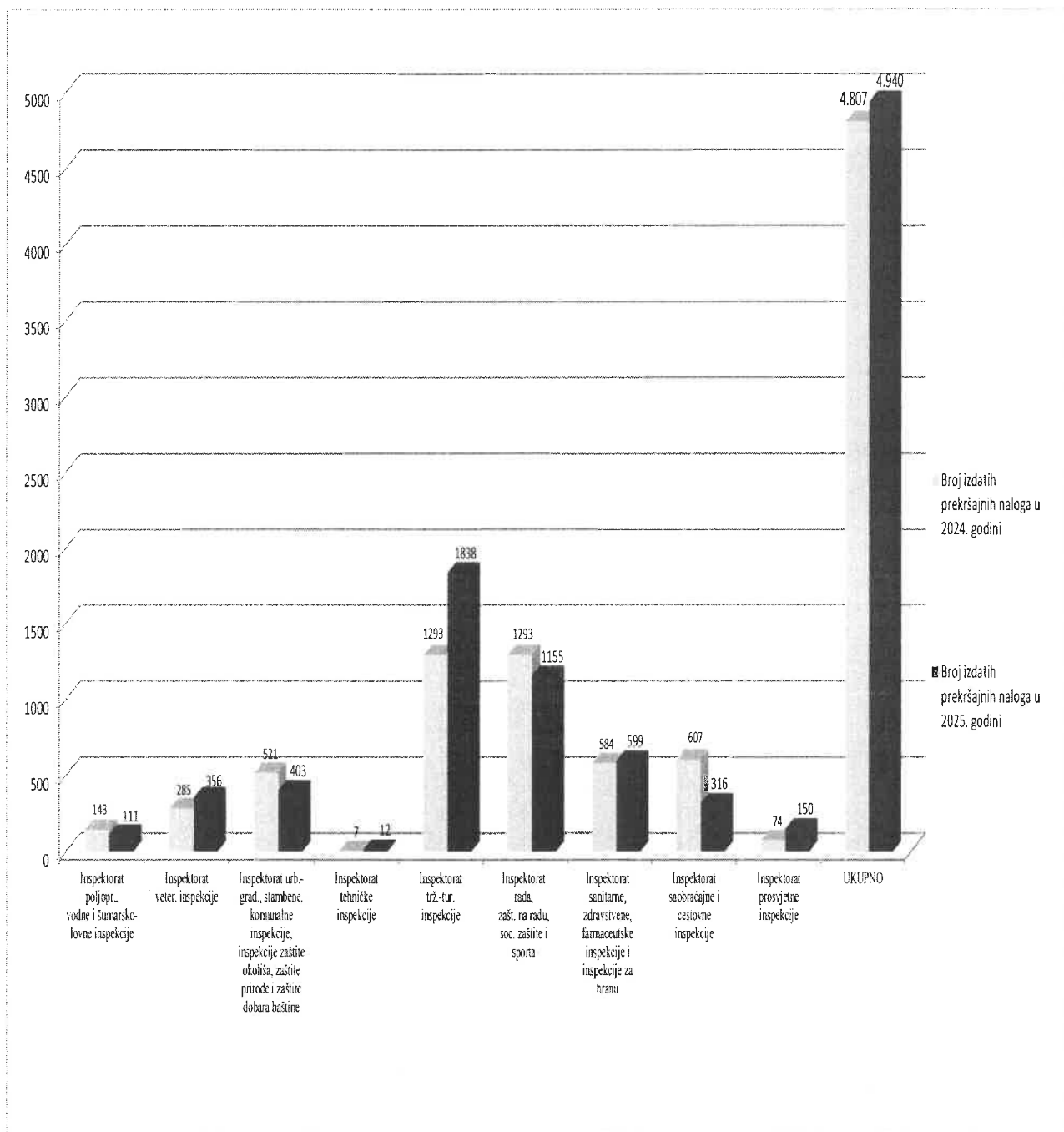

Pored navedenih upravnih mjera, inspektori su u 2025. godini izdali **4.940** prekršajna naloga u novčanoj vrijednosti od **6.384.540,00 KM**, što je u odnosu na prethodni izvještajni period, kada je izdato 4.771 prekršajnih naloga u novčanoj vrijednosti 4.782.916,00 KM, **više za 169** prekršajnih naloga, ili u novčanom iznosu više za **1.601.624,00 KM**.

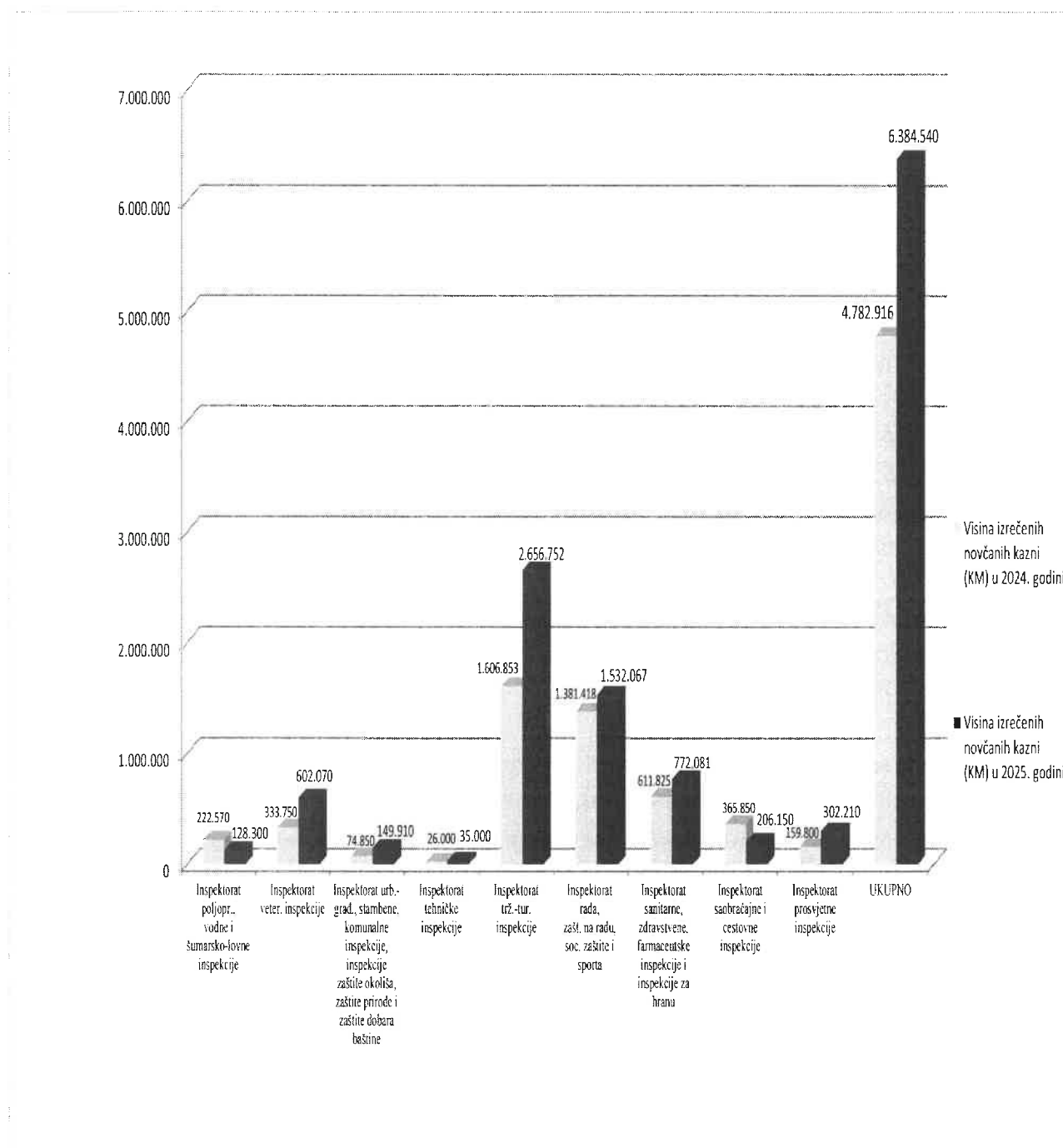
Tabela: Usporedni pregled izdatih prekršajnih naloga i novčanih kazni 2024./2025. godini

R. B	NAZIV INSPEKTORATA	Broj izdatih prekršajnih naloga u 2024. godini	Visina izrečenih novčanih kazni (KM) u 2024. godini	Broj izdatih prekršajnih naloga u 2025. godini	Visina izrečenih novčanih kazni (KM) u 2025. godini	INDEX (5/3)	INDEX (6/4)
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Inspektorat poljoprivredne, vodne i šumarsko-lovne inspekcije	143	222.570	111	128.300	77,62	57,64
2	Inspektorat veterinarske inspekcije	285	333.750	356	602.070	124,91	180,39
3	Inspektorat urbanističko-građevinske, stambene, komunalne inspekcije, inspekcije zaštite okoliša, zaštite prirode i zaštite dobara baštine	521	74.850	403	149.910	77,35	200,28
4	Inspektorat tehničke inspekcije	7	26.000	12	35.000	171,43	134,62
5	Inspektorat tržišno-turističke inspekcije	1.293	1.606.853	1.838	2.656.752	142,15	165,34
6	Inspektorat rada, zaštite na radu, socijalne zaštite i sporta	1.293	1.381.418	1.155	1.532.067	89,33	110,91
7	Inspektorat sanitarne, zdravstvene, farmaceutske inspekcije i inspekcije za hranu	584	611.825	599	772.081	102,56	126,19
8	Inspektorat saobraćajne i cestovne inspekcije	607	365.850	316	206.150	52,05	56,34
9	Inspektorat prosvjetne inspekcije	74	159.800	150	302.210	202,7	189,11
UKUPNO:		4.807	4.782.916	4.940	6.384.540	102,76	133,5

Grafikon: Uporedni pregled izdatih prekršajnih naloga 2024./2025. godine

Grafikon: Uporedni pregled izrečenih novčanih kazni po izdatim prekršajnim nalogima u KM 2024./2025. godina

Prema sintetičkim podacima Registra novčanih kazni i prekršajne evidencije, za period od 01.01.-31.12.2025. godine uneseno je ukupno 5.052 Prekršajna naloga, sa izrečenim novčanim kaznama u ukupnom iznosu od 3.997.995,00 KM. Od ukupnog broja izdatih Prekršajnih naloga, 3.207 ima status plaćen, a iznos plaćenih naloga iz 2025. i prethodnih godina, u 2025. godini je 1.850.898,00 KM. Navedeni podaci odnose se na prekršajne naloge koji su uneseni u evidenciju 2025. godine, a izrečeni su i tokom 2024. godine, te se napominje da nisu uneseni svi prekršajni nalozi iz 2025. godine, a čemu doprinosi dinamika unosa, koja je značajno usporena obzirom da unos vrši jedan

uposlenik, a zbog obima posla i načina inspekcijskog postupka prekršajni nalozi se ne izdaju odmah u momentu utvrđivanja prekršaja, niti se uručuju lično, što svakako utiče i na prikaz podataka iz Registra novčanih kazni.

Broj zahtjeva za sudsko odlučivanje je 1128, za 594 prekršajna naloga u iznosu od 591.333 KM je prekoračen rok za plaćanje, dok je broj unesenih nepravomoćnih prekršajnih naloga 79. Za 26 prekršajnih naloga tražen je povrat u predašnje stanje, dok je broj poništenih prekršajnih naloga 18, zbog tehničke greške, zbog netačnih podataka, zbog smrti lica kojem je izdat prekršajni nalog.

Prema sintetičkim podacima službene evidencije sudskih postupaka u referentnom periodu u prekršajnim postupcima vođenim po prekršajnim nalogima i po zahtjevima za pokretanje prekršajnih postupaka, ukupno su okončana 694 predmeta. U navedenim predmetima provedeni su usmeni pretresi, čime je omogućeno donošenje odluka u skladu sa zakonom, potpuno utvrđivanje činjeničnog stanja i izricanje zakonom propisanih sankcija.

Najčešća mjera bila je novčana kazna, izrečena u 471 predmetu (68%), ukupne vrijednosti 420.563,00 KM. Ova činjenica pokazuje da je novčana sankcija primarni alat inspektorata za sankcionisanje prekršaja, što ukazuje na težnju da se povreda zakona ispravi finansijskim sredstvima, bez daljnjih komplikacija postupka.

Uvjetne kazne su izrečene u 172 predmeta (25%), ukupno 232.271,00 KM, što znači da se značajan broj prekršaja tretira kroz korektivni pristup, dajući prekršiocu priliku da ispravi ponašanje uz prijetnju kazne ukoliko dođe do ponavljanja prekršaja.

Ukor, kao najblaža sankcija, primijenjen je u 21 predmetu (3%), ukupno 18.340 KM, što ukazuje na praksu proporcionalnog kažnjavanja kada prekršaji nisu ozbiljni ili su nastali iz nehata.

Postupci su u 10 predmeta (1,4%) obustavljeni, dok je obustava iz drugih razloga zabilježena u 8 predmeta (1,2%), što sugerije da su prepreke za okončanje postupka rijetke i uglavnom se odnose na administrativne ili proceduralne razloge. Odgode ročišta i vraćanje predmeta u predašnje stanje zabilježene su u 6 slučajeva (0,9%), što ukazuje na visok stepen efikasnosti u vođenju postupaka.

Tabela: Pregled sankcija izrečenih u prekršajnom postupku po prekršajnom nalogu i po zahtjevu za pokretanje prekršajnog postupka

Inspektorat	Ukupan broj okonačenih predmeta	Novčana kazna (Br.)	Novčana kazna (KM)	Obustava (Br.)	Obustava (KM)	Uvjetna kazna (Br.)	Uvjetna kazna (KM)	Ukor (Br.)	Ukor (KM)	Obustava iz drugih razloga (Br.)	Obustava iz drugih razloga (KM)	Odgoda ročišta – broj	Vraćenu pređašnje stanje – broj
Inspektorat poljoprivredne, vodne i šumarsko-lovne inspekcije	29	18	21.811	2	4.000	8	10.300	0	0	1	5.000	0	0
Inspektorat veterinarske inspekcije	30	23	29.311	0	0	5	16.590	1	430	0	0	1	1
Inspektorat urbanističko-građevinske, stambene, komunalne inspekcije, inspekcije zaštite okoliša, zaštite prirode i zaštite dobara baštine	5	4	4.400	0	0	1	100	0	0	0	0	0	0
Inspektorat tehničke inspekcije	5	5	7.100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inspektorat tržišno-turističke inspekcije	228	170	150.102	3	2.200	40	47.413	12	12.500	3	250	0	0
Inspektorat rada, zaštite na radu, socijalne zaštite i sporta	236	136	111.179	5	8.000	82	106.148	5	2.910	2	3.500	3	3
Inspektorat sanitarne, zdravstvene, farmaceutske inspekcije i inspekcije za hranu	65	55	46.926	0	0	8	16.000	0	0	0	0	0	0
Inspektorat saobraćajne i cestovne inspekcije	54	40	33.963	0	0	11	14.200	2	500	0	0	0	0
Inspektorat prosvjetne inspekcije	42	20	15.771	0	0	17	21.520	1	2.000	2	4.000	2	2
UKUPNO	694	471	420.563	10	14.200	172	232.271	21	18.340	8	12.750	6	6

Rješavajući po zahtjevima za pokretanje prekršajnih postupaku pred Općinskim sudom u Sarajevu u izvještajnom periodu okončano je ukupno 38 predmeta.

Najčešća mjera bila je novčana kazna, izrečena u 26 predmeta (68%), ukupne vrijednosti 21.322 KM, što pokazuje da je novčana sankcija glavni instrument za sankcionisanje prekršaja.

Uvjetne kazne primijenjene su u 9 predmeta (24%), ukupno 6.411 KM, čime se prekršiocima daje mogućnost korekcije ponašanja bez direktnog plaćanja cijele kazne, čime se naglašava preventivna i edukativna funkcija inspektorata.

Najblaža mjera, ukor, izrečena je u 1 predmetu (2,6%), ukupne vrijednosti 250 KM, što ukazuje na rijetku primjenu blagog sankcionisanja kada prekršaji nisu ozbiljni.

Obustave i obustave iz drugih razloga nisu zabilježene, dok su odgode ročišta i vraćanje predmeta u predašnje stanje zabilježeni u 2 slučaja (5%), što pokazuje visok stepen efikasnosti u vođenju postupaka.

Rješavajući po postupcima pokrenutim izdavanjem prekršajnih naloga Općinski sud u Sarajevu je u toku 2025. godine, okončano je ukupno 656 predmeta. Najčešća mjera bila je novčana kazna, izrečena u 445 predmeta (68%), ukupne vrijednosti 399.241,00 KM. Najblaža mjera, ukor, izrečena je u 20 predmeta (3%), ukupne vrijednosti 18.090 KM, što ukazuje na rijetku, ali prisutnu primjenu minimalnih sankcija.

Obustave i obustave iz drugih razloga zabilježene su u ukupno 16 predmeta (2,5%), vrijednosti 26.950 KM, dok su odgode ročišta i vraćanje predmeta u predašnje stanje primijenjeni u 12 slučajeva (1,8%), što pokazuje visok stepen efikasnosti u vođenju postupaka.

Općinski sud u Sarajevu je u prekršajnim postupcima po prekršajnim nalogima izrekao sankcije sa 445 novčanih kazni. Sud je u 113 predmeta, što čini 25,4% ukupnog broja, potvrdio novčane kazne izrečene prekršajnim nalogima, čime je potvrđena pravilnost i zakonitost postupanja nadležnih inspekcija. U preostalom dijelu predmeta sud je odmjeravao visinu izrečene sankcije.

U najvećem broju slučajeva, odnosno u 329 predmeta ili 74,0%, sud je donio rješenja kojima su novčane kazne ublažene. Kao rezultat takvih odluka, ukupan iznos kazni je sa 838.346,00 KM smanjen na 223.788 KM, što predstavlja umanjeње od približno 73,3%. Ovakav trend ukazuje na izraženu korektivnu ulogu suda u odmjeravanju kazni, uz uvažavanje svih okolnosti konkretnog slučaja, a što se može tumačiti i kao socijalna politika suda.

Uvećanje novčane kazne zabilježeno je u svega tri predmeta, što čini 0,7% ukupnog broja razmatranih naloga. U tim slučajevima iznos kazni povećan je sa 5.001 KM na 12.020 KM, odnosno za 140,4%, što predstavlja izuzetak u ukupnoj strukturi sudskih odluka.

Posmatrano u cjelini, ukupan iznos novčanih kazni po prekršajnim nalogima iznosio je 1.006.780,00 KM, dok je po pravosnažnim sudskim rješenjima taj iznos smanjen na 399.241,00 KM. Time je ostvaren ukupan finansijski efekat smanjenja novčanih kazni od 607.539,00 KM, odnosno približno

60,4% u odnosu na izvorno izrečene kazne, što jasno ukazuje na značajan uticaj sudskog odlučivanja na konačan ishod prekršajnih postupaka u 2025. godini.

Tabela: Sintetički pokazatelji izrečenih novčanih kazni u sudskim postupcima

Opis novčane kazne	Broj prekršajnih naloga	Izrečena novčana kazna po prekršajnom nalogu (KM)	Izrečena novčana kazna po sudskom rješenju (KM)	Novčana razlika (KM)
Rješenjem suda potvrđena novčana kazna	113	163.433	163.433	0
Rješenjem suda ublažena novčana kazna	329	838.346	223.788	-614.558
Rješenjem suda uvećana novčana kazna	3	5.001	12.020	7.019
UKUPNO	445	1.006.780	399.241	607.539

Pregled podnesenih žalbi i izrečenih zaštitnih mjera u 2025. godini: U toku 2025. godine podneseno je ukupno 30 žalbi, što predstavlja mali udio u odnosu na ukupan broj okončanih predmeta. Od toga se 6 žalbi odnosilo na žalbe Uprave, a 24 na žalbe okrivljenih subjekata. Od žalbi Uprave, 3 su usvojene, 1 odbijena, dok su 2 još u postupku rješavanja, dok je kod žalbi okrivljenih subjekata 9 žalbi usvojeno, 1 odbijena, a 14 je u toku rješavanja. U izvještajnom periodu izrečeno je ukupno 7 zaštitnih mjera, koje su sve postale pravosnažne. Od toga je u 6 slučajeva izrečena mjera zabrane obavljanja taksi djelatnosti, dok je u 1 slučaju izrečena mjera oduzimanja robe, što potvrđuje zakonitost i efikasnost provedenih postupaka.

Tabela: Pregled podnesenih žalbi i njihovo rješavanje u 2025. godini

Pregled podnesenih žalbi i njihovo rješavanje u 2025. godini						
ŽALBA UPRAVE - 6			ŽALBA OKRIVLJENOG - 24			ODGOVOR NA ŽALBU
Usvojeno	Odbijeno	U postupku rješavanja	Usvojeno	Odbijeno	U postupku rješavanja	24
3	1	2	9	1	14	

Tabela: Zaštitna mjera

Zaštitna mjera - izrečeno 7; pravosnažno 7	
Zabrana obavljanja taksi djelatnosti	Oduzimanje robe
Izrečeno 6 ; pravosnažno 6	Izrečeno 1; pravosnažno 1

U izvještajnom periodu okončano je ukupno 694 predmeta, što ukazuje na značajan obim rada u oblasti prekršajnog postupanja. U najvećem broju slučajeva, odnosno u 664 predmeta, utvrđena je prekršajna odgovornost, što predstavlja vrlo visok procenat u odnosu na ukupan broj riješenih

predmeta i potvrđuje osnovanost izdatih prekršajnih naloga i podnesenih zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka.

Od ukupnog broja utvrđenih prekršajnih odgovornosti, najčešće izrečena sankcija bila je novčana kazna, koja je izrečena u 471 slučaju, što ukazuje da se ova vrsta sankcije i dalje smatra najadekvatnijim i najefikasnijim sredstvom prekršajnog kažnjavanja. Uvjetna kazna izrečena je u 172 predmeta, dok je kazna ukora izrečena u 21 slučaju, što pokazuje da su blaže sankcije primjenjivane u manjem broju predmeta, uglavnom u situacijama gdje su postojale olakšavajuće okolnosti.

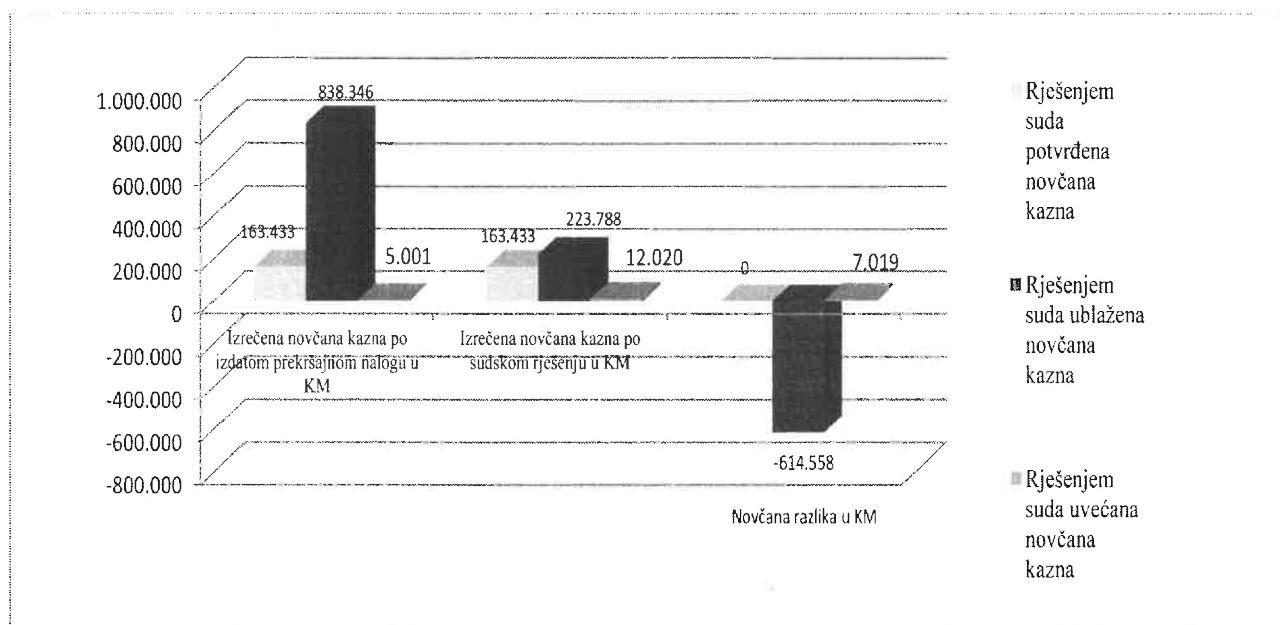
U izvještajnom periodu zabilježeno je i 6 slučajeva povrata u predašnje stanje, što predstavlja zanemariv broj u odnosu na ukupno riješene predmete. Također, 10 postupaka je obustavljeno, dok je dodatnih 8 postupaka obustavljeno iz drugih razloga, što ukazuje na relativno mali broj procesnih prepreka ili odustajanja u vođenju postupaka.

Tokom godine evidentirano je 6 odgoda ročišta, što potvrđuje da su postupci vođeni efikasno, uz minimalna odlaganja i bez značajnijih zastoja u radu.

Tabela: Zbirni pregled donesenih sudskih rješenja po izdatim prekršajnim nalogima i podnesenim zahtjevima za pokretanje prekršajnog postupka

Broj rješenja (2+6+7+8+9)	Utvrđena prekršajna odgovornost (3+4+5)	Izrečena novčana kazna	Izrečena uvjetna kazna	Izrečena kazna ukor	Povrat u predašnje stanje	Obustavljen i postupci	Obustavljen i postupci iz drugih razloga	Odgoda ročišta
1	2	3	4	5	6	7	8	9
694	664	471	172	21	6	10	8	6

Grafikon: Analitički pregled izrečenih novčanih kazni u sudskim postupcima

Prema evidencijama pisarnice i arhive ukupan broj formiranih i protokolisanih predmeta u izvještajnom periodu iznosi 20.666, od čega je 15.181 zavedenih predmeta po zahtjevu stranaka i 5485 predmeta djelovodnik-opšti akti.

U izvještajnom periodu otpremljeno je 22.032 koverta putem pošte i arhivirano 13.526 predmeta.

Za potrebe sredstava javnog informisanja (web Uprave, dnevne novine, tv, radio i portale) pripremljeno je ukupno 194 informacije i odgovora na medijske upite o aktivnostima svih inspektorata i sektora Kantonalne uprave. Od navedenog broja, 80 su odgovori portalima, dnevnim novinama 14, televizijskim kućama 28, dok je pripremljeno 7 odgovora za radio, te ukupno 65 informacija za web i medije od strane Kantonalne uprave.

U izvještajnom periodu u Kantonalnoj upravi zaprimljeno je ukupno 120 zahtjeva za pristup informacijama što je za 41 ili 51,90% više u odnosu na prethodnu godinu kada ih je bilo 79. Od navedenog broja doneseno je 100 rješenja, i to: fizičkim licima 59 rješenja, advokatskim kancelarijama 21, udruženjima 14, javnim ustanovama 5 i pravnim licima 1. Osim toga, 10 rješenja je u postupku službenog rješavanja, dok je 10 proslijeđeno nadležnim organima na postupanje. Od ukupnog broja donesenih rješenja pristup informacijama u cijelosti je odobren u 53 slučaja, u 34 slučaja pristup informaciji je odbijen, dok je u 13 slučajeva djelimično odobren pristup informacijama u posjedu Kantonalne uprave. Tražene informacije su dostavljene slanjem poštom na adresu ili je podnosiocu zahtjeva omogućen neposredan uvid u spis i/ili kopiranje dokumentacije u prostorijama Kantonalne uprave, a o čemu je sačinjeno ukupno pet službenih zabilješki, koliko je bilo i neposrednih uvida u spise inspektora. Pristup informacijama, između ostalog, najčešće nije odobren ili je djelimično odobren jer organ kojem se podnosilac obraća ne raspolaže traženom informacijom, radi utvrđenih izuzetaka u zaštiti privatnosti u smislu člana 8. i člana 6.stav (3) Zakona o slobodi pristupa informacijama Federacije BiH.

Uzevši u obzir ove činjenice, Kantonalna uprava je i u toku 2025. godine imala stalnu saradnju sa predstavnicima portala, pisanih medija, radija i televizije, kojima smo u najkraćim rokovima nastojali obezbijediti informacije koje zahtijevaju i na način na koji je svakome od njih potrebno (javljanja uživo u program, radijski i TV prilozi, pisani odgovori portalima i novinama), uz vođenje službene evidencije o svakom pojedinačnom zahtjevu i odgovoru.

Nastojanja Kantonalne uprave svakako je proaktivno informisanje, posebno u vrijeme kriznog komuniciranja, dok i pojedinačni upiti medijskih kuća odnosno novinara predstavljaju prioritet u postupanju, kako bi se građanima obezbijedila pravovremena, tačna i relevantna informacija iz nadležnosti Kantonalne uprave.

VIII PROGRAMSKA ORIJENTACIJA

Programska orijentacija Kantonalne uprave usmjerena je ka kvalitetnom pristupu obavljanja inspekcijskih poslova. U Kantonalnoj upravi koristeći iskustva sa terena stvorene su pretpostavke za efikasniji rad inspekcijskih službi na nivou Kantona Sarajevo, gdje se prije svega misli na uspostavu interaktivnog odnosa između inspekcijskih službi i subjekata nadzora u smislu edukativnog, preventivnog i korektivnog djelovanja inspekcija, zatim na uspostavu sistema neselektivnog odabira subjekata nadzora, kao i na formiranje mješovitih inspekcijskih timova koji time doprinose smanjenju vremena prisustva inspekcije kod subjekata nadzora.

Kantonalna uprava će u 2026. godini, zahvaljujući postignutom i stečenom iskustvu u prethodnom periodu, dinamizirati svoje aktivnosti na obavljanju inspekcijskog nadzora utvrđenog godišnjim programom rada, bliže razrađenog kroz mjesečne planove obavljanja inspekcijskog nadzora, uz uvažavanje datih mišljenja od strane kantonalnih ministarstava iz odgovarajućih upravnih oblasti i aktuelne problematike i potreba.

Također, za naredni period Kantonalna uprava će preduzeti sve radnje i mjere iz svoje nadležnosti kako bi tokom 2026. godine u cijelosti realizovala sve zacrtane strateške ciljeve, programe, rokove, realizacije i ostvarila očekivane rezultate, kako u dijelu vršenja inspekcijskog nadzora, tako i dijelu koji se odnosi na povećanje kadrovske i stručne efikasnosti inspekcija, stručne obuke inspektora u dijelu primjene normative i zastupanja Kantonalne uprave po prekršajnim nalogima i zahtjevima za pokretanje prekršajnog postupka pred općinskim sudovima, radi sticanja znanja kao strateškog resursa ove Uprave.

Pored toga Kantonalna uprava će i dalje raditi na realizaciji svih Odluka i Zaključaka Vlade Kantona Sarajevo na najefikasniji i najefektivniji način, a također, kao i u prethodnom periodu, u najkraćem vremenskom roku davati odgovore na sva poslanička i vijećnička pitanja. Kako bi se podigao nivo efikasnosti i efektivnosti rada javne uprave, poduzet će se aktivnosti s ciljem približavanja kako građanima, tako i privrednim subjektima koji posluju u zoni realne ekonomije. Posebne aktivnosti su planirane na suzbijanju neformalnog ekonomskog sektora. Informisanjem građana, privrednih subjekata i medija putem web stranice Kantonalne uprave, koja je dostupna svim zainteresovanim u cilju davanja primjedbi, prijedloga, sugestija koje se odnose na rad ovog organa, kao i postavljanja pitanja iz nadležnosti ovog organa, ostvaren je cilj dostupnosti i transparentnosti u radu. Putem zvanične web stranice građani, privredni subjekti i mediji Kantona Sarajevo se redovno informišu o aktivnostima i poduzetim mjerama inspekcijskih organa koji djeluju unutar Kantonalne uprave, o pojačanim inspekcijskim nadzorima, kao i rezultatima istih, te o najavama predstojećih planiranih aktivnosti.

Isto tako, kroz dugoročnu projekciju razvoja biti će naznačeni projekti na kojima će Kantonalna uprava posvetiti posebnu pažnju.

Za uspješnu realizaciju predloženih mjera i aktivnosti, a u cilju unapređenja inspekcijskog nadzora, kao i unapređenja rada kompletnog javnog sektora na prostoru Kantona Sarajevo i šire, neophodno je puno jedinstvo svih ključnih subjekata, odnosno neophodno je ostvarenje imperativa jedinstva svih aktera zaduženih za efikasno provođenje mjera i aktivnosti koje su predviđene ovim prijedlozima, a koje su u njihovoj nadležnosti.

Nadalje, za uspješnu realizaciju projekata, predloženih mjera i aktivnosti iz ovog prijedloga, neophodno je ostvariti ravnopravno raspoređivanje zadataka i aktivnosti na svim nivoima zakonodavne i izvršne vlasti, kao i odrediti neposredne izvršitelje istih kao nosioce u tačno zadatim rokovima, kroz jasno definisani operativni plan rada. Inspektori, kao državni službenici sa posebnim ovlaštenjima, koriste u postupcima inspekcijskih nadzora zakone i druge propise, prije svega Zakon o inspekcijama Kantona Sarajevo („Službene novine KS“, br. 2/17 i 37/21) kao lex specialis zakona i Zakon o upravnom postupku Federacije BiH („Službene novine F BiH“, br. 2/98, 48/99, 61/22) kao lex regularis zakona, a zatim i svi zakoni koji reguliraju 25 upravnih oblasti nad čijom primjenom 23 inspekcija organiziranih u 9 inspektorata u sastavu Kantonalne uprave provode inspekcijske nadzore.

U skladu sa odredbama Zakona o inspekcijama Kantona Sarajevo i Odluke o metodologiji izrade i donošenja programa rada i izvještaja o radu Vlade Kantona Sarajevo i kantonalnih organa Kantonalna uprava donosi godišnji Program rada do 31. jula tekuće godine za narednu godinu, te radnu verziju istog dostavlja Službi za skupštinske poslove Kantona Sarajevo najkasnije do 30. septembra u godini koja prethodi, odnosno Zavodu za planiranje najkasnije do 07. januara tekuće godine na kontrolu kvalitete, i isti služi za definiranje i utvrđivanje ciljeva i planova rada Kantonalne uprave.

Godišnji program rada, između ostalog, sadrži broj planiranih inspekcijskih nadzora za svaki inspektorat, odnosno svaku inspekciju koja djeluje u okviru nadležnog inspektorata. Sve inspekcije sačinjavaju mjesečne planove rada do kraja tekućeg mjeseca za naredni mjesec i mjesečne izvještaje o radu do osmog u mjesecu za prethodni mjesec.

Kantonalna uprava teži postići apsolutnu primjenu zakona i provedbenih propisa koji reguliraju oblasti iz nadležnosti Kantonalne uprave, ekonomske odgovornosti u pogledu izvršavanja inspekcijskih poslova iz nadležnosti kantonalnih inspekcija koje djeluju u sastavu Kantonalne uprave i etičke odgovornosti u pogledu poštivanja pravila i principa ponašanja uspostavljenih Etičkim kodeksom za državne službenike u Federaciji Bosne i Hercegovine, Etičkim kodeksom za zaposlenike u Kantonalnoj upravi i Etičkim kodeksom za inspektore, a zatim i odnosa prema građanima i međusobni odnos državnih službenika kao i radnog okruženja.

Iz normativnog dijela Zakona o inspekcijama Kantona Sarajevo, preciznije sadržaja odredbi člana 4. stav 1. istog zakona, kojim je propisano da se inspekcijskim nadzorom osigurava zakonitost i zaštita javnog i privatnog interesa i stava 2. istog člana kojim je propisano da je djelatnost inspekcijskog

nadzora proglašena djelatnošću od javnog interesa za Kanton Sarajevo, jasno je da se vodilo i vodi računa o stvaranju javne vrijednosti.

Kontinuitet rada Kantonalne uprave se ogleda u članu 30. stav 3. Zakona o inspekcijama Kantona Sarajevo, gdje je propisano da je nadležna inspekcija dužna da u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva za vršenje inspeksijskog nadzora obavi inspeksijski nadzor, a o utvrđenom činjeničnom stanju i eventualno poduzetim mjerama u roku od osam dana od dana okončanja inspeksijskog nadzora pisanim putem obavijesti podnosioca zahtjeva. Na ovaj način je predviđeno da se sve predstavke, prijave građana i drugi zahtjevi stave u rad u predviđenom vremenskom periodu, te ne postoje zaprimljene prijave koje se ne stave u rad i nad kojima se ne provede upravni postupak, ma kakvog sadržaja bile.

Postignuti rezultati su izvršeni inspeksijski nadzori u kojem su utvrđene činjenice i eventualno određene mjere.

Osnovna funkcija Kantonalne uprave utvrđena je u Zakonu o organizaciji i djelokrugu organa uprave i upravnih organizacija Kantona Sarajevo, kojim zakonom je propisan djelokrug rada i u Zakonu o inspekcijama Kantona Sarajevo kao lex specialis zakona, kojim je u članu 4. stav 1. propisano da se inspeksijskim nadzorom osigurava zakonitost i zaštita javnog i privatnog interesa, dok je stavom 2. istog člana propisano da je djelatnost inspeksijskog nadzora proglašena djelatnošću od javnog interesa za Kanton Sarajevo.

Godišnji program rada sadrži broj planiranih inspeksijskih nadzora po kvartalima sa utvrđenim aktivnostima za svaki inspektorat, odnosno svaku inspekciju koja djeluje u okviru nadležnog inspektorata po njihovoj strukturi, vrsti i kvantitetu, kao i utvrđene ciljeve inspeksijskih nadzora, i to: odgovornost koja podrazumijeva odgovoran odnos prema zakonskoj regulativi i povjerenoj oblasti inspeksijskog nadzora, te prema svim učesnicima u inspeksijskom postupku, podnosiocima prijave i subjektima nadzora; racionalnost koja se odnosi na uspostavljanje ekonomične organizacione strukture u oblasti inspeksijskog nadzora i postupanja; funkcionalnost koja podrazumijeva organizaciju vršenja poslova u skladu sa njihovom prirodom, načinom obavljanja i njihovom međusobnom funkcionalnom povezanošću kao i ostvarivanje pune zaposlenosti svih izvršilaca na način adekvatan vrsti, složenosti i obimu poslova; efikasnost - organizacija rada uspostavljena na način kojim se u najvećoj mogućoj mjeri, sa optimalnim brojem zaposlenih, omogućava efikasno izvršavanje nadzora nad zakonskom regulativom i zadovoljavanje potreba građana i drugih subjekata; timski rad koji je jedna od glavnih intencija Kantonalne uprave kojom se istovremeno postiže cilj zaštite zakona, a subjektima nadzora pojednostavljuje i olakšava kontakt sa inspeksijskim organima.

U pogledu popunjavanja i održavanja radnih mjesta, Kantonalna uprava se godinama susreće sa određenim barijerama koje determiniraju uspostavljeni budžetski okviri i prema kojima su do kraja 2025. godine bila obezbjeđena novčana sredstva po osnovu plaća i naknada iz plaća za ukupno 155

zaposlenih. Neophodno je istaći potrebu za popunom sistematizovanih radnih mjesta usljed potkapacitiranosti koja je prisutna u gotovo svim inspektoratima.

Članom 40. Zakona o inspekcijama Kantona Sarajevo propisano je da je inspektor obavezan da se neprestano stručno obrazuje i usavršava za obavljanje poslova inspeksijskog nadzora u trajanju od najmanje 40 sati godišnje iz propisa koji se odnose na oblast inspeksijskog, upravnog i prekršajnog postupka, o čemu direktor donosi program obuka. Na osnovu istog člana zakona direktor donosi program obuka kako bi se shodno navedenoj zakonskoj odredbi stručna obuka vršila na adekvatan način.

Međusobni odnosi službenika su uređeni Etičkim kodeksom za državne službenike u Federaciji Bosne i Hercegovine, Etičkim kodeksom za zaposlenike u Kantonalnoj upravi za inspeksijske poslove Kantona Sarajevo i Etičkim kodeksom za inspektore prema kojima se odnosi između državnih službenika temelje na poštovanju, pristojnosti, povjerenju, saradnji i strpljenju.

Obzirom na budžetska ograničenja, nabavka novog aplikativnog softvera kojim bi se automatizirali određeni procesi rada i postigla efikasnost i ekonomičnost u postupanju, nije već duži niz godina realizovana. Trenutni kapacitet kojim raspolaže ovaj organ u softverskom domenu nije dovoljan, odnosno dešava se da zbog preopterećenosti dolazi do “pada sistema“ ili je sam sistem usporen, što otežava i usporava rad uposlenika ovog organa. Iz tog razloga je neophodno izvršiti nabavku softvera. Nabavkom novog softvera stvorile bi se informatičke pretpostavke za uspostavu baze podataka i praćenje informatičkih trendova kao i unapređenje sistema rada modernom informatičkom tehnologijom, sa krajnjim ciljem povećanja efikasnosti rada inspeksijske službe, uvezanosti kako samih inspektora, tako i drugih institucija neophodnih za uvid u rad konkretnog subjekta nadzora.

Za razliku od prethodnih godina, pojedini glavni inspektori su preuzeli odgovornost i započeli sa vršenjem monitoringa i samog neposrednog vršenja najsloženijih inspeksijskih nadzora bez konformizma same pozicije, preuzimajući odgovornost kako za cijeli inspektorat, tako i za pojedinačne postupke.

Suzbijanje neformalnog sektora u Kantonu Sarajevo je zasigurno jedan od prioriteta u radu Kantonalne uprave. Neformalni ekonomski sektor ili “siva ekonomija” u najširem smislu označava ekonomske aktivnosti nad kojima ne postoji odgovarajući nadzor, odnosno koje se nalaze izvan zakonskih okvira.

Eklatantni primjeri rada neformalnog sektora predstavljaju neevidentiranje i neprijavljivanje ostvarenog prometa i po osnovu toga stečenih prihoda, angažiranje radnika bez zaključenog ugovora o radu i bez izvršene prijave na obavezno osiguranje ili tzv. “rad na crno”, neplaćanje poreza prilikom ostvarenih prihoda i slično. Iako primarnu nadležnost nad ovim pojavama imaju organi poput Porezne uprave Federacije Bosne i Hercegovine, inspektori Kantonalne uprave daju doprinos u okviru svojih nadležnosti.

Jedna od osnovnih tačaka Programske orijentacija Kantonalne uprave fokusirana je na suzbijanje rada neformalnog sektora u Kantonu Sarajevo, gdje ključnu ulogu imaju Inspektorat tržišno - turističke inspekcije i inspekcija rada.

Nakon iskustava stečenih radom na terenu, još uvijek su prepoznatljive slijedeće pojave:

- Veliki broj subjekata obavlja registrovanu djelatnost bez namjere za poštivanje zakonskih propisa, odnosno sa umišljajem;
- Veliki broj registrovanih subjekata čini prekršaje iz neznanja;
- Tranzicijski sistem je podložan za razvoj neformalnog ekonomskog sektora u Kantonu Sarajevo;
- Sankcije propisane u Zakonu o fiskalnim sistemima i Zakonu o radu nemaju odvrćajući učinak za ponavljanje počinjavanja prekršaja, te u slučaju višestrukog počinjenja prekršaja sankcije počiniocima nisu adekvatne.

Visina kazne koju inspektor može izreći prekršajnim nalogom za neizdavanje fiskalnih računa u skladu sa Zakonom o fiskalnim sistemima za pravno lice je u iznosu od 2.500,00 KM i za odgovorno lice u pravnom licu u iznosu od 1.000,00 KM, a za fizičko lice koje obavlja djelatnost u iznosu od 3.000,00 KM.

Također, u skladu sa Zakonom o radu visina kazne koju inspektor može izreći prekršajnim nalogom za svakog radnika koji nema zaključen ugovor o radu i ako nije izvršena prijava na obavezno osiguranje je za pravno lice 500,00 KM, za odgovorno lice je 500,00 KM, dok za poslodavca - fizičko lice može izreći novčanu kaznu u iznosu od 200,00 KM, a za lice koje je zatečeno na radu bez zaključenog ugovora o radu novčanu kaznu od 100,00 KM.

Isto tako, s ciljem efikasnije borbe protiv neformalnog ekonomskog sektora u Kantonu Sarajevo, nužno je razvijati i unapređivati povjerenje na relaciji inspekcije – građani i subjekti nadzora koji posluju u skladu sa zakonom, na način da isti dostavljaju potrebne informacije o uočenim nepravilnostima i nezakovitostima Kantonalnoj upravi koja će putem nadležnih inspekcija provoditi usmjerene inspeksijske nadzore u skladu sa sadržajem odredbi člana 30. Zakona o inspekcijama Kantona Sarajevo.

Predložena mjera se planira nastaviti provoditi kroz pojačane inspeksijske nadzore i prisustvo inspektora na terenu kako u radne, tako i u neradne dane, u dane vikenda i uvođenjem kontinuiranog dvosmjenskog i noćnog rada, a sve sa ciljem jačanja discipline u primjeni propisa, a posebno iz oblasti radnog zakonodavstva i fiskalne politike, kao i suzbijanje svih oblika poslovanja koji nisu u skladu sa zakonskim propisima gdje inspeksijski nadzori trebaju biti planirani, ciljani, brzi i učinkoviti.

Sama osnovna djelatnost Kantonalne uprave je visoko podložna raznim oblicima koruptivnih rizika, odnosno koruptivnog djelovanja, te je iz tih razloga ključna uloga Sektora za internu kontrolu, čija je jedna od zadaća kontrola ispravnosti, zakonitosti, profesionalnosti i etičnosti postupanja inspektora, ali i ostalih državnih službenika i namještenika u Kantonalnoj upravi.

U saradnji sa Uredom za borbu protiv korupcije i upravljanje kvalitetom Kantona Sarajevo izrađen je Plan integriteta Kantonalne uprave za 2025. godinu kako bi se integritet Kantonalne uprave i

nadležnih inspekcija dodatno razvio i unapredio u pogledu pravilne primjene Zakona o inspekcijama Kantona Sarajevo, Zakona o upravnom postupku kao *lex regularis* zakona, koji uređuju određene upravne oblasti, kao i u skladu sa Etičkim kodeksom za državne službenike u Federaciji BiH.

IX IZVRŠENJE KONTINUIRANIH POSLOVA

Izvršenje kontinuiranih poslova odnosi se na rad organizacionih jedinica koje djeluju unutar ovog organa, odnosno inspektorata i sektora.

Aktivnosti koji se odvijaju u inspektoratima prikazane su za svaku inspekciju pojedinačno, a isto između ostalog sadrži broj inspektora koji su obavljali poslove inspekcijanskog nadzora, propise nad čijom primjenom su vršeni inspekcijanski nadzori, broj planiranih i izvršenih inspekcijanskih nadzora, broj donijetih rješenja, izdatih prekršajnih naloga i njihovu vrijednost, predmet u kojem su vršeni inspekcijanski nadzori, kao i specifičnosti upravnih oblasti.

1. INSPEKTORAT POLJOPRIVREDNE, VODNE I ŠUMARSKO - LOVNE INSPEKCIJE

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Kantonalne uprave u Inspektoratu poljoprivredne, vodne i šumarsko-lovne inspekcije sistematizovana su radna mjesta glavnog inspektora, tri poljoprivredna inspektora, dva vodna inspektora i četiri šumarska inspektora.

U izvještajnom periodu pored glavnog inspektora Inspektorat broji sedam inspektora od čega:

- **3 kantonalna poljoprivredna inspektora**
- **2 kantonalna vodna inspektora**
- **2 kantonalna šumarsko-lovna inspektora**

od čega su jedan poljoprivredni i jedan šumarsko-lovni inspektor polovinom godine otišli u penziju.

Deficit broja izvršioca u odnosu na sistematizovani broj, pogotovo šumarsko-lovnog inspektora, ipak je uticao na ostvarenje plana, ali ne u značajnoj mjeri zahvaljujući pojačanim aktivnostima tokom cijele godine.

Inspekcijanski nadzori i ostale aktivnosti su u potpunosti podređena izvršavanju redovno planiranih i drugih aktivnosti iz nadležnosti inspekcija, a provođena je uz korištenje i primjenu propisa koji uređuju pojedine oblasti, sa posebnim akcentima na primjenu onih propisa koji unapređuju stanje i štite zdravlje ljudi, životinja i ukupne imovine u pojedinoj oblasti, kao što su mjere za unapređenje stočarske proizvodnje, kontrola evidencija poljoprivrednog zemljišta i kontrola podsticajnih mjera, što je uređeno Zakonom o stočarstvu u Federaciji BiH ("Službene novine FBiH" broj: 66/13), Zakonom o novčanim podrškama u poljoprivredi i ruralnom razvoju ("Službene novine FBiH" broj: 42/10), Odlukom o držanju stoke na području Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo" broj: 17/16), Zakonom o novčanim podsticajima u poljoprivredi na području Kantona

Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo" broj: 1/12 i 15/13), Zakonom o sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednog bilja "Službene novine Federacije BiH", broj: 55/01), Zakonom o poljoprivrednom zemljištu ("Službene novine Federacije BiH", broj: 52/09), kao i drugim zakonskim i podzakonskim aktima, kada je u pitanju poljoprivredna inspekcija. Kada je u pitanju planiranje i postupanje u nadležnosti vodne inspekcije, aktivnost je bila planirana i provodila se u kontroli mjera koje obavezuju pribavljanje vodnih akata za upravljanje vodama u Kantonu Sarajevo uz posebne kontrole otpadnih voda, zatim zaštita vodotoka, kontrola vodotoka druge kategorije i dr., što je uređeno Zakonom o vodama u Federaciji BiH ("Službene novine F BiH" broj: 70/06), Zakonom o vodama u Kantonu Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo" broj: 18/10 i 43/16), Odlukom o zonama sanitarne zaštite vodozahvata za javno snadbijevanje stanovništva i drugim zakonskim i podzakonskim aktima kojima je uređeno postupanje vodne inspekcije. Planirani poslovi i zadaci u šumarskoj inspekciji su bili uglavnom usmjereni sveukupnoj zaštiti šuma u Kantonu Sarajevo, a provodili su se kroz kontrolu planskih sječa šuma s posebnim osvrtnom na zaštitu šuma od bespravnih sječa i bespravnog zauzimanja šumskog zemljišta, kontrole upravljanja i gospodarenja sa državnim šumama u Kantonu Sarajevo, što je uređeno Zakonom o šumama Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo" broj: 5/13 i 10/21) i drugim zakonskim i podzakonskim aktima, kada je u pitanju šumarska inspekcija.

Ostvareni rezultati su nešto ispod planiranih za 2025. godinu, kao i ispod rezultata kada se uporede sa ranijim rezultatima ovih inspekcija, što je rezultat gore navedenog odlaska u penziju dva inspektora. S obzirom na činjenicu deficita broja izvršioca rezultati rada su na zadovoljavajućem nivou prije svega provođenjem odluka i naredbi nadležnih organa i institucija o pojačanoj aktivnosti, a pored toga su bile planirane pojačane mjere nadzora u pojedinim oblastima kontrole, posebno u šumarskoj inspekciji koja je u toku godine provodila pojačane mjere na zaštiti šuma i sprečavanju bespravnih sječa na Kantonu Sarajevo, te poljoprivrednoj inspekciji za kontrolu novčanih podsticaja u poljoprivredi. Posebno je potrebno istaći da su inspekcije u toku godine sačinile i dostavile nadležnim organima znatan broj informacija, obavještenja, odgovora na poslanička i druga pitanja, sve u skladu sa odredbama Zakona o inspekcijama Kantona Sarajevo.

U narednom periodu, inspekcije unutar inspektorata, će nastaviti pojačanu aktivnost u primjeni zakona i drugih propisa i normativa, uz iznalaženja mogućnosti da se pokrene inicijativa i iznađu smještajni kapaciteti i drugi potrebni uslovi u postupcima kojima bi poljoprivredna inspekcija mogla privremeno izuzimati stoku koja se drži u neuslovnim objektima i u zonama u kojima je zabranjeno držanje stoke, zatim da se pojača saradnja sa nadležnim Ministarstvom privrede u Kantonu Sarajevo, radi usaglašavanja mjera na izdavanju vodnih saglasnosti i vodnih dozvola korisnicima voda i zainteresiranim subjektima.

Kad je u pitanju problem nepostupanja subjekata po naloženom rješenju o zabrani držanja stoke, informacija o nemogućnosti privremenog oduzimanja stoke dostavljana je samo putem godišnjeg izvještaja. Inicijativa za pokretanje postupka za sklapanje sporazuma sa trećim licem koje bi vršilo te poslove izuzimanja i privremenog držanja stoke nije nikada pokretana zbog ekonomske opravdanosti, poštivanja postupaka javnih nabavki, te uvrštavanja istog u Plan javnih nabavki. Činjenica je da u 2025. godini nije bilo potrebe za prisilnim izvršenjem Rješenja putem trećeg lica

jer je većina subjekata postupila po Rješenju inspektora ili odmah ili po izdavanju prekršajnog naloga zbog neizvršenja Rješenja. Prethodnih godina je bilo potrebe za prisilno izvršenje Rješenja putem trećeg lica, te time nije isključena mogućnost pojave za istim u narednim godinama.

Preduzimati mjere koje se odnose na primjenu donesenih izmjena i dopuna Zakona o šumama Kantona Sarajevo, kako bi se u što kraćem roku provela odgovornost službi koje čuvaju državne šume od krađa i bespravnog prisvajanja šuma i šumskog zemljišta, odnosno direktna odgovornost za čuvare šuma, što bi u mnogome poboljšalo postojeću zaštitu i umanjilo bespravne sječe šuma u Kantonu Sarajevo. Isto tako vodna inspekcija će se organizovati na brzoj i efikasnoj primjeni izmjena Zakona o vodama u Kantonu Sarajevo. Rad inspekcija bi bio unaprijeđen i boljim opremanjem inspekcija i nabavkom određene opreme neophodne za rad pojedinih inspekcija. Za identifikaciju pojedinih parcela i katastarskih čestica na poljoprivrednom ili šumskom zemljištu, dobro bi poslužili GPS uređaji, zatim aparati za fotografisanje zatečenog stanja u inspeksijskom pregledu, kao i druga tehnička i zaštitna oprema neophodna u vršenju pregleda u posebnim uslovima, koju inspekcije ne posjeduju.

Navedene mjere bi znatno poboljšale uslove rada pojedinih inspekcija unutar inspektorata.

Programska orijentacije Inspektorata u narednom periodu će biti usmjerena ka preventivnom djelovanju i zaštiti prirodnih resursa (šume, vode i zemljišta), a samim tim i zdravlja ljudi i materijalnih dobara, te državne imovine.

Sve inspekcije zajedno u inspektoratu su u toku 2025. godine izvršile 1379 inspeksijskih pregleda iz oblasti poslova Inspektorata poljoprivredne, vodne i šumarsko-lovne inspekcije i nešto je manji u odnosu na planirane poslove inspektorata, a što je rezultat odlaska u penziju dva inspektora. Doneseno je ukupno 94 rješenje kojim je naloženo otklanjanje utvrđenih nedostataka u oblasti koje kontroliše. Zbog nepoštivanja zakona i propisa koji uređuju pojedinu oblast izdato je ukupno 111 prekršajna naloga u kojima su izrečene novčane kazne u iznosu 128.300,00 KM.

Tabela: Uporedni pregled planiranih i ostvarenih inspeksijskih nadzora 2024./2025. godini sa procentualnim pokazateljima u odnosu na planirane i izvršene inspeksijske nadzore

R.B.	INSPEKCIJA	Planirani broj inspeksijskih nadzora za 2024. godinu	Broj izvršenih inspeksijskih nadzora za 2024. godinu	INDEX (4/3)	Planirani broj inspeksijskih nadzora za 2025. godinu	Broj izvršenih inspeksijskih nadzora za 2025. godinu	INDEX (7/6)
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Poljoprivredna	720	765	106,20	660	771	116,82
2.	Vodna	420	438	104,28	420	336	80
3.	Šumarsko-lovna	420	376	89,52	420	272	64,76
UKUPNO		1560	1579	101,22	1500	1379	91,93

Tabela: Uporedni pregled donesenih upravnih mjera 2024/2025. godini

R.B.	INSPEKCIJA	Broj izdatih rješenja 2024. godine	Broj izdatih rješenja 2025. godine	INDEX (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Poljoprivredna	42	38	90,48
2.	Vodna	73	38	52,05
3.	Šumarsko-lovna	27	18	66,67
UKUPNO		142	94	66,2

Tabela: Uporedni prikaz donesenih prekršajnih naloga 2024/2025. godina

R.B.	INSPEKCIJA	Broj izdatih prekršajnih naloga 2024. godine	Broj izdatih prekršajnih naloga 2025. godine	INDEX (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Poljoprivredna	53	66	124,53
2.	Vodna	16	14	87,5
3.	Šumarsko-lovna	74	31	41,89
UKUPNO		143	111	77,62

Tabela: Uporedni prikaz visine izrečenih i naplaćenih novčanih kazni 2024/2025. godina

R.B.	INSPEKCIJA	Visina izrečene novčane kazne 2024. godine (KM)	Visina izrečene novčane kazne 2025. godine (KM)	INDEX (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Poljoprivredna	27000	26900	99,63
2.	Vodna	46300	38500	83,15
3.	Šumarsko-lovna	149270	62900	42,14
UKUPNO		222570	128300	57,64

Tabela: Broj izdatih upravnih mjera u periodu od 01.01.-31.12.2025.godine

INSPEKCIJA	Broj nadzora	Broj rješenja-naređenja	Broj rješenja-upozorenja	Broj izvršenih rješenja	Broj neizvršenih rješenja	Broj žalbi po rješenjima	Broj donesenih rješenja po žalbi
Poljoprivredna	771	38	-	34	4	1	1
Vodna	336	38	-	30	8	-	-
Šumarsko-lovna	272	18	-	15	3	1	1
UKUPNO	1379	94	-	79	15	2	2

1.1. Poljoprivredna inspekcija

U poljoprivrednoj inspekciji poslove su obavljala tri izvršioca – kantonalna poljoprivredna inspektora.

Kantonalni poljoprivredni inspektori vrše nadzor nad primjenom zakona i to:

- Zakon o zaštiti zdravlja bilja ("Sl. glasnik BiH", broj 23/03)
- Zakon o fitofarmaceutskim sredstvima Bosne i Hercegovine ("Sl. glasnik BiH", broj 49/04)
- Zakon o mineralnim đubrivima ("Sl. glasnik BiH", broj 46/04)
- Zakon o genetički modificiranim organizmima ("Sl. glasnik BiH", broj 23/09)
- Zakon o sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednog bilja ("Sl. novine Federacije BiH", broj 55/01)
- Zakon o zaštiti bilja i štetočina koje ugrožavaju cijelu zemlju ("Sl. list SFRJ", broj 74/89)
- Zakon o stočarstvu ("Sl. novine Federacije BiH", broj 66/13)
- Zakon o poljoprivrednom zemljištu ("Sl. novine Federacije BiH", broj 52/09)
- Zakon o slatkovodnom ribarstvu ("Sl. novine Federacije BiH", broj 64/04)
- Zakon o novčanim podrškama u poljoprivredi i ruralnom razvoju ("Sl. novine Federacije BiH", broj 42/10)
- Zakon o novčanoj podršci u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji ("Sl. novine Federacije BiH", broj 8/04)
- Zakon o novčanim podsticajima u poljoprivredi na području KS ("Sl. novine Kantona Sarajevo", broj 1/12)
- Pravilnik o uslovima za stavljanje u promet, kvalitetu i kontroli kvaliteta mineralnih đubriva te skladištenju i rukovanju mineralnih đubriva ("Sl. glasnik BiH", broj 90/09)
- Pravilnik o načinu i uslovima ostvarenja novčane podrške po modelu poticaja proizvodnje ("Sl. novine Federacije BiH", broj 56/13)
- Pravilnik o posebnim uslovima za ostvarenje prava na novčani podsticaj ("Sl. novine Kantona Sarajevo", broj 21/13)
- Pravilnik o mjerama za unapređenje stočarske proizvodnje na području Kantona Sarajevo ("Sl. novine Kantona Sarajevo", broj 19/10)

- Odluka o mjerama za sprečavanje širenja i uništavanje korovske biljne vrste - ambrozije ("Sl. novine FBiH", broj 89/11)

Poljoprivredna inspekcija je u toku 2025. godine izvršila ukupno 771 inspekcijskih pregleda, što je znatno više od planiranog broja pregleda u toku godine. Broj izvršioca u toku 2025. godine može se reći da je isti kao i u toku 2024. godine jer je početkom februara u ovoj inspekciji počeo raditi jedan novi inspektor, dok je u junu jedan inspektor ove inspekcije otišao u penziju. Ako se uporede podaci iz predhodne i tekuće godine može se zaključiti da su rezultati u tekućoj godini približno isti kao i predhodne godine. Za utvrđene nepravilnosti inspekcija je donijela 38 rješenja kojima je naloženo otklanjanje utvrđenih nedostataka, a zbog kršenja zakonskih propisa izdato je 66 prekršajna naloga sa izrečenim novčanim kaznama u iznosu od 26.900,00 KM, uz napomenu da je većina prekršajnih naloga uglavnom realizovana, obzirom da su lica koja su činila prekršaje u najvećoj mjeri fizička lica i prihvatala su prekršajnu odgovornost. Poljoprivrednoj inspekciji u toku godine se od strane Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i Ministarstva privrede Kantona Sarajevo dostavlja znatan broj zahtjeva, koji su uglavnom vezani za kontrole različitih podsticajnih mjera u poljoprivrednoj proizvodnji a koje inspekcija prioritetno uzima u rad i postupka po dostavljenim zahtjevima, o čemu se pismeno informišu navedena ministarstva o preduzetim mjerama inspekcije. Isto tako zbog opšteg socijalnog stanja, sve veći broj lica nabavlja i drži stoku u gradskim zonama u kojima nije dozvoljeno držanje stoke, što ponekad otežava inspekciji preduzimanje mjera u skladu sa propisima, uz napomenu da se neki postupci ne mogu provesti do kraja zbog manjkavosti ovih propisa, odnosno zbog toga što nisu uređene mjere po kojima bi se stoka mogla eventualno privremeno izuzimati i držati do okončanja eventualnih sudskih postupaka.

1.2. Vodna inspekcija

U vodnoj inspekciji poslove su obavljala dva izvršioca - kantonalna vodna inspektora.

Kantonalni vodni inspektori vrše nadzor nad primjenom zakona i to:

- Zakon o vodama ("Sl. novine Federacije BiH", broj 70/06)
- Zakon o vodama ("Sl. novine Kantona Sarajevo", broj 18/10)
- Pravilnik o načinu obračunavanja, postupku i rokovima za obračunavanje i plaćanje i kontrolu izmirivanja opće vodne naknade i posebnih vodnih naknada ("Sl. novine Federacije BiH", broj 62/07,46/09,79/11 i 88/12)
- Pravilnik o uslovima i kriterijima koje mora ispunjavati pravno lice za izradu dokumentacije na osnovu kojeg se izdaje vodni akt ("Sl. novine Federacije BiH", broj 17/08 i 38/12)
- Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencija i dostavljanje podataka o količinama zahvaćene vode ("Sl. novine Federacije BiH", broj 83/08)
- Pravilnik o načinu određivanja granice vodnog dobra i o postupku utvrđivanja pripadnosti zemljišne čestice javnom vodnom dobru ("Sl. novine Federacije BiH", broj 26/09)
- Pravilnik o načinu i uslovima ograničenog prava korištenja javnog vodnog dobra ("Sl. novine Federacije BiH", broj 26/09)

- Pravilnik o uslovima i kriterijima koje moraju zadovoljavati ovlaštena pravna lica za obavljanje stručno-tehničkih poslova iz nadležnosti agencije za vode i načinu izdavanja ovlaštenja ("Sl. novine Federacije BiH", broj 75/09 i 43/10)
- Pravilnik o postupcima i mjerama u slučajevima akcidenata na vodama i obalnom vodnom zemljištu ("Sl. novine Federacije BiH", broj 71/09)

Vodna inspekcija je u 2025. godini izvršila ukupno 336 inspekcijskih pregleda, nešto manje u odnosu na planirani broj pregleda, a što je rezultat korištenja kompletnog godišnjeg odmora i odlaska u penziju jednog inspektora. Za utvrđene nepravilnosti doneseno je 38 rješenja u kojima je naloženo otklanjanje određenih nepravilnosti, a zbog kršenja zakonskih propisa, izdato je 14 prekršajnih naloga sa izrečenim novčanim kaznama u iznosu od 38.500,00 KM. Uporedbom podataka o rezultatima rada sa prethodnom godinom, evidentne su neznatne razlike u broju izvršenih inspekcijskih pregleda. Po pitanju stanja u oblasti nadzora i dalje je prisutna problematika ne pribavljanja vodnih akata od strane lica koja koriste vodne resurse, zatim tendencije za korištenjem vode iz vlastitih izvora i bunara bez mjernih uređaja, kao i ne provođenje adekvatnih mjera za prečišćavanje otpadnih voda i ispuštanja tih voda u postojeće vodotoke i njihov tretman, na čemu će se u narednom periodu preduzimati pojačane mjere. Isto tako sa nadležnim resornim Ministarstvom privrede Kantona Sarajevo, treba usaglasiti postupke izdavanja vodnih saglasnosti i odobrenja za upotrebu voda. U toku godine na zahtjev Ministarstva privrede Kantona Sarajevo izvršen je određen broj usmjerenih inspekcijskih pregleda u kojima je vršena kontrola korištenja i plaćanja naknada za korištenje vodnih resursa, kao i kontrole ispuštanja otpadnih i oborinskih voda. Inspekcija je u toku godine, na zahtjev zastupnika u Skupštini Kantona Sarajevo, Ministarstva privrede Kantona Sarajevo, Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, kao i drugih organa i subjekata, izradila 21 različitu vrstu informaciju u oblasti koju kontrolišu.

1.3. Šumarsko-lovna inspekcija

U šumarsko-lovnoj inspekciji u prvoj polovini 2025. godine, poslove su obavljala 2 izvršioca, dok je odlaskom u penziju jednog inspektora ostatak godine bio prisutan samo jedan izvršilac.

Kantonálni šumarsko - lovni inspektori vrše nadzor nad primjenom zakona i to:

- Zakon o šumama ("Sl. novine Kantona Sarajevo", broj 5/13 i 10/21)
- Zakon o lovstvu ("Sl. novine Federacije BiH", broj 4/06, 10/08)
- Zakon o sjemenu i sadnom materijalu šumskih i hortikulturnih vrsta drveća i grmlja ("Sl. novine Federacije BiH", broj: 71/05)
- Zakon o uvjetima, načinu obavljanja djelatnosti rezanja drveta ("Sl. novine Federacije BiH", broj 27/97)
- Zakon o zabrani držanja koza ("Sl. novine Kantona Sarajevo", broj 7/98)

te 17 podzakonskih akata pravilnika i odluka.

Šumarsko-lovna inspekcija je u 2025. godini izvršila ukupno 272 inspekcijska pregleda u oblasti šumarstva. Ako se podaci o broju pregleda u oblasti šumarstva uporede sa podacima o broju planiranih pregleda vidljivo je da je taj broj znatno manji od nivoa planiranih pregleda, a što je

posljedica odlaska u penziju jednog izvršioca i svakako manji broj izvršioca u odnosu na sistematizovana radna mjesta. Po pitanju mjera koje preduzimaju inspektori u oblasti kontrole, vidljivo je da su za utvrđene nepravilnosti donijeli 18 rješenja kojima je naloženo otklanjanje utvrđenih nedostataka u oblasti šumarstva i ovaj broj je također manji u odnosu na prethodnu godinu. Zbog kršenja zakonskih propisa, inspekcija je izdala ukupno 31 prekršajnih naloga u kojima je izrečena novčana kazna u iznosu od 62.900,00 KM. Zbog kršenja odredaba Zakona o šumama Kantona Sarajevo od strane Kantonalnog javnog preduzeća za gospodarenje državnim šumama "Sarajevo-šume" d.o.o. Sarajevo, u toku godine je istima izdat određen broj prekršajnih naloga za propuste u radu vezane za gospodarenje i korištenje državnih šuma u Kantonu Sarajevo. Problematika zaštite i čuvanja šuma od krađe i bespravnih sjeća, a za što su po Zakonu o šumama zaduženi lugari iz Kantonalnog javnog preduzeća "Sarajevo-šume" d.o.o. Sarajevo, ostaje i dalje najveća problematika obzirom da nova organizacija čuvarske službe nije u potpunosti zaživjela, na čemu će inspekcija u narednom periodu maksimalno insistirati.

2. INSPEKTORAT VETERINARSKE INSPEKCIJE

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo u Inspektoratu veterinarske inspekcije sistematizovana su radna mjesta glavnog inspektora i 19 veterinarskih inspektora.

U izvještajnom periodu inspekcijske poslove Inspektorata obavljali su:

- jedan glavni veterinarski inspektor**
- 16 kantonalnih veterinarskih inspektora**

Kantonalni veterinarski inspektori, uključujući glavnog veterinarskog inspektora, su u periodu 01.01.-31.12.2025. godine izvršili ukupno 12.016 inspekcijskih nadzora i kontrola, uključujući planirane i neplanirane inspekcijske nadzore i kontrole, kao i veterinarsko-zdravstvene preglede po zahtjevu poslovnih subjekata, koji obavljaju djelatnosti koje podliježu stalnom veterinarsko-zdravstvenom nadzoru i kontroli.

U okviru provedenih inspekcijskih nadzora i kontrola donesena je 401 upravna mjera, rješenje, te je izrečeno 356 novčanih sankcija, izdavanjem prekršajnih naloga u novčanoj vrijednosti od 602.070,00 KM.

Inspekcijski nadzor i kontrole iz nadležnosti veterinarske inspekcije (iz)vršene su nad radom registriranih i odobrenih objekata za obavljanje veterinarske djelatnosti, objekata za proizvodnju i promet hrane životinjskog porijekla i hrane za životinje, objekata za promet veterinarskih lijekova, sjemeni za umjetnu oplodnju, objekata za uzgoj i smještaj životinja, uključujući proizvodne životinjske vrste (farme goveda, ovaca, koza, peradi i dr.), kao i neproizvodne vrste (konji, psi, zoološke životinje i dr.) i drugim objektima, pravnim i fizičkim licima čije je poslovanje, obaveza i dužnost, utvrđena legislativom u oblasti veterinarstva i sigurnosti hrane.

Inspektorat veterinarske inspekcije Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo vrši nadzor nad provođenjem niže navedenih zakona i podzakonskih akata koji su doneseni na osnovu istih:

- Zakon o veterinarstvu u BiH ("Sl. glasnik BiH", broj 34/02)
- Zakon o hrani ("Sl. glasnik BiH", broj 50/04)
- Zakon o genetski modifikovanim organizmima ("Sl. glasnik BiH", broj 23/09)
- Zakon o zaštiti dobrobiti životinja ("Sl. glasnik BiH", broj 25/09)
- Zakon o veterinarstvu u FBiH ("Sl. novine Federacije BiH", broj 46/00)
- Zakon o lijekovima koji se upotrebljavaju u veterinarstvu ("Sl. novine Federacije BiH", broj 15/98,70/08)
- Zakon o zdravstvenoj ispravnosti životnih namirnica i predmeta opće upotrebe ("Sl. list SFRJ", broj 53/91)
- Zakon o zdravstvenom nadzoru nad životnim namirnicama i predmetima opće upotrebe ("Sl. list SR BiH", broj 43/86,18/90)

Inspeksijski nadzor i službene kontrole iz nadležnosti veterinarske inspekcije nad izvršavanjem navedenih zakona i propisa donesenih na istih (više od 130 važećih propisa) vrši se: nad radom veterinarskih organizacija, veterinarskih ustanova, samostalne veterinarske prakse i veterinarskih službi, nad objektima, opremom, sredstvima, te uslovima za držanje, uzgoj i proizvodnju životinja i proizvoda životinjskog porijekla, nad provođenjem naredenih mjera za sprječavanje, otkrivanje i suzbijanje zaraznih bolesti životinja koje provode veterinarske organizacije i vlasnici životinja, nad sredstvima za prijevoz i uvjetima prijevoza, te objektima, uvjetima i opremom za promet životinja i proizvoda životinjskog porijekla, nad objektima, opremom, uvjetima i načinom rada veterinarskih organizacija u obavljanju zdravstvene zaštite životinja, nad dobivanjem, proizvodnjom, skladištenjem sjemena za vještačko osjemenjivanje i oplodjenih jajnih ćelija, nad uvjetima skladištenja i upotrebe veterinarskih lijekova i pomoćnih ljekovitih sredstava, nad zdravstvenom ispravnošću hrane i vode za životinje, kao i nad svim objektima, sredstvima, predmetima i opremom koji mogu biti prenosnici zaraznih bolesti kod životinja ili na drugi način mogu ugroziti njihovo zdravlje i zdravlje ljudi u prometu preko teritorije Kantona.

Po službenoj dužnosti određenom učestalošću u 2025. godini veterinarski inspektori vršili redovne službene kontrole i nadzore nad radom 304 registrovana i odobrena objekta u veterinarstvu, subjekta na području Kantona Sarajevo, čije poslovanje, rad podliježe nadzoru veterinarske inspekcije.

U odobrenim i registrovanim objektima, u periodu izvještavanja, veterinarski inspektori su postupajući po zahtjevu za obavljanje veterinarsko-zdravstvenih pregleda vršili i veterinarsko-zdravstvene preglede životinja prije i poslije klanja, veterinarsko-zdravstvene preglede u proizvodnji, preradi i distribuciji, preglede kod utovara, istovara i pretovara i dr.

Osim u odobrenim objektima, redovan inspeksijski nadzor obavlja se i u objektima registrovanim pod posebnim uslovima kod nadležnog Ministarstva privrede Kantona Sarajevo (mesnice, ribarnice i dr. prodavnice neupakovanog mesa stoke za klanje i peradi i ribe), kao i drugim objektima, mjestima i prostorima u kojima se posluje proizvodima životinjskog porijekla i životinjama (tržnice, sajmovi i sl.).

Inspekcijski nadzor nad radom objekata vrši se redovno, određenom učestalošću na osnovu analize rizika prema planu službenih kontrola za tekuću godinu radi verifikacije postupanja subjekata u skladu sa relevantnim zakonskim i podzakonskim aktima i/ili po zahtjevu subjekta u vezi sa obavljanjem veterinarsko zdravstvenih pregleda kod utovara, istovara sirovina, proizvoda, lijekova i dr., pregleda životinja prije i poslije klanja radi stavljanja na tržište proizvoda ocjenjenih prikladnim za javnu potrošnju.

U okviru izvršenih inspekcijskih nadzora i kontrola, uzeto je ukupno 4.764 uzoraka proizvoda životinjskog porijekla, sirovina, hrane za životinje, vode, briseva površina u kontaktu sa hranom i drugih materijala životinjskog porijekla za različita laboratorijska ispitivanja, kako je prikazano u nastavku.

Vrsta laboratorijskog ispitivanja/analize	Broj po vrsti analize
Mikrobiološka analiza	3.097
Analiza rezidua veterinarskih lijekova	358
Analiza rezidua teških metala	189
Analiza rezidua pesticida	170
Analiza rezidua radionuklida	169
Toksini, metaboliti	312
TSE	358
Tržišni kvalitet	13
Ukupno:	4.764

U izvještajnom periodu po laboratorijskom ispitivanju u slučajevima utvrđenih neusklađenosti djelovalo se upravno, izdavanjem rješenja s ciljem otklanjanja nedostataka u pogledu higijene (na osnovu ispitanih briseva), zabrane prometa proizvoda i neškodljivog uklanjanja (na osnovu ispitanih parametara zdravstvene ispravnosti i kvaliteta) kao i prekršajno, izricanjem novčanih sankcija.

Neusklađenosti koje su detektovane mikrobiološkim analizama u izvještajnom periodu odnose se na nalaz povećanog broja aerobnih mezofilnih bakterija i eneterobakterija u brisevima površina (30), te nalaz povećanog broja bakterija i somatskih stanica u sirovom mlijeku (10), zatim nalaz E.coli u mesnim pripravcima (5) te nalaz Salmonella vrsta u proizvodima od mesa peradi (5).

Kod tri ispitana uzorka sirovog mlijeka utvrđene su neusklađenosti u pogledu sadržaja aflatoksina M1, dok su u dva uzorka utvrđene vrijednosti veterinarskih lijekova iznad maksimalno dopuštenih količina u skladu sa propisima na snazi.

U izvještajnom periodu, u pogledu kvaliteta utvrđene neusklađenosti odnose se na sadržaj masti i vezivnog tkiva iznad dozvoljenih normi u proizvodima od usitnjenog mesa (2), kao i fiziklano hemijskih svojstava meda u proizvodnji i pometu u pogledu električne provodljivosti (2).

U okviru provedenih inspekcijskih nadzora nad zdravstvenom ispravnošću kao i kvalitetom proizvoda životinjskog porijekla u proizvodnji i prometu, u izvještajnom periodu veterinarski inspektori su u skladu sa zakonskim ovlaštenjima po činjenično utvrđenom stanju u pogledu

zdravstvene neispravnosti i neprikladnosti za konzumaciju hrane, kao i neispravne hrane za životinje, naredili zabranu prometa i upotrebe te neškodljivo uništenje 74.285,00 kg proizvoda i sirovina životinjskog porijekla, kao i dodataka namijenjenih upotrebi u proizvodnji proizvoda životinjskog porijekla.

U okviru veterinarsko-zdravstvenih pregleda u objektima za klanje prije i poslije klanja pregledano je 4.285 trupova goveda svih starosnih kategorija, 2.888 trupova ovaca svih starosnih kategorija.

U objektima za proizvodnju i promet proizvoda životinjskog porijekla i hrane za životinje životinjskog i neživotinjskog porijekla izvršen je veterinarsko zdravstveni pregled 3.561 kamionske pošiljke u međunarodnom prometu, odnosno 2450 iz uvoza i 1.111 u izvozu.

Za obavljene veterinarsko zdravstvene preglede, veterinarski inspektori su obračunali ukupno 690.124,65 KM od čega je 80% - 552.099,72 KM prihod Kantona.

U periodu izvještavanja, veterinarski inspektori zbog utvrđenih prekršaja izrekli su ukupno 356 novčanih sankcija, izdavanjem prekršajnih naloga u ukupnom iznosu od 602.070,00 KM, u skladu sa zakonskim osnovom kako je prikazano u nastavku.

Tabela: Uporedni pregled planiranih i ostvarenih inspeksijskih nadzora 2024./2025. godini sa procentualnim pokazateljima u odnosu na planirane i izvršene inspeksijske nadzore

R.B.	INSPEKCIJA	Planirani broj inspeksijskih nadzora za 2024. godinu	Broj Izvršenih inspeksijskih nadzora za 2024. godinu	INDEX (4/3)	Planirani broj inspeksijskih nadzora za 2025. godinu	Broj izvršenih inspeksijskih nadzora za 2025. godinu	INDEX (7/6)
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Inspektorat veterinarske inspekcije	11.341	14019	123,61	11.341	12016	105,95

Tabela: Uporedni pregled donesenih upravnih mjera 2024/2025. godini

R.B.	INSPEKCIJA	Broj izdatih rješenja 2024. godine	Broj izdatih rješenja 2025. godine	INDEX (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Inspektorat veterinarske inspekcije	362	401	110,77

Tabela: Uporedni prikaz donesenih prekršajnih naloga 2024/2025. godine

R.b.	INSPEKCIJA	Broj izdatih prekršajnih naloga 2024. godine	Broj izdatih prekršajnih naloga 2025. godine	INDEX (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Inspektorat veterinarske inspekcije	285	356	124,91

Tabela: Uporedni prikaz visine izrečenih novčanih kazni 2024/2025. godine

R.B.	INSPEKCIJA	Visina izrečene novčane kazne 2024. godine (KM)	Visina izrečene novčane kazne 2025. godine (KM)	INDEX (4/3)
1	2	3	4	5
	Inspektorat veterinarske inspekcije	333750	602070	180,39

U periodu izvještavanja veterinarski inspektori su izdali 401 rješenje, zbog utvrđenih nepravilnosti i nezakonitosti u radu, a struktura donesenih mjera prikazana je u nastavku.

Vrsta upravne mjere/rješenja	Ukupan broj rješenja po vrsti	Učešće (%)
Mjere za otklanjanje nepravilnosti i preventivne mjere s ciljem provedbe važećih propisa	118	29,50
Mjere donesene s ciljem provođenja obaveznih mjera, zaštite zdravlja, ispunjenja obaveza i sl.	119	29,70
Mjere zabrane obavljanja djelatnosti, upotrebe prostora i opreme, obavljanja radnji u suprotnosti sa propisima i sl.	38	9,50
Mjere zabrane prometa i neškodljivog uništenja neispravnih sirovina i proizvoda, vode i sl., i mjere oduzimanja životinja	94	23,30
Mjere prinudnog izvršenja rješenja, zaključci o prinudnom izvršenju novčanim kažnjavanjem i/ili putem drugog lica	12	3,00
Ostale upravne mjere	20	5,00
Ukupno:	401	

Zbog zanemarivanja zdravlja i dobrobiti životinja, veterinarski inspektori su u izvještajnom periodu trajno oduzeli 11 pasa, koji su u daljem postupak predati na dalju brigu drugim zainteresiranim stranama.

Inspektorat veterinarske inspekcije je u izvještajnom periodu, osim redovnih planiranih inspeksijskih nadzora i kontrola u odobrenim i registrovanim objektima, obavio značajan broj

inspekcijskih kontrola i pregleda po zahtjevu stranaka, što uključuje neplanirane inspekcijske nadzore i kontrole, kao i kontrolne preglede.

U periodu 01.01.-31.12.2025. godine, postupljeno je po 1.437 zahtjeva, prijava, predstavki ili inicijativa građana, MZ, institucija, privrednih subjekata i policije u vezi sa različitim predmetom kontrole (pojava ili sumnja na zarazne bolesti, nepravilnosti u držanju životinja, nepravilnosti u prometu proizvodima životinjskog porijekla, psi litalice, zahtjevi za ovjeru certifikata za nekomercijalno kretanje kućnih ljubimaca i dr.). Najveći broj zahtjeva, u izvještajnom periodu, odnosi se na zahtjeve za pregled i ovjeru certifikata za nekomercijalno kretanje kućnih ljubimaca (760 zahtjeva), nepravilnosti kod držanja životinja (289 zahtjeva), zatim na prijave napade pasa vlasničkih i litalica (31 zahtjeva ili prijave), pojavu ili sumnju na zarazne bolesti životinja (81 prijave), uočene nepravilnosti u prometu hrane (49 zahtjeva) i razne ostale zahtjeve (212 zahtjeva). Značajan udio radnih aktivnosti veterinarske inspekcije tokom 2025. godine uključuje redovne, planirane aktivnosti, rad na praćenju stanja i provođenju intenzivnih preventivnih mjera sprječavanje pojave i širenja stočnih zaraznih bolesti, posebno mjera dijagnostičkih ispitivanja i preventivnih mjera koje su određene Programom mjera zdravstvene zaštite životinja, kao i neplanirane kontrolne aktivnosti u slučajevima sumnje ili potvrde određene zarazne bolesti životinja.

U izvještajnom periodu zabilježeni su slučajevi bruceloze goveda i ovaca, kao i bruceloza kod pasa, američka gnjiloča pčelinjeg legla kod pčela, trihinelozu i afrička svinjska kuga kod divljih svinja te salmoneloza kod peradi.

U okviru naređenih mjera pod nadzorom veterinarske inspekcije u periodu 01.01.-31.12.2025. godine, izvršena je pored ostalih mjera za sprečavanje, suzbijanje i iskorjenjivanje zaraznih bolesti (bio-sigurnosne mjere, dodatno laboratorijsko ispitivanje i dr.) eutanazija i neškodljivo uklanjanje 58 ovaca, 36 goveda i 6 pasa pozitivnih na brucelozu, 47 pčelinja zajednica sa košnicama iz američkom gnjiločom zaraženih pčelinjaka.

Kod odstrijeljenih divljih svinja zabilježeni su slučajevi trichineloze i afričke svinjske kuge, zbog čega je 17 trupova divljih svinja neškodljivo uništeno po nalogu i pod nadzorom veterinarske inspekcije.

U okviru monitoringa salmonela kod žive peradi u 2025.godini, otkrivena su 3 imanja peradi, pozitivna na Salmonella enteritidis od značaja za javno zdravstvo, koja su primarno stavljena pod karantinske mjere veterinarske inspekcije, a zatim je naloženo sanitarno klanje, uključujući ukupno 74.285 životinja, brojlera.

Radi zaštite zdravlja i interesa potrošača, kao i zdravlja životinja, u izvještajnom periodu veterinarski inspektori su zabranili promet i upotrebu 71.609,95 kg zdravstveno neispravnih proizvoda životinjskog porijekla i sirovina, 3.877,42 kg više u odnosu na prethodnu godinu.

S ciljem zaštite zdravlja ljudi i životinja od zaraznih bolesti, po nalogu i pod nadzorom veterinarske inspekcije uklonjeno je 164 zaraženih životinja i/ili životinjskih zajednica, od čega 100 životinja pozitivnih na brucelozu, 17 divljih svinja pozitivnih na trichinelozu i afričku svinjsku kugu te 47 pčelinjih zajednica pozitivnih na američku gnjiloču legla, što je za 39 ili 31,2% više otkrivenih zaraženih i neškodljivo uništenih u odnosu na 2024.godinu.

U pogledu Salmonella od značaja za javno zdravstvo, veterinarski inspektori Kantonalne uprave su u izvještajnom periodu izvršili službeno uzorkovanje na 24 peradarske farme na području Kantona Sarajevo, uključujući koke nesilice i brojlere sa oko 476.446 jedinki, od čega je kod 3 utvrđena Salmonella enteritidis (u prethodnoj godini dva jata pozitivna), pri čemu je 74.285 brojlera upućeno na sanitarno klanje.

Radi (pr)ocjene zdravstvene ispravnosti životinja za klanje pregledano je 7.173 životinja prije i poslije klanja namjenjenih javnoj potrošnji, što je manje u odnosu na prethodnu godinu zbog promjena na tržištu mesa ovaca, kojih je zaklano manje u odnosu na 2024.godini.

U izvještajnom periodu, veterinarski inspektori su izvršili veterinarsko zdravstveni pregled 3.561 kamionsku pošiljku u međunarodnom prometu, uvoz/izvoz, što je za 307 ili 10% više u odnosu na 2024.godinu.

Pored navedenog, po službenoj dužnosti i ukazanoj potrebi, kao i u okviru monitoringa, planova praćanje i dr., veterinarski inspektori su uzeli 4.764 uzoraka za različita laboratorijska ispitivanja, radi objektivne (pr)ocjene stanja ispravnosti sirovina, proizvoda i dr. materijala, 1.291 ili 37,17% više nego u 2024.godini.

Za obavljene veterinarsko zdravstvene preglede, veterinarski inspektori su obračunali ukupno 690.124,65 KM od čega je 80% - 552.099,72 KM prihod Kantona, oko 20% više u odnosu na prethodnu godinu.

Za provedbu službenih kontrola u 2026. godini donesen je plan službenih kontrola, koji obuhvata preko 200 subjekta u poslovanju sa hranom i hranom za životinje sa područjem trgovanja u unutrašnjem prometu i za izvoz. Plan je izrađen na osnovu procjene rizika i potreba sredine, a na osnovu kojeg će se dalje izrađivati detaljni mjesečni planovi rada i zaduživanje stručnih lica za njihovu potpunu provedbu.

U objektima pod nadzorom veterinarske inspekcije određena je minimalna učestalost službenih kontrola radi efikasnosti službenih kontrola, gdje će se najviše kontrola izvršiti u objektima kod kojih je procjenjeni rizik po zdravstvenu i higijensku ispravnost hrane i hrane za životinje najviši, primarno objekti za klanje i rascijecanje.

Minimalna učestalost za provođenje službenih kontrola za objekte niskog rizika je 1 puta u toku godine dok je maksimalna učestalost za objekte srednjeg i visokog rizika 12 puta u toku godine, gdje se učestalost određuje za svaki objekat (ili grupu sličnih objekata) posebno na osnovu analize rizika. Predmetna učestalost ne uključuje dinamiku obavljanja veterinarsko-zdravstvenih pregleda po zahtjevu i/ili ukazanoj potrebi.

Posebnim Planom službenog uzorkovanja koji je usmjeren na provjeru ispravnosti proizvoda u pogledu mikrobioloških parametara, fizikalno-hemijskih parametara i dr. koji su određeni važećom legislativom, odredit će se broj i vrsta uzoraka ovisno o obimu i kapacitetima proizvodnje, prerade,

skladištenja, distribucije i drugim uslovima, koji mogu uticati na zdravstvenu ispravnost i kvalitet proizvoda životinjskog porijekla.

S obzirom na neusklađenosti u prethodnom periodu, posebna pažnja će se posvetiti uzorkovanju i ispitivanju hrana i hrane za životinje u svim fazama poslovanja, od primarne proizvodnje do veleprodaje, po potrebi i maloprodaje (robe koje u područje Kantona Sarajevo dolaze iz unutrašnjeg prometa, iz drugih kantona).

Akcenat kod laboratorijskog ispitivanja biti će salmonele u primarnoj proizvodnji i pripadajućim djelatnostima, salmonela u hrani za kućne životinje, teški metali u konzerviranoj hrani/ribi iz uvoza i među, mikotoksini u hrani i hrani za životinje, radioaktivnost u konzerviranoj ribi iz uvoza i dr.

U 2026. godini, pojačane inspekcijske aktivnosti planirane početkom i u toku mjeseca marta, na okolnosti pojačanoga prometa živih životinja pred i u vrijeme mjeseca Ramazana i Ramazanskog bajrama, zatim pred 1. Maj, kao i tokom mjeseca maja do zbog očekivanoga pojačanoga prometa životinja pred Kurban bajram. Paralelno sa navedenim u periodu maj – juni planirani su pojačani nadzori u registrovanim pijacama i preradama mesa (proizvodnja roštiljskih proizvoda) s obzirom na rizik od kvarenja hrane uslijed porasta vanjskih temperatura, kao i ugostiteljskih objekata koji vrše pečenje jagnjećeg mesa u sezoni proljeće, ljeto. Pojačane kontrole na pijacama planirane su i u IV kvartalu odnosno u sezoni pojačane ponude suhomesnatih proizvoda.

Pojačane kontrolne aktivnosti planirane su u dijelu zdravstvene ispravnosti hrane životinjskog porijekla u prometu i proizvodnji kroz realizaciju Plana službenog uzorkovanja veterinarske inspekcije Kantonalne uprave. Uzorkovanje proizvoda životinjskog porijekla provesti će se ciljano i usmjereno na osnovu pojedinačnih Planova na nivou kvartala ili mjeseca, ovisno o periodu, sezoni, odnosno indikacijama.

U 2026. godini planirano je da se kroz plan službenog uzorkovanja obuhvate i uzorci dijagnostičkog materijala (cijelih životinja, tkiva i organa životinja, krvi, urina, fecesa i dr.), prilikom svake sumnje ili indikacije na liniji klanja, prilikom sumnje ili pojave zaraznih bolesti, prilikom zaticanja životinja u proizvodnji i prometu sa nejasnom epizootiološkom situacijom, odnosno nepoznatog zdravstvenog statusa.

Pojačane kontrolne aktivnosti biti će usmjerene na način i uslove držanja životinja, prije svega životinja goveda, ovaca i koza kao proizvodnih životinja, te konja i pasa kao neproizvodnih, a u dijelu koji se odnosi na zaštitu zdravlja i dobrobit, identifikaciju/označavanje, kontrolu kretanja i razmažanja, kontrolu uslova za držanje i uzgoj, sakupljanje, okupljanje (izložbe, smotre), transport (komercijalni ili nekomercijalni) i dr.

Tokom cijele godine kontinuirano će se vršiti nadzor nad provođenjem mjera zdravstvene zaštite životinja koje provode veterinarske organizacije na području Kantona Sarajevo, s akcentom na

pravilnost i dinamiku provođenja mjera dijagnostičkog ispitivanja, s obzirom na pogoršanje epizootioloških prilika u 2025.godini, posebno u pogledu bruceloze goveda i ovaca.

Kontrola u prometu, prijevozu životinja i proizvoda životinjskog porijekla u 2026.godini u saradnji sa policijom s obzirom na pozitivne rezultate i efekte provedenih kontrola u prethodnom periodu, nastojat će se intenzivirati u odnosu na tekuću godinu, posebno u periodu pojačanog prometa životinja i proizvoda životinjskog porijekla (zbog praznika, sezonalnosti animalne proizvodnje općenito, zatim kretanja zbog ljetne ispaše, učešća na izložbama i smotrama, kao i godišnjih odmora, kada se pojačava promet kućnih životinja).

U skladu sa Programom mjera zdravstvene zaštite životinja u 2026.godini, u kontinuitetu će se obavljati nadzori nad radom veterinarskih organizacija koje provode mjere zdravstvene zaštite životinja kao i vlasnika, držaoca životinja, koji su dužni voditi brigu o zdravstvenoj zaštiti na način i u rokovima određenim Programom.

Kako je oblasti upravljanja životinjskim otpadom i nusproizvodima životinjskog porijekla iako zakonski propisano, u praksi izrazito neuređeno, posebna pažnja će se staviti na tokove otpadne životinjske materije od mjesta nastanka do mjesta upotrebe i/ili zbrinjavanja, odlaganja.

Radi kontinuiranog obučavanja i usavršavanja veterinaru, planirano je da inspektori prisustvuju stručnim radionicama, treninzima i sličnim programima obuka, s akcentom na metode i tehnike provođenja službenih kontrola u skladu sa EU pravom.

Po ukazanoj potrebi u 2026. godini planirano je da se implementiraju zahtjevi domaćih i međunarodnih standarda za tijela koje provode inspekcije ISO 17020:2013, standarda upravljanja kvalitetom ISO 9001:2018 i drugih relevantnih standarda vezanih za provođenje inspekcije, uzimanja i čuvanja uzoraka i dr.

3. INSPEKTORAT URBANISTIČKO - GRAĐEVINSKE, STAMBENE, KOMUNALNE INSPEKCIJE, INSPEKCIJE ZAŠTITE OKOLIŠA, ZAŠTITE PRIRODE I ZAŠTITE DOBARA BAŠTINE

U Inspektoratu urbanističko-građevinske, stambene, komunalne inspekcije, inspekcije zaštite okoliša, zaštite prirode i zaštite dobara baštine nakon donošenja novog Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo, koji je stupio na snagu 20.03.2025. godine, pridružene su još 3 inspekcije, tako da unutar Inspektorata djeluje 6 kantonalnih inspekcija koje vrše nadzor u sljedećim oblastima: oblast urbanizma i građenja; stambena oblast; komunalna oblast; oblast zaštite okoliša; oblast zaštite prirode i oblast zaštite dobara baštine.

1.

Poslovi inspekcijskog nadzora u Inspektoratu sistematizovani su za ukupno 17 izvršilaca, odnosno za 16 inspektora i glavnog inspektora. Na dan 31.12.2025. godine u Inspektoratu radi ukupno 12 izvršilaca, glavni inspektor i 11 inspektora, od čega:

-1 (jedan) glavni inspektor

-2 (dva) urbanističko-građevinaka inspektora

-3 (tri) inspektora u stambenoj oblasti

-2 (dva) komunalna inspektora

-3 (tri) inspektora zaštite okoliša

-1 (jedan) inspektor zaštite dobara baštine.

Plan rada za 2025. godinu je sačinjen za 2 Inspektorata, ali je 20.03.2025. godine došlo do formiranja novog izuzetno složenog Inspektorata, što je zahtijevalo objedinjavanje planova i promjenu u pristupu realizaciji Plana. Tokom izvještajnog perioda evidentirane su i druge neplanirane i otežavajuće okolnosti kao što su: značajno odsustvo inspektora po osnovu korištenja bolovanja, rad 1 stambenog inspektora po 4h tokom 8 mjeseci trajanja porodiljskog odsustva, kao i prestanak rada 2 inspektora: inspektora u stambenoj oblasti i inspektora zaštite prirode.

Inspektorat je tokom 2025. godine vršio inspekcijske nadzore u skladu sa zakonskim ovlaštenjima i godišnjim planom nadzora. Nadzori su vršeni nad primjenom federalnih i kantonalnih zakonskih i podzakonskih propisa iz oblasti nadzora urbanističko-građevinske, stambene, komunalne, inspekcije zaštite okoliša, inspekcije zaštite prirode i inspekcije zaštite baštine.

Resornim Ministarstvima se redovno dostavljaju mjesečni izvještaji o radu sa svim podacima o provedenim nadzorima kao i posebni izvještaji u skladu sa dogovorom ili na traženje Ministarstva. Tokom izvještajnog perioda inspektori su učestvovali u više od 200 timskih nadzora. Inspektori su tokom izvještajnog perioda pokrenuli preko 40 nadzora po zahtjevu Ureda za borbu protiv korupcije, Tužilaštva ili Ureda ombudsmana. Ovi nadzori uobičajeno spadaju u red najsloženijih nadzora i zahtijevaju izuzetnu stručnost i odgovornost postupajućih inspektora.

Tokom godine inspektori su blagovremeno postupali prema dostavljenim zahtjevima građana i institucija, a za utvrđene nepravilnosti su djelovali na zakonom predviđen način. Također, glavni inspektor prema potrebi i u skladu sa mogućnostima preuzima rad na predmetima inspekcija kojima rukovodi.

Planom rada nije obuhvaćen rad glavnog inspektora niti rad inspektora po ovlaštenju. U 2025. godini planirano je da se izvrši ukupno 3416 nadzora. Tokom 2025. godine izvršeno je ukupno 5152 nadzora iz oblasti Inspektorata. Broj ukupno izvršenih nadzora (5152) u odnosu na broj planiranih nadzora (3416) je više za 1736 nadzora ili cca 50% više, tako da index ispunjenja plana iznosi 1,50. Donijeto je ukupno 230 upravnih akata. Izvršenje rješenja je utvrđeno kod 203 izdatih upravnih akata. Nije izvršeno 18 rješenja, sve u oblasti zaštite okoliša. Svako utvrđeno nepostupanje po upravnim aktima sankcionisano je izdavanjem prekršajnih naloga shodno procesnom zakonu. Protiv donijetih upravnih i ostalih akata uloženo je 10 žalbi, a 8 žalbi je riješeno. Na osnovu utvrđenog stanja izdata su 403 prekršajna naloga u ukupnom iznosu 149.910,00KM.

Na osnovu iskazanih procenata izvršenja aktivnosti po inspekcijama, može se zaključiti da je Inspektorat, unatoč niza otežavajućih okolnosti, ispunio i znatno premašio kvantitativnu normu inspeksijskih nadzora utvrđenu planom za 2025. godinu i ujedno premašio rezultate ostvarene u 2024. godini.

Analizom uporednog pregleda planiranih i izvršenih nadzora u 2025. godini i uporedbom sa 2024. godinu, utvrđeno je sljedeće:

Tokom 2025. godine izvršeno je ukupno 5152 nadzora, dok je u 2024. godini izvršeno ukupno 4973 nadzora, a što predstavlja povećanje za 179, tako da je indeks realizacije 1,03. Tokom 2025. godine izdato je ukupno 230 upravnih akata što je u odnosu na 107 upravnih akata koja su izdata u 2024. godini, više za 123 upravna akta, a indeks realizacije iznosi 1,86. Tokom 2025. godine izdata su 403 prekršajna naloga u iznosu 149.910,00 KM što je u odnosu na 521 prekršajni nalog u iznosu 74.850,00 KM koji su izdati u 2024. godini, manje za 118 prekršajnih naloga (indeks realizacije 0,77), ali više za 75.060,00 KM (indeks realizacije 2,00).

Tabela: Uporedni pregled planiranih i ostvarenih inspeksijskih nadzora 2024./2025. godini sa procentualnim pokazateljima u odnosu na planirane i izvršene inspeksijske nadzore

R.B.	INSPEKCIJA	Planirani broj inspeksijskih nadzora za 2024. godinu	Broj izvršenih inspeksijskih nadzora za 2024. godinu	INDEX (4/3)	Planirani broj inspeksijskih nadzora za 2025. godinu	Broj izvršenih inspeksijskih nadzora za 2025. godinu	INDEX (7/6)
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Urbanističko-građevinska	220	413	187,72	440	731	166,14
2.	Inspekcija u stambenoj oblasti	440	938	213,18	660	1185	179,54
3.	Komunalna inspekcija	1260	2554	202,7	1260	1960	155,55
4	Inspekcija zaštite okoliša	440	647	147,04	660	794	120,3
5	Inspekcija zaštite prirode	180	289	160,55	180	351	195
6	Inspekcija zaštite dobara baštine	216	142	65,74	216	131	60,65
UKUPNO		2756	4973	180,44	3416	5152	150,82

Tabela: Uporedni pregled donesenih upravnih mjera 2024/2025. godini

R.B.	INSPEKCIJA	Broj izdatih rješenja 2024. godine	Broj izdatih rješenja 2025. godine	INDEX (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Urbanističko-građevinska	1	12	1200
2.	Inspekcija u stambenoj oblasti	8	17	212,5
3.	Komunalna inspekcija	30	92	306,67
4	Inspekcija zaštite okoliša	65	105	161,54
5	Inspekcija zaštite prirode	0	2	200
6	Inspekcija zaštite dobara baštine	3	2	66,67
UKUPNO		107	230	214,95

Tabela: Uporedni prikaz donesenih prekršajnih naloga 2024/2025. godina

R.B.	INSPEKCIJA	Broj izdatih prekršajnih naloga 2024. godine	Broj izdatih prekršajnih naloga 2025. godine	INDEX (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Urbanističko- građevinska	0	0	0
2.	Inspekcija u stambenoj oblasti	9	15	166,67
3.	Komunalna inspekcija	435	281	64,6
4	Inspekcija zaštite okoliša	14	51	354,28
5	Inspekcija zaštite prirode	60	56	93,33
6	Inspekcija zaštite dobara baštine	3	0	0
UKUPNO		521	403	77,35

Tabela: Uporedni prikaz visine izrečenih i naplaćenih novčanih kazni 2024/2025. godina

R.B.	INSPEKCIJA	Visina izrečene novčane kazne 2024. godine (KM)	Visina izrečene novčane kazne 2025. godine (KM)	INDEX (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Urbanističko- građevinska	0	0	0
2.	Inspekcija u stambenoj oblasti	4920	9090	1,85
3.	Komunalna inspekcija	48330	29270	0,60
4	Inspekcija zaštite okoliša	13300	90200	6.80
5	Inspekcija zaštite prirode	7850	21350	2,72
6	Inspekcija zaštite dobara baštine	450	0	
UKUPNO		74850	149910	2,0

Tabela: Broj izdatih upravnih mjera u periodu od 01.01.-31.12.2025.godine

INSPEKCIJA	Broj nadzora	Broj rješenja-naređenja	Broj rješenja-upozorenja	Broj izvršenih rješenja	Broj neizvršenih rješenja	Broj žalbi po rješenjima	Broj donesenih rješenja po žalbi
Urbanističko-građevinska	731	7	3	10	0	1	0
Inspekcija u stambenoj oblasti	1185	13	4	17	-	-	-
Komunalna inspekcija	1960	55	37	92	-	1	-
Inspekcija zaštite okoliša	794	105	0	78	18	8	8
Inspekcija zaštite prirode	351	4	0	4	-	-	-
Inspekcija zaštite dobara baštine	131	2	0	2	-	-	-
UKUPNO	5152	186	44	203	18	10	8

3.1. Kantonalna urbanističko-građevinska inspekcija

Poslove nadzora u ovoj oblasti na dan 31.12.2025. godine obavljaju 2 inspektora, te popunjenost iznosi 66,6%.

Urbanističko-građevinska inspekcija vrši nadzor nad primjenom sljedećih federalnih i kantonalnih propisa iz oblasti urbanizma i građenja:

- Zakon o prostornom uređenju ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 24/17, 1/18);
- Zakon o građevinskim proizvodima ("Sl. novine Federacije BiH", broj 78/09);
- Uredba o uređenju gradilišta, obaveznoj dokumentaciji na gradilištu i sudionicima u građenju ("Sl. novine Federacije BiH", broj 28/22; 42/22 i 93/22);
- Uredba o postupku i uvjetima za legalizaciju građevina izgrađenih bez građevinske dozvole ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 6/06,18/07,18/08,35/12,51/15);
- Uredba o urbanističko-tehničkim uvjetima, prostornim standardima i normativima za otklanjanje i sprječavanje stvaranja arhitektonsko-urbanističkih barijera za kretanje invalidnih lica koja koriste tehnička i ortopedska pomagala ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 05/00);
- Kontrola primjene tehničkih pravilnika i normativa u oblasti projektovanja, građenja i upotrebe objekata;
- Kontrola postupanja u skladu sa prostornim i provedbenim planovima;

Istovremeno, ova inspekcija kontroliše i kantonalne propise iz oblasti zaštite okoliša:

- Odluka o zaštiti i poboljšanju kvaliteta zraka u Kantonu Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 23/16)

• Plan interventnih mjera u slučajevima prekomjerne zagađenja zraka u Kantonu Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 49/23 i 50/23-ispravka)

Pored navedenih zakonskih i podzakonskih akata, ova inspekcija tokom inspeksijskog nadzora primjenjuje i niz Pravilnika i tehničkih propisa.

Nadzori kantonalne urbanističko-građevinske inspekcije spadaju u red najsloženijih inspeksijskih nadzora. Na složenost posebno utiče činjenica da se vrši nadzor nad procesima i dokumentima koje donose organi u čijem radu učestvuju timovi stručnjaka, različiti postupci nadzora nad donošenjem planske dokumentacije, koji su sami po sebi složeni, multidisciplinarni i dugoročni, zatim nadzori nad složenim postupcima odobravanja građenja, veličina objekata, obim nadzora i veliki broj učesnika u građenju koji su subjekti nadzora u postupku kontrole građenja, kao i subjekti nadzora koji pripadaju općinskim i kantonalnim organima uprave i upravnim organizacijama.

Urbanističko-građevinska inspekcija Kantonalne uprave tokom obavljanja inspeksijskog nadzora u oblasti urbanizma i građenja vrši nadzor nad radom učesnika u prostornom planiranju odnosno nadzor nad izradom i provođenjem planskih dokumenta koje donosi Skupština Kantona Sarajevo, nadzor nad usaglašenošću urbanističke saglasnosti, odobrenja za građenje i upotrebne dozvole koju je donijelo resorno Ministarstvo, nadzor nad primjenom urbanističko-tehničkih građevinskih normativa i propisa (kao što su: pravilnici, standardi, naredbe o obaveznom atestiranju, uredbe, i slično), nadzor nad izgradnjom i korištenjem građevina i drugih zahvata u prostoru za koje je odobravanje za građenje donijelo Ministarstvo, kvalitetom ugrađenih građevinskih materijala i sl. U izvještajnom periodu ova inspekcija je vršila redovan nadzor nad građenjem stambeno-poslovnih objekata i stambeno poslovnih kompleksa za koje je urbanističku saglasnost i odobrenje za građenje donijelo resorno Ministarstvo komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo. Gradilišta na kojima su ranije prekinuti radovi iz različitih razloga se, bez obzira na njihov trenutni status, periodično kontrolišu sa aspekta bezbjednosti i zaštite života i zdravlja ljudi kao i radi preveniranja eventualnih nepravilnosti do kojih bi moglo doći ukoliko nastavak radova ne bi bio prijavljen ovoj inspekciji.

U skladu sa Planom nadzora za 2025. godinu izvršeni su nadzori nad radom 9 općinskih urbanističko-građevinskih inspekcija. Ovi nadzori prvenstveno imaju elemente preventivnog nadzora i obuhvataju podatke o kadrovskoj popunjenosti i materijalno tehničkim uslovima u kojima djeluju kao i podatke o provođenju kantonalnih propisa sa statističkim podacima. Zbirni izvještaj općinskih inspekcija je jedinstven pokazatelj stanja u ovoj oblasti za područje Kantona. Tokom ranije provedenih kontrola utvrđeno je da još uvijek postoje općinske inspekcije koje nisu uvezane u jedinstveni registar novčanih kazni, niti je uspostavljeno izdavanje prekršajnih naloga. Posebna pažnja posvećena je kontroli postupanja vezano za segment kontrole primjene represivnih mjera propisanih Zakonom o prostornom uređenju (krivična prijava, prekršajna prijava, prekršajni nalog), s obzirom da je u prethodnom periodu kod skoro svih općinskih inspekcija uočen izraziti nesrazmjer u broju izdatih rješenja o rušenju i poduzetih represivnih mjera koje su propisane zakonom. Ova inspekcija je do sada u više navrata na navedene okolnosti djelovala preventivno i

pismeno upozoravala općinske inspekcije i nadležne općinske organe na naprijed navedeno i obavezu poštivanja zakonskih propisa, a djelovala je i donošenjem upravnih akata.

Analiza inspekcijskih postupaka pokazuje da više od 95 % pokrenutih nadzora ove inspekcije tokom 2025. godine predstavljaju usmjereni nadzori koji se pokreću po službenoj dužnosti po dostavljenim prijavama građana-fizičkih lica, pravnih lica te po anonimnim predstavkama.

Nadzor nad radom općinskih urbanističko-građevinskih inspektora, koji se pokreće povodom dostavljenih prijava, najčešće je vezan za sljedeće okolnosti:

- postupci koji se odnose na kontrolu bespravnog izvođenja radova na prostoru općine,
- kontrola radova na objektima koji se izvode na osnovu odobrenja nadležnog općinskog organa a postoji opravdana sumnja ili je utvrđeno odstupanja od odobrene urbanističko- tehničke dokumentacije ili nastavak radova nakon obustave,
- kontrola donijetih rješenja o urbanističkoj saglasnosti, odobrenju za građenje i upotrebnoj dozvoli vezano za pretpostavljene ili utvrđene nepravilnosti u odnosu na usvojenu projektnu dokumentaciju.

Bespravna gradnja predstavlja najveći problem svih općinskih inspekcija i prioritet u njihovom postupanju. Poseban problem predstavlja bespravna gradnja i/ili odstupanje od urbanističko-tehničke dokumentacije u postupku odobravanja građenja i građenja u zaštićenim pojasevima i područjima (putni, aerodromski, vodozaštitni, urbani krajolik, itd.) u čije rješavanje je potrebno uključiti i ostale inspekcije koje imaju isključivu nadležnost za nadzor u zaštićenim pojasevima ili područjima u cilju njihove zaštite (cestovna inspekcija, vodna inspekcija, inspekcija zaštite baštine, inspekcija zaštite prirode, federalna inspekcija).

Priroda nadzora općinske inspekcije je takva da je pored bespravne gradnje, koja je prioritet ali uglavnom i najjednostavnija za inspekcijski nadzor, neophodno veliku pažnju posvetiti nadzoru nad građenjem u smislu kontrole kvaliteta i poštivanja urbanističko-tehničkih uslova. Kako je evidentno da se intenzitet gradnje bitno povećao, pogotovo u oblasti izgradnje stambenih objekata kolektivnog stanovanja, mišljenja smo da trenutni kapaciteti općinskih inspekcija nisu dovoljni da bi se vršio kvalitetan nadzor u skladu sa ovlaštenjima.

Pored naprijed navedenog ova inspekcija je tokom 2025. godine nadzirala i primjenu Plana inteventnih mjera u slučajevima prekomjerne zagađenosti u Kantonu Sarajevo, vezano za ograničenje ili zabranu izvođenja građevinskih radova u periodima proglašanih epizoda, za objekte za koje je odobrenje izdalo resorno Ministarstvo.

Veoma važan i obiman segment nadzora ove inspekcije, u kojem se bilježi povećan i najveći broj prijava, predstavlja inspekcijski nadzor nad radom općinskih i gradskih urbanističko-građevinskih inspektora u provođenju propisa iz oblasti prostornog uređenja.

Takode, utvrđeno je da se u Kantonu Sarajevo sve češće pojavljuje problem održavanja svih vrsta objekata, a posebno starijih objekata i kulturno-historijskih objekata koji su pod zaštitom. Problem

održavanja javlja se kako kod stambenih, tako i kod javnih, sportskih, obrazovnih, infrastrukturnih i drugih objekata. Poseban problem predstavlja nemogućnost utvrđivanja vlasništva nad objektima.

Tokom izvještajnog perioda izdvojila se odnosno aktualizirala problematika rekonstrukcija/sanacija poslovnih prostora kada isti dobivaju namjenu koja zahtjeva uvođenje novih instalacija. Ovo je posebno došlo do izražaja krajem godine kada su počele kontrole primjene Zakona o kontroli i ograničenoj upotrebi duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje u Federaciji BiH. Vezano za naprijed navedeno utvrđeno je da i dalje postoji nepoštivanje Zakona o prostornom uređenju od strane općinskih službi za privredu vezano za odobravanje početka djelatnosti u prostorima koji se nalaze unutar objekata kolektivnog stanovanja za koje nije proveden postupak promjene namjene što je bila obaveza shodno odredbama Zakona o prostornom uređenju s obzirom da se u istima bitno mijenjaju ranije odobreni uslovi korištenja prostora. Činjenica da postoje Komisije za početak obavljanja ugostiteljske djelatnosti u praksi se nije pokazala kao dovoljan garant ispravnosti rada poslovnog prostora tako da se i dalje javlja niz problema koji se često reflektuju u oblasti nadzora inspekcije zaštite okoliša i inspekcije zaštite kulturne baštine ukoliko se isto dešava na objektima pod zaštitom.

Na osnovu svega naprijed navedenog i dugogodišnjeg iskustva mišljenja smo da nadležni organi u Kantonu Sarajevo u cilju zaštite javnog interesa hitno moraju poduzeti sve neophodne mjere na sistemskom uređenju stanja u oblasti urbanizma i građenja, uključujući sljedeće:

- donošenje/usaglašavanje/uređenje prostorno-planske i provedbene dokumentacije;
- donošenje novog Zakona o prostornom uređenju (ev. izmjene/dopune postojećeg Zakona i usaglašavanje sa Zakonom o inspekcijama Kantona Sarajevo vezano za čl. 147.st.1. Zakona o prostornom uređenju Kantona Sarajevo kojim je propisano da "...kantonalni urbanističko-građevinski inspektor obavlja inspeksijski nadzor nad radom općinskih urbanističko-građevinskih inspektora u provođenju propisa iz oblasti prostornog uređenja" i čl... 46. st. 1. Zakona o inspekcijama Kantona Sarajevo kojim je propisano da "...kod vršenja inspeksijskog nadzora inspektor samostalno određuje koje će dokaze koristiti za utvrđivanje činjeničnog stanja."
- proglašenje/donošenje/utvrđivanje i objavljivanje liste područja i objekata koji su od interesa za Kanton (trenutno i projektovano stanje) te propisivanje nadležnosti u oblasti odobravanja građenja (bez mogućnosti prenosa nadležnosti) i inspeksijskog nadzora za isto.

3.2. Kantonalna inspekcija u stambenoj oblasti

Poslove nadzora na dan 31.12.2025.godine obavljaju 3 inspektora , što predstavlja popunjenost od 75%.

Inspekcija u stambenoj oblasti vrši nadzor nad primjenom sljedećih kantonalnih propisa iz oblasti kojom nadzoruje:

- Zakon o upravljanju zajedničkim dijelovima zgrade ("Sl. novine Kantona Sarajevo", broj 19/17 i 17/18)
- Podzakonski akti ("Sl. novine Kantona Sarajevo", broj 30/17 i 17/18)
- Pravilnik o uvjetima za obavljanje poslova upravnika
- Pravilnik o određivanju prinudnog predstavnika etažnih vlasnika

- Uputstvo o preuzimanju zajedničkih dijelova zgrade na upravljanje i načinu promjene upravnika
- Uputstvo o sadržaju obrasca "Godišnji izvještaj o radu upravnika"
- Uputstvo o sadržaju obrasca "Evidencija zgrada, stanova, sam.prostorija i etažnih vlasnika"
- Uputstvo o zapisniku o odlučivanju etažnih vlasnika
- Upute za popunjavanje zapisnika na obrascu ZS-1
- Upute za popunjavanje zapisnika na obrascu ZS-2
- Instrukcije o načinu prijave i otklanjanju kvara.

Podaci iz evidencije resornog Ministarstva o broju zgrada, broju predstavnika etažnih vlasnika te broju upravnika, sami po sebi govore o složenosti ove oblasti i velikom broju subjekata nadzora. Radi boljeg razumijevanja složenosti ove oblasti ističemo da ova inspekcija nadzire održavanje preko 4.330 ulaza u Kantonu Sarajevo, kojim trenutno upravlja 10 upravnika i veliki broj predstavnika etažnih vlasnika. Pored naprijed navedenih, inspekcijskim nadzorima obuhvaćeni su i svi etažni vlasnici čiji objekti se nalaze pod upraviteljstvom.

Inspekcija u stambenoj oblasti konstantno zaprima veliki broj zahtjeva za inspekcijski nadzor uključujući i zahtjeve resornog Ministarstva. Najmanje jednom godišnje nakon što Ministarstvo izvrši godišnje kontrole u ovoj oblasti inspektori pokreću postupke radi utvrđenih nepravilnosti. U cilju prevazilaženja uočenih nedostataka u zakonskoj regulativi i poboljšanja stanja, održavani su redovni kontakti sa Ministarstvom te dogovoren način postupanja.

Zahvaljujući pojačanom angažmanu inspektora ova inspekcija je postigla veoma dobre kvantitativne i kvalitativne rezultate tokom 2025. godine. Analiza postupanja ove inspekcije pokazuje svu složenost izvršenih nadzora i pozitivan kvalitativni učinak.

U prethodnom periodu je uočeno da se ovoj inspekciji obraća sve veći broj stranaka zahtjevima za inspekcijski nadzor nad radom upravnika vezano za izvođenje hitnih intervencija, najčešće na krovovima i vezano za prodor vode u stambene prostorije.

Takođe, utvrđeno je da se u Kantonu Sarajevo sve češće pojavljuje problem održavanja svih vrsta objekata, a posebno starijih objekata i kulturno-historijskih objekata koji su pod zaštitom. Problem održavanja javlja se kako kod stambenih, tako i kod stambeno-poslovnih objekata. Poseban problem predstavljaju objekti koji nisu pod upraviteljstvom i radovi na posebnim dijelovima zgrade kojima se nanosi šteta etažnim vlasnicima a upravnik nije zakonski odgovoran za popravku. U ovom slučaju, Zakon o upravljanju zajedničkim dijelovima zgrade istovremeno upućuje etažne vlasnike na pokretanje sudskih postupaka. Takođe, problem predstavlja i utvrđivanja vlasništva nad objektima, kao i evidencija etažnih vlasnika.

Uočeni nedostaci su različiti u zavisnosti od kategorije subjekta nadzora, ali su prije svega vezani za probleme koji etažni vlasnici imaju sa radom upravitelja i predstavnika etažnih vlasnika. Nedostaci koji su uočeni kod upravnika uglavnom su vezani za nepostupanje po prijavi etažnih vlasnika ili neadekvatnoj reakciji a kao opravdanje za takvo postupanje navode nedostatak finansija,

nedovoljno preciznu zakonsku regulativu, sukobe nadležnosti i sl. Najveći broj nadzora ove inspekcije u izvještajnom periodu vezan je za probleme koje uzrokuje procurenje atmosferilija odnosno kvarovi na unutrašnjim vodovodnim i kanalizacionim instalacijama, problem održavanja liftova - kontrola i pregled liftova, neodgovarajuće stanje protiv požarne zaštite odnosno opreme (PP aparata i gromobranske instalacije), neodgovarajuće održavanje higijene u ulazima. Poseban segment nadzora predstavljaju nadzori nad radom upravnika u segmentu izrade i dostave plana i izvještaja, zaključivanja Ugovora o osiguranju na osnovu odluke etažnog vlasnika i ugovora o pozajmici, poziv na godišnji skup etažnih vlasnika, postupak postavljanja reklama na fasadi zgrade, usklađivanje ugovora, kao i problemi vezani za izbor upravnika, predstavnika etažnih vlasnika, itd.

3.3. Kantonalna komunalna inspekcija

Poslove nadzora u ovoj oblasti na dan 31.12.2025. godine obavljaju 2 inspektora i 1 inspektor po ovlaštenju. Popunjenost iznosi 66,6%.

Kantonalna komunalna inspekcija u skladu sa nadležnostima vrši nadzor nad primjenom sljedećih kantonalnih propisa:

- Zakon o komunalnim djelatnostima ("Sl.novine Kantona Sarajevo", broj 14/16,43/16,10/17,19/17, 20/18 i 22/19)
- Zakon o komunalnoj čistoći ("Sl.novine Kanton Sarajevo", broj 14/16,43/16,10/17,19/17, 20/18 i 22/19)
- Zakon o privremenom korišćenju javnih površina na području Kantona Sarajevo ("Sl.novine Kantona Sarajevo", broj 20/04 i 26/12)
- Zakon o obavezama i ovlašt. kontr.operatera javnog prevoza putnika u Kantonu Sarajevo ("Sl.novine Kantona Sarajevo", broj 37/14)
- Uredba o opštim uslovima za snabdjevanje vodom za piće, obradu i odvođenje otpadnih i atmosferskih voda ("Sl.novine Kantona Sarajevo", broj 22/16)
- Uredba o opštim uslovima za proizvodnju i korištenje toplotne energije ("Sl.novine Kantona Sarajevo", broj 22/16)
- Uredba o održavanju javne rasvjete ("Sl.novine Kantona Sarajevo", broj 5/23)
- Uredba o uređivanju i održavanju zelenih i rekreativnih površina u Kantonu Sarajevo ("Sl.novine Kantona Sarajevo", broj 52/20)
- Uredba o snabdijevanju prirodnim gasom Kantona Sarajevo ("Sl.novine Kantona Sarajevo", broj 22/16)
- Odluka o uslovima i načinu prokopavanja javnih površina na području Kantona Sarajevo ("Sl.novine Kantona Sarajevo", broj 16/04,22/05,30/08)
- Tehnički uslovi za prokopavanje i zatvaranje prokopanih javnih površina ("Sl.novine Kantona Sarajevo", broj 10/09)

Pored navedenih zakonskih i podzakonskih propisa, inspektori vrše nadzor i nad nizom ostalih podzakonskih akata (pravilnika, uredbi, odluka) iz ove oblasti koji su manje u upotrebi.

Trenutno stanje komunalne privrede reflektuje se i kroz enormno povećanje broja prijava i

zahtjeva za inspekcijski nadzor. Najveći broj prijava traži hitno rješavanje, što je uz postojeći broj inspektora do sada u bitnom uticalo na planiranu organizaciju i dinamiku rješavanja predmeta.

Kantonalna komunalna inspekcija je iznimno opterećena i već duže vrijeme uopće nije kapacitirana za kvalitetno obavljanje nadzora koji su joj stavljeni u nadležnost, a koji su vezani prije svega za nadzor nad komunalnim djelatnostima u oblasti individualne i kolektivne komunalne potrošnje koje obezbjeđuje Kanton kao što su nadzori u oblasti snabdijevanja vodom, odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda, snabdijevanja prirodnim gasom, toplotnom energijom, obavljanja javnog prijevoza putnika, odlaganja komunalnog otpada, kao i nadzor nad odvođenjem atmosferskih voda, održavanjem čistoće na javnim površinama, održavanjem javnih površina, održavanjem grobalja, javne rasvjete, a posebno naglašavamo da ova inspekcija nikako nije kapacitirana za vođenje upravnog postupka i izdavanja prekršajnih naloga po sl. zabilješkama komunalnih redara KJKP Rad i KJKP Park kako je važećim propisima i organizacijom sasvim neracionalno stavljeno istoj u nadležnost ne vodeći računa o prohodnosti zakona i nelogično velikoj disproporciji u broju komunalnih redara u odnosu na broj i ostale nadležnosti komunalnih inspektora, radi čega dolazi do odlaganja pokretanja upravnih postupaka, a kako pod ovim uslovima skoro da ne postoji nikakva mogućnost da se isti pokrenu i provedu u zakonom propisanom roku i izdaju prekršajni nalozi, tako da predmeti idu u zastaru a time se svakako gube i znatna finansijska sredstva koja bi bila uplaćena na račun budžeta Kantona Sarajevo.

Posebno ističemo da službene zabilješke čine između 95 i 100% dostavljanih akata komunalnih redara a zapisnika skoro i nema, pri čemu u potpunosti prevladavaju sl. zabilješke na okolnost nepropisnog parkiranja na javnoj zelenoj površini ili uz posude za odlaganje otpada.

Posebno napominjemo da je trenutno u ovoj inspekciji najmanji broj zaposlenih komunalnih inspektora i najmanji broj sistematizovanih radnih mjesta u odnosu na zadnjih 20-tak godina (do usvajanja novog Pravilnika u decembru 2024. godine bilo je sistematizovano 6 mjesta). Razloge za ovo najvećim dijelom treba tražiti u najavljenom formiranju komunalne inspekcije i planiranim rješenjima za buduće djelovanje i organizaciju ove inspekcije. Naime, sve ovo je davno prepoznato kao problem kako na nivou Kantonalne uprave, tako i na nivou nadležnih organa Kantona Sarajevo koji su u cilju unapređenja stanja u ovoj oblasti prije više godina pokrenuli postupak za formiranje komunalne policije.

Tokom godine nije bilo posebnih specifičnosti, osim slijedećeg:

- nadzori koji su vršeni tokom trajanja epidemije leptospiroze u vezi provođenja mjera DDD.
- nadzori vezani za bespravno korištenje stubova javne rasvjete, po zahtjevu Ministarstva.

Istovremeno, zabilježena su i određena odstupanja od uobičajenih problema, kao što su sve učestaliji problemi sa odlaganjem otpada na javnu površinu ili uz kontejnere, a većinom je riječ o kabastom ili građevinskom otpadu, problemi sa neredovnim odvozom otpada kao i problemi sa lokacijama posuda za otpad i načinom upotrebe smetljarnika, problemi sa nadležnostima i obavezama uklanjanja snijega, te problemi izazvani kvarovima na vodovodnim i kanizacionim

instalacijama a posebno kada se radi o podijeljenim nadležnostima sa upravicima. U jednom periodu uočene su i učestale prijave vezano za probleme sadržaja i načina izdavanja računa za vodu i grijanje.

3.4. Kantonalna inspekcija zaštite okoliša

Poslove nadzora u ovoj oblasti na dan 31.12.2054. godine obavljaju 3 inspektora. Popunjenost iznosi 75%.

Inspekcija zaštite okoliša u skladu sa nadležnostima vrši nadzor nad primjenom sljedećih federalnih i kantonalnih propisa:

- Zakon o zaštiti okoliša ("Službene novine FBiH", broj 15/21)
- Uredba o projektima za koje je obavezna procjena uticaja na okoliš i projektima za koje se odlučuje o potrebi procjene uticaja na okoliš ("Službene novine FBiH", broj 51/21)
- Uredba kojom se utvrđuju pogoni i postrojenja koja moraju imati okolinsku dozvolu ("Službene novine FBiH", broj 51/21)
- Pravilnik o pogonima, postrojenjima i skladištima u kojima su prisutne opasne supstance koje mogu dovesti do nesreća većih razmjera ("Službene novine FBiH", broj 51/21)
- Pravilnik o sadržaju studije uticaja na okoliša ("Službene novine FBiH", broj 63/21)
- Pravilnik o registrima postrojenja i zagađivanjima ("Službene novine FBiH", broj 82/07)
- Pravilnik o pogonima i postrojenjima koji mogu biti izgrađeni i pušteni u rad samo ako imaju okolinsku dozvolu ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 08/11)
- Zakon o zaštiti zraka ("Službene novine FBiH", broj 72/24)
- Odluka o zaštiti i poboljšanju kvaliteta zraka u Kantonu Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 23/16)
- Plan interventnih mjera u slučajevima prekomjerne zagađenja zraka u Kantonu Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 49/23 i 50/23)
- Pravilnik o monitoringu kvalitete zraka ("Službene novine FBiH", broj 12/05 i 9/16)
- Pravilnik o monitoringu emisija zagađujućih materija u zrak ("Službene novine FBiH", broj 9/14 i 97/17)
- Pravilnik o emisiji isparljivih organskih jedinjenja ("Službene novine FBiH", broj 12/05)
- Pravilnik o graničnim vrijednostima emisije u zrak iz postrojenja za sagorijevanje ("Službene novine FBiH", broj 3/13 i 92/17)
- Pravilnik o graničnim vrijednostima emisije zagađujućih materija u zrak ("Službene novine FBiH", broj 12/05)
- Pravilnik o uvjetima mjerenja i kontrole sadržaja sumpora u gorivu ("Službene novine FBiH", broj 6/08)
- Pravilnik o načinu vršenja monitoringa kvaliteta zraka i definiranju zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvalitete zraka ("Sl. novine Federacije BiH", broj 1/12, 50/19 i 3/21)
- Zakon o zaštiti od buke ("Sl. novine Federacije BiH", broj 110/12)
- Zakon o zaštiti od buke ("Sl. novine Kantona Sarajevo", broj 23/16)
- Zakon o upravljanju otpadom ("Sl. novine Federacije BiH", broj 33/03, 72/09 i 92/17)

- Pravilnik o kategorijama otpada sa listama ("Sl. novine Federacije BiH", broj 9/05)
- Uredba o proizvodima koji poslije upotreba postaju posebna kategorija otpada i kriterijima za obračun i način plaćanja naknada ("Sl. novine Federacije BiH", broj 51/21)
- Uredba o selektivnom prikupljanju, pakovanju i o kategorijama otpada sa listama ("Sl. novine Federacije BiH", broj 9/05)
- Pravilnik o građevinskom otpadu ("Sl. novine Federacije BiH", broj 93/19)
- Pravilnik o upravljanju otpadom iz proizvodnje titan dioksida ("Sl. novine Federacije BiH", broj 20/21)
- Pravilnik o upravljanju otpadnim gumama ("Sl. novine Federacije BiH", broj 94/21)
- Pravilnik o upravljanju otpadnim vozilima ("Sl. novine Federacije BiH", broj 94/21)
- Pravilnik o postupanju sa uređajima i otpadom koji sadrže poliklor.jod ("Sl. novine Federacije BiH", broj 94/21)
- Pravilnik o upravljanju otpadnim baterijama i akumulatorima ("Sl. novine Federacije BiH", broj 94/21)
- Pravilnik o upravljanju otpadnim uljima ("Sl. novine Federacije BiH", broj 94/21)
- Pravilnik o upravljanju otpadom od električnih i elektronskih proizvoda ("Sl. novine Federacije BiH", broj 87/12, 107/14,8/16,79/16 i 12/18)
- Pravilnik koji određuje postupanje sa opasnim otpadom koji se ne nalazi na listi otpada ili čiji je sadržaj nepoznat ("Sl. novine Federacije BiH", broj 9/05)
- Pravilnik o upravljanju ambalažom i ambalažnim otpadom ("Sl. novine Federacije BiH", broj 88/11,28/13, 8/16,54/16103/16,84/17,85/20)
- Pravilnik o životinjskom otpadu i drugim neopasnim materijalima prirodnog porijekla koji se mogu koristiti u poljoprivredne svrhe ("Sl. novine Federacije BiH", broj 8/08)
- Zakon o prikupljanju, proizvodnji i prometu sekundarnih sirovina i otpadnih materijala ("Sl. novine Federacije BiH", broj 35/98)
- Uredba o načinu prikupljanja, odlaganja, razvrstavanja i obavljanja otkupa sekundarnih sirovina i otpadnog materijala ("Sl. novine Kantona Sarajevo", broj 16/02)
- Uredba o obavezi dostavljanja godišnjeg izvještaja o ispunjenju uvjeta iz dozvole za upravljanje otpadom ("Sl. novine Federacije BiH", broj 31/06)
- Uredba o naknadama za plastične kese tregerice ("Sl. novine Federacije BiH", broj 9/14)

Pored navedenih zakonskih i podzakonskih akata, ova inspekcija tokom inspeksijskog nadzora primjenjuje i niz pravilnika, te tehničkih propisa.

U 2025. godini inspekcija zaštite okoliša vršila je redovne, usmjerene, preventivne i kontrolne nadzore nad sprovođenjem propisa iz oblasti zaštite okoliša, zaštite zraka, zaštite od buke i upravljanja otpadom.

Pored redovnih nadzora u ovoj oblasti u okviru nadležnosti glavni inspektor i inspektori su tokom 2025. godine doprinosili i učešćem u radu radnih tijela Kantona i Federacije kao i nevladinih organizacija.

Redovan nadzor ove inspekcije tokom 2025. godine vršen je u skladu sa ovlaštenjima u oblasti primjene zakona i podzakonskih akata, pri čemu su prioritet bili nadzori iz oblasti zaštite zraka i nadzori iz oblasti upravljanja otpadom. Međutim, nadzori su morali biti reducirani u odnosu na plan sa aspekta redovnih nadzora zbog povremene podkapacitiranosti i velikog broja predmeta. Tokom 2025. godine pokrenut je veliki broj usmjerenih nadzora na osnovu dostavljenih prijava, a isti su vršeni su po zahtjevu stranaka i uglavnom su se odnosili na okolnosti kontrole primjene zakona o zaštiti zraka, zakona o zaštiti od buke, a dio i na kontrole upravljanja otpadom.

Izvršeni nadzori iz oblasti zaštite zraka uglavnom su vezani za kontrolu obaveznog godišnjeg monitoringa emisija u zrak, a vršeni su povodom prijava koje se odnose na emisije iz ugostiteljskih objekata, emisije iz postrojenja za proizvodnju toplotne energije i postrojenja za tehnološke procese, loženje vatre na otvorenom, itd. Takođe, u cilju povećanja efikasnosti i efektivnosti rad inspekcije zaštite okoliša način organizacije dodjele predmeta se prilagođava trenutnom stanju.

Pored toga, veliki broj nadzora pokreće se povodom prijava koje se odnose na buku: buku od rashladnih uređaja, buku od rada na vanjskom prostoru uključujući gradilišta, buku od manifestacija na otvorenom, buku od muzike sa uređaja za reprodukciju zvuka unutar ugostiteljskih objekata ili na buku od muzike uživo. Građani su prijavljivali i buku unutar stambenih zgrada, iako ista nije u nadležnosti ove inspekcije. Predmeti inspeksijskih nadzora su i mirisi i buka koje emituju pekare, buregdžinice, fast-food objekti, nargile, ali i objekti uslužne djelatnosti kao što se autolakirnice i sl. Problem povećanog intenziteta buke i neugodnih mirisa, pojačano se javlja dolaskom proljeća i toplijeg vremena, s tim što pojam "neugodnih" mirisa, nije dovoljno definisan postojećim propisima niti postoje granične vrijednosti u odnosu na koje se može vršiti monitoring.

Poučeni iskustvom ranijih godina kada je Kanton Sarajevo bio izložen enormnom zagađenju zraka u zimskom periodu, ovaj Inspektorat je znatan dio aktivnosti tokom 2025. godine, shodno usvojenom Protokolu, usmjerio ka preventivnom djelovanju vezano za zaštitu zraka. Inspeksijski nadzori nad primjenom Plana i Odluke se vrše kako je propisano: tokom cijele godine kao redovni i usmjereni odnosno kao preventivni, kontinuirani i tokom proglašenja epizoda prekomjerne zagađenosti zraka "UPOZORENJE" i "Uzbuna". Kontrole inspekcije zaštite okoliša su vršene prema Listi koje je objavljena na stranici resornog Ministarstva kao i prema prijedlogu prioriteta koji je dostavilo Ministarstvo. Kod subjekata kontrole je na osnovu utvrđenog stanja naredeno vršenje monitoringa kako bi se provjerile emisije u zrak. Rezultati monitoringa nisu pokazali povećane vrijednosti polutanata. Posebno napominjemo da ova inspekcija ni tokom 2025. godine, kao ni ranijih godina, nije zaprimila nijedan negativan izvještaj o izvršenom monitoringu uključujući i postrojenja koja se nalaze na Listi Ministarstva. Ovaj Inspektorat ima redovnu saradnju sa resornim Ministarstvom tokom koje se dostavljaju i razmjenjuju podaci bitni za rad oba organa. U cilju uređenja ove oblasti, neophodno je što prije u saradnji sa općinama okončati rad na bazi podataka vezano za vrstu i kapacitet ložišta i energenta, te ostvariti kvalitetniju saradnju sa federalnom inspekcijom koja na području Kantona Sarajevo nadzire objekte koji posjeduju federalnu okolinsku dozvolu, odnosno formirati Registar zagađivača kako je planirano.

U zimskom periodu, Inspektorat zaprima i veliki broj prijava kojima se traži kontrola kućnih ložišta. Uglavnom, sumnja se stavlja na korištenje nekvalitetnog uglja, loženje raznih materija, neispravne i neodržavane dimovodne kanale.

Posebno napominjemo je da je Kantonalna uprava putem inspekcije zaštite okoliša dala značajan doprinos izradi Registra koji predstavlja ključni korak ka unapređenju kvalitete zraka i postizanja klimatske neutralnosti u KS, nakon čega su inspektori prisustvovali Prezencijaciji digitalne platforme Registra emisija i zagađivača, baziranom na GIS tehnologiji koju su zajednički organizovali resorno Ministarstvo i Razvojni program UN/UNDP u Bosni i Hercegovini.

Na osnovu iskazanih procenata izvršenja aktivnosti može se zaključiti da je ova inspekcija unatoč niza otežavajućih okolnosti, ispunila u svemu povjerene zadatke i dužnosti i planirane inspeksijske nadzore realizovala sa indeksom ispunjenja 1,20, a indeks povećanja PN iznosi 6,80. Za ostvarene rezultate isključivo je zaslužan izuzetan i pojačan angažman postojećih inspektora i organizacija rada. Nažalost, i u ovoj inspekciji zbog velikog broja zahtjeva za inspeksijski nadzor povodom kojih se pokreću usmjereni postupci, dolazi do odlaganja planiranih redovnih nadzora.

Tokom oktobra i početkom novembra izvršeni su preventivni inspeksijski nadzori prema subjektima nadzora na koje se odnosi Plan interventnih mjera u slučajevima prekomjerne zagađenosti zraka u Kantonu Sarajevo (162 subjekta nadzora u svojoj djelatnosti imaju emisiju zagađujućih materija u zrak odnosno shodno vrsti energenta i kapacitetu postrojenja kojim upravljaju i činjenici da se nalaze na Listi pravnih i fizičkih lica koju sačinjava Ministarstvo). Istovremeno provedeni su i prioritetni nadzori na osnovu spiska koje je dostavio Centar za zrak (20 objekata). Subjekti nadzora su upozoreni na obavezu postupanja po Planu, kao i na sankcije koje su predviđene za nepostupanje.

Inspekcija je u vrhu prioriteta imala i redovne kontrole vezane za odlaganje otpada iz proizvodnih procesa posebno iz proizvodnje pločastog namještaja, kontrola emisija u zrak u specifičnim postrojenjima (zagrijavanje sportskog objekta) uključujući i nadzor nad loženjem-kontrola loženja otpada, otpadnih prerađenih ulja i sl, kontrola zbrinjavanja otpada i postupanja po Rješenju Ministarstva, te nadzori u ugostiteljskim objektima na okolnosti zbrinjavanja korištenog otpadnog jestivog ulja shodno Pravilniku o upravljanju otpadnim uljima ("Sl. novine FBiH", broj 94/21).

Vršeni su i nadzori nad radom ispitne laboratorije vezano za kontrolu emisije polutanata u zrak iz ispitnog postrojenja smještenog u naseljenom mjestu. Zbog nejasnoća u Zakonu o zaštiti zraka i nedostatka podzakonskih propisa kantonalna inspekcija u svemu surađuje sa resornim ministarstvom odnosno sa Centrom za zrak i Federalnim ministarstvom okoliša i turizma. Nadzori inspekcije zaštite okoliša bili su vezani za kontrolu primjene zakonskih i podzakonskih akata u oblasti upravljanja otpadom, posebno vezano za deponovanje građevinskog otpada, te s tim u vezi posebno: nadzor nad odlaganjem i reciklažom građevinskog otpada od stranc pravnog lica na poljoprivrednom zemljištu u općini Novi Grad Sarajevo, bez odobrenja nadležnog organa, kao i

nadzor nad odlaganjem građevinskog otpada na lokalitetu Žunovnica – zbog utvrđenih nepravilnosti općinski organi izmjestili zatečeni otpad i odustali od daljeg korištenja navedenog lokaliteta za ovu namjenu.

Redovni i usmjereni nadzori inspekcije zaštite okoliša vršeni su vezano za kontrolu objekata u smislu ispunjavanja općih i posebnih uslova zaštite okoliša a posebno vezano za zaštitu od buke, gdje emisija potiče iz ugostiteljskih objekata ili objekata koji su rokom eksploatacionog perioda promijenili namjenu koja uzrokuje povećanu emisiju buke, te pojačani preventivni i redovni pojedinačni i timski nadzori inspekcije zaštite okoliša tokom trajanja SFF-a vezano za kontrolu Zakona o zaštiti od buke.

3.5. Kantonalna inspekcija zaštite prirode

Radno mjesto inspektora upražnjeno je od 01.12.2025. godine, koje je i sistematizovano sa jednim izvršiocom.

Inspekcija u oblasti zaštite prirode vrši nadzor nad primjenom sljedećih federalnih i kantonalnih propisa (zakonskih i podzakonskih akata) iz oblasti kojom nadzoruje:

- Zakon o zaštiti prirode ("Sl.novine FBiH", broj 66/13)
- Zakon o izmjenama i dopunama zakona o zaštiti prirode ("Sl.novine FBiH", broj 10/25)
- Zakon o izmjenama i dopunama zakona o zaštiti prirode ("Sl.novine FBiH", broj 10/25)
- Zakon o proglašenju šireg područja vodopada Skakavac spomenikom prirode("Sl.novine Kantona Sarajevo", broj18/11)
- Zakon o proglašenju Zaštićenog pejzaža "Bijambare" ("Sl.novine Kantona Sarajevo", broj 6/10)
- Zakon o proglašenju Spomenika prirode "Vrelo Bosne" ("Sl.novine Kantona Sarajevo", broj 6/10)
- Zakon o proglašenju Zaštićenog pejzaža "Trebević" ("Sl.novine Kantona Sarajevo", broj 15/14)
- Zakon o proglašenju Zaštićenog pejzaža "Bentbaša" ("Sl.novine Kantona Sarajevo", broj 31/17)
- Planovi upravljanja zaštićenim područjima

Pored navedenih zakonskih i podzakonskih propisa, inspektor vrši nadzor nad podzakonskim aktima iz ove oblasti (planovi, programi, pravilnici, uredbe, odluke ...).

Najveći broj nadzora vezan je za oblast očuvanja prirode-opće mjere. Inspeksijski nadzori u oblasti zaštite prirode obuhvataju prije svega redovnu kontrolu svih zaštićenih područja na području Kantona Sarajevo kojima upravlja Kantonalna javna ustanova za zaštićena prirodna područja, a to su: Vrelo Bosne, Bijambare, Skakavac, Trebević i Bentbaša. Nadzor nad radom Kantonalne javne ustanove za zaštićena prirodna područja obuhvata kontrole planova upravljanja, kontrolu programa rada i promocije zaštićenih područja.Ovaj nadzor obuhvata i oblast sanitarne sječe te poduzimanje mjera vezano za kontrolu prisustva invazivnih biljnih vrsta na zaštićenim područjima kao i nelegalnu sječu šume unutar zaštićenih područja. Pored toga, vršeni su i nadzori upotrebe motornih sanki u prirodi – lokalitet Igmana, Bjelašnice i Trebevića. U cilju očuvanja prirodnih staništa vršena je kontrola paljenja otpada i očuvanje prirode u smislu kontrole općih uslova, kontrole poljoprivrednih djelatnosti. Nadzorima su najčešće bila obuhvaćena područja Spomenika prirode

“Vrelo Bosne” i Zaštićeni pejisaž “Trebević”. Inspektoru pomoć u radu pružaju nadzornici prirode KJU .

Tokom izvještajnog perioda intencija je bila da se u skladu sa mogućnostima izvrši kontrola i obilazak terena svih zaštićenih područja radi očuvanja kontinuiteta i kvaliteta nadzora. Naglasak u inspekcijskim nadzorima je prije svega stavljen na upoznavanje subjekata nadzora sa zakonskim obavezama odnosno na preventivno djelovanje u skladu sa Zakonom o inspekcijama. Ovaj način se pokazao veoma učinkovit i prihvatljiv za subjekte nadzora koji su u bitnim stvarima u svemu pokazali visok stepen odgovornosti i postupali u skladu sa upozorenjima i uputama. Inspekcijski nadzori se po potrebi vrše u koordinaciji sa ostalim nadležnim inspekcijama.

Na rad ove inspekcije tokom 2025. godine, obim i karakteristiku nadzora, bitno je uticalo sljedeće:

- Veliki broj dostavljenih sl. zabilješki nadzornika prirode KJU, najčešće zbog utvrđenih prekršaja nepropisnog parkiranja ili vožnje vozila u zabranjenim zonama, ali i zbog loženja vatre, odlaganje otpada, bespravnih građevinskih radova i sl.
- Rad po ovlaštenju u komunalnoj inspekciji, koji je zbog prirode posla često morao biti prioritet.

Uočen je da nadzornici prirode najviše rade na evidentiranju nepropisnog parkiranja u zaštićenim područjima i te sl. zabilješke dostavljaju na dalje postupanje ovoj inspekciji. Ovo je najjednostavniji oblik nadzora pa je i obim znatan, ali unatoč tome i izrečenim kaznama, prekršaji se ponavljaju. Ova vrsta nadzora je u proteklom periodu imala prednost u odnosu na ostale nadzore pa je samim tim došlo i do smanjenja ili odlaganja ostalih kontrola i nadzora.

Tokom 2025. godine vršeni su nadzori u svim zaštićenim područjima. Uočen je naprijed navedeni obrazac postupanja nakon čega je planirano da se postupci nadzornika prirode usmjeravaju prema procjeni i zahtjevu inspektora.

3.6. Kantonalna inspekcija zaštite baštine

Poslove nadzora u ovoj oblasti na dan 31.12.2025. godine obavlja 1 inspektor, te popunjenost iznosi 100%.

Inspekcija u oblasti zaštite baštine u bitnom, vrši nadzor nad primjenom sljedećih federalnih i kantonalnih propisa iz oblasti kojom nadzoruje:

- Zakon o zaštiti kulturne baštine ("Sl.novine Kantona Sarajevo", broj 2/0 i 37/08)
- Zakon o muzejskoj djelatnosti ("Sl.novine Kantona Sarajevo", broj 13/17)
- Zakon o provedbi odluke Komisije za zaštitu nacionalnih spomenika uspostavljene prema aneksu 8. Opšteg okvirnog sporazuma za mir u BiH ("Sl. novine Federacije BiH", broj 2/02, 8/02, 6/04 i 51/07)

Pored navedenih zakonskih i podzakonskih propisa, inspektor vrši nadzor nad podzakonskim aktima iz ove oblasti (uredbe, odluke, kao i provedbena planska prostorna dokumentacija kojom se određuju prostori pod zaštitom i propisuju mjere zaštite (regulacioni planovi, urbanistički projekti). Najveći broj nadzora vezan je za kontrolu poštivanja saglasnosti Zavoda. Kontrole ove inspekcije uvijek imaju dvojni karakter-preventivni i korektivni, ali se sve čini kako bi se subjekti kontrole na

vrijeme upozorili na ispravno postupanje. Tokom izvještajnog perioda intencija je bila da se u skladu sa mogućnostima izvrši kontrola i obilazak terena.

Tokom 2025. godine vršeni su nadzori u ovoj oblasti na svim zaštićenim područjima u skladu sa dostavljenim prijavama.

4. INSPEKTORAT TEHNIČKE INSPEKCIJE

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Kantonalne uprave sistematizovana su radna mjesta, i to jedan glavni kantonalni inspektor, tri kantonalna elektroenergetska inspektora, tri kantonalna termoeenergetska inspektora, jedan kantonalni geološki inspektor i jedan kantonalni rudarski inspektor.

U izvještajnom periodu poslove iz nadležnosti ovog Inspektorata vršili su:

- jedan glavni kantonalni inspektor
- jedan kantonalni elektroenergetski inspektor
- dva kantonalna termoeenergetska inspektora
- jedan kantonalni rudarski inspektor

Uzimajući u obzir broj zaposlenih inspektora, tehničku opremljenost i stepen organizovanosti kao i prosječnu dužinu trajanja inspeksijskog nadzora za svaku inspekciju koja djeluje unutar ovog Inspektorata, programski dio rada za 2025. godinu je ispunio ciljeve, rokove i postigao očekivane rezultate rada, definisane nacrtom programa rada Inspektorata tehničke inspekcije Kantonalne uprave.

Tokom 2025. godine postignuti su slijedeći ciljevi: jačanje discipline subjekata nadzora u primjeni propisa iz nadležnosti Inspektorata tehničke inspekcije, te jačanje discipline subjekata nadzora u primjeni propisa po pitanju kontrole tehničke dokumentacije, tehničkih propisa i uputstvima za rad i rukovanje, propisane evidencije o radu, tehničkih mjera, propisa i standarda.

Tabela: Uporedni pregled planiranih i ostvarenih inspeksijskih nadzora 2024./2025. godini sa procentualnim pokazateljima u odnosu na planirane i izvršene inspeksijske nadzore

R.B.	INSPEKCIJA	Planirani broj inspeksijskih nadzora za 2024. godinu	Broj izvršenih inspeksijskih nadzora za 2024. godinu	INDEX (4/3)	Planirani broj inspeksijskih nadzora za 2025. godinu	Broj izvršenih inspeksijskih nadzora za 2025. godinu	INDEX (7/6)
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Elektroenergetska	200	160	80	180	184	102,22
2.	Termoeenergetska	210	316	150,48	420	437	104,05
3.	Geološka	120	136	113,33	120	124	103,33
4	Rudarska	120	144	120	120	129	107,5
5	UKUPNO	650	756	116,31	840	874	104,05

Tabela: Upporedni pregled donesenih upravnih mjera 2024/2025. godini

R.B.	INSPEKCIJA	Broj izdatih rješenja 2024. godine	Broj izdatih rješenja 2025. godine	INDEX (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Elektroenergetska inspekcija	7	10	142,86
2.	Termoenergetska inspekcija	5	7	140
3.	Geološka inspekcija	2	2	100
4.	Rudarska inspekcija	1	2	200
UKUPNO		15	21	140

Tabela: Upporedni prikaz donesenih prekršajnih naloga 2024/2025. godine

R.B.	INSPEKCIJA	Broj izdatih prekršajnih naloga 2024. godine	Broj izdatih prekršajnih naloga 2025. godine	INDEX (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Elektroenergetska inspekcija	3	4	133,33
2.	Termoenergetska inspekcija	0	0	-
3.	Geološka inspekcija	2	6	300
4.	Rudarska inspekcija	2	2	100
UKUPNO		7	12	171,43

Tabela: Upporedni prikaz visine izrečenih novčanih kazni 2024/2025. godine

R.B.	INSPEKCIJA	Visina izrečene novčane kazne 2024. godine (KM)	Visina izrečene novčane kazne 2025. godine (KM)	INDEX (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Elektroenergetska inspekcija	3000,00	4000	133,33
2.	Termoenergetska inspekcija	0	0	0
3.	Geološka inspekcija	12000	20000	166,67
4.	Rudarska inspekcija	11000	11.000,00	100
UKUPNO		26000	35000	134,62

Tabela: Broj izdatih upravnih mjera u periodu od 01.01.-31.12.2025. godine

INSPEKCIJA	Broj nadzora	Broj rješenja-naređenja	Broj rješenja - upozorenja	Broj izvršenja rješenja	Broj žalbi po rješenjima	Broj donesenih rješenja po žalbi
Elektroenergetska inspekcija	184	9	1	10	1	0
Termoenergetska inspekcija	437	7	0	18	0	0
Geološka inspekcija	124	2	0	2	0	0
Rudarska inspekcija	129	2	0	2	0	0
UKUPNO	874	20	1	32	1	0
		21				

4.1. Elektroenergetska inspekcija

U elektroenergetskoj inspekciji poslove obavlja jedan kantonalni elektroenergetski inspektor.

Elektroenergetska inspekcija vrši kontrolu nad provođenjem i izvršavanjem slijedećih zakona, drugih propisa i opštih akata iz oblasti elektroenergetike kako slijedi:

- Zakon o električnoj energiji Federacije Bosne i Hercegovine ("Sl. novine Federacije BiH", broj 60/23)
- Opšti uslovi za isporuku električne energije ("Sl. novine Federacije BiH", broj 13/23)
- Zakon o mjeriteljstvu Bosne i Hercegovine ("Sl. novine Federacije BiH", broj 19/01)
- Naredba o mjerilima u zakonskom mjeriteljstvu i rokovima verifikacije ("Sl. glasnik BiH", broj 67/12 i 75/14)
- Pravilnik o tehničkim normativima za izgradnju niskonaponskih nadzemnih vodova ("Sl. list SFRJ", broj 6/92)
- Pravilnik o tehničkim normativima za izgradnju nadzemnih elektroenergetskih vodova nazivnog napona od 1kV do 400 kV ("Sl. list SFRJ", broj 65/88 i 18/92)
- Pravilnik o tehničkim normativima za pogon i održavanje elektroenergetskih postrojenja i vodova ("Sl. list SFRJ", broj 41/93)
- Pravilnik o utvrđivanju uvjeta za obavljanje periodičnih pregleda, mjerenja i ispitivanja na elektroenergetskim postrojenjima, električnim uređajima, električnim instalacijama i izdavanju isprava ("Sl. novine Federacije BiH", broj 18/15)
- Pravilnik o tehničkim normativima za uzemljenja elektroenergetskih postrojenja nazivnog napona iznad 1000 V ("Sl. list SFRJ", broj 61/95)
- Pravilnik o tehničkim normativima za zaštitu niskonaponskih mreža i pripadajućih i transformatorskih stanica ("Sl. list SFRJ", broj 13/78 i 37/95)

Kantonalni elektroenergetski inspektor je vršio inspekcijske nadzore po žalbama građana, predstavki, koje se odnose na niskonaponsku nadzemnu mrežu u cilju pogonske ispravnosti i sigurnosti predmetne mreže, kao i snabdjevanja električnom energijom krajnjih kupaca

pripadajućeg trafo područja. Također su po službenoj dužnosti vršeni redovni inspekcijski pregledi odnosno nadzori u cilju utvrđivanja pogonske sigurnosti i ispravnosti trafostanica TS 10(20)/0,4 kV i srednjenaponskog nadzemnog voda DV 10(20) kV, odcjepa za TS 10(20)/0,4 kV. Najčešći nedostaci i nepravilnosti se odnose na pogonsku ispravnost i sigurnost niskonaponske nadzemne mreže trafo područja 0,4 kV, kao i snabdjevanja električnom energijom krajnjih kupaca pripadajućeg trafo područja.

4.2. Termoenergetska inspekcija

U termoenergetskoj inspekciji poslove obavljaju dva kantonalna termoenergetska inspektora.

Termoenergetska inspekcija vrši kontrolu nad provođenjem i izvršavanjem sljedećih zakona, drugih propisa i opštih akata iz oblasti termoenergetike kako slijedi:

- Uredba sa zakonskom snagom o termoenergetskoj inspekciji ("Sl. list Republike Bosne i Hercegovine", broj 23/92 i 113/94)
- Zakon o privrednim društvima ("Sl. novine Federacije BiH", broj 81/15)
- Pravilnik o tehničkim propisima za izradu i upotrebu parnih kotlova, parnih sudova, pregrijača pare i zagrijača vode ("Sl. list SFRJ", broj 07/57, 23/57, 56/72 i 61/72)
- Pravilnik o tehničkim normativima za stabilne posude pod pritiskom ("Sl. list SFRJ", broj 16/83)
- Pravilnik o tehničkim normativima za pokretne zatvorene sudove za komprimirane, tečne i pod pritiskom rastvorene gasove ("Sl. list SFRJ", broj 25/80 i 9/86)
- Pravilnik o tehničkim normativima za stabilne posude pod tlakom za ukapljene atmosferske plinove (kisik, dušik i argon) ("Sl. list SFRJ", broj 9/86)
- Pravilnik o tehničkim normativima za pregled i ispitivanje tlačnih posuda za tekući ugljični dioksid ("Sl. list SFRJ", broj 76/90)
- Pravilnik o tehničkim normativima za radove pri čišćenju i odmašćivanju opreme za kisik ("Sl. list SFRJ", broj 74/90)
- Pravilnik o izgradnji stanica za snabdjevanje gorivom motornih vozila i o uskladištenju i pretakanju goriva ("Sl. list SFRJ", broj 27/71)
- Tehnički propisi za izradu i upotrebu parnih kotlova, parnih sudova, pregrijača pare i zagrijača vode ("Sl. list SFRJ", broj 7/57, ispravka 22/57, dopuna 3/58)
- Pravilnik o izgradnji postrojenja za tečni naftni gas i o uskladištavanju tečnog naftnog gasa ("Sl. list SFRJ", broj 24/71)

Kantonalni termoenergetski inspektori vršili su inspekcijski nadzor nad primjenom zakona, drugih propisa, standarda, tehničkih normativa i opštih akata kod proizvođača i korisnika stabilnih i pokretnih postrojenjakao što su parni, vrelovodni i uljni kotlovi, pregrijači pare i zagrijači vode, postrojenja, uređaja i posuda pod pritiskom vodenih i drugih para vrele vode i pregrijanih tečnosti, komprimiranih tečnih i pod pritiskom rastvorenih plinova.

Najčešći nedostaci i nepravilnosti se odnose na pogonsku ispravnost i sigurnost stabilnih i pokretnih postrojenja, i to parnih, vrelovodnih i uljnih kotlova, pregrijača pare i zagrijača vode, postrojenja, uređaja i posuda pod pritiskom vodenih i drugih para vrele vode i pregrijanih tečnosti, komprimiranih tečnih i pod pritiskom rastvorenih plinova.

4.3. Geološka inspekcija

U geološkoj inspekciji poslove nepopunjeno je jedno sistematizovano radno mjesto kantonalni geološki inspektor, tako da poslove ovog radnog mjesta po ovlaštenju obavlja glavni kantonalni inspektor tehničke inspekcije.

Kantonalna geološka inspekcija vrši kontrolu nad provođenjem i izvršavanjem slijedećih zakona, drugih propisa i opštih akata iz oblasti geologije kako slijedi:

- Zakon o geološkim istraživanjima Kantona Sarajevo ("Sl. novine Kantona Sarajevo" broj 41/12)
- Zakon o privrednim društvima ("Sl. novine FBiH", broj 81/15)

Kantonalni geološki inspektor je vršio nadzor nad primjenom Zakona o geološkim istraživanjima u Kantonu Sarajevo koji uređuju navedenu oblast, a posebno u dijelu koji se odnosi na geološka istraživanja, faze izvođenja geoloških istraživanja, geološko istraživanje od interesa za Kanton Sarajevo, izradu i reviziju geološke dokumentacije, odobrenje za bavljenje registriranom djelatnošću iz oblasti geologije, faze izvođenja geoloških istraživanja, istražni prostor kao i postupak nakon istraživanja, geološka istraživanja u svrhu regulacije vodotoka, istraživanja za izgradnju građevinskih objekata, utvrđivanje geoloških uslova za prostorno planiranje i projektovanje građevinskih i rudarskih objekata, utvrđivanje geoloških uslova u svrhu zaštite terena od erozije, poplava i drugih prirodnih nepogoda i geološka istraživanja i ispitivanja u cilju zaštite okoliša.

Tokom izvještajnog perioda dostavljena je obavijesti općinama na području Kantona Sarajevo, kao i Ministarstvu komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo, kako bi se sugerisalo da prilikom razmatranja geoloških elaborata o izvedenim geološkim istraživanjima ne prihvataju iste, bez posjedovanja rješenja kojim se odobrava investitorima, koji grade, izvođenje geoloških istraživanja, a koje izdaje Ministarstvo privrede Kantona Sarajevo, shodno Zakonu o geološkim istraživanjima Kantona Sarajevo,

Naime, investitori su u obavezi o početku izvođenja geoloških istraživanja dostavljati obavijest kantonalnoj geološkoj inspekciji, kao i Ministarstvu privrede Kantona Sarajevo, što se ne vrši, te je praktično nemoguće provesti inspeksijski nadzor nad izvođenjem geoloških istraživanja, zbog čega se dovodi u pitanje da li su i na koji način vršeni geološki istražni radovi, a može se smatrati da su elaborati koji se predaju u općine i Ministarstvu komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo, formalnost u svrhu dobivanja odobrenja o građenju, bez provjere i inspeksijske kontrole. Dostavljanjem obavijesti očekuje se promjena dosadašnje prakse, a na što će i dalje ukazivati Kantonalna uprava.

4.4. Rudarska inspekcija

U rudarskoj inspekciji poslove obavlja jedan kantonalni rudarski inspektor.

Kantonalna rudarska inspekcija vrši kontrolu nad provođenjem i izvršavanjem sljedećih zakona, drugih propisa i opštih akata iz oblasti rudarstva kako slijedi:

• Zakon o rudarstvu ("Sl. novine Kantona Sarajevo", broj 29/12)

Kantonalni rudarski inspektor vršio je inspekcijski nadzor nad provođenjem zakona i propisa iz oblasti koncesija, a koji se odnose na eksploataciju mineralnih sirovina, tehničkih mjera pri obavljanju rudarske djelatnosti, zaštite na radu pri eksploataciji mineralnih sirovina, zaštite od požara i eksplozije pri eksploataciji mineralnih sirovina, izgradnje i održavanja rudarskih objekata, transporta, uskladištenja i rukovanja eksplozivnim materijalom i tehničkog rukovođenja kao i nadzor nad rudarskim objektima.

5. INSPEKTORAT TRŽIŠNO – TURISTIČKE INSPEKCIJE

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji u Inspektoratu tržišno-turističke inspekcije predviđena su 23 kantonalna tržišno-turistička inspektora, dok je u 2025. godini bilo angažovano:

- **jedan glavni tržišno-turistički inspektor,**
- **17 kantonalnih tržišno-turističkih inspektora.**

Inspektorat tržišno-turističke inspekcije vrši nadzor nad primjenom zakona i to:

- Zakon o zaštiti potrošača u BiH ("Sl. glasnik BiH" broj 25/06, 88/15)
- Zakon o autorskim i srodnim pravima ("Sl. glasnik BiH" broj 63/10)
- Zakon o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava ("Sl. glasnik BiH" broj 63/10);
- Zakon o javnim skijalištima ("Sl. novine Kantona Sarajevo", broj 54/12);
- Zakon o poticaju razvoja male privrede ("Sl. novine Kantona Sarajevo", broj 29/15);
- Zakon o privrednim društvima ("Sl. novine Federacije BiH", broj 23/99, 45/00, 2/02, 6/02, 29/03, 68/05, 91/07 i 84/08, 81/15, 75/21);
- Zakon o fiskalnim sistemima ("Sl. novine Federacije BiH", broj 81/09);
- Zakon o unutrašnjoj trgovini ("Sl. novine Federacije BiH", broj 87/24);
- Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti ("Sl. novine Federacije BiH", broj 32/09);
- Zakon o turističkoj djelatnosti ("Sl. novine Federacije BiH", broj 32/09);
- Zakon o obrtu i srodnim djelatnostima u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Sl. novine Federacije BiH", broj 75/21);
- Zakon o kontroli cijena ("Sl. novine Federacije BiH", broj 2/95 i 70/08);
- Zakon o kontroli predmeta od plemenitih metala ("Sl. novine Federacije BiH", broj 6/98, 35/9 i 11/99, 76/04);
- Zakon o kontroli i ograničenoj upotrebi duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje ("Sl. novine Federacije BiH", broj 38/22);
- Zakon o načinu prikupljanja, odlaganja, razvrstavanja i obavljanja otkupa sekundarnih sirovina i otpadnog materijala ("Sl. novine Federacije BiH", broj 16/02);
- Zakon o mjeriteljstvu u FBiH ("Sl. novine Federacije BiH", broj 8/05);
- Zakon o standardizaciji ("Sl. novine Federacije BiH", broj 19/01);

- Zakon o turizmu ("Sl. novine Kantona Sarajevo", broj 19/16, 31/17, 13/21);
- Zakon o posredovanju u prometu nekretnina ("Sl. novine Federacije BiH", broj 75/21);
- Zakon o žigu ("Sl. glasnik BiH" broj 53/10);
- Zakon o zaštiti zraka ("Sl. novine Federacije BiH", broj 72/24).

Isto tako Inspektorat tržišno-turističke inspekcije vrši nadzor nad primjenom sljedećih podzakonskih akata:

- Pravilnik o uslovima minimalne tehničke opremljenosti poslovnih prostora za obavljanje trgovine i trgovinskih usluga ("Sl. novine Federacije BiH", broj 28/25);
- Pravilnik o obliku, sadržaju i načinu vođenja trgovačke knjige ("Sl. novine Federacije BiH", broj 56/25);
- Pravilnik o razvrstavanju i minimalnim uvjetima ugostiteljskih objekata iz skupine "Restorani", "Barovi", "Catering objekti" i "objekti jednostavnih usluga" ("Sl. novine Federacije BiH", broj 40/10);
- Pravilnik o pružanju ugostiteljskih usluga u pokretnim objektima ("Sl. novine Federacije BiH", broj 40/10);
- Pravilnik o količini brašna utrošenog za proizvodnju pekarskih proizvoda ("Sl. glasnik BiH" broj 76/10);
- Pravilnik o pekarskim proizvodima ("Sl. glasnik BiH" broj 77/10);
- Pravilnik o minimalnim tehničkim i drugim uslovima za obavljanje registrovane djelatnosti iz oblasti prerađivačke industrije ("Sl. novine Federacije BiH", broj 112/12);
- Pravilnik o načinu evidentiranja i kontroli prometa naftnih derivata putem ugrađene opreme na benzinskim pumpnim stanicama u Federaciji BiH ("Sl. novine Federacije BiH", broj 84/11 i 39/11);
- Pravilnik o obliku, sadržaju i načinu vođenja knjige žalbi ("Sl. novine Federacije BiH", broj 40/10);
- Pravilnik o minimalnim tehničkim i drugim uslovima za obavljanje obrtničkih i srodnih djelatnosti ("Sl. novine Federacije BiH", broj 53/22);
- Pravilnik o obliku, sadržaju i načinu vođenja knjige gostiju i popisa gostiju ("Sl. novine Federacije BiH", broj 40/10);
- Pravilnik o iskaznici za turističke vodiče ("Sl. novine Federacije BiH", broj 30/10);
- Pravilnik o obliku, sadržaju i načinu vođenja registra izdatih licenci ("Sl. novine Kantona Sarajevo", broj 31/17);
- Pravilnik o postupcima u provođenju programa razvoja male privrede ("Sl. novine Kantona Sarajevo", broj 17/16);
- Pravilnik o obliku, sadržaju i načinu vođenja imenika agenata posredovanja u prometu nekretnina ("Sl. novine Federacije BiH", broj 105/21);
- Pravilnik o obliku, sadržaju i načinu vođenja registra posrednika u prometu nekretnina ("Sl. novine Federacije BiH", broj 105/21);
- Pravilnik o izmjeni pravilnika o djelatnostima obaveznih članova Turističke zajednice Kantona Sarajevo ("Sl. novine Kantona Sarajevo", broj 2/18);

- Odluka o zaštiti i poboljšanju kvalitete zraka u Kantonu Sarajevo ("Sl. novine Kantona Sarajevo", broj, kao i drugi podzakonski akti (odluke i uredbe).
- Odluke o visini boravišne takse na području Kantona Sarajevo.

U izvještajnom periodu u ovom Inspektoratu su izvršena 5143 inspekcijska nadzora, što je u odnosu na planiranih 3888 inspekcijskih nadzora više za 1255 inspekcijskih nadzora, od čega je izvršeno 3889 inspekcijskih nadzora u kojima u momentu kontrole nisu utvrđene nepravilnosti u radu kod subjekata nadzora, te su izvršena 1244 inspekcijska nadzora kod subjekata nadzora koji su zatečeni u momentu kontrole u prekršaju i koji su sankcionisani izdavanjem prekršajnih naloga i poduzimanjem upravnih mjera. Od ukupnog broja izvršenih inspekcijskih nadzora u izvještajnom periodu izvršeno je 1657 inspekcijskih nadzora koji su inicirani podnesenim zahtjevima za vršenje inspekcijskog nadzora, te je po istim blagovremeno izvršen inspekcijski nadzor.

U navedenim inspekcijskim nadzorima poduzete su slijedeće mjere: doneseno je 225 rješenja od čega 107 rješenja o zabrani rada, i to: 59 rješenja o zabrani obavljanja ugostiteljske djelatnosti izdatih pravnim i fizičkim licima zbog neposjedovanja odobrenja za rad ili neispunjavanja uslova za obavljanje te djelatnosti, 16 rješenja o zabrani obavljanja trgovačke djelatnosti izdatih pravnim i fizičkim licima zbog neposjedovanja odobrenja za rad izdatog od nadležnog organa ili neispunjavanja uslova za obavljanje te djelatnosti, 14 rješenja o zabrani obavljanja obrtničke djelatnosti izdatih fizičkim licima zbog neposjedovanja odobrenja za rad ili neispunjavanja uslova za obavljanje te djelatnosti, osam rješenja o zabrani upotrebe mjernih instrumenata po zakonu o mjeriteljstvu i dva rješenja o zabrani rada izdata pravnim i fizičkim licima zbog nepoštivanja odredbi Zakona o turizmu, tri rješenja o zabrani obavljanja djelatnosti zbog kršenja odredbi Zakona o zaštiti potrošača, jedno rješenje o zabrani obavljanja djelatnosti zbog kršenja odredbi Zakona o kontroli cijena, te tri rješenja zbog kršenja drugih propisa. Od ukupnog broja rješenja doneseno je i 118 rješenja o otklanjanju nedostataka koji su utvrđeni po propisima iz nadležnosti ovog Inspektorata.

Pored navedenog, izdato je 1838 prekršajnih naloga u novčanoj vrijednosti u iznosu od 2.656.752,00 KM i podneseno je 47 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka pri čemu je izrečena zaštitna mjera privremeno oduzimanje robe, odnosno predmeta prekršaja u vrijednosti od 24.355,00 KM, te je ista predata u Direkciju robnih rezervi Kantona Sarajevo do okončanja postupka.

Aktivnosti u Inspektoratu tržišno - turističke inspekcije u izvještajnom periodu odvijale su se proaktivno, na osnovu unaprijed planiranih godišnjih i mjesečnih zadataka koji su zasnovani na spektru nadležnosti, kao i zahtjevima stranaka te nadležnih institucija koji iniciraju inspekcijske nadzore iz nadležnosti ovog Inspektorata. Posebna pažnja usmjerena je na specifične pojavne oblike na terenu na koje se reagovalo u skladu sa mogućnostima i nadležnostima, kao i trenutnom zakonskom regulativom.

Zahtjevi stranaka su se odnosili na kontrole vezano za kvalitet proizvoda i usluga, reklamacije na kupljene proizvode, prijave objekata koji nemaju validna odobrenja za rad izdata od strane nadležnog organa u oblasti trgovine, turizma, ugostiteljske djelatnosti i obrta, neizdavanje fiskalnih računa i slično.

Subjekti nadzora kod kojih su se vršili redovni inspekcijski nadzori su odabrani tako da se omogući i realizira što efikasnija kontrola nad sprovođenjem zakona i podzakonskih akata čiju provedbu nadzire ovaj Inspektorat kod svih subjekata koji su predmet inspekcijskog nadzora.

Iako je važećom sistematizacijom radnih mjesta Kantonalne uprave predviđeno da Inspektorat tržišno-turističke inspekcije broji ukupno 23 inspektora, ovaj Inspektorat je tokom izvještajnog perioda raspolagao sa znatno manjim brojem kadrovskih kapaciteta, odnosno sa 17 kantonalnih tržišno-turističkih inspektora i glavnim inspektorom. Dodatno otežavajuću okolnost predstavljala je činjenica da je jedan inspektor tokom cijele godine bio odsutan sa rada zbog dugotrajnog bolovanja, što je dodatno smanjilo operativne kapacitete Inspektorata. Uprkos navedenim ograničenjima, Inspektorat tržišno-turističke inspekcije je zahvaljujući visokom stepenu profesionalnosti, angažovanosti i odgovornosti zaposlenih ostvario izvanredne rezultate rada, te uspješno realizovao planirane aktivnosti i zadatke u svim segmentima svog djelovanja.

Ove godine s ponosom ističemo da su kantonalni tržišno-turistički inspektori u izvještajnom periodu izvršili ukupno 1101 inspekcijski nadzor iz oblasti turizma, što čini 21,40 % od ukupnog broja izvršenih inspekcijskih nadzora u Inspektoratu tržišno - turističke inspekcije za 2025. godinu. U predmetnim inspekcijskim nadzorima je zbog utvrđenih nepravilnosti izdato 303 prekršajnih naloga u vrijednosti novčane kazne od 147.400,00 KM, te je izdato 19 rješenja o zabrani obavljanja djelatnosti i 32 rješenja o otklanjanju nedostataka, kao i podnošenje devet zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka.

Inspekcijski nadzori iz oblasti turizma obuhvataju pored kontrole koje se odnose na primjenu odredbi iz Zakona o turizmu Kantona Sarajevo i primjenu zakonskih odredbi iz drugih zakona, kao što su zakoni o ugostiteljskoj djelatnosti, fiskalizaciji i drugi zakonski i podzakonski akti koji su u vezi sa obavljanjem turističke djelatnosti.

U izvještajnom periodu izvršen je nadzor nad radom subjekata koji obavljaju turističku djelatnost u Kantonu Sarajevo, odnosno nad subjektima koji pružaju turističke usluge i koji posreduju u turističkom prometu. Inspekcijskim nadzorima su obuhvaćena pravna i fizička lica koja obavljaju turističku djelatnost kao i pružaoci turističkih usluga u smještajnim objektima na području Općine Stari Grad, Općine Centar i općine Trnovo sa naglaskom na obavljanje djelatnosti bez odobrenja nadležnih organa. Nadzor se također vršio i nad radom putničkih agencija, kao i turističkih vodiča u Kantonu Sarajevo sa posebnim akcentom na područje općine Stari Grad – Bašćaršije, obzirom da ista predstavlja najveći fokus interesovanja turista, te su u 2025. godini intenzivirani inspekcijski nadzori u ovoj oblasti kako bi se osiguralo efikasno korištenje turističkih potencijala odnosno smanjio segment rada bez odobrenja.

U izvještajnom periodu ovaj Inspektorat je izvršio ukupno 912 inspekcijskih nadzora nad primjenom odredbi Zakona o turizmu Kantona Sarajevo. U izvršenim inspekcijskim nadzorima izdata su 272 prekršajna naloga u novčanom iznosu od 142.300,00 KM, izdata su dva rješenja o zabrani rada i 32 rješenja o otklanjanju nedostataka, te je podneseno devet zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka.

U skladu sa planom rada za 2025. godinu Inspektorat tržišno-turističke inspekcije je realizovao predviđene kontrole rada smještajnih jedinica na području Općine Stari Grad, Općine Centar i Općine Trnovo, odnosno Bjelašnice, sa posebnim fokusom na kontrole subjekata nadzora koji usluge smještaja oglašavaju putem interneta i to platforme booking.com, airbnb.com, Olx i slično. Shodno navedenom, a primjenjujući odredbe Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti FBiH, koji u navedenom slučaju su usko povezani sa turizmom, tržišno-turistički inspektori Kantonalne uprave su izvršili ukupno 189 inspekcijskih nadzora kod subjekata nadzora na gore navedenim lokalitetima prema kojima je zbog utvrđenih nepravilnosti izdato 17 rješenja o zabrani obavljanja djelatnosti izdavanja apartmana i 31 prekršajni nalog u novčanom iznosu od 5.100,00 KM.

Tokom 2025. godine posebno ističemo intenzivirane inspekcijske nadzore nad radom turističkih vodiča. Tom prilikom su izvršena 232 inspekcijska nadzora nad radom turističkih vodiča na području Kantona Sarajevo. Od ukupnog broja kontrolisanih turističkih vodiča, 108 lica je zatečeno da u momentu kontrole obavljaju poslove turističkog vodiča a za isto nisu posjedovali odobrenje nadležnog organa za obavljanje poslova turističkog vodiča ili validnu iskaznicu turističkog vodiča izdatu od strane nadležnog organa. Protiv navedenih lica poduzete su zakonom predviđene mjere, odnosno izdato je 99 prekršajnih naloga u novčanoj vrijednosti od 9.900,00 KM i podneseno je devet zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka kod nadležnog suda.

Također inspekcijski nadzori u ovoj oblasti su izvršeni kod 345 objekata koji pružaju uslugu smještaja u Kantonu Sarajevo, te se poseban akcenat stavio na prijavu boravka lica koja se koriste uslugama noćenja, odnosno na obračun i uplatu boravišne takse. U izvršenim inspekcijskim nadzorima utvrđeno je da je obračunata i uplaćena boravišna taksa u iznosu od 3.045.119,27 KM.

Poseban akcenat u ovoj oblasti je stavljen na pojačane inspekcijske nadzore koji su bili usmjereni na kontrolu uplate članarine Turističkoj zajednici Kantona Sarajevo. Shodno planu i programu rada ovog Inspektorata u izvještajnom periodu kontinuirano su vršeni pojačani inspekcijski nadzori usmjereni na provjeru blagovremenog izvršavanja obaveze uplate članarine Turističkoj zajednici Kantona Sarajevo. U izvršenim inspekcijskim nadzorima inspektori ovog Inspektorata su kod 76 subjekata nadzora utvrdili neblagovremeno ili potpuno izostalo plaćanje članarine Turističkoj zajednici Kantona Sarajevo. Na osnovu utvrđenih nepravilnosti naložena je uplata članarine u ukupnom iznosu od 1.488.102,43 KM. Do momenta sačinjavanja ovog izvještaja subjekti nadzora su po nalogima i rješenjima inspektora izvršili uplatu 678.272,88 KM, dok su postupci naplate preostalih 809.829,55 KM još uvijek u toku u skladu sa predhodno donesenim rješenjima kantonalnih tržišno-turističkih inspektora. U provedenim inspekcijskim nadzorima inspektori su djelovali izdavanjem 27 upravnih mjera-rješenja kojima je subjektima nadzora naložena uplata

članarine Turističkoj zajednici Kantona Sarajevo, te je izdato i 95 prekršajnih naloga u iznosu novčane kazne od 45.500,00 KM.

S obzirom da je u 2024. godini održana press konferencija posvećena stanju u oblasti turizma u Kantonu Sarajevo, organizovana od strane Vlade i Ministarstva privrede Kantona Sarajevo na kojima je bilo riječi i o projektima u oblasti turizma, te je predstavljena i novousvojena Strategija razvoja turizma Kantona Sarajevo do 2030. godine, kao i potreba za strateškim pristupom u njegovom daljem razvoju, te istaknuta važnost inspekcijskih nadzora koje je u 2024. godini provela Kantonalna uprava za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo nad poslovnim subjektima koji djeluju u ovoj oblasti, odnosno ovaj Inspektorat, važno je istaknuti da je i u 2025. godini ovaj Inspektorat postigao zavidne rezultate iz navedene oblasti, kojoj je fokus djelovanja bio na oblasti turizma. Ovim putem bi naglasili da će i u 2026. godini poseban fokus ovog Inspektorata biti oblast turizma s obzirom da turizam ima ključnu ulogu u ekonomiji Kantona Sarajevo.

U cilju poboljšanja sigurnosti na skijalištima u januaru 2025. godine izvršen je inspekcijski nadzor nad radom Kantonalnog javnog preduzeća „ZOI 84“ O.C.S. d.o.o. Sarajevo, odnosno radom javnog skijališta kojim upravlja navedeno komunalno preduzeće. Tom prilikom je izdato jedno rješenje o otklanjanju nedostataka iz nadležnosti ovog Inspektorata u smislu uređenja, održavanja i opremanja javnog skijališta za pružanje usluga na skijalištima.

U izvještajnom periodu poseban akcenat je stavljen na vršenje inspekcijskih nadzora u cilju kontrole nad primjenom Odluke Vlade Federacije Bosne i Hercegovine o propisivanju mjere neposredne kontrole cijena određivanjem najvišeg nivoa cijena za pojedine proizvode ("Sl. novine FBiH" broj: 13/25, 40/25 i 67/25). Shodno Odlukama Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, mjere neposredne kontrole cijena su bile na snazi u periodu od 01.03.2025. godine pa sve do kraja 2025. godine.

Nakon stupanja na snagu Odluke Vlade FBiH kojom se propisuje mjera neposredne kontrole cijena određivanjem najvišeg nivoa maloprodajnih cijena za pojedine proizvode, kantonalni tržišno-turistički inspektori Kantonalne uprave su s ciljem zaštite interesa potrošača u Kantonu Sarajevo, te stabilizacije tržišnih oscilacija, intenzivirali inspekcijske nadzore u maloprodajnim trgovinama.

U izvještajnom periodu inspektori ovog Inspektorata su kod pravnih i fizičkih lica koja na području Kantona Sarajevo obavljaju djelatnost trgovine na malo izvršili ukupno 178 inspekcijskih nadzora nad primjenom odredbi gore navedene Odluke.

Od ukupnog broja izvršenih inspekcijskih nadzora u izvještajnom periodu kod 78 subjekta nadzora inspektori su utvrdili prekršaje, te su zbog kršenja odredbi predmetne Odluke Vlade FBiH, odnosno odredbi Zakona o kontoli cijena djelovali sa izadavanjem ukupno 129 prekršajnih naloga u iznosu od 356.615,00 KM.

U izvještajnom periodu inspektori ovog inspektorata su posebnu pažnju posvetili inspekcijskim nadzorima iz oblasti trgovine, a u skladu sa odredbama Zakona o unutrašnjoj trgovini gdje je prilikom vršenja nadzora vršena kontrola istaknutih maloprodajnih cijena artikala koji su zatečeni u prodaji, odnosno da li istaknuta maloprodajna cijena artikla zatečena u prodaji odgovara kalkuliranoj maloprodajnoj cijeni istih artikala, da li se trgovačka knjiga vodi ažurno i na propisan način, i slično. Po osnovu odredbi Zakona o unutrašnjoj trgovini u izvještajnom periodu izvršeno je ukupno 1110 inspekcijskih nadzora u kojima se djelovalo izdavanjem 396 prekršajnih naloga u ukupnom novčanom iznosu od 599.552,00 KM, te je izdato 16 rješenja o zabrani obavljanja djelatnosti i 26 rješenja o otklanjanju nedostatka.

U izvještajnom periodu kontinuirano su vršeni inspekcijski nadzori koji podrazumijevaju kontrolu obavljanja trgovine bez odobrenja nadležnog organa i kontrolu prometa robe bez vjerodostojne dokumentacije sa akcentom na prometovanje akcizne robe cigareta i rezanog duhana koji su bili organizovani u prijedpodnevnim i u popodnevnim turnusima, kao i u danima vikenda na frekventnim lokalitetima Kantona Sarajevo sa ciljem sprječavanja bespravnog prometa. Inspektori Inspektorata tržišno-turističke inspekcije su u toku svojih aktivnosti koje su obavljene u skladu sa akcionim planom ostvarili saradnju sa drugim inspektoratima Uprave kroz rad u mješovitim timovima uz asistenciju policijskih službenika Uprava policije Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo.

Inspekcijskim nadzorima obuhvaćene su osobe koje obavljaju djelatnost trgovine bez odobrenja nadležnog organa pored zelenih pijaca, autopijaca, te na drugim frekventnim lokalitetima i ulicama u Kantonu Sarajevo a to su, između ostalih, ulice Mula Mustafe Bašeskije, Ferhadija, Gradačaćka, Muhameda Kantardžića, lokaliteti pijaca na Grbavici, Otoci, Ilidži, Markalama, Hadžićima, kao i ulice Džemala Bijedića, Trg ZAVNOBIH-a, Trg Solidarnosti bb, lokalitet ispred Gradskog groblja Vlakovo i drugi. Roba koja je izuzeta prilikom vršenja inspekcijskih nadzora u ukupnoj vrijednosti od 24.355,00 KM koja je bila predmetom prekršaja je oduzeta i predata u Direkciju robnih rezervi Kantona Sarajevo do okončanja prekršajnog postupka koji je pokrenut kod nadležnog suda. U toku ovih kontrolnih aktivnosti, pored ostalog, akcenat se stavio prvenstveno na prometovanje akcizne robe.

Ovaj Inspektorat vrši aktivnosti na suzbijanju bespravnog prometa na svim frekventnim lokalitetima Kantona Sarajevo u kontinuitetu, u saradnji sa policijskim službenicima policijskih uprava Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo, u skladu sa raspoloživim resursima i drugim aktivnostima koje smo obavezni vršiti, te samo ovaj organ ne može eliminirati pojavu "nelegalnih uličnih prodavača" obzirom da je to kompleksnija problematika koja predstavlja opšti društveni problem.

Također bi istakli da je u maju 2025. godine poseban fokus ovog Inspektorata bio na kontroli subjekata koji su radili za praznik rada, odnosno 1. maj. Odredbama Zakona o unutrašnjoj trgovini je definisano da trgovci ne mogu raditi na dane praznika, te su po osnovu navedenog izvršena 23 inspekcijska nadzora, u kojim je izdato 45 prekršajnih naloga u ukupnom novčanom iznosu od

55.500,00 KM. Treba naglasiti da je u toku cijele 2025. godine u kontinuitetu vršena kontrola rada nedeljom kod subjekata nadzora koji obavljaju trgovačku djelatnost u skladu sa odredbama Zakona o unutrašnjoj trgovini kojima je propisano da trgovci ne mogu raditi niti nedeljom, izuzev dragstora kojima je dozvoljen rad nedeljom.

U ovom izvještajnom periodu vršeni su pojačani inspekcijski nadzori u pogledu kontrole nad primjenom odredbi Zakona o fiskalnim sistemima koje se odnose na neizdavanje računa i neposjedovanje fiskalnog sistema. Pojačani inspekcijski nadzori su vršeni u kontinuitetu tokom cijele godine sa napomenom da su isti organizovani kroz rad i u noćnim satima, kao i u dane vikenda, koji su vršili između ostalog i kontrolu povratnika u činjenju prekršaja po ovom osnovu. U toku ovih aktivnosti izvršeno je 450 inspekcijskih nadzora i izdato je 320 prekršajnih naloga u vrijednosti novčane kazne u iznosu od 722.910,00 KM.

Pojačane aktivnosti u Inspektoratu tržišno-turističke inspekcije vršene su za vrijeme trajanja 31. Sarajevo Film Festivala. Kantonalni tržišno-turistički inspektori su u timu sa inspektorima rada i inspektorima zaštite na radu Kantonalne uprave vršili svakodnevne kontrole rada ugostiteljskih objekata sa posebnom pažnjom na lokacije festivalskih događaja. Iz nadležnosti ovog Inspektorata u inspekcijskim nadzorima u kojim se vršila kontrola izdavanja fiskalnih računa, ali i kontrola drugih propisa kojima je regulisano obavljanje ugostiteljske djelatnosti izvršeno je 118 inspekcijskih nadzora, te su na osnovu utvrđenih nepravilnosti izdata 83 prekršajna naloga u vrijednosti novčane kazne u iznosu od 183.200,00 KM. Osim toga, izdata su i dva rješenja o zabrani obavljanja ugostiteljske djelatnosti zbog neposjedovanja potrebnog odobrenja za rad izdatog od nadležnog organa.

Također se vršio nadzor nad subjektima koji se bave priređivanjem sajмова i drugih usluga u vezi sa organizovanjem sajamskih izložbi, te tradicionalnih manifestacija, festivala i drugih manifestacija na kojima se u sklopu kulturnih, muzičkih, sportskih i drugih društvenih aktivnosti prodaje određena roba odnosno usluga, kao i na organizovanim manifestacijama na kojima se vrši izlaganje robe odnosno usluge u svrhu prodaje sa ciljem kontrole postojanja bar jednog ispravnog fiskalnog uređaja na prodajnom mjestu, odnosno kontrole izdavanja fiskalnog računa odštampanog na fiskalnom uređaju preko kojeg se evidentira promet bez obzira da li klijent to zahtijeva.

Ovaj Inspektorat je u izvještajnom periodu velikim dijelom vršio nadzore nad primjenom odredbi Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti, te je tako po osnovu navedenog izvršen inspekcijski nadzor kod 528 subjekata koji obavljaju ugostiteljsku djelatnost, pri čemu je doneseno 28 rješenja o otklanjanju nedostataka, 59 rješenja o zabrani obavljanja ugostiteljske djelatnosti i izdata su 224 prekršajna naloga u vrijednosti od 88.922,00 KM.

Na području Kantona Sarajevo vršeni su inspekcijski nadzori u cilju kontrole primjene odredbi Odluke o radnom vremenu u određenim djelatnostima koje su donesene od strane nadležnog općinskog organa, a koje se odnose na utvrđivanje radnog vremena ugostiteljskih objekata i pridržavanja istog. Zbog nepoštivanja odredbi navedenih odluka izdato je 19 prekršajnih naloga u vrijednosti novčane kazne u iznosu od 17.002,00 KM.

U toku izvještajnog perioda kantonalni tržišno-turistički inspektori su vršili inspekcijske nadzore i nad primjenom odredbi Zakona o posredovanju u prometu nekretninama kojim nije dozvoljeno oglašavanje u vezi sa prometom nekretnine za čiji promet posrednik nema zaključen ugovor o posredovanju, nije dozvoljeno da za poslove posredovanja zaposli ili van radnog odnosa angažuje lice koje nije upisano u Imenik agenata posredovanja, ne vodi evidenciju o posredovanju i slično. Na ove okolnosti su izvršeno je ukupno 47 inspekcijskih nadzora, te su zbog kršenja odredaba ovog zakona izdata 42 prekršajna naloga u novčanom iznosu od 61.880,00 KM.

U izvještajnom periodu u ovom Inspektoratu izvršeni su nadzori nad primjenom odredbi Zakona o zaštiti potrošača u cilju zaštite potrošačkih prava kao i kontrole pravilne primjene odredbi ovog Zakona, te je tako po osnovu navedenog izvršen inspekcijski nadzor kod 578 subjekata, pri čemu je izdato 236 prekršajnih naloga u ukupnoj novčanoj vrijednosti od 395.600,00 KM, tri rješenja o zabrani obavljanja djelatnosti i 21 rješenje o otklanjanju nedostataka.

Predmet inspekcijskih nadzora u izvještajnom periodu bila je i kontrola primjene odredbi Zakona o kontroli i ograničenoj uporabi duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje kojim je precizno naznačena nadležnost inspektora pri zabrani uvoza duhana, duhanskih proizvoda za pušenje, koji ne ispunjavaju uslove propisane ovim zakonom, zabrane prometa i naredbi za uništavanje duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje čiji sastav, pakovanje i oznaka ne odgovaraju zahtjevima propisanim ovim zakonom, zabrani reklamiranja, promociji, sponzorisanoj i poklanjanju u komercijalne svrhe duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje i prikazivanje na televiziji lica koja upotrebljavaju duhanske proizvode, zabrana prodaje duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje putem interneta, na uličnim i pijačnim tezgama, zabrani postavljanja automata za prodaju duhana, duhanskih preradevina te zabranu prodaje istih koji nisu u originalnom i zatvorenom pakovanju, zabranu prodaje duhana i ostalih proizvoda za pušenje u setu sa drugim proizvodima, zabrani proizvodnje i prometovanja duhana za oralnu upotrebu, zabrani prodaje i poklanjanja duhana, duhanskih preradevina i ostalih proizvoda za pušenje licima mlađim od 18 godina te postavljanje upozorenja o zabrani prodaje istih licima mlađim od 18 godina. Po osnovu navedenog propisa u izvještajnom periodu izvršeno je devet inspekcijskih nadzora, izdata su četiri rješenja od čega su dva rješenja o zabrani prometa ostalih proizvoda za pušenje do pribavljanja dokaza o ispunjenosti uslova od strane akreditovane laboratorije i dva rješenja o otklanjanju nedostataka. Na jedno rješenje inspektora je uložena žalba drugostepenom organu koja je u toku. Također je izdato sedam prekršajnih naloga u novčanoj vrijednosti od 20.850,00 KM.

Inspekcijski nadzor je vršen i kod pravnih lica koji imaju benzinske pumpne stanice na području Kantona Sarajevo u dijelu koji se odnosi na kontrolu ispunjenosti propisanih uslova, opreme i uređaja u skladu sa Pravilnikom o načinu evidentiranja i kontroli prometa naftnih derivata putem ugrađene opreme na benzinskim pumpnim stanicama u Federaciji Bosne i Hercegovine kojim je propisan postupak i način evidentiranja i kontrole prometa naftnih derivata na benzinskim pumpnim stanicama putem elektronskih mjernih sistema, tehnički zahtjevi za ugrađenu opremu i ovlašteni serviseri, način uvezivanja ugrađene opreme i njeno stavljanje u upotrebu, te Uputstvom Federalnog ministra trgovine, vezano za informacije od Federalnog ministarstva trgovine o benzinskim

pumpnim stanicama koji ne dostavljaju AMN i XML izvještaje. Po ovom osnovu izvršen je nadzor kod sedam subjekata i izdato je jedno rješenje o otklanjanju nepravilnosti i dva prekršajna naloga u iznosu novčane vrijednosti od 4.000,00 KM utvrđene po ovoj zakonskoj regulativi.

Na osnovu Odluke o zaštiti i poboljšanju kvalitete zraka u Kantonu Sarajevo kantonalni tržišno-turistički inspektori na sedmičnoj osnovi vrše nadzore kod pravnih lica koja obavljaju djelatnost prometa uglja na području Kantona Sarajevo. Informacija o izvršenim nadzorima od strane kantonalnih tržišno-turističkih inspektora iniciranim Zaključkom Skupštine Kantona Sarajevo dostavlja se na sedmičnom nivou u kojem se redovito ističe ono što je predmet nadzora a to je da u Kantonu Sarajevo nije dozvoljena prodaja i upotreba uglja koji ima ukupni sadržaj gorivog sumpora iznad 1% i toplotnu moć nižu od 12000 kJ/kg, zabranjeno je skladištenje i upotreba čvrstih goriva, kako za privatne i poslovne subjekte tako i za distributere koje se koriste za produkciju toplotne energije ukoliko nisu zaštićena od atmosferskih uticaja, dokaz o zadovoljenju uslova o sadržaju sumpora koji treba biti izdat od strane akreditovane laboratorije za analizu uglja prema BAS EN ISO 17025.

U suštini ishod svakog pojedinačnog inspeksijskog nadzora u posljednje dvije godine bio je uredan, te se može smatrati da je postignuta svrha istih i da su subjekti nadzora svoje poslovanje uskladili sa Odlukom o zaštiti i poboljšanju kvaliteta zraka u Kantonu Sarajevo u domenu nadležnosti ovog Inspektorata.

Postignuti rezultati ovog Inspektorata u izvještajnom periodu prikazani su u tabelama koje slijede.

Tabela: Uporedni pregled planiranih i ostvarenih inspeksijskih nadzora 2024/2025. godini sa procentualnim pokazateljima u odnosu na planirane i izvršene inspeksijske nadzore

R.B.	INSPEKCIJA	Planirani broj inspeksijskih nadzora za 2025. godinu	Broj izvršenih inspeksijskih nadzora za 2025. godinu	INDEX (4/3)	Planirani broj inspeksijskih nadzora za 2025. godinu	Broj izvršenih inspeksijskih nadzora za 2025. godinu	INDEX (7/6)
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Inspektorat tržišno-turističke inspekcije	3888	5102	1,008	3888	5143	1,3227
UKUPNO		3888	5102	1,3122	3888	5143	1,3227

Tabela: Uporedni pregled donesenih upravnih mjera 2024/2025. godini

R.B.	INSPEKCIJA	Broj izdatih rješenja 2024. godine	Broj izdatih rješenja 2025. godine	INDEX (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Inspektorat tržišno-turističke inspekcije	221	225	1,0181
UKUPNO		221	225	1,0181

Tabela: Upporedni prikaz donesenih prekršajnih naloga 2024/2025. godina

R.B.	INSPEKCIJA	Broj izdatih prekršajnih naloga 2024. godine	Broj izdatih prekršajnih naloga 2025. godine	INDEX (4/3)
1	2	3	4	5
	Inspektorat tržišno-turističke inspekcije	1293	1838	1,4215
UKUPNO		1293	1838	1,4215

Tabela: Upporedni prikaz visine izrečenih novčanih kazni 2024/2025. godine

R.B.	INSPEKCIJA	Visina izrečene novčane kazne 2024. godine (KM)	Visina izrečene novčane kazne 2025. godine (KM)	INDEX (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Inspektorat tržišno-turističke inspekcije	1.606.853,00	2.656.752,00	1,6534
UKUPNO		1.606.853,00	2.656.752,00	1,6534

Tabela: Broj izdatih upravnih mjera u periodu od 01.01.-31.12.2025. godine

INSPEKCIJA	Broj nadzora	Broj rješenja o zabrani rada	Broj rješenja o otklanjanju nedostataka	Broj izvršenja rješenja	Broj neizvršenih rješenja	Broj žalbi po rješenjima
Inspektorat tržišno-turističke inspekcije	5143	107	118	208	17	15
UKUPNO	5143	107	118	208	17	15
		225				

Inspektori ovog Inspektorata izvršili su više inspeksijskih nadzora od broja koji je bio predviđen u godišnjem planu aktivnosti za 2025. godinu u kojem je planirano ukupno 3888 nadzora, a izvršeno 5143 nadzora što predstavlja prebačaj od **32,28 %**.

Ovaj Inspektorat suočava se sa nizom izazova koji se prevashodno odnose na okolnost da ovaj Inspektorat u svom svakodnevnom radu, a što postojeća legislativa omogućava, vrši nadzor nad primjenom i niza federalnih kao i državnih propisa, a ne samo onih koji su doneseni od zakonodavnih tijela Kantona Sarajevo. Na takvu situaciju, u kontekstu mogućnosti izmjene iste, Kantonalna uprava kao izvršni organ ne može uticati već naprotiv i dalje će biti opredijeljena ka tome da u smislu vršenja inspeksijskih nadzora nad propisima svih nivoa vlasti u Bosni i Hercegovini maksimalno doprinese kao što je to i do sada činila.

Međutim, kako naprijed navedeno opredjeljenje Kantonalne uprave zahtijeva svakodnevni i intenzivni angažman svih kadrovskih i materijalno-tehničkih kapaciteta ovog Inspektorata to bi svakako trebalo planirati i uzeti kao prioritet da se ukupni kadrovski i materijalno-tehnički kapaciteti ovog Inspektorata unaprijede u svakom smislu. Slijedom navedenog, posebno treba

naglasiti potrebu za kontinuiranom stručnom obukom inspektora u svim segmentima koji će doprinijeti njihovom efikasnijem radu, a što se naročito odnosi na stručne edukacije u pogledu primjene informacionih tehnologija koje će stvoriti preduslove za modernu, savremenu i efikasnu administraciju sa ciljem pružanja podrške radu ovog Inspektorata. Na takav način sasvim bi realno bilo očekivati povećanje efikasnosti i ekspeditivnosti rada ovog Inspektorata što će u konačnici donijeti još bolje rezultate u svim oblastima koje su predmet kontrola iz ove oblasti.

Programom rada Inspektorata tržišno-turističke inspekcije za 2026. godinu kao jedan od primarnih strateških ciljeva predviđena je kontrola poštivanja primjene zakonskih propisa iz oblasti turizma kojima se povećava promocija Kantona Sarajevo kao turističkog mjesta i povećava prihod budžeta Kantona Sarajevo. Poseban fokus će biti usmjeren na kontrolu obračuna i uplate boravišne takse i članarine Turističkoj zajednici Kantona Sarajevo, iznajmljivanju ugostiteljskih objekata sa smještajem sa posebnim akcentom na iznajmljivanje smještajnih jedinica koji se oglašavaju putem interneta, odnosno na platformama kao što su booking.com, airbnb.com, Olx i slično, kao i nadzor nad radom turističkih vodiča na području Kantona Sarajevo.

Također, primarni fokus ovog Inspektorata će biti, kao i u prethodnom periodu, na suzbijanju “sive ekonomije” u Kantonu Sarajevo kroz vršenje inspeksijskih nadzora koji se odnose na kontrolu izdavanja fiskalnih računa, kao i kontrolu obavljanja djelatnosti bez odobrenja nadležnog organa iz nadležnosti ovog Inspektorata.

6. INSPEKTORAT RADA, ZAŠTITE NA RADU, SOCIJALNE ZAŠTITE I SPORTA

Inspektorat je u 2025. godini izvršavao obaveze i zadatke iz svoje nadležnosti sa 21 izvršiocom, od čega:

- **1 glavni inspektor**
- **14 inspektora rada**
- **4 inspektora rada u oblasti zaštite na radu**
- **2 inspektora socijalne zaštite**

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Kantonalne uprave za inspeksijske poslove Kantona Sarajevo na nivou Inspektorata rada, zaštite na radu, socijalne zaštite i sporta sistematizovano je ukupno 27 radnih mjesta inspektora i jedan glavni inspektor, od čega 18 kantonalnih inspektora rada, 5 kantonalnih inspektora rada u oblasti zaštite na radu, 2 kantonalna inspektora socijalne zaštite i 2 kantonalna inspektora za sport.

Od broja izvršilaca odnosno upražnjenih radnih mjesta Inspektorata u 2025. godini ističe se da se jedan kantonalni inspektor rada nalazi na suspenziji, te da jedan kantonalni termoeenergetski inspektor je po osnovu ovlaštenja direktora obavljao poslove inspeksijskog nadzora iz nadležnosti kantonalnog inspektora rada u oblasti zaštite na radu.

Inspektorat je u odnosu na prethodne godine smanjio broj izvršilaca, odnosno inspektora inspekcije rada, zaštite na radu i socijalne zaštite i to zbog penzionisanja jednog inspektora socijalne zaštite, jednog inspektora rada i jednog inspektora rada u oblasti zaštite na radu, a što se odražava na efikasnost, kvalitet i kvantitet postupanja sa visokim stepenom integriteta i poštivanja rokova.

Realizirane su aktivnosti koje su planirane programom rada Inspektorata iz prethodne godine. Aktivnosti Inspektorata rada, zaštite na radu, socijalne zaštite i sporta u izvještajnom periodu bile su usmjerene na provođenju nadzora nad primjenom Zakona o radu i na osnovu njega donesenih propisa, Zakona o zaštiti na radu, Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom kojima su osigurana prava zaposlenim licima u gore navedenim zakonskim propisima i nadzor nad izvršenjem zakona i drugih propisa i općih akata.

Sve aktivnosti iz naprijed navedenih oblasti su se odvijale na osnovu unaprijed planiranih godišnjih i mjesečnih zadataka, koji predstavljaju osnovne funkcije ovog Inspektorata, odnosno poslovi koji proizlaze iz djelokruga rada Inspektorata rada, zaštite na radu, socijalne zaštite i sporta.

Izvještaj o radu se zasniva na postojećem broju inspektora u Inspektoratu. Međutim, broj izvršitelja je još uvijek znatno manji od broja izvršitelja koji je sistematiziran Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Kantonalne uprave za inspekcijske poslove, posebno broj izvršitelja u inspekciji rada, inspekciji zaštite na radu i inspekciji za sport.

Programska orijentacija, odnosno dugoročna projekcija razvoja Inspektorata se bazira na unapređenju efikasnijeg pristupa strategiji inspekcijskih nadzora, odnosno strateškom preventivnom i korektivnom pristupu inspekcijskim nadzorima u smislu kontrole primjene odredaba propisa koji regulišu oblast radnih odnosa, zaštite na radu, socijalne zaštite i sporta u narednom periodu sa osvrtnom i fokus na prava radnika, zaštite i sigurnosti zdravlja radnika na radu, zaštite majki porodilja, organizovanje sportskih aktivnosti i druga pitanja od značaja za sport, čemu će se posvetiti posebna pažnja.

Izvještaj o radu za 2025. godinu zasniva se na programu rada i kvartalnim planovima rada kojim je određen minimalan broj inspekcijskih pregleda koje su inspektori trebali izvršiti u određenom vremenskom periodu, a broj upravnih i kaznenih mjera nije planiran. Prilikom izrade plana, u vidu se imala zakonska obaveza inspektora za poduzimanjem svih propisanih mjera iz njihove nadležnosti u slučaju utvrđivanja određenih nedostataka i nepravilnosti tokom inspekcijskog nadzora, kao i obaveza prijavljivanja uočenih krivičnih djela. Izvršeni broj pregleda inspekcijskih nadzora može se smatrati utvrđenom normom za svaku vrstu inspekcije, odnosno za svakog pojedinog inspektora.

Izvršenje konkretnih poslova i radnih zadataka za pojedini mjesec u značajnoj mjeri zavisio je od trenutnog stanja na terenu u svakoj pojedinoj oblasti u kojoj inspekcijski nadzor vrše kantonalni inspektori, te od konkretno dobijenih posebnih zaduženja od nadležnih organa, prisustva inspektora

na radu, a koji u Programu rada nisu konkretno utvrđeni za svaki pojedini mjesec, već je u istom utvrđena samo polazna osnova.

I ovaj izvještajni period, kao i prethodne godine, upućuje na neke karakteristične pojave, kao što je kontinuirano povećanje broja pismenih predstavki upućenih od strane pravnih i fizičkih lica koje se ogledaju u podnošenju više pismenih podnesaka u relativno kratkom vremenskom periodu od strane istih podnositelja, pa se može zaključiti da se radi o jedinstvenom predmetu inspekcijskog nadzora. Ono što je karakteristično je da se od ukupno zaprimljenih inicijativa, odnosno predstavki za vršenje inspekcijskog nadzora znatno više istih odnosilo na poslodavce iz javnog sektora.

I u ovoj godini zaprimljeni su zahtjevi od strane Ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo, Ministarstva za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo, Ureda za borbu protiv korupcije i upravljanje kvalitetom Kantona Sarajevo, Ministarstva pravde i uprave Kantona Sarajevo, Institucije ombudsmana za ljudska prava, kao i zahtjevi od strane Kantonalnog tužilaštva Kantona Sarajevo, Federalnog Ministarstva unutrašnjih poslova i poslanička pitanja. Također, zaprimljen je određeni broj zahtjeva po Zakonu o slobodi pristupa informacijama u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Kantonalni inspektori ovog Inspektorata uzeli su učešća i u obukama realiziranim od strane Evropske unije, a koje se odnose na borbu protiv trgovine ljudima u svrhu radne eksploatacije.

Planom rada za 2025. godinu planirano je da se na nivou Inspektorata izvrši 3204 inspekcijska nadzora sa ukupno 18 izvršitelja (13 inspektora rada, 4 inspektora rada u oblasti zaštite na radu i 1 inspektor socijalne zaštite).

U 2025. godini realizirano je 5681 inspekcijskih nadzora iz čega proizilazi da je ovaj inspektorat ispunio planirane zadatke, odnosno da je uradio 2477 inspekcijskih nadzora više od planiranih.

Obzirom da su u toku 2024. godine inspektori ovog inspektorata izdali 1293 prekršajnih naloga u ukupnom iznosu od 1.381.418,00 KM, a kako je u toku 2025. godine ukupno izdato 1155 prekršajnih naloga u ukupnom iznosu od 1.532.067,00 KM, iz čega proizilazi da je u 2025. godini utvrđeno 138 prekršaja manje u odnosu na 2024. godinu ali da su prekršaji u većem novčanom iznosu od 150.649,00 KM izdati u 2025. godini u odnosu na 2024. godinu.

Inspektori angažirani u ovom Inspektoratu su u izvještajnom periodu izdali ukupno 390 rješenja, od čega 200 rješenja kojim je naređeno otklanjanje nepravilnosti i nedostataka, te 144 rješenja kojim su subjekti nadzora upozoreni na svoje postupanje i 46 zabrana koje se odnose na obavljanje djelatnosti privremenog karaktera do ispunjenja mjera obuhvaćenih zabranom.

Tabela: Uporedni pregled planiranih i ostvarenih inspekcijskih nadzora 2024./2025. godini sa procentualnim pokazateljima u odnosu na planirane i izvršene inspekcijske nadzore

R.B.	INSPEKCIJA	Planirani broj inspekcijskih nadzora za 2024. godinu	Broj izvršenih inspekcijskih nadzora za 2024. godinu	INDEX (4/3)	Planirani broj inspekcijskih nadzora za 2025. godinu	Broj izvršenih inspekcijskih nadzora za 2025. godinu	INDEX (7/6)
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Inspekcija rada	1920	3185	165,86	1920	3717	193,59
2.	Inspekcija rada iz oblasti zaštite na radu	900	1622	180,22	900	1772	196,89
3.	Inspekcija rada iz oblasti socijalne zaštite	384	219	57,03	384	192	50
UKUPNO		3204	5026	134,37	3204	5681	146,83

Tabela: Uporedni pregled donesenih upravnih mjera 2024/2025. godini

R.B.	INSPEKCIJA	Broj izdatih rješenja 2024. godine	Broj izdatih rješenja 2025. godine	INDEX (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Inspekcija rada	346	237	68,5
2.	Inspekcija rada iz oblasti zaštite na radu	660	143	21,67
3.	Inspekcija rada iz oblasti socijalne zaštite	10	10	100
UKUPNO		1016	390	63,39

Tabela: Uporedni prikaz donesenih prekršajnih naloga 2024/2025. godine

R.B.	INSPEKCIJA	Broj izdatih prekršajnih naloga 2024. godine	Broj izdatih prekršajnih naloga 2025. godine	INDEX (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Inspekcija rada	1282	1045	81,51
2.	Inspekcija rada iz oblasti zaštite na radu	9	109	1211,11
3.	Inspekcija rada iz oblasti socijalne zaštite	2	1	50
UKUPNO		1293	1155	447,54

Tabela: Uporedni prikaz visine izrečenih novčanih kazni 2024/2025. godine

R.B.	INSPEKCIJA	Visina izrečene novčane kazne 2024. godine (KM)	Visina izrečene novčane kazne 2025. godine (KM)	INDEX (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Inspekcija rada	1359418	1214377	89,33
2.	Inspekcija rada iz oblasti zaštite na radu	18000	315690	1753,83
3.	Inspekcija rada iz oblasti socijalne zaštite	4000	2000	200
UKUPNO		1381418	1532067	681,05

Tabela: Broj izdatih upravnih mjera u periodu od 01.01.-31.12.2025. godine

INSPEKCIJA	Broj nadzora	Broj rješenja-naređenja	Broj rješenja - upozorenja	Broj izvršenja rješenja	Broj žalbi po rješenjima	Broj donesenih rješenja po žalbi
Inspekcija rada	3717	138	99	128	0	0
Inspekcija rada iz oblasti zaštite na radu	1772	117	3	95	0	0
Inspekcija rada iz oblasti socijalne zaštite	192	3	7	3	0	0
UKUPNO	5681	258	109	226	0	0
		448				

Na osnovu naprijed izloženog i prikazanog tabelarnog pregleda izvršenja planiranih aktivnosti ovog Inspektorata, a radi što preglednijeg sagledavanja obima realiziranih inspeksijskih nadzora u odnosu na planirane, predstavljen je i analitički prikaz uporednih pokazatelja planiranih inspeksijskih nadzora sa pregledom planirano-izvršeno, iz kojih se može vidjeti da je u izvještajnom periodu izvršeno ukupno 5681 inspeksijskih nadzora, odnosno 2477 više u odnosu na planirano.

Uvidom u prezentirane podatke za izvještajni period evidentno je da je ovaj Inspektorat ostvario dobre rezultate, posebno inspekcija rada uzimajući u obzir veliki broj prijava koji se odnosio na kontrolu provođenja konkursne procedure, manji broj inspektora rada u odnosu na planiran broj, višemjesečno odsustvo inspektora po osnovu privremene spriječenosti za rad i slično.

6.1. Inspekcija rada

Broj izvršilaca u Inspekciji rada je 13 izvršilaca što nije u skladu sa sistematizovanim brojem od 18 izvršilaca u procentu od 72,22%

Inspekcija rada vrši nadzor nad primjenom zakona i to:

- Zakon o radu ("Sl. novine Federacije BiH", broj 26/16, 89/18 i 44/22);
- Zakon o zapošljavanju stranaca ("Sl. novine Federacije BiH", broj 111/12);
- Zakon o vijeću zaposlenika ("Sl. novine Federacije BiH", broj 38/04);
- Zakon o štrajku ("Sl. novine Federacije BiH", broj 14/00);
- Zakon o reprezentativnosti sindikata i udruga poslodavaca ("Sl. novine Federacije BiH", broj 103/21);
- Zakon o mirnom rješavanju radnih sporova ("Sl. novine Federacije BiH", broj 49/21);
- Zakon o kontroli i ograničenoj upotrebi duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje ("Sl. novine Federacije BiH", broj 38/22);
- Uredba o metodologiji izračuna i usklađivanja najniže plaće ("Sl. novine Federacije BiH", broj 106/21);
- Zakon o platama i naknadama u javnim ustanovama iz oblasti socijalne zaštite u Kantonu Sarajevo ("Sl. novine Kantona Sarajevo", broj 17/15 i 18/22);
- Uredba o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru na teritoriji Kantona Sarajevo ("Sl. novine Kantona Sarajevo", broj 19/21 i 10/22);
- Uredba o jedinstvenim kriterijima i pravilima za zapošljavanje branilaca i članova njihovih porodica u institucijama u Kantonu Sarajevo, gradu Sarajevo i općinama u Kantonu Sarajevo ("Sl. novine Kantona Sarajevo", broj 37/20 i 27/21);
- Zakon o platama i naknadama članova organa upravljanja i drugih organa institucija Kantona Sarajevo, kantonalnih javnih preduzeća i javnih ustanova čiji je osnivač Kanton Sarajevo ("Sl. novine Kantona Sarajevo", broj 10/16);
- Uredba o određivanju visine plata i naknada organa upravljanja i drugih organa institucija Kantona Sarajevo, kantonalnih javnih preduzeća i javnih ustanova čiji je osnivač Kanton Sarajevo ("Sl. novine Kantona Sarajevo", broj 13/16);
- Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažiranim na radu ("Sl. novine Kantona Sarajevo", broj 92/16);
- Pravilnik sa kriterijima za prijem radnika u radni odnos u osnovnim kao javnim ustanovama na području Kantona Sarajevo ("Sl. novine Kantona Sarajevo", broj 12/22 i 22/22);
- Pravilnik sa kriterijima za proglašenja radnika za čijim radom je potpuno ili djelimično prestala potreba u osnovim i srednjim školama kao javnim ustanovama na području Kantona Sarajevo ("Sl. novine Kantona Sarajevo", broj 9/22);
- Pravilnik o izboru, imenovanju i razrješenju direktora osnovnih škola u Kantonu Sarajevo ("Sl. novine Kantona Sarajevo", broj 2/18, 32/18 i 30/19).
- Pravilnik za prijem radnika u radni odnos u osnovnim i srednjim školama kao javnim ustanovama na području Kantona Sarajevo ("Sl. novine Kantona Sarajevo", broj 8/25)
- Kolektivni ugovori.

Ciljevi inspektora rada koji su planirani Programom rada za 2025. godinu i koji iznose 1920 inspekcijskih nadzora su realizirani, što znači da je ova inspekcija prebacila planske zadatke za 1797 inspekcijskih nadzora. Naime, u toku 2025. godine, inspektori rada su izvršili 3717 inspekcijskih nadzora, kako kod poslodavaca pravnih lica, tako i kod fizičkih lica, od kojeg broja je izvršeno 925 redovnih inspekcijskih nadzora, 2376 usmjerenih nadzora, te 416 kontrolnih inspekcijskih nadzora. Za utvrđene nepravilnosti izdata su 237 rješenja o naloženim mjerama, 99 rješenja o upozorenju na pravilnu primjenu propisa, 138 rješenja o naređenju otklanjanja nepravilnosti i/ili nedostataka od kojih 128 je izvršeno rješenja o naređenju a 10 rješenja o naređenju nije izvršeno, izdato je 1045 prekršajnih naloga u iznosu od 1.214,377,00 KM. U izvještajnom periodu je evidentiran rad 304 lica bez zaključenog ugovora o radu i prijave na osiguranje.

U izvještajnom periodu ciljevi su realizirani i na način preventivnog djelovanja na poslodavce u pogledu dosljedne primjene odredaba Zakona o radu i drugih propisa kojima je uređena oblast radnih odnosa, te omogućavanje radnicima ostvarivanje prava iz radnog odnosa.

Također, ciljevi se odnose i na blagovremeno postupanje po podnesenim pismenim predstavkama, zahtjevima odnosno inicijativama za vršenje inspekcijskih nadzora, prijavama građana i slično, a koje se odnose na nezakonite pojave i radnje iz nadležnosti ovog Inspektorata.

Na osnovu važećih zakonskih propisa, a prvenstveno na osnovu Zakona o inspekcijama Kantona Sarajevo inspektori su u svom radu primjenjivali i odredbe koje se odnose na izricanje preventivnih mjera kao što je izricanje upozorenja, davali upute i informacije vezane za nove zakonske propise. Vršeni su kontinuirani poslovi i zadaci, redovni i usmjereni inspekcijski nadzori, kontrola osiguranja i omogućavanja prava radnika u radnom odnosu kao i izvršavanja obaveza i odgovornosti poslodavaca, te kontrolni inspekcijski pregledi u postupku vršenja inspekcijskih poslova.

Pojačani inspekcijski nadzori su najavljeni putem službene web stranice, kao i putem medija, sa ciljem da pravna i fizička lica koja posluju na području Kantona Sarajevo preispitaju svoje poslovanje i blagovremeno ga usklade sa zakonskim propisima, te na taj način izbjegnu represivne mjere.

Rad u drugoj smjeni, kao i u noćnim satima iza 22 sata i rad u dane vikenda organiziran je u skladu sa potrebama i mogućnostima, obzirom na odsustva inspektora po osnovu privremene spriječenosti za rad, te velikog broja prijava koje su prioritet u postupanju, a posebno prijava koje su se odnosila na kontrolu konkursne procedure.

U toku 2025. godine ova inspekcija je zaprimala prijave koje su se odnosile na provedbu Uredbe o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru na teritoriji Kantona Sarajevo odnosno koje su se odnosile na provjeru ispravnosti provođenja konkursne procedure, te na okolnost bodovanja kandidata u konkursnim procedurama po osnovu Uredbe Vlade Kantona Sarajevo o jedinstvenim

kriterijima i pravilima za zapošljavanje branitelja i članova njihovih porodica u institucijama u Kantonu Sarajevo, gradu Sarajevo i općinama u Kantonu Sarajevo, što je svakako doprinijelo povećanju broja prijava za kontrolu konkursne procedura.

U izvještajnoj godini Inspektorat je zaprimao prijave koje su se odnosile na povrede prava iz radnog odnosa kako u realnom, tako i u javnom sektoru.

U skladu sa programom rada ovog Inspektorata za 2025. godinu, inspeksijski nadzori inspektora rada za oblast radnih odnosa su kontinuirano vršeni u svim oblastima rada subjekata nadzora, pri čemu je prioritet, kako je to predviđeno programom rada, posvećen kontroli rada “na crno”, odnosno kontroli radnog angažiranja zatečenih osoba, zatim na kontroli zakonskih odredaba koje se odnose na prekovremeni rad i isplatu plata u zakonom propisanom roku. Međutim, veliki broj zahtjeva za vršenje inspeksijskih nadzora koji se odnose na kontrolu provođenja konkursnih procedura u javnom sektoru značajno je uticao na manji broj redovnih inspeksijskih nadzora u privatnom sektoru posvećen suzbijanju sive ekonomije.

Rad na crno kao konstantan pojavni oblik je i dalje prisutan, ali u puno manjem obimu nego prethodnih godina, te je prestao biti masovna pojava u društvu. Inspektori rada u izvještajnom periodu u kontroliranim subjektima su zatekli 304 lica na području Kantona Sarajevo bez zaključenog ugovora o radu i prijave na osiguranje.

Također, “rad na crno” i dalje je zastupljen najčešće u djelatnostima registrovanim kao ugostiteljska djelatnost, a koji rad se pretežno odvija u poslijepodnevnom i noćnim satima i koji rad će od strane ovog organa u narednom periodu biti i dalje tretiran. Pored “rada na crno”, kao konstantni pojavni oblik je i prekovremeni rad, rad u dane sedmičnog odmora, rad na državne praznike sa posebnim osvrtnom na tržne centre.

Razlozi koji su negativno uticali na stanje u ovoj oblasti je prije svega posljedica globalne ekonomske krize, zbog kojih se radnicima daje veći broj otkaza, odnosno radnicima angažiranim po osnovu ugovora o radu na određeno vrijeme se ne nude na zaključivanje novi ugovori o radu. Jedan od razloga uvođenja prekovremenog rada za radnike kao i nemogućnost ostvarivanja osnovnih prava iz radnog odnosa (pravo na odmor, posebno odmor u minimalnom zakonskom trajanju, dnevni i sedmični odmor) jeste činjenica da je od strane poslodavaca radno angažiran minimalan broj radnika potrebnih za obavljanje poslova radnog mjesta.

Kao što je već navedeno, inspektori rada za oblast radnih odnosa su u svim aktivnostima prvenstveno bili usmjereni na suzbijanje radnog angažiranja osoba bez zaključenih ugovora o radu, odnosno suzbijanja svih oblika nezakonitog radnog angažmana. Ovdje je bitno napomenuti da se inspeksijski nadzor može obavljati samo kod subjekata nadzora koji posjeduju odobrenje za obavljanje određene djelatnosti, bez obzira da li se radi o subjektima nadzora koji se registriraju kod nadležnog suda ili nadležnih općinskih službi.

U opsegu djelovanja inspektora rada u izvještajnom periodu bio je i nadzor nad primjenom Zakona o kontroli i ograničenoj upotrebi duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje.

Pored naprijed navedenog, ističemo da pored nadzora koji se vrše direktno na terenu, organiziran je i prijem stranaka u prostorijama Kantonalne uprave tokom cijelog radnog vremena. Prijem vrše dežurni inspektori rada, a na osnovu prethodno sačinjenog plana dežura, uz napomenu da se u izvještajnoj godini odstupilo od istog zbog velikog broja zahtjeva za inspekcijske nadzore zbog čega je najvećim dijelom prijem stranaka nakon 10,00 sati obavljao glavni inspektor. Inspektori koji nisu dežurni, stranke primaju od 8,00 do 16,00 sati, gdje najčešće vrše kontrolni pregled, uvid u dostavljenu/izuzetu dokumentaciju prilikom sačinjavanja redovnog ili usmjerenog inspekcijskog nadzora.

Kantonalni inspektori rada u izvještajnom periodu, pored naprijed navedenog, imali su i sljedeće aktivnosti:

- Zajedničke aktivnosti - timski rad, najviše sa tržišno-turističkom inspekcijom, sanitarnom inspekcijom i prosvjetnom inspekcijom, a po potrebi i sa drugim inspekcijama unutar Uprave;
- Postupanje po zahtjevu Kantonalnog tužilaštva Kantona Sarajevo;
- Postupanje po zahtjevima Ureda za borbu protiv korupcije i upravljanje kvalitetom Kantona Sarajevo;
- Postupanje po zahtjevima Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo, Ministarstva rada i socijalne politike Kantona Sarajevo, Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo, Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo - Sektor kriminalističke policije, Federalne uprave policije i drugih institucija;
- Informacije po zastupničkim pitanjima;
- Postupanje po pismenim predstavkama od strane pravnih i fizičkih lica, kao i sindikalnih organizacija;
- Dostava informacija po zahtjevima Tužilaštva Kantona Sarajevo, Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo, Sektora kriminalističke policije, Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo, Institucije Ombudsmena/Ombudsmana Federacije BiH, Federalnog Ministarstva unutrašnjih poslova, Ministarstva sigurnosti BiH, Transparency International BiH i drugih institucija;
- Druge aktivnosti po zahtjevu nadležnih organa.

6.2. Inspekcija rada u oblasti zaštite na radu

Broj izvršilaca u Inspekciji rada u oblasti zaštite na radu je četiri izvršioca, što nije u skladu sa sistematizovanim brojem od pet izvršilaca.

Inspekcija rada u oblasti zaštite na radu vrši nadzor na primjenom zakona i podzakonskih propisa i to:

- Zakon o zaštiti na radu ("Sl. novine Federacije BiH", broj 79/20);

- Pravilnik o sadržaju i načinu podnošenja izvještaja o povredi na radu i profesionalnom oboljenju ("Sl. novine Federacije BiH", broj 9/23);
- Zakon o kontroli i ograničenoj upotrebi duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje ("Sl. novine Federacije BiH", broj 38/22);
- Zakon o uvjetima i načinu obavljanja djelatnosti rezanja drveta ("Sl. novine Federacije BiH", broj 27/97);
- Pravilnik o tehničkim normativima za električne instalacije niskog napona („Sl. list SFRJ“, broj 53/88);
- Pravilnik o uslovima za utvrđivanje radnih mjesta sa posebnim uslovima rada i ljekarskim pregledima radnika na tim radnim mjestima („Sl. list SRBiH“, broj 2/91);
- Pravilnik o postupku skraćivanja radnog vremena na poslovima sa povećanim rizikom ("Sl. novine Federacije BiH", broj 24/21);
- Pravilnik o uvjetima koje moraju ispunjavati ovlaštene organizacije za obavljanje stručnih poslova iz oblasti zaštite na radu ("Sl. novine Federacije BiH", broj 23/21);
- Pravilnik o vođenju evidencija, čuvanju isprava i sadržaju godišnjeg izvještaja iz oblasti zaštite na radu ("Sl. novine Federacije BiH", broj 2/91);
- Pravilnik o načinu, postupku i rokovima vršenja periodičnih pregleda i ispitivanja iz oblasti zaštite na radu ("Sl. novine Federacije BiH", broj 23/21);
- Pravilnik o pružanju prve pomoći u slučaju povrede i oboljenja radnika na radu („Službeni list SRBiH“, broj 38/86);
- Pravilnik o načinu i uvjetima obavljanja poslova zaštite na radu kod poslodavca ("Sl. novine Federacije BiH", broj 34/21);
- Pravila o procjeni rizika("Sl. novine Federacije BiH", broj 23/21);
- Pravilnik o uvjetima koje moraju ispunjavati radnici za zaštitu na radu, programu, sadržaju, načinu i troškovi polaganja stručnog ispita ("Sl. novine Federacije BiH", broj 83/21);
- Opći pravilnik o higijensko-tehničkim zaštitnim mjerama pri radu („Službeni list FNRJ“, broj 16/47, 18/47 i 36/50);
- Pravilnik o higijensko i tehničkim zaštitnim mjerama pri radu u kudeljarama(„Službeni list FNRJ“ broj: 46/47);
- Pravilnika o higijenskim i tehničkim zaštitnim mjerama pri radu u grafičkim preduzećima („Službeni list FNRJ“, broj 56/47);
- Pravilnik o higijenskim i tehničkim mjerama pri radu u kamenolomima i ciglanama, kao i kod vađenja gline, pijeska i šljunka („Službeni list FNRJ“, broj 69/48);
- Pravilnik o tehničkim i zdravstveno - tehničkim zaštitnim mjerama na radu pri hemijsko - tehnološkim procesima (prilog br. 8. uz „Službeni list FNRJ“, broj 55/50);
- Pravilnik o higijenskim i tehničkim zaštitnim mjerama pri ronilačkim radovima („Službeni list FNRJ“, broj 36/58);
- Pravilnik o higijenskim i tehničkim mjerama pri radu na preradi i obradi metala („Službeni list FNRJ“, broj 40/61);
- Pravilnik o zaštiti na radu pri održavanju motornih vozila i prijevozu motornim vozilima („Službeni list SFRJ“, broj 55/65);

- Pravilnik o zaštiti na radu pri utovaru tereta u teretna motorna vozila i istovaru tereta iz takvih vozila („Službeni list SFRJ“, broj 17/66);
- Pravilnik o zaštiti na radu u poljoprivredi („Službeni list SFRJ“, broj 34/68);
- Pravilnik o zaštiti na radu u građevinarstvu („Službeni list SFRJ“, broj 42/68 i 45/68);
- Pravilnik o tehničkim normativima za dizalice („Službeni list SFRJ“, broj 65/91);
- Pravilnik o sredstvima lične zaštite na radu i ličnoj zaštitnoj opremi („Službeni list SFRJ“, broj 35/69);
- Pravilnik o posebnim mjerama i normativima za zaštitu na radu pri preradi i obradi kože, krzna i otpadaka kože („Službeni list SFRJ“, broj 47/70);
- Pravilnik o općim mjerama i normativima zaštite na radu od buke u radnim prostorijama („Službeni list SFRJ“, broj 29/71);
- Pravilnik o mjerama i normativima zaštite na radu na oruđima za rad („Službeni list SFRJ“ broj 18/91);
- Pravilnik o zaštiti na radu u šumarstvu („Službeni list SRBiH“, broj 20/85);
- Pravilnik o zaštiti na radu pri mehaničkoj preradi i obradi drveta i sličnih materijala („Službeni list SRBiH“, broj 5/86);
- Pravilnik o zaštiti na radu u željeznicama („Službeni list SRBiH“, broj 42/86 i 3/87);
- Pravilnik o opštim mjerama zaštite na radu za građevinske objekte namijenjene za radne i pomoćne prostorije i radne prostore („Službeni list SRBiH“, broj 5/88);
- Pravilnik o zaštiti na radu pri korištenju električne energije ("Sl. list SRBiH", broj 34/88).

Ciljevi Inspektorata u oblasti zaštite na radu koji su planirani Programom rada za 2025. godinu su 900 inspeksijskih nadzora, iz čega proizlazi da je ova inspekcija prebacila planske zadatke za 872 inspeksijska nadzora. U toku 2025. godine inspektori rada u oblasti zaštite na radu izvršili su 1772 inspeksijskih nadzora, od kojeg broja je izvršeno 1344 redovnih inspeksijskih nadzora, 250 usmjerenih inspeksijskih nadzora, te 178 kontrolna inspeksijska nadzora. Za utvrđene nepravilnosti izdato je 143 rješenja, od kojih 117 rješenja naređenja, 3 rješenja o upozorenju i 23 rješenja o zabrani rada. Utvrđeno je da je izvršeno ukupno 95 rješenja a 22 nije. U izvještajnom periodu evidentirano je 1042 povreda na radu i to 969 lakših, 73 težih povreda i 3 povreda sa smrtnim ishodom. Od strane inspektora rada u oblasti zaštite na radu obavljeno je ukupno 3 uviđaja nesreće na radu.

Ciljevi inspektora su se ogledali kroz djelovanje na poslodavce u pogledu dosljednog provođenja propisanih mjera zaštite na radu, blagovremeno postupanje i vršenja uviđaja po prijavljenim težim povredama na radu.

Ovako iskazani rezultati inspektora rada za oblast zaštite na radu odraz su niza isključivo objektivnih razloga. Naime, zbog zakonske obaveze izlaska na teren u slučajevima prijavljenih težih povreda na radu, ova inspekcija je u izvještajnom periodu bila limitirana, kako ljudskim tako i vremenskim kapacitetima, da ostvari veći broj redovnih inspeksijskih nadzora iz oblasti zaštite na radu a koji se ne odnose na povrede na radu.

Stanje u oblasti zaštite na radu zahtijeva odgovorniji odnos poslodavaca prema zaštiti na radu, organiziranje provođenja mjera zaštite na radu, bolju saradnju poslodavaca sa inspeksijskim organima, te veći stepen discipline poslodavaca u pogledu prijavljivanja nesreće na radu. Cjelokupna situacija u ovoj oblasti ima za posljedicu nezadovoljavajući nivo organiziranja i primjena mjera zaštite na radu, zbog čega inspektori u cilju podizanja sigurnosti radnika djeluju preventivno i edukativno, u smislu ukazivanja na neophodnost poduzimanja adekvatnih mjera zaštite na radu, u skladu sa obavezama iz propisa koji reguliraju spomenutu oblast.

Također, Zakonom o zaštiti na radu obaveza inspektora rada u oblasti zaštite na radu je da izvrše uviđaj svakog smrtnog slučaja, nesreće koja je zadesila jednog ili više radnika i teže povrede na radu kod poslodavca, što podrazumijeva i rad nakon radnog vremena i u dane vikenda i praznika u pripravnosti za slučaj vršenja uviđaja nesreće na radu.

Inspektori rada za oblast zaštite na radu su u ovom izvještajnom periodu vršili inspeksijske nadzore koji su bili usmjereni na kontrolu subjekata nadzora, posebno u segmentu izrade akta o procjeni rizika, provođenja mjera lične zaštite radnika od mehaničkih povreda sredstvima rada, kontrolu u dijelu koja se odnosi na obuke i provjere znanja radnika iz oblasti zaštite na radu, kontrola ispravnosti sredstava rada (blagovremeni periodični pregledi i upotrebne dozvole), kontrola vršenja periodičnih ljekarskih pregleda radnika koji rade na radnim mjestima sa posebnim uvjetima rada, kao što su rad na visini, rad u vlazi, buci, zatim rad na radnim mjestima koja imaju štetno djelovanje na zdravlje radnika, bilo da se radi o radnim ili pomoćnim prostorijama.

U ovom dijelu ističemo da je u opsegu djelovanja inspektora u oblasti zaštite na radu nadzor nad primjenom Zakona o kontroli i ograničenoj upotrebi duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje. Inspeksijski nadzori ove inspekcije su bili usmjereni na kontrole svih mjesta gdje se prema procjeni inspektora rada u oblasti zaštite na radu pojavljuju visoki rizici po zdravlje i život radnika.

Inspektori rada u oblasti zaštite na radu su po potrebi učestvovali i u zajedničkim mješovitim timovima unutar Uprave vršeći nadzor iz svoje oblasti. Nakon izvršenih uviđaja i drugih radnji vezano za povrede na radu blagovremeno su sačinjavali zapisnik, koji je dostavljan Federalnoj upravi za inspeksijske poslove i drugim nadležnim organima.

6.3. Inspekcija socijalne zaštite

Broj izvršilaca u Inspekciji socijalne zaštite je jedan izvršioc, što nije u skladu sa sistematizovanim brojem od dva izvršioca.

Inspekcija socijalne zaštite vrši inspeksijski nadzor nad primjenom zakona i to:

- Zakon o socijalnoj zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 38/14 - Prečišćeni tekst, 38/16, 44/17, 28/18, 52/21 i 40/22);
- Zakon o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice s djecom („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 36/99, 54/04, 39/06, 14/09, 45/16 i 40/18);

- Zakon o ustanovama („Službeni list RBiH“, broj 6/92, 8/93 i 13/94);
- Porodični zakon Federacije BiH ("Sl. novine Federacije BiH", broj 35/05, 41/05 i 31/14);
- Zakon o materijalnoj podršci porodicama s djecom u F BiH ("Sl. novine Federacije BiH", broj 52/22);
- Zakon o hraniteljstvu ("Sl. novine Federacije BiH", broj 19/17);
- Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji osoba sa invaliditetom u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Sl. novine Federacije BiH", broj 09/10);
- Zakon o udruženjima i fondacijama ("Sl. novine Federacije BiH", broj 45/02);
- Uredba o subvencioniranju troškova boravka djece u predškolskim ustanovama na području Kantona Sarajevo („Sl. novine Kantona Sarajevo“, broj 09/20, 16/21, 22/22 i 46/22);
- Uredba o subvencioniranju troškova grijanja („Sl. novine Kantona Sarajevo“, broj 4/05, 7/08, 37/13, 51/14, 8/18 i 9/19, 5/20);
- Uredba o regulisanju troškova dženaze – sahrane – ukopa („Sl. novine Kantona Sarajevo“, broj 31/17 i 1/22);
- Uredba o priznavanju prava na topli obrok u javnim kuhinjama Kantona Sarajevo („Sl. novine Kantona Sarajevo“, broj 10/17, 22/19 i 19/22);
- Uredba o dodjeli novčanog iznosa za lične potrebe lica koja su smještena u ustanove socijalne zaštite („Sl. novine Kantona Sarajevo“, broj 29/14 i 31/21);
- Pravilnik o učešću u troškovima smještaja korisnika smještenih u ustanove socijalne zaštite i srodnika obaveznih na izdržavanje („Sl. novine Kantona Sarajevo“ broj 22/13, 34/14 i 8/15);
- Pravilnik o općim i posebnim uslovima za osnivanje ustanova socijalne zaštite („Sl. novine Kantona Sarajevo“, broj 24/10, 46/15 i 9/16 i 9/22);
- Pravilnik o normativu namirnica za jedan topli obrok („Sl. novine Kantona Sarajevo“, broj 21/17);
- Instrukcija o iznosima novčanih davanja po Zakonu o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom (“Sl. novine Kantona Sarajevo”, broj 20/17, 45/17, 28/18, 18/19, 44/19, 17/20, 45/20, 17/21, 4/22, 13/22, 21/22 i 43/22);
- Instrukcija o visini mjesečnog novčanog iznosa subvencioniranja troškova grijanja, („Sl. novine Kantona Sarajevo“, broj 10/19, 44/19, 7/20, 42/20, 6/21, 43/21 i 8/22);
- Uputstvo o vođenju evidencije o korisnicima i pruženim uslugama u javnim ustanovama („Sl. novine Kantona Sarajevo“, broj 34/05).

Ciljevi Inspektorata za oblast socijalne zaštite koji su planirani Programom rada za 2025. godinu su 384 inspeksijska nadzora i isti nisu realizirani u cijelosti obzirom da su u izvještajnom periodu zbog privremene spriječenosti za rad bila odsutna dva kantonalna inspektora socijalne zaštite u dužim i različitim vremenskim periodima te je na početku 2025. godine jedan izvršilac iz oblasti socijalne zaštite odnosno inspekcije socijalne zaštite penzionisan tako da je jedan izvršilac u oblasti socijalne zaštite kao kantonalni inspektor socijalne zaštite vršio nadzore, te je izvršeno ukupno 192 inspeksijskih nadzora, iz čega proizilazi da je inspekcija izvršila 192 inspeksijskih nadzora odnosno pola manje u odnosu na planirano.

U toku 2025. godine, inspektor socijalne zaštite je izvršio 192 inspekcijskih nadzora, i to 95 redovnih, 50 usmjerenih nadzora, te 47 kontrolnih inspekcijskih nadzora. Za utvrđene nepravilnosti izdato je 10 rješenja, od čega tri rješenja o naređenju i sedam rješenja o upozorenju, a utvrđeno je da su tri rješenja izvršena.

Ciljevi su uglavnom realizirani kroz preventivno djelovanje na subjekte nadzora u pogledu primjene Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom i drugih propisa iz ove oblasti, prava iz oblasti zaštite porodice s djecom, i slično.

Inspekcijski nadzori inspektora socijalne zaštite bili su posebno usmjereni na kontrolu rada ustanova socijalne zaštite, vođenje službene evidencije i dokumentacije ustanova, kontrolu korištenja prava iz oblasti socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom, udruženja i drugo.

U toku obavljanja poslova kantonalnih inspektora socijalne zaštite uočeni su određeni propusti u prijemu zakonskih i podzakonskih akata u ustanovama socijalne zaštite, te je u tom smislu i djelovano od strane inspektora socijalne zaštite.

Potrebno je unaprijediti saradnju na terenu sa nadležnim organima socijalnih službi i drugih subjekata (mjesnih zajednica, općina i slično) kako bi se socijalne pomoći i prava ostvarivala na što kvalitetniji i sigurniji način u cilju zaštite socijalnih prava građana Kantona Sarajevo i njihovih porodica.

6.4. Inspekcija za sport

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo na nivou Inspektorata rada, zaštite na radu, socijalne zaštite i sporta sistematizovano je ukupno 2 kantonalna inspektora za sport. U izvještajnom periodu nisu bili angažovani inspektori za sport. Oblast sporta je iznimno važna, te je angažman inspektora za sport neophodan, te je početkom navedenog mjeseca Vlada Kantona Sarajevo dala saglasnost za upošljavanje inspektora za sport, te je u skladu sa datom saglasnošću pokrenut postupak prijema inspektora za sport.

Inspekcija za sport vrši inspekcijski nadzor nad primjenom zakona i to:

- Zakon o sportu (Prečišćeni tekst) ("Sl. novine Kantona Sarajevo", broj 45/12 – Prečišćeni tekst i broj 36/21)
- Zakon o javnim skijalištima ("Sl. novine Kantona Sarajevo", broj 54/12)
- Pravilnik o kategorizaciji sportista prema ostvarenim rezultatima ("Sl. novine Kantona Sarajevo", broj 1/22)
- Pravilnik o kriterijima za podršku finansiranju javnog interesa u sportu Kantona Sarajevo ("Sl. novine Kantona Sarajevo", broj 8/22)
- Pravilnik o kriterijima za sufinansiranje troškova treninga za seniorske ekipe premijerligaških klubova Kantona Sarajevo u ekipnim sportovima ("Sl. novine Kantona Sarajevo", broj 27/20)
- Pravilnik o sigurnosti na uređenim kupalištima ("Sl. novine Kantona Sarajevo", broj 28/17)

- Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja matičnih evidencija u sportu na području Kantona Sarajevo ("Sl. novine Kantona Sarajevo", broj 23/03)
- Pravilnik o zdravstvenom nadzoru sportista na području Kantona Sarajevo ("Sl. novine Kantona Sarajevo", broj 27/03)
- Pravilnik o kategorizaciji i namjeni sportskih objekata na području Kantona Sarajevo ("Sl. novine Kantona Sarajevo", broj 23/03)
- Pravilnik o bližim uslovima stručne spremlje stručnog kadra u sportu ("Sl. novine Kantona Sarajevo", broj 23/03)
- Pravilnik o bližim uslovima za organizovanje sportskih priredbi na području Kantona Sarajevo ("Sl. novine Kantona Sarajevo", broj 23/03)
- Program obuke i osposobljavanja spasilaca na uređenim kupalištima ("Sl. novine Kantona Sarajevo", broj 23/18 i 8/21)
- Zakon o sportu u Bosni i Hercegovini ("Sl. glasnik BiH", broj 27/08, 102/09 i 66/16)

7. INSPEKTORAT SANITARNE, ZDRAVSTVENE, FARMACEUTSKE INSPEKCIJE I INSPEKCIJE ZA HRANU

U Inspektoratu sanitarne, zdravstvene, farmaceutske inspekcije i inspekcije za hranu Kantonalne uprave djeluju četiri inspekcije i to sanitarna, zdravstvena, farmaceutska i inspekcija za hranu, te je tokom 2025. godine poslove inspeksijskog nadzora obavljalo ukupno 17 inspektora uključujući i glavnog inspektora, i to:

- **1 (jedan) glavni inspektor**
- **8 (osam) sanitarnih inspektora**
- **3 (tri) zdravstvena inspektora**
- **1 (jedan) farmaceutski inspektor**
- **4 (četiri) inspektora za hranu**

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Kantonalne uprave za inspeksijske poslove Kantona Sarajevo na nivou Inspektorata sanitarne, zdravstvene, farmaceutske inspekcije i inspekcije za hranu sistematizovano je ukupno 25 radnih mjesta inspektora i jedan glavni inspektor, od čega 10 sanitarnih inspektora, 5 zdravstvenih inspektora, 2 farmaceutska inspektora i 8 inspektora za hranu.

Tokom izvještajnog perioda jedan sanitarni inspektor od mjeseca marta 2025. godine koristi pravo na porodiljsko odsustvo, slijedom čega se može reći da je poslove sanitarne inspekcije obavljalo 7 (sedam) inspektora, dok je zbog potrebe posla jedan zdravstveni inspektor po ovlaštenju direktora povremeno obavljao i poslove farmaceutske inspekcije. Sredinom 2026. godine jedan sanitarni inspektor stiče pravo na penziju.

U periodu 01.01.-31.12.2025. godine kantonalni sanitarni, zdravstveni, farmaceutski i inspektori za hranu, uključujući i glavnog inspektora izvršili su 6089 inspeksijska nadzora, uključujući planirane ali i neplanirane inspeksijske nadzore i kontrole, kao i sanitarne nadzore kod izdavanja sanitarnih

saglasnosti, nadzore kod uništenja roba proteklog roka upotrebe, kao i nadzor nad exhumacijom i prevozom umrlih lica.

U okviru provedenih kontrola izdato je 1516 rješenja, izrečeno je 599 prekršajnih naloga u ukupnom novčanom iznosu od 772.081,00 KM.

U izvještajnoj godini realizovane su aktivnosti u okviru propisanih nadležnosti sanitarne, zdravstvene, farmaceutske inspekcije i inspekcije za hranu, a u skladu sa svojim dinamičkim planovima i godišnjim programom rada na cijeloj teritoriji Kantona Sarajevo, a prioritetno u sljedećim oblastima nadzora: zaštita zdravlja stanovništva od zaraznih bolesti primjenom opštih i posebnih mjera, zaštita zdravlja stanovništva sa akcentom na pružanje zdravstvenih usluga, sigurnost proizvodnje i prometa namirnica i predmeta opšte upotrebe, promet lijekova, mjere zaštite životne sredine, praćenje zdravstvene ispravnosti vode za piće iz distributivne mreže, bazenskih i lokalnih izvora.

Planom i programom za rad Inspektorata u kojem djeluju različite četiri inspekcije, ali koje su povezane jednim ciljem, a to je zaštita života i zdravlja građana, planirano je vršenje inspekcijских nadzora shodno nadležnostima istih. Naime, planom i programom za 2025. godinu planirani broj inspekcijских nadzora je 4955, a ukupno izvršeni broj nadzora je 6089, što je više u odnosu na planirani broj za 1134 nadzora, prema indeksu izvršenja 122.88%, te uvažavajući rezultate iz 2024. godine, kada je izvršeno 5533 inspekcijска nadzora, planirano je povećanje broja nadzora, te je i izvršen veći broj nadzora, iako tokom cijele godine nije radio planirani broj, obzirom da je jedan sanitarni inspektor koristio porodiljsko odsustvo.

Razmatrajući planirane aktivnosti, postignute rezultate, a uvažavajući broj izvršilaca, jasno su vidljive promjene u načinu rada, zakonskom postupanju i postignutim rezultatima.

Na rad sanitarne inspekcije značajno je djelovala reorganizacija rada, te su programski poslovi i zadaci bili usmjereni na postupke koji doprinose sprječavanju širenja zaraznih oboljenja, djelovanju kod rješavanja javno-zdravstvenih problema.

Tokom 2025. godine došlo je do izmjene u postupku kontrole provođenja obavezne imunizacije prema redovnom programu imunizacije za maloljetna lica. Sanitarna inspekcija Inspektorata, a na osnovu dostavljenih potvrda o nekompletnom vakcinalnom statusu djece JU Dom zdravlja Kantona Sarajevo prati provedbu imunizacije djece u Kantonu Sarajevo. Od 2025. godine po dostavljenim potvrdama o nekompletnom obaveznom vakcinalnom statusu djece, za roditeljima/starateljima koji odbijaju imunizaciju djeteta dostavlja se zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka pred sudom. Tokom 2025. godine zaprimljene su 336 potvrde o odbijanju imunizacije, izdato je 207 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka pred sudom, te je izdato 52 prekršajna naloga, ali koji se odnose i na odbijanje odazivu poziva inspektoru.

Pored navedenog planirani su i provedeni inspekcijski nadzori shodno odredbama Zakona o kontroli i ograničenoj upotrebi duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje FBiH, kao i odredbama Pravilnika o uslovima za posebne prostore za pušenje u smislu izuzetaka od zabrane pušenja.

Programska orijentacija, odnosno projekcija rada Inspektorata u narednom periodu nadasve će se ogledati u zakonskom postupanju, uvažavajući javno-zdravstvene probleme kao prioritete.

Poseban akcent staviti će se na kontrolu provođenja opštih i posebnih mjera glede primjeni odredbi propisa o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti, prijavljivanja zaraznih bolesti, kontrole bolničkih infekcija, kontrole primjene programa za sprječavanje nastanka bolničkih infekcija, nadzor na radom bazena, te zdravstvene ispravnosti vode za piće lokalnih vodovoda i centralnih sistema, zatim kontrola provedbe zakona o kontroli i ograničenoj upotrebi duhana i ostalih duhanskih proizvoda, zatim dostupnost zdravstvene zaštite, kontrola prometa lijekova, te sigurnost hrane od proizvodnje do krajnjeg potrošača.

Za kvalitetan rad i osiguranje izvršavanja propisa, koji imaju za cilj zaštitu zdravlja ljudi i interesa potrošača, inspektorima je neophodna precizna zakonska i podzakonska legislativa kao i smjernice koji su od pomoć subjektima koji obavljaju određene djelatnosti kako bi pravilno uskladili svoje poslovanje sa zakonskim odredbama.

Slijedom istog planirane su određene inicijative glede izmjena zakonskih propisa i donošenja određenih smjernica nadležnih organa, kako bi subjekti nadzora imali mogućnost efikasnije prilagodbe zakonskim propisima.

Za kvalitetan i zakonit rad inspektora potrebna je kontinuirana edukacija, a što je bio jedan od načina promjene načina rada ovog Inspektorata i ukazivanje na obavezujuće zakonske propise.

Nedostatan je broj edukacija kada se radi o kontroli subjekata u poslovanju s hranom (SPH), uzimajući u obzir komplikovane propise koji su preuzeti iz EU, nove tehnologije koje SPH uvode u svoje pogone i odgovornost inspekcijskih organa koji na osnovu brojnih parametara treba brzo da donosu pravilne odluke. Organizovanjem stručnih tematskih edukacija, internog i eksternog karaktera, izvršiti unaprijeđenje inspekcijskog nadzora kao poslovnog procesa, kroz procesno orijentisani reinžinjerin, a sprovođenjem kontinuiranih aktivnosti potrebnih, kako za unifikaciju organizacionih struktura, tako i za standardizaciju naziva procesa i ujednačavanja najbolje inspekcijske prakse, povećati efikasnost i efektivnost vršenja inspekcijskog nadzora, odnosno unaprijediti poslovanje inspekcijskih službi.

Tabela: Uporedni pregled planiranih i ostvarenih inspekcijskih nadzora 2024./2025. godini sa procentualnim pokazateljima u odnosu na planirane i izvršene inspekcijske nadzore

R.b	INSPEKCIJA	Planirani broj inspekcijskih nadzora za 2024. godinu	Broj izvršenih inspekcijskih nadzora za 2024. godinu	Index (7/6)	Planirani broj inspekcijskih nadzora za 2025. godinu	Broj izvršenih inspekcijskih nadzora za 2025. godinu	Index (7/6)
1	2	6	7	8	6	7	8
1.	Sanitarna inspekcija	2945	3576	121,43	3045	3719	122,13
2.	Zdravstvena inspekcija	729	674	92,46	744	839	112,76
3.	Farmaceutska inspekcija	242	265	109,50	249	282	113,25
4.	Inspekcija za hranu	927	1018	109,82	917	1249	136,2
UKUPNO		4843	5533	114,25	4955	6089	122,88

Svakako treba uzeti u obzir specifičnost rada sanitarne inspekcije, a koja je prioritetno postupala po zahtjevima kao što su izdavanje sanitarne saglasnosti, uništenje roba proteklog roka upotrebe, exhumacije, sprovodnice, nadzor nad kliconošama, nadzor nad bazenima i lokalnim vodovodima kod nalaza koji ukazuju na zdravstvenu neispravnost vode, nadzor nad provedbom imunizacije.

Znatno je izražen broj i planiranih inspekcijskih nadzora, ali i realiziranih inspekcijskih nadzora, u odnosu na 2024. godinu.

Tabela: Uporedni pregled donesenih upravnih mjera 2024/2025. godini

Redni br.	INSPEKCIJA	Broj izdatih rješenja 2024. godine	Broj izdatih rješenja 2025. godine	Index (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Sanitarna inspekcija	861	826	95,93
2.	Zdravstvena inspekcija	189	192	101,58
3.	Farmaceutska inspekcija	78	74	94,87
4.	Inspekcija za hranu	345	424	122,89
UKUPNO		1473	1516	102,91

Dalje prikazane su upravne mjere koje su brojčano veće u 2025. godini, a što ukazuje na usmjerenost ka uređivanju stanja na terenu, nalažanjem upravnih mjera, za utvrđene nedostatke. Evidentan je povećan broj izdatih upravnih mjera u svim inspekcijama, što je jasno iskazano i kroz ukupni iznos, kao i index izvršenja 102,91 %.

Dalje, prema uporednom prikazu donesenih prekršajnih naloga 2024/2025. godina, evidentno je povećanje broja izdatih prekršajnih naloga, kao i ukupan novčani iznos, obzirom i na povećan broj izvršenih inspekcijskih nadzora.

Tabela: Uporedni prikaz donesenih prekršajnih naloga 2024/2025. godine

Redni br.	INSPEKCIJA	Broj izdatih prekršajnih naloga 2024. godine	Broj izdatih prekršajnih naloga 2025. godine	Index (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Sanitarna inspekcija	412	383	92,96
2.	Zdravstvena inspekcija	43	66	153,48
3.	Farmaceutska inspekcija	39	17	43,58
4.	Inspekcija za hranu	90	133	147,77
UKUPNO		584	599	102,56

Tabela: Uporedni prikaz visine izrečenih novčanih kazni 2024/2025. godine

Redni br.	INSPEKCIJA	Visina izrečene novčane kazne 2024. godine (KM)	Visina izrečene novčane kazne 2025. godine (KM)	Index (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Sanitarna inspekcija	294.905,00	436.341,00	147,95
2.	Zdravstvena inspekcija	68.050,00	81.650,00	119,98
3.	Farmaceutska inspekcija	96.360,00	37.000,00	38,39
4.	Inspekcija za hranu	152.510,00	217.090,00	142,34
UKUPNO		611.825,00	772.081,00	126,19

Izdate mjere se odnose na rješenja o naređenju, rješenja o upozorenju, ali i na rješenja o privremenim zabranama rada ili upotrebe opreme.

Slijedom istog uporednim prikazom visina izrečenih kaznih tokom 2024. godine iznosila je 611.825,00 KM, dok je u 2025. godini iznosila 772.081,00 KM, što je za 160.256,00 KM više tokom izvještajne godine.

Ukupna ocjena stanja i postignutih rezultata je prikazana i kroz slijedeću tabelu u kojoj su navedene upravne mjere za period 01.01.-31.12.2025. godine. Prema istoj uvažavajući broj inspeksijskih nadzora 6089 i broj izdatih mjera 1516, a ukupan broj uloženi žalbi na rješenja je 26. Ukupno je doneseno 22 rješenja po žalbama od drugostepenog organa, te je samo jedna žalba djelomično uvažena, a odnosi se na oblast farmaceutske inspekcije, gdje je naloženo bolničkoj apoteci da nabavku lijekova i medicinskih sredstava može vršiti samo od veleprometnika, te je zatraženo da se dopuni utvrđeno činjenično stanje sa dokazom o registraciji apoteke zdravstvene ustanove od koje je vršena povremena nabavka lijekova ali i medicinskih sredstava.

Tabela: Broj izdatih upravnih mjera u periodu od 01.01.-31.12.2025. godine

INSPEKCIJA	Broj nadzora	Broj rješenja-naređenja	Broj rješenja-upozorenja	Broj izvršenja rješenja	Broj žalbi po rješenjima	Broj donesenih rješenja po žalbi
Sanitarna inspekcija	3719	556	2	890	11	10
Zdravstvena inspekcija	839	146	43	150	12	9
Farmaceutska inspekcija	282	57	11	77	1	1
Inspekcija za hranu	1249	403	0	486	2	2
UKUPNO	6089	1162	56	1603	26	22
		1218				

Inspekcije Inspektorata su u izvještajnoj godini realizovale svoje aktivnosti u okviru propisanih nadležnosti, a u skladu sa svojim dinamičkim planovima i godišnjim programom rada provodile su inspeksijske nadzore na cijeloj teritoriji Kantona Sarajevo, a vrlo često isto su diktirali zahtjevi zaprimljeni od građana i institucija.

7.1. Sanitarna inspekcija

Sanitarna inspekcija vrši nadzor nad primjenom zakona i to:

- Zakon o sanitarnoj inspekciji ("Sl. list SRBiH", broj 23/77, 16/82, 13/83 i 15/90, 2/92);
 - Zakon o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti ("Sl. novine Federacije BiH", broj 29/05);
 - Zakon o hrani ("Sl. glasnik BiH", broj 50/04);
 - Zakon o općoj sigurnosti proizvoda ("Sl. glasnik BiH", broj 102/09);
 - Zakon o ograničenoj upotrebi duhanskih prerađevina ("Sl. novine Federacije BiH", broj 6/98, 35/98, 11/99 i 50/11);
 - Zakon o zaštiti potrošača ("Sl. glasnik BiH", broj 25/06);
 - Zakon o nadzoru nad tržištem ("Sl. glasnik BiH", broj 45/04, 44/07, 102/09);
 - Zakon o zdravstvenoj ispravnosti životnih namirnica i predmeta opšte upotrebe ("Službeni list SFRJ", broj 53/91) i
 - Zakon o zdravstvenom nadzoru životnih namirnica i predmeta opšte upotrebe (Sl. list SRBiH broj 43/86, 18/90) preuzeti Uredbom sa zakonskom snagom (Službeni list RBiH", broj 2/92 i 13/94).
- kao i niza podzakonskih akata, kao što su pravilnici, naredbe i odluke.

Tokom 2025. godine sanitarni inspektori su izvršili 3719 inspeksijskih nadzora, izdali 826 rješenja, 383 prekršajna naloga u ukupnom novčanom iznosu od 436.341,00 KM.

Sanitarni inspektori tokom 2025. godine izdali su manji broj prekršajnih naloga u odnosu na 2024. godinu, ali u većem iznosu, obzirom da je došlo do izmjene u radu u dijelu postupanja kod kontrole

provedbe imunizacije. Naime, sanitarni inspektori su u prethodnim godinama izdavali prekršajne naloge u iznosu od 100,00 KM za isto, dok su od 2025. godine počeli sa podnošenjem zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka pred sudom, te je izdato ukupno 207 zahtjeva.

Djelokrug rada sanitarne inspekcije ostvaruje se neposrednim inspekcijskim nadzorom nad pridržavanjem propisa i mjera proisteklih iz zakona i podzakonskih akata s ciljem zaštite i unapređenja zdravlja stanovništva na području Kantona Sarajevo.

Sanitarna inspekcija vrši nadzor nad općom higijenskom i epidemiološkom situacijom u Kantonu Sarajevo; nadzor nad snabdijevanjem stanovništva higijenski ispravnom vodom za piće i ispunjavanje higijensko-sanitarnih zahtjeva objekata i uređaja, uređaja i opreme za vodosnabdjevanje; osiguranje zdravstvene ispravnosti hrane i sanitarno-tehničkih i higijenskih uvjeta u objektima za proizvodnju i promet hrane; nadzor u objektima za smještaj i ishranu ljudi, hotelima i sl., socijalnim i azilantnim ustanovama; održavanje sanitarno-tehničkih i higijenskih uvjeta u javnim zgradama i javnim mjestima, nadzor nad javnim prevoznim sredstvima; nadzor u zdravstvenim ustanova i to bolnice i domovi zdravlja, kao i privatna praksa; sanitarno-tehničkim i higijenskim uslovima u školama, vrtićima, igraonicama; nadzor nad zdravstvenim stanjem lica koja svojom djelatnošću mogu ugroziti zdravlje drugih ljudi; nadzori nad ekshumacijom i izdavanjem sprovodnice za umrla lica; nadzor nad provođenjem ostalih propisanih higijenskih zahtjeva radi sprječavanja i suzbijanja zaraznih bolesti, i postupanjem u skladu sa propisima kako bi se ostvario što veći stepen zaštite zdravlja ljudi i interesa potrošača.

Najčešće nepravilnosti su se odnosile na: loše sanitarno-higijensko stanje, neposjedovanje dokaza o obavljenom sanitarnom pregledu, kao i dokaza o obavljenom zdravstvenom vaspitanju, nevođenje propisane dokumentacije, neposjedovanje programa za kontrolu i sprječavanje bolničkih infekcija, neprovođenje obavezne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije.

Tokom izvještajnog perioda sanitarna inspekcija je postupala i po zahtjevima za prisustvo uništenju roba, sanitarne saglasnosti, prenos umrlih lica ili ekshumacija posmrtnih ostataka i to:

- odgovoreno je na ukupno 149 zahtjeva za izdavanje sanitarnih saglasnosti
- izdato je ukupno 89 sprovodnica za prenos umrlih lica
- izvršeno je ukupno 26 ekshumacija u prisustvu sanitarnih inspektora
- provedeno je 336 postupaka prema potvrdama o odbijanju imunizacije
- odgovoreno je na 53 zahtjeva za prisustvo sanitarne inspekcije kod uništenja roba proteklog roka upotrebe, a prisustvo sanitarnih inspektora realizirano je kod 27 zahtjeva
- izvršeno je 117 nadzora nad bazenima, te je izdata 31 privremena zabrana upotrebe bazena i bazenske vode, na osnovu laboratorijskih nalaza JU Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo
- izvršeno je 66 nadzora lokalnih vodovoda, te je izdato 26 privremenih zabrana upotrebe vode sa lokalnog vodovoda, na osnovu laboratorijskih nalaza JU Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo

Nakon reorganizacije unutar Inspektorata, a kako bi se osigurala zakonitost, jednoobraznost, efikasnost i blagovremenost postupka uništenja dobara proteklog roka trajanja direktor Kantonalne uprave donio je Instrukciju o postupanju kod zahtjeva za prisustvo sanitarnih inspektora pri uništenju dobara broj 14-01-02-02038/24 od 09.4.2024. godine, a kojom su propisane obaveze subjekata nadzora, kao i obaveze postupajućih kantonalnih sanitarnih inspektora nakon podnesenih zahtjeva od subjekata nadzora.

Od mjeseca aprila do kraja 2024. godine zaprimljeno je 60 zahtjeva za prisustvo sanitarnih inspektora, te su sanitarni inspektori prisustvovali uništenju shodno 33 zaprimljena zahtjeva, dok je 27 zahtjeva odbačeno zbog nepotpune dokumentacije ili je uništenje planirano van Kantona Sarajevo pa nije bilo moguće realizirati prisustvo kantonalnog sanitarnog inspektora čija je nadležnost ograničena na područje Kantona Sarajevo.

Tokom 2024. godine u prisustvu sanitarne inspekcije uništeno je 101.766,58 kg i 4.161,00 l roba proteklog roka upotrebe. Obzirom na neusklađenost dokumentacije i robe koja je dovezena na uništenje kod ovlaštenog operatera, sanitarni inspektor je obustavio kontrolu i uništenje 2.422,00 kg robe.

Tokom 2025. godine nastavljen je jednak rad sanitarne inspekcije, te je zaprimljeno 36 zahtjeva u periodu od mjeseca januara do mjeseca augusta 2025. godine, na osnovu čega su inspektori prisustvovali kod 30 planiranih uništenja robe proteklog roka upotrebe, dok je 6 zahtjeva odbačeno zbog nepotpune dokumentacije ili je uništenje planirano van Kantona Sarajevo.

Tokom 2025. godine u prisustvu sanitarne inspekcije uništeno je 116.333,00 kg i 51.985,00 l roba proteklog roka upotrebe.

Tokom 2025. godine došlo je do izmjene zakonske regulative, te je sanitarna inspekcija prestala da prisustvuje uništenju roba. Naime, članom 11. tačka 9. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodanu vrijednost ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj: 93/05, 21/06, 60/06, 6/07, 100/07, 35/08, 65/10, 85/17, 44/20, 47/22, 87/22 i 62/23) definisano je da je "pri uništenju navedenih dobara prisutan predstavnik sanitarne inspekcije".

Pravilnikom o izmjenama i dopunama pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodanu vrijednost ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj 25/25), član 3. istog Pravilnika, navedeno je sljedeće: Stav (9) član 11. umjesto riječi: "Sanitarne inspekcije" mjenja se riječima: "nadležnog organa". U istom članu, iza stava (9), dodaje se novi stav (10) i isti glasi: "(10) Obveznik je dužan pismeno obavijestiti UIO najkasnije sedam dana prije planiranog uništenja dobara iz stava (9) ovog člana." Primjena ovog Pravilnika započela je od 06.08.2025. godine.

U skladu sa navedenim izmjenama Kantonalna uprava je od strane Uprave za indirektno-neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine zatražila pojašnjenje navedenih izmjena. Dana 18.08.2025. godine je od strane Uprave za indirektno-neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine zaprimljen

akt broj 01/3-1-17-1827-1/25 od 11.08.2025. godine, te se u istom između ostalog navodi: "Kako na nivou Bosne i Hercegovine nije osnovan organ za obavljanje poslova iz djelokruga sanitarnog inspektora iz člana 11. stav 9. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodanu vrijednost ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj: 93/05, 21/06, 60/06, 6/07, 100/07, 35/08, 65/10, 85/17, 44/20, 47/22, 87/22 i 62/23 i 25/25), osiguranje preduzimanja propisanih radnju u predmetnoj stvari je u nadležnosti entitetskih inspeksijskih organa".

Shodno gore navedenom, kantonalna sanitarna inspekcija prestala je sa organizacijom prisustva sanitarnih inspektora kod uništenja roba proteklog roka upotrebe, te stranke upućuje na Federalnu upravu za inspeksijske poslove, kao entitetskom inspeksijskom organu.

Razmatrajući zakonske odredbe i dovodeći ih u vezu sa ostalim pozitivnim materijalnim propisima, kantonalni sanitarni inspektori Inspektorata nemaju zakonskog ovlaštenja za postupanje po navedenoj odredbi, budući da niti jedan propis ne upućuje da bi "nadležni organ" iz člana 11. stav 9. Pravilnika mogao biti uopšte inspeksijski organ, a pogotovo sanitarna inspekcija.

Samo određivanje "nadležnog organa", mora da bude jasno definisano zakonskom odredbom, a ni u kom slučaju mišljenje određenog organa uprave. Dakle, samo postupanje kantonalnih sanitarnih inspektora predstavljalo bi postupanje bez bilo kakvog pravnog osnova, te bi isto predstavljalo prekoračenje zakonskih ovlaštenja. Posebno pitanje je i samo značenje odredbe "prisutan predstavnik nadležnog organa", odnosno nejasno je koje konkretno službene radnje bi vršio predstavnik nadležnog organa u navedenim slučajevima, te kojim aktom bi se potvrdilo njegovo postupanje (da li sačinjava zapisnik ili službenu zabilješku, da li potvrđuje količine robe, rok trajanja, vrstu robe i sl.) Zbog svega navedenog, sanitarni inspektori u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima, nemaju pravni osnov za prisustvovanje uništenju određenih roba u postupku propisanom iz člana 11. stav 9. Pravilnika.

Sanitarna inspekcija na osnovu dostavljenih potvrda o nekompletnom vakcinalnom statusu djece JU Dom zdravlja Kantona Sarajevo prati provedbu imunizacije djece u Kantonu Sarajevo.

U izvještajnom periodu provedeno je 336 inspeksijskih postupaka po dostavljenim potvdama o nekompletnom obaveznom vakcinalnom statusu djece, odnosno potvrde kojima pedijatar obavještava sanitarnu inspekciju da je dijete zdravo i da je obaveznik imunizacije, ali da roditelj/staratelj odbija imunizaciju. Nakon provedenih postupaka i upućenih poziva roditeljima/starateljima izdata su 52 prekršajna naloga u ukupnom novčanom iznosu od 5.600,00 KM roditeljima/starateljima koji odbijaju imunizaciju djeteta i 207 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka pred sudom.

Tokom 2025. godine došlo je do izmjene u zakonskoj regulativi, prema kojoj zdravstvene ustanove nisu u obavezi dostavljati potvrde o odbijanju imunizacije sanitarnoj inspekciji, nego su u obavezi blagovremeno voditi evidencije o istom.

Tokom izvještajnog perioda izvršen je inspekcijski nadzor u JU Dom zdravlja Kantona Sarajevo, glede pravilnog vođenja evidencija o nevakcinisanoj djeci, te je izdato upozorenje o usklađivanju sa odredbama Pravilnika o načinu provedbe obavezne imunizacije, imunoprofilakse i hemoprofilakse protiv zaraznih bolesti te o osobama koje se podvrgavaju toj obavezi ("Sl. novine FBiH", broj 23/25).

Dostavljena je i informacija svim općinama na području Kantona Sarajevo o obavezi dostavljanja popisa osoba upisanih u matične knjige rođenih i umrlih za sve osobe do navršene 18 godine, kao nadležnog tijela jedinice lokalne samouprave, a kako je propisano Pravilnikom o načinu provedbe obavezne imunizacije, imunoprofilakse i hemoprofilakse protiv zaraznih bolesti te o osobama koje se podvrgavaju toj obavezi ("Sl. novine FBiH", broj 23/25).

Uspostavljena je saradnja i hodoigram sa JU Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo vezano za kontrolu prema prijavama/saznanjima o bolničkim infekcijama u smislu zajedničkih kontrola i blagovremenog dostavljanja informacija o epidemiološkom izviđanju o pojavama bolničkih infekcija u zdravstvenim ustanovama na području Kantona Sarajevo, kao i o uočenim nedostacima, nejasnoćama i sugestijama, o čemu se obaviještava sanitarna inspekcija radi dalje službene kontrole.

Vezano za informaciju o sumnji na pojavu epidemije na Kliničkom centru Univerziteta u Sarajevu, zbog sumnje da su tri bebe zaražene u bolničkim uslovima, izvršen je sanitarno inspekcijski nadzor na Klinici za ginekologiju i akušerstvo Kliničkog centra Univerzitet u Sarajevu, s ciljem kontrole provedbe mjera shodno Zakonu o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti ("Sl. novine FBiH", broj 29/05).

Sanitarna inspekcija izvršila je inspekcijski nadzor iz svoje nadležnosti, kontrolisane su poduzete mjere kako u operacionim i porođajnim salama, tako i na odjeljenjima gdje se vrši obrada novorođenih beba. Kako su već bile poduzete propisane mjere, sanitarna inspekcija je zatražila da se pojačaju higijensko-sanitacijske mjere radi predostrožnosti, da se nastavi kontrola materijala na higijensku ispravnost mikrobiološkom analizom briseva, te da Bolnička komisija za kontrolu i praćenje bolničkih infekcija u kontinuitetu prati poduzimanje mjera i kao rezultata. Prijava epidemije zarazne bolesti dostavljena je nadležnim zavodima za javno zdravstvo, sa periodom početka epidemije 14.01.2025. godine, te objavom epidemije zarazne bolesti 27.01.2025. godine bez promjene broja oboljelih (3).

Radi daljeg pojačanog praćenja izvršen je inspekcijski nadzor i 07.3. 2025. godine, te 14.3.2025. godine, s ciljem pojačanog praćenja provođenja mjera koje su propisane programo suzbijanja, kontrole i praćenja bolničkih infekcija.

Sanitarno-inspekcijski nadzor provodi se na osnovu Pravilnika o uslovima i načinu provođenja mjera za sprječavanje i suzbijanje bolničkih infekcija ("Sl. novine FBiH" broj 84/10), te Pravilnika o uslovima i načinu provođenja mjera za sprječavanje i suzbijanje bolničkih infekcija ("Sl. novine Kantona Sarajevo" broj

41/22), a koji decidno propisuju mjere za suzbijanje, sprječavanje i praćenje bolničkih infekcija.

Sanitarna inspekcija će tokom 2026. godine dostaviti inicijativu Ministarstvu zdravstva Kantona Sarajevo, da se obezbijede namjenska sredstva za mikrobiološke i hemijske kontrole, koje su neophodne kod službenih kontrola, a u cilju unapređenja i očuvanja zdravlja građana, kao i općenito javnog zdravstva u Kantonu Sarajevo, a što je započeto i 2025. godine.

Stručna komisija za sprječavanje i suzbijanje bolničkih infekcija Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo, još uvijek nije formirana, a ista bi trebala pratiti i analizirati stanje prema prijavama bolničkih infekcija, davati smjernice, te kontinuirano raditi na poboljšanju stanja glede intrahospitalnih infekcija. Tokom izvještajnog perioda održan je sastanak u Ministarstvu zdravstva Kantona Sarajevo te je planirano osnivanje komisije, kao i planiranje određenih aktivnosti glede edukacije i nadzora mjera u zdravstvenim ustanovama u saradnji sa JU Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo.

Izvršeni su i inspekcijski nadzor u JU Opća bolnica "Prim.dr. Abdulah Nakaš" uz prisustvo epidemiološkog tima JU Zavod za javno zdravstvo KS, a s ciljem kontrole blagovremenog i potpunog prijavljivanja bolničkih infekcija, poštivanjem izolacije pacijenata, provođenja sanitarno-higijenskih mjera, te je sanitarna inspekcija djelovala upravnim mjerama shodno utvrđenom činjeničnom stanju.

Sanitarna inspekcija u kontinuitetu vrši nadzor kako u javnim tako i u privatnim ustanovama, u koordinaciji sa JU Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo, radi sprječavanja nastanka i širenja intrahospitalnih infekcija.

Tokom izvještajnog perioda kantonalna sanitarna inspekcija prestala je sa izdavanjem sanitarne saglasnosti za pojedine poslovne objekte, pozivajući se na Zakon o sanitarnoj inspekciji ("Službene novine SR BiH" broj 23/77, 16/82, 13/83 i 15/90). Kako su izvršene određene revizije i reorganizacija u radu sanitarne inspekcije Kantonalne uprave, utvrđeno je da postoje novi zakonski propisi koji uređuju oblast izgradnje objekata, te da sanitarne saglasnosti ne može izdavati kantonalna sanitarna inspekcija, obzirom da nisu propisani uslov koji bi sanitarna inspekcija trebala cijeliti kod izdavanja sanitarne saglasnosti, odnosno nisu doneseni zakonski ili podzakonski akti koji bi jasno uredili ovu oblast.

Cijeneći odredbe Zakon o prostornom uređenju (Sl.novine KS, broj 24/17, 1/18) na osnovu kojeg se izdaje urbanistička saglasnost, zahtjevanje sanitarne saglasnosti od kantonalne sanitarne inspekcije, naslijeđena je praksa, obzirom da navedeni Zakon isto ne poznaje.

Napominjemo da je nekadašnja praksa bila izdavanje sanitarnih saglasnosti na osnovu čl. 7. Zakona o sanitarnoj inspekciji ("Službene novine SR BiH" broj 23/77, 16/82, 13/83 i 15/90), gdje je navedeno: "Do donošenja propisa o preventivnom sanitarnom nadzoru nad izgradnjom, Republički komitet za zdravstvo i socijalnu zaštitu davaće saglasnost na određivanje lokacije, na glavne projekte i za upotrebu, odnosno puštanje u pogon, u pogledu ispunjavanja sanitarnih uslova, kod:

1. objekata i postrojenja za proizvodnju i primjenu jonizirajućih zračenja;

2. industrijskih objekata;
3. objekata zdravstvenih organizacija, organizacionih jedinica domova zdravlja u mjesnim zajednicama i organizacijama udruženog rada;
4. hotela, motela, kampova i rekreacionih centara;
5. vodovoda i kanalizacija naselja preko 5.000 stanovnika;
6. ispuštanja i odstranjivanja otpadnih voda i drugih otpadnih materija iz naselja, industrijskih objekata i zdravstvenih organizacija;
7. pratećih objekata visokogradnje, željezničkog, drumskog, riječnog, pomorskog, jezerskog i zračnog saobraćaja u kojima se zadržavaju radnici i korisnici prevoznih usluga kao i objekata niskogradnje, željezničkog i drumskog saobraćaja koji prolaze područja dvije ili više opština;
8. objekata za promet lijekova na veliko.
- 9.

Do donošenja propisa o preventivnom sanitarnom nadzoru nad izgradnjom, saglasnost u drugim slučajevima koji nisu obuhvaćeni prethodnim stavom davaće nadležni općinski organ.

Kantonalna sanitarna inspekcija, nije i ne može biti pravni nasljednik Republičkog komiteta za zdravstvo niti je općinski organ.

Naime, izdavanje sanitarne saglasnosti nije regulisano novim zakonima kojima se uređuje oblast građenja, odnosno zakonskim propisima po osnovu kojih se donosi urbanistička dozvola, građevinska dozvola i upotrebna dozvola u smislu naziva "sanitarna saglasnost".

Slijedom istog informisani su svi općinski organi, kako bi napravili izmjene glede tražene dokumentacije od investitora prilikom izgradnje. Dostavljena je informacija i Ministarstvu zdravstva Kantona Sarajevo, kao i Federalnom ministarstvu zdravstva uz inicijativu za izmjenu propisa, a ukazana je i potreba za izmjenom Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Kantonalne uprave za inspeksijske poslove Kantona Sarajevo, obzirom da je u istom, vodeći se dosadašnjom praksom navedeno da sanitarna inspekcija izdaje sanitarnu saglasnost na projektnu dokumentaciju za izgradnju i rekonstrukciju objekata koji su pod sanitarnim nadzorom.

Nakon što je 13.12.2024. godine istekao rok za prilagodbu prema Pravilniku o uslovima za posebne prostorije za pušenje u smislu izuzetaka od zabrane pušenja, a koji je donesen na osnovu Zakona o ograničenoj upotrebi duhana, duhanskih ostalih proizvoda za pušenje, sanitarni inspektori Kantonalne uprave još tada su započeli inspeksijske nadzore na terenu, prema zaprimljenim prijavama građana, na način da su izdavali rješenja kojima zabranjuju pušenje u svim javnim zatvorenim prostorima.

Od 13. decembra 2024. godine kada je period prilagođavanja utvrđen zakonskim odredbama istekao za subjekte na koje se odnosi predmetni Pravilnik, pa do 13.juna 2025.godine, kada je stupila na snagu odredba Zakona o početku naplate novčanih kazni, odnosno od dana stupanja na snagu podzakonskih akata, sanitarni inspektori su donijeli 99 rješenja kojima je zabranjena upotreba duhana u zatvorenom prostoru, te su izricali novčane sankcije prema Zakonu o inspekcijama Kantona Sarajevo za nepostupanje po rješenju kantonalnog sanitarnog inspektora.

Na donesena rješenja drugostepenom organu je izjavljeno 16 žalbi, te je kod 15 potvrđeno rješenje kantonalnih sanitarnih inspektora, jedno je u toku. Pokrenut je i jedan upravni spor.

Slijedom navedenog, prema evidencijama Kantonalne uprave su od početka kontrole primjene Zakona, odnosno u periodu od 13.12.2024. godine, do 31.12.2025. godine, sanitarni inspektori Kantonalne uprave za inspeksijske poslove Kantona Sarajevo izvršili ukupno 608 inspeksijska nadzora, izdali 115 rješenja kojima je zabranjeno pušenje u javnim zatvorenim prostorima, te su izdali i 181 prekršajnih naloga u ukupnom novčanom iznosu od 194.400,00 KM.

Sedam sanitarnih inspektora tokom mjeseca novembra izvršili su planirane pojačane nadzore u 170 subjekata, od čega je 158 ugostiteljskih objekata i 12 kladionica, te je za 96 subjekata utvrđeno da u momentu kontrole poštuju Zakon o kontroli i ograničenoj upotrebi duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje.

U tri objekta su zatečene pepeljare na stolovima, bez propisanih oznaka o zabrani pušenja, te je istima izdato rješenje o zabrani pušenja, dok je u 71 objektu utvrđeno nepoštivanje odredaba navedenog zakona radi čega su inspektori djelovali izdavanjem 87 prekršajnih naloga u ukupnom novčanom iznosu od 77.200, 00 KM. Iz navedenog se može zaključiti da procentualno izraženo 56,47% kontrolisanih subjekata poštuje odredbe citiranog zakona, u odnosu na 43,53 % onih koji ga krše.

Važno je istaći i da je Kantonalna uprava zaprimila i odluke o dozvoli pušenja od 52 objekta koji se bave ugostiteljskom djelatnošću, u smislu izuzetaka od zabrane pušenja, a u prilogu kojih su pojedini ugostitelji dostavili i glavne projekte mašinskih instalacija ventilacije ovjerene od projektantskih kuća, ateste, specifikaciju ugrađenih filtera, te izjave izvođača o izvedenom stanju instalacije ventilacije. Pregledom dostavljene dokumentaciju kantonalni inspektori su utvrdili da dostavljeni glavni projekti nisu ovjereni od općinskih organa s obzirom na to da se radi o uvođenju novih ili izmjeni postojećih instalacija, te da dokumentacija o ugrađenim filterima u pojedinim slučajevima ne zadovoljava propisane norme (filter klasa F8-ePM 75%, filter klase F9-ePM1 90% u skladu sa BAS EN ISO 16890-1:2018). Nisu dostavljeni ni dokazi o utvrđenoj površini prostora za pušenje u odnosu na veličinu objekta, a uzimajući u obzir uslužni prostor za obavljanje ugostiteljske djelatnosti. Tokom izvještajnog perioda vršeni su zatim i timski inspeksijski nadzori zdravstvenog i sanitarnog inspektora, kod subjekata koji su dostavili odluku o dozvoli pušenja u smislu izuzetaka prema Zakonu o kontroli i ograničenoj upotrebi duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje FBiH. Izvršeni su inspeksijski nadzori kod 36 subjekata koji su dostavili odluku, glavne projekte, specifikacije ugrađenih filtera, te izjave izvođača o izvedenom stanju. Od ukupnog broja tri objekta su ispunjavali kontrolisane uslove, a radi se o manjim objektima do 50 m².

Na osnovu poziva direktora Kantonalne uprave, održani su konsultativni sastanci sa predstavnicima općinskih organa na dan 04. i 18.12.2025. godine, a kojem su se odazvali predstavnici svih devet općina u Kantona Sarajevo, predstavnici Federalnog ministarstva zdravstva, Federalnog ministarstva okoliša i turizma, te Ministarstva komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo

Tom prilikom predstavnici su upoznati sa problematikom u primjeni Zakona o kontroli i ograničenoj upotrebi duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje, od kojih je zatražen puni angažman i aktivno učešće u rješavanju navedene problematike, a s ciljem pravilne primjene ovog Zakona i podzakonskih propisa za subjekte koji su odlučili da njihov prostor proglase prostorom za pušenje, uz naglasak da se primjenom ovog Zakona ne krše drugi propisi. S obzirom na to da potpuna implementacija ovog Zakona povlači potrebu ugostitelja da nastale promjene usklade sa Zakonom o prostornom uređenju, Zakonom o zakupu javnog prostora, kao i Zakona o ugostiteljstvu, krajnja namjera ovih sastanaka bila je da se ugostiteljima daju jasne smjernice o načinu postupanja, a kako se ne bi doveli u situaciju da primjenjujući odredbe Zakona o kontroli i ograničenoj upotrebi duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje, krše odredbe drugih zakonskih propisa (promjene u postojećem prostoru u smislu građevinsko-tehničkih rješenja, pregrađivanje prostorija, izmještanje šanka, uvođenje novih instalacija, zatvaranje otvorenih prostora - ljetnih bašta, promjene ulaza i sl.).

Sanitarni inspektori Kantonalne uprave, vršili su inspekcijske nadzore s ciljem kontrole primjene odredbi Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti (Sl.novine FBiH", broj 29/05), kao i Odluke o obaveznoj preventivnoj sistematskoj deratizaciji na području Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, 23/16, 27/16, 7/17, 41/19, 42/19, 44/22 i 48/22), te Program izvođenja obavezne preventivne sistematske deratizacijen a području Kantona Sarajevo za period 2023.-2025.godine ("Službene novine Kantona Sarajevo" broj 48/22), tokom provođenja proljetne i jesenje faze preventivne sistematske deratizacije na području Kantona Sarajevo.

Tokom izvještajnog perioda sanitarni inspektori su pratili izvršenje preventivne sistematske deratizacije direktno na terenu, te svakodnevno kontrolisan rad izvođača.

Uspostavljena je komunikacija sa Koordinacionim odborom za praćenje preventivne sistematske deratizacije, JU Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo i izvođačima sistematske deratizacije, a s ciljem potpune i blagovremene kontrole na terenu. Zatražene su procjene infestacije, oglašavanje građana, operativni planovi i izvještaji o izvršenim mjerama deratizacije na terenu, tokom proljetne i jesenje faze.

Tokom proljetne faze, Kantonalna uprava zaprimila je informaciju od JU Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo o pojavi leptospiroze na dan 16. 5. 2025. godine, te da informaciju da su oboljela lica s područja Dobrinje.

Prema instrukcijama JU Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo oformljeni su timovi inspektora koji su vršili pojačane i ciljane inspekcijske nadzore iz različitih oblasti i to sanitarne, inspekcije za hranu i tržišno-turističke inspekcije, počevši od 19. 5. 2025. godine.

Sanitarni inspektori izvršili su inspekcijske nadzore kod 12 poslovnih jedinica pravnog lica, KJKP "TRŽNICE-PIJACE" d.o.o. Sarajevo. Inspektori za hranu su izvršili inspekcijske nadzore u trgovinama koje vrše promet voća i povrća, a koje se nalaze na području Dobrinje, prema instrukcijama Zavod za javno zdravstvo.

Održani su i konsultativni sastanci, koji je organizovala Kantonalna uprava obzirom na potrebu bolje koordinacije tokom proglašene epidemije. Sastanku su prisustvovali premijer Vlade Kantona Sarajevo, ministar Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo, direktora Zavoda za javno zdravstvo Kantona Sarajevo, rukovodioci i predstavnici ministarstava komunalnih poslova, javnih komunalnih preduzeća, Udruženja upravitelja stambeno-poslovnih zgrada FBiH, Veterinarskog fakulteta te kantonalni inspektori, te firmi koje obavljaju poslove provođenja DDD mjera na području Kantona Sarajevo, kao važnih aktera u provođenju donesenih protivepidemijskih mjera. Uspostavljena je bolja i efikasnija koordinacija između resornih ministarstava i firmi zaduženih za provođenje mjera, s ciljem osiguranja javnozdravstvene kontrole.

Ukazano je na potrebe i obaveze koje treba da preuzmu komunalna preduzeća, a vezano za košenje i čišćenje zelenih površina, planirani odvoz kabastog otpada i općenito pojačan odvoz komunalnog otpada, te održavanje kanalizacione mreže, ali i vršenje obavezne preventivne deratizacije.

Tokom primarne faze jesenje preventivne sistematske deratizacije, sanitarna inspekcija naložila je i obavješćavanje stanovništva putem plaketiranja i sredstava javnog informisanja o početku i načinu izvođenja sistematske deratizacije, kao i o načinu poduzimanja mjera u slučaju bilo kakvih rizika u smislu trovanja sredstvima kojima se vrši deratizacija.

Deratizacija je vršena prvenstveno na javnim površinama, otvorenim i zatvorenim vodotocima, parkovima, grobljima, objektima koji nisu privedeni urbanističkoj namjeni, saobraćajnicama, mostovima, otvorenim i zatvorenim parkiralištima, trgovima, javnim nužnicima, oko odlagališta smeća (kontejnera), i drugim javnim mjestima na kojima se predvidjelo da postoji mogućnost zadržavanja i razmnožavanja glodara, poredanih po prioritetima kao i drugim mjestima koja su locirana i predložena od građana Kantona Sarajevo.

Lokalna mezarja kojim gazduje Medžlis islamske zajednice i koja su trenutno aktivna nisu bila pod kontrolom sanitarne inspekcije, zbog nejasnoće u smislu finansiranja preventivne sistematske deratizacije, obzirom na tumačenje da sva groblja su u obavezi tretirati firme koje vrše sistematsku deratizaciju i finansirana su iz Budžeta Kantona Sarajevo. Sanitarna inspekcija će pokrenuti dalje aktivnosti obzirom na navedenu problematiku, kako bi se jasno preciziralo ko je u obavezi finansirati izvođenje preventivne sistematske deratizacije prije naredne faze.

Napominjemo da je ove godine jesenju fazu sistematske deratizacije označila i paralelna deratizacija kanalizacione mreže. Poseban akcent je stavljen i na pijacu Hecoprom, kao jednu od kritičnih zona, te su naložene mjere koje se odnose na poboljšanje sanitarno-higijenskih ali i tehničkih uslova, te paralelno izvođenje sistematske deratizacije, a što je kontrolisani subjekt i izvršio. U Kantonu Sarajevo je u trećoj dekadi oktobra izvršena deratizacija groblja kojima gazduje KJKP Pokop Sarajevo, zatim KJKP Rad d.o.o. Sarajevo izvršio deratizaciju prostora gradske deponije, KJKP Toplane – Sarajevo d.o.o. Sarajevo izvršile su deratizaciju toplovodno – vrelovodnih šaftova i kanala, kotlovnica, podstanica. Inspektori su kontinuirano vršili pojačan nadzor na području Kantona Sarajevo kod različitih vrsta poslovnih subjekata radi nalaganja mjera deratizacije, a s ciljem sistemskog djelovanja.

Epidemija leptospiroze obilježila je jedan od izvještajnih perioda, slijedom čega je izvršen sveobuhvatan i koordiniran multidisciplinarni nadzor iz različitih oblasti inspekcijaskog nadzora započet je na pijaci "Heco", 29.maja 2025.godine, kada je kontrolisano 26 poslovnih objekata i izdato devet rješenja o otklanjanju nepravilnosti, te prekršajni nalozi u ukupnom iznosu od 41.770,00 KM. Dana 03.6.2025. godine, nasatavljena je koordinirana inpekcijska akcija veterinarske, tržišno-turističke i inspekcije za hranu, te inspekcije rada, a koja je realizirana uz asistenciju Jedinice za podršku Ministarstva unutrašnjih polova Kantona Sarajevo i KJKP "Rad".

U ovim aktivnostima učestvovalo je ukupno 12 inspektora koji su izvršili nadzore nad radom 18 poslovnih objekata. Zbog utvrđenih nepravilnosti u vezi sa higijenskim uslovima, nepostojanjem odgovarajućih deklaracija, kao i zbog neposjedovanja potvrda o zdravstvenoj ispravnosti hrane u prometu, uništeno je 18 kg meda, šest kutija originalnih pakovanja jaja (10x20 komada) i 370,50 kilograma voća i povrća. Zdravstveno neispravna hrana odmah je uništena i zbrinuta od strane KJKP "Rad", uz prisustvo policije i inspekcijaskih organa. Osim toga, na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja izdato je i sedam rješenja o otklanjanju nepravilnosti kao hitna mjera, a izrečeni su i prekršajni nalozi u ukupnom novčanom iznosu od 21.520,00 KM. Jednom licu je izrečena zabrana rada shodno Zakonu o inspekcijama Kantona Sarajevo, zbog neposjedovanja rješenja za rad.

Izvršen je timski inspekciji nadzor kantonalnih tržišno-turističkih, veterinarskih i inspektora za hranu i na lokalitetu Autopijace na Stupu, a uz asistenciju uz asistenciju Jedinice za podršku Ministarstva unuštarnjih polova Kantona Sarajevo, te je radi utvrđenih nepravilnosti koje se odnose na higijenske uslove, nepostojanje odgovarajućih deklaracija, kao i neposjedovanje potvrda o zdravstvenoj ispravnosti hrane u prometu, po nalogu inspektora za hranu Kantonalne uprave, uništeno je i 65 kg voća.

Obzirom na epidemiju sanitarni inspektori su provodili pojačane inspekcijiske nadzore a prema uputama Zavoda za javno zdravstvo, shodno epidemiološkim indikacijama, u svim objektima koji su u obavezi da provode deratizaciju kao što su hoteli, skladišta, tržnice, groblja, škole, predškolske ustanove, vrtići, igraonice, osiguravajuće kuće, gradski prevoz, otvorena i zatvorena parkirališta, frizerski i kozmetički saloni, teretane, restorani, caffe barovi, trgovine pekare, trgovine, cvjećare, butici, zdravstvene ustanove, socijalne ustanove, privatne prakse, zanatske radnje, autopraonice, skladišta sekundarnih sirovina.

Tokom izvještajnog perioda vršeni su nadzori nad primjenom odredbi Pravilnika o sanitarno-tehničkim i higijenskim uslovima bazenskih kupališta i zdravstvenoj ispravnosti bazenskih voda ("Sl.novine Kantona Sarajevo", broj 16/25), po zaprimljenim informacijama od JU Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo o rezultatima laboratorijskih analiza koji nisu u skladu sa vrijednostima propisanim ovim Pravilnikom, te je izvršeno ukupno 117 inspekcijaskih nadzora bazena, izdato je 31 rješenje o privremenoj zabrani rada do otklanjanja nedostataka. Uspostavljena praksa da subjekti nadzora odmah sami provode korektivne mjere i stavljaju van upotrebe bazene prema uputama JU Zavoda za javno zdravstvo Kantona Sarajevo, odmah po dobivanju laboratorijskih nalaza, a kod ponovljenog neusklađenog nalaza sanitarna inspekcija izdaje privremenu zabranu upotrebe bazena i bazenske vode.

Tokom izvještajnog perioda izvršen je i inspekcijski nadzor po zahtjevu Kantonalnog tužilaštva Kantona Sarajevo na Olimpijskom bazenu Sarajevo, zbog sumnje na trovanje kupaca.

Nadzor je izvršen u koordinaciji sa policijskim službenicima, kao i sa predstavnicima JU Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo i sudskim vještakom mašinske struke.

Privremeno je obustavljen rad bazena, radi utvrđivanja činjeničnog stanja, ali nije potvrđeno trovanje bazenskom vodom.

Sanitarna inspekcija zaprimila je i izvještaje JU Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo, o urađenim analizama uzoraka vode za piće prema Pravilniku o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće ("Sl.glasnik BiH", broj 40/10, 30/12, 62/17), na lokalnim vodovodima na području Kantona Sarajevo, a koji nisu zadovoljavali kontrolisane parametre, te je izvršeno 66 inspekcijskih nadzora nad lokalnim vodovodima i izdato je 26 rješenje kojima se privremeno zabranjuje upotreba vode do dobivanja urednog nalaza.

Tokom mjeseca marta sanitarni i vodni inspektori u saradnji sa JU Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo, obišli su tri općine i to Centar, Vogošća i Novi Grad, te održali radne sastanke na temu "Vodosnabdijevanje sa lokalnih izvorišta". Tokom istih predstavnici općina su upoznati o zakonskim obavezama glede preuzimanja i upravljanja lokalnim vodovodima, te sanitarno-higijenskim mjerama koje je neophodno provoditi, kako bi se lokalni vodovodi mogli koristiti za potrebe stanovništva.

U izvještajno periodu vršeni su inspekcijski nadzori u sportskim i koncertnim dvoranama, noćnim klubovima i diskotekama i to iz više oblasti: tržišno turistička, sanitarna, zaštita okoliša i zaštita na radu. Inspektori su izvršili nadzor u 14 objekata, izdali 31 rješenje kojim se naređuje otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i nedostataka, te su izdali 12 prekršajnih naloga u ukupnom novčanom iznosu od 9.070,00 KM, te jednom objektu je izrečena zabrana rada zbog nedostataka koji su utvrđeni iz oblasti zaštite na radu.

U periodu od 17. juna do 3. jula 2025. godine, sanitarna inspekcija je provela 20 inspekcijskih nadzora na benzinskim pumpama na području Kantona Sarajevo, s ciljem kontrole, između ostalog, i sanitarnih čvorova i toaleta na benzinskim pumpama na ključnim lokacijama u Kantonu Sarajevo.

Izdato je i 20 rješenja o otklanjanju utvrđenih nedostataka koji se odnose na kontrolu čišćenja, krećenje, tehničke popravke, provođenje DDD mjera, dostupnost sredstava za higijenu i slično.

Ova aktivnost je dio pojačanih mjera koje se provode tokom ljetne turističke sezone, imajući u vidu povećan broj domaćih i stranih turista koji svakodnevno koriste usluge benzinskih pumpi i putne infrastrukture na području Kantona Sarajevo.

Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo dostavilo je zahtjev za inspekcijski nadzor u kome se navodi da je u Kantonu Sarajevo broj oboljelih mladih osoba od tuberkuloze kao zarazne bolesti u blagom porastu, što se dovodi u vezu sa konzumacijom nargile i eventualni prenos zarazne usljed neodržavanja istih bolesti, te se traži inspekcijski nadzor u ugostiteljskim objektima u kojima se služi nargila. Shodno nadležnosti Sanitarne inspekcije izvršen je usmjereni inspekcijski nadzor na

Kliničkom centru Univerziteta u Sarajevu, Klinika za plućne bolesti i tuberkulozu, radi utvrđivanja činjeničnog stanja broja oboljelih, prijave zarazne bolesti i eventualno ishoda epidemiološkog izvidanja na navedene okolnosti. Tom prilikom se utvrdi da je na Klinici trenutno hospitalizirano i na liječenju od tuberkuloze pet (5) pacijenata od kojih je samo jedan mlađi od 30 godina života. Uvidom u protokol pacijenata u periodu januar – mart 2025. godine nije utvrđen povećan ili porast broja oboljelih, a što potvrdi i Šef klinike koji je ujedno i nacionalni koordinator za tuberkulozu za FBiH. Kantonalna uprava za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo nije zaprimila informaciju od Zavoda za javno zdravstvo Kantona Sarajevo o epidemiološkom riziku vezano za zaraznu bolest tuberkuloza niti je iko doveo u vezu oboljele sa konzumiranjem nargile.

O navedenom dostavljena je informacija Ministarstvu zdravstva Kantona Sarajevo, uz napomenu da da način higijenskog održavanja nargila nije propisan ni jednim postojećim zakonskim ili podzakonskim aktom što otežava kontrole i postupke Sanitarne inspekcije.

Isto je iskorišteno i za iniciranje donošenja smjernica/uputa/zakonskih akata koji će jasno precizirati sanitarno-higijenske postupke za nargile kojima bi se Sanitarna inspekcija vodila u inspekcijskoj kontroli u objektima koji su usaglašeni sa Pravilnikom o uslovima za posebne prostore za pušenje u smislu izuzetaka od zabrane pušenja („Službene novine Federacije BiH“ broj 41/24).

U cilju pripremanja za što adekvatnije, kvalitetnije i sigurnijeg održavanje 31. Sarajevo Film Festivala, a uvažavajući činjenicu da se isti održava u jeku turističke sezone na području Kantona Sarajevo, te kako je pojačan broj posjetilaca, sanitarni inspektori i inspektori za hranu Kantonalne uprave izvršili su preventivne radnje u objektima koji su od iznimne važnosti kao što su hotelski smještaji i ugostiteljski objekti u kojima najčešće borave gosti Sarajevo Film Festivala, tokom mjeseca jula i augusta.

Inspektori za hranu tokom mjeseca jula izvršili su 111 inspekcijskih nadzora, izdali 28 rješenja o otklanjanju nedostataka, te izrekli novčane sankcije u ukupnom iznosu od 26.010,00 KM, a fokus su bili ugostiteljski objekti i hotelski smještaji koji nude restoranske usluge.

Sanitarni inspektori izvršili su i inspekcijske nadzore javnog gradskog prevoza te su pregledana vozila svih vrsta saobaračaja (tramvaj, trolejbus, minibus i autobus), uključujući i depoe vozila, s ciljem kontrole provođenja sanitarno-higijenskih postupaka vodeći se Zakonom o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti.

Tokom trajanja 31. Sarajevo Film Festivala izvršeno je 144 inspekcijskih nadzora, izdato 51 rješenje kao upravna mjera, te 23 prekršajna naloga sa novčanim kažnjavanjem u iznosu od 39.240,00 KM. Upravne mjere su se odnosile na otklanjanje utvrđenih nedostataka i nepravilnosti kao što je: nezadovoljavajuće sanitarno-higijensko stanje, neposjedovanje sanitarnih knjižica, neposjedovanje dezinfekcionih sredstava, nepotpuno obavljanje DDD mjera..

Sanitarni inspektori izvršili su i kontrolu na tri otvorena bazenska kupališta. Utvrđene su nepravilnosti koje se odnose na potpunost i pravilnost vođenja evidencija koje su pokazatelj kontinuiranog praćenja parametara neophodnih za sigurnost i ispravnost vode za kupaće, te je

ukazano na važnost vođenja istog, kao i usklađivanje sa odredbama Pravilnika o sanitarno-tehničkim i higijenskim uslovima bazenskih kupališta i zdravstvenoj ispravnosti bazenskih voda, a koji je objavljen 2025. godine.

Sanitarna inspekcija, prošle 2024. godine u istom periodu provela je pojačane aktivnosti zajedno sa Zavodom za javno zdravstvo Kantona Sarajevo, te trend boljih rezultata analize vode tokom 2025. godine ukazuje na činjenicu da su inspeksijske aktivnosti imale efekta. Bitno je naglasiti da je nakon zajedničkog rada Kantonalne uprave i Zavoda za javno zdravstvo Kantona Sarajevo, te pune saradnje vlasnika bazena, već postala ustaljena praksa, da odgovorni na bazenima sami započinju i provode efikasne korektivne mjere, stavljaju van upotrebe objekat bazena i to odmah nakon dobivanja nezadovoljavajućih rezultata laboratorijske analize vode iz njihovih bazena, u skladu s odredbama novog Pravilnika i po stručnim uputama sanitarnih inženjera i ljekara Zavoda.

7.2. Zdravstvena inspekcija

Zdravstvena inspekcija vrši nadzor nad primjenom zakona i to:

- Zdravstvena inspekcija nadzore obavlja u skladu sa nadležnostima koje su određene zakonima;
 - Zakon o zdravstvenoj zaštiti ("Sl. novine Federacije BiH", broj 46/10 i 75/13);
 - Zakon o zdravstvenom osiguranju ("Sl. novine Federacije BiH", broj 30/97, 7/02, 70/08 i 48/11);
 - Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata ("Sl. novine Federacije BiH", broj 40/10);
 - Zakon o liječništvu ("Sl. novine Federacije BiH", broj 56/13)
 - Zakon o stomatološkoj djelatnosti ("Sl. novine Federacije BiH", broj 37/12);
 - Zakon o sestrinstvu i primaljstvu ("Sl. novine Federacije BiH", broj 43/13);
 - Zakon o evidencijama u oblasti zdravstva ("Sl. novine Federacije BiH", broj 37/12);
 - Zakon o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti ("Sl. novine Federacije BiH", broj 29/05);
- kao i nad pravilnicima, naredbama, uputama i instrukcijama u oblasti zdravstva.

Zdravstveni inspektori su izvršili 839 inspeksijskih nadzora, izdali 192 rješenja, 66 prekršajnih naloga, u ukupnom novčanom iznosu od 81.650,00 KM.

Zdravstvena inspekcija je vršila nadzor u zdravstvenim ustanovama u primarnoj, sekundarnoj i tercijarnoj zdravstvenoj zaštiti i nad radom privatnih ordinacija te socijalnih ustanova.

Najčešće utvrđene nepravilosti odnosile su se na nepotpuno i neblagovremeno vođenje medicinske dokumentacije, neposjedovanje evidencija koje su propisane u oblasti zdravstva, neposjedovanje valjane licence za samostalan rad, rad izvan obima djelatnosti koje su odobrene rješenjem ministarstva zdravstva, neposjedovanje dokaza o ispravnosti medicinske opreme...

Redovni inspeksijski nadzori vršeni su s ciljem kontrole propisnog vođenja evidencija iz oblasti zdravstva i to: evidencija o medicinskoj opremi – registar, evidencija o kadrovskoj strukturi – registar, evidencija o prekidima trudnoće, evidencija o djelatnostima u vezi sa planiranjem porodice.

Tokom 2024. godine na osnovu prijave izvršen je usmjereni inspekcijski nadzor i u specijaliziranoj trgovini, a na okolnosti da se isti provode preglede u osnovnim školama uz odobrenje Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo. Inspekcijskim nadzorom je utvrđeno da uposlenici specijalizirane trgovine uzimaju otiske djece u školama, te se vrši narudžba ortopedskog sredstva na osnovu nalaza ljekara koji ima uvid u snimak stopala djeteta. Obzirom da je utvrđeno da je specijalizirana trgovina registrovana za naručivanje, čuvanje i izdavanje medicinskih sredstava, a kako je utvrđeno da se navedeno ne obavlja u registrovanoj trgovini nego van iste, izdato je rješenje kojim se nalaže obavljanje registrovane djelatnosti unutar prostora u kojem je utvrđena ispunjenost uslova prilikom registracije. Na rješenje je uložena žalba u mjesecu julu 2024. godine. Tokom 2025. godine zaprimljen je i odgovor drugostepenog organa, odnosno doneseno je rješenje drugostepenog organa po žalbi specijalizirane trgovine na malo, kojim je potvrđeno rješenje zdravstvenog inspektora prvostepenog organa. O istom je dostavljena i informacija Ministarstvu za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo, obzirom na dugogodišnje provođenje pregleda u školama.

U mjesecu januaru na inicijativu općinskog vijećnika izvršen je nadzor u JU Dom zdravlja Kantona Sarajevo, OJ Vogošća, Dispanzer za predškolsku djecu (0-6), s ciljem utvrđivanja ispunjenost uvjeta u pogledu kadra. Kako je u momentu nadzora utvrđeno činjenično stanje uredno, ali je uočeno da se vrši preraspodjela kadra, izvršeni su inspekcijski nadzor u svim pedijatrijskim službama u JU Dom zdravlja Kantona Sarajevo, kako bi se utvrdio tačan broj doktora medicine koji pružaju zdravstvenu uslugu djeci od 0-6 godina, kao i broj osiguranika.

Slijedom istog utvrđeno je da u osam OJ (Stari Grad, Centar, Novo Sarajevo, Novi Grad, Ilidža, Hadžići, Vogošća i Ilijaš) za 28 762 osiguranika, u mjesecu januaru pružalo je 32 specijalista pedijatrije ili doktora medicine, uz napomenu da isto nije bilo konstantno obzirom na korištenje dana godišnjih odmora ili privremene spriječenosti za rad zbog bolesti, te je pregledom istog 15 pedijatar ili dr medicine u kontinuitetu pružalo zdravstvene usluge u punom radnom vremenu i 2 specijalista pedijatrije na pola radnog vremena. Detaljna informacija dostavljena Ministarstvu zdravstva Kantona Sarajevo.

Kantonalni zdravstveni inspektor okončali su i inspekcijske nadzore koji su provedeni u JU Dom zdravlja Kantona Sarajevo na okolnosti utvrđivanja broja ljekara - timova porodične medicine i broja osiguranika po timu, lokalitetu i centralnom objektu.

Na osnovu izvršenog inspekcijskog nadzora, dostavljene dokumentacije i analize iste utvrđeno je da na pojedinim lokalitetima nedostaje dovoljan broj timova porodične medicine, tj postojeći timovi pružaju zdravstvene usluge znatno većem broju osiguranika nego što je to definirano važećom Naredbom o standardima i normativima zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja u Federaciji BiH ("Službene novine FBiH", broj: 82/14, 107/14 i 58/18). Naime u dijelu Naredbe koji se odnosi na standarde i normative primarne zdravstvene zaštite navedeno je da djelatnost porodične medicine osigurava jedan radni tim na 1800 osiguranih osoba i to za stanovništvo starije od 6 godine.

Podaci su zatraženi od JU Dom zdravlja Kantona Sarajevo, ali i od Zavoda zdravstvenog osiguranja

Kantona Sarajevo. Te poređenjem navedenih podataka, utvrđeno da navedene ustanove nemaju usklađen broj niti raspored zdravstvenih radnika, iako je propisano da se jasno precizira ko čini porodični tim i koliki broj pacijenata istom pripada, na kojem lokalitetu, odnosno nemaju jednake podatke. Inspekcijskim nadzorima je utvrđeno da na većem broju lokaliteta nedostaje dovoljan broj timova porodične medicine, tj postojeći timovi pružaju zdravstvene usluge znatno većem broju osiguranika nego što je to navedenom naredbom definirano.

Ukupan broj osiguranika kojima se pruža zdravstvena zaštita u djelatnosti porodične medicine u JU Dom zdravlja Kantona Sarajevo je 376672, a broj timova je 202, prosječan broj osiguranika po timu na nivou ustanove je 1855. Ukoliko se pridodaju timovi veteranskim ambulantama kojih je ukupno 6 dolazi se do brojke od 208 timova, a prosječan broj osiguranika po timu u tom slučaju bi bio 1810. Analizom podataka utvrđeno je da postoje značajna odstupanja u broju osiguranika po organizacionim jedinicama kao i po broj osiguranika po timu, broju timova i sastavu timova, ali ne samo zbog nedostatka kadra, nego i zbog netačnih podataka, kao i nepravilnog rasporeda kadra. Informacija o istom dostavljena je JU Dom zdravlja Kantona Sarajevo, Zavodu zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo, kao i Ministarstvu zdravstva Kantona Sarajevo, a kojom je ukazano na neusklađenosti podataka, čime je zatraženo i usklađivanje podataka i organizacija kadra.

Pojačani inspekcijski nadzori vršeni su i u laboratorijama, te su izdata rješenja o otklanjanju utvrđenih nedostataka i nepravilnosti. Kontrolisan je kadar, oprema, evidencije, reklamiranje usluga, te pružanja zdravstvenih usluga shodno odobrenom rješenju nadležnog ministarstva zdravstva. Izvršeno je ukupno 24 inspekcijska nadzora, izdato je ukupno 21 rješenje o otklanjanju nedostataka i izrečena je jedna privremena zabrana rada.

Tokom inspekcijskih nadzora utvrđeno je da značajan broj privatnih praksi obavlja laboratorijsku djelatnost za koju nadležno ministarstvo zdravstva nije utvrdilo ispunjenost uslova, a isto se obavlja na osnovu ugovornih odnosa sa drugim laboratorijama.

Inspektori su naložili usklađivanje obavljanja djelatnosti shodno odobrenom rješenju, te naložili uklanjanje oglašavanja usluga za koje ne posjeduju odobrenja, kao i usklađivanje cjenovnika sa odobrenim djelatnostima. Izrečene su žalbe na rješenja kantonalnih zdravstvenih inspektora, koje je potvrdio drugostepeni organ, a jedna privatna laboratorija pokrenula je i upravni spor.

Drugostepeni organ je potvrdio rješenja prvostepenog organa, te naveo da ni samo uzorkovanje za mikrobiološke analize nije dopušteno u laboratorijama koje su registrovane kao medicinsko-biohemijske laboratorije, obzirom da je isto, pomatrajući kroz vrstu usluge i potrebnu opremu, sastavni dio mikrobiološke djelatnosti.

Tokom izvještajnog perioda dostavljena je i informacija Ministarstvu zdravstva Kantona Sarajevo, kao i Zavodu zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo, o zbirnim inspekcijskim nadzorima u polivalentnoj stomatologiji javnog sektora, primarnog nivoa stomatološke zaštite, a koja se odnosi na promjene glede ispunjavanja uslova kadra i tehnički ispravne opreme. Odreden broj zdravstvenog kadra čini tim za pružanje stomatološke zaštite, a radi se o uposlenicima koji imaju

ugovore o radu na ograničen vremenski period. Određene stomatološke stolice nisu u funkciji, a na osnovu istog pravi se preraspodjela kadra, a ne tehničke popravke.

Izvršen je nadzor i u stomatološka služba koja djeluje u prostorima Zavoda za hitnu medicinsku pomoć Kantona Sarajevo, te se zdravstvene usluge organizuju tokom noćnog rada u periodu od 19h do 07h, a prema prijavi građana. Kojom prilikom nije predloženo Rješenje Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo za obavljanje zdravstvene djelatnosti na navedenoj lokaciji, kojim je utvrđeno ispunjavanje uvjeta prostora, opreme i kadra.

Rad bez rješenja nadležnog ministarstva zdravstva o ispunjenosti uvjeta, prostora, opreme i kadra, čini kršenje odredbe člana 57. Zakona o zdravstvenoj zaštiti ("Službene novine FBiH", broj 46/10 i 75/13) kojim je propisano da zdravstvena ustanova može obavljati zdravstvenu djelatnost, ako nadležno ministarstvo zdravstva rješenjem utvrdi da su ispunjeni uslovi propisani zakonom za obavljanje zdravstvene djelatnosti. Koristeći svoja ovlaštenja zdravstvena inspekcija je naložila pribavljanje predmetnog rješenja, s ciljem osiguranja dostupnosti hitne stomatološke zdravstvene zaštite građanima.

U mjesecu decembru započeto je pojačano vršenje inspeksijskih nadzora u privatnim stomatološkim ordinacijama, a vezano za oglašavanje ili pružanje usluga apliciranja hijaluronskih filera, te su donesena tri rješenja kojima se zabranjuje obavljanje djelatnosti koja nije registrovana rješenjem ministarstva zdravstva, kao i oglašavanje navedenih usluga.

Kontrolni inspeksijski nadzori izvršeni su kod 12 subjekata nadzora, te je kod jednog subjekta nadzora utvrđeno nepostupanje po rješenju inspektora, gdje je inspektor djelovao izricanjem novačne sankcije i donošenjem zaključka o prisilnom izvršenju rješenja sa novčanim kažnjavanjem, shodno Zakonu o inspekcijama Kantona Sarajevo.

Zdravstvena inspekcija vršila je nadzor JU Zavod za bolesti ovisnosti Kantona Sarajevo na izdvojenoj lokaciji Bolnička, a shodno prijavama građana, gdje se između ostalog navode razlozi podnošenja prijave i to: "neispunjavanja zakonske procedure, mogući nezakonit rad, potencijalni rizik za zdravlje pacijenata i sigurnost okoline."

Inspeksijskim nadzorom utvrđeno je da JU Zavod za bolesti ovisnosti Kantona Sarajevo posjeduje rješenja sa sjedištem na adresi Nahorevska broj 173, Sarajevo, s obzirom da su ispunjeni svi uvjeti prostora, opreme i kadra, za djelatnost prevencije, liječenja i rehabilitacije ovisnika, u skladu sa osnivačkim aktom i statutom ustanove. Nije predloženo Rješenje Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo za obavljanje zdravstvene djelatnosti na lokaciji Bolnička, kojim je utvrđeno ispunjavanje uvjeta prostora, opreme i kadra. Rad bez rješenja nadležnog ministarstva zdravstva o ispunjenosti uvjeta, prostora, opreme i kadra, čini kršenje odredbe člana 57. Zakona o zdravstvenoj zaštiti ("Službene novine FBiH", broj 46/10 i 75/13) kojim je propisano da zdravstvena ustanova može obavljati zdravstvenu djelatnost, ako nadležno ministarstvo zdravstva rješenjem utvrdi da su ispunjeni uslovi propisani zakonom za obavljanje zdravstvene djelatnosti. Član 217. Pravilnika o

bližim uvjetima prostora, opreme i kadra za osnivanje i obavljanje zdravstvene djelatnosti u zdravstvenim ustanovama ("Službene novine FBiH", broj 5/20) decidira da na osnovu podnijetog dokumentiranog zahtjeva ministar donosi rješenje o ispunjavanju uvjeta, prostora, opreme i kadra za obavljanje zdravstvene djelatnosti ili rješenje kojima se odbija zahtjev.

Zdravstvena inspekcija privremeno je zabranila ovom pravnom licu pružanje zdravstvenih usluga na adresi ul. Bolnička broj 10, Općina Centar, Sarajevo, jer ne posjeduje rješenje nadležnog Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo kojim je utvrđena ispunjenost propisanih uvjeta za pružanje zdravstvenih usluga na navedenoj adresi. Uložena je žalba na rješenje zdravstvenog inspektora, ali je ista odbijena od drugostepenog organa, čime je potvrđeno rješenje zdravstvene inspekcije.

Izvršeni su i inspekcijski nadzori u centrima za mentalno zdravlje, te je naloženo upotpunjavanje kadra koji je zakonom propisan.

Zdravstvena inspekcija tokom mjeseca februara kontrolisala je primjenu člana 185. stav 4. Zakona o zdravstvenoj zaštiti koji propisuje da zdravstvene ustanove čiji su zaposlenici zaključili ugovor o dopunskom radu dužni su redovno izvještavati nadležno kantonalno ministarstvo, nadležne komore, kao i nadležne inspekcije o zaključenim ugovorima o dopunskom radu, te svim promjenama koje nastanu u provođenju ovih ugovora. Ukupno je izvršeno deset inspekcijskih nadzora u javnim zdravstvenim ustanovama, te je doneseno ukupno pet rješenja a kojim se javne ustanove upozoravaju na pravilnu primjenu člana 185. stav 4. Zakona o zdravstvenoj zaštiti te da za svoje zaposlenike koji su zaključili ugovor o dopunskom radu redovno izvještavaju nadležno kantonalno ministarstvo, nadležne komore, kao i nadležne inspekcije. Izvrešena su i 23 nadzora u privatnim zdravstvenim ustanovama, tokom mjeseca marta, te su izdata tri rješenja a kojim se privatne ustanove upozoravaju na pravilnu primjenu gore navedene zakonske odredbe.

Slijedom istog uspostavljeno je kontinuirano izvještavanje o angažmanu radnika za dopunski rad, a isti se dostavljaju nadležnom kantonalnom ministarstvu zdravstva, nadležnim komorama, kao i zdravstvenoj inspekciji.

Zaprimljeno je nekoliko i zahtjeva za vršenje inspekcijskih nadzora, zbog zloupotrebe pristupnih šifri za elektronsku medicinsku dokumentaciju pacijenata. Inspekcijski nadzori su izvršeni te je utvrđeno da zdravstveni radnici koristeći svoju ili pojedini koristeći šifru za pristup medicinskoj dokumentaciji drugih zdravstvenih radnika, vrše uvid u medicinsku dokumentaciju bez saglasnosti pacijenata, čime ustvari narušavaju pravo tajnosti podataka pacijenata. O istom je obaviještena i Agencija za zaštitu podataka, a zdravstveni inspektori su izrekli novčane sankcije za utvrđene nedostatke zdravstvenim radnicima koji su neovlašteno pristupali elektronskoj medicinskoj dokumentaciji.

Tokom izvještajnog perioda zaprimljena je prijava a kojom se traži kontrola zdravstvene ustanove u dijelu prihvatanja zdravstvenih radnika za obavljanje pripravničkog staža, odnosno odbijanje

obavljanja pripravničkog staža zbog procedure obavljanja istog na osnovu upućivanja Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo.

Zdravstveni inspektor izvršio je inspekcijski nadzor u JU Zavod za hitnu medicinsku pomoć Kantona Sarajevo, te je prema izjavama prisutnih u nadzoru utvrđeno da na osnovu dugogodišnje prakse pripravnici se primaju samo na osnovu dostavljenog rješenja Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo. Zatražena je i informacija od Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo, na osnovu kojeg zakonskog osnova se izdaju rješenja pripravniciima kao uputa za obavljanje pripravničkog staža, a koji pojašnjavaju da je uvedena praksa upućivanja zdravstvenih radnika, kako bi obvezali zdravstvene ustanove da prime pripravnike za obavljanje pripravničkog staža.

Zdravstveni inspektor izdao je rješenje kojim je upozoreno pravno lice JU Zavod za hitnu medicinsku pomoć Kantona Sarajevo na pravilnu primjenu odredbi Zakona o zdravstvenoj zaštiti ("Sl.novine FBiH", broj 46/10 i 75/13) i Pravilnika o pripravničkom stažu i stručnom ispitu zdravstvenih radnika ("Sl.novine FBiH", broj 99/21), a vezano za obavljanje pripravničkog staža zdravstvenih radnika odnosno zdravstvene ustanove koje imaju rješenje o ispunjenosti uvjeta za obavljanje pripravničkog staža zdravstvene radnike su obavezne primiti zdravstvene radnike na pripravnički staž, u suprotnom dužni su ga uputiti u drugu zdravstvenu ustanovu u kojoj se taj dio pripravničkog staža može obaviti, slijedom čega nije propisana obaveza prijema pripravnika samo po osnovu rješenja ministarstva zdravstva.

Tokom 2025. godine vršeni su nadzori u ustanovama socijalne zaštite, javnog i privatnog karaktera. Jednoj ustanovi izdato je i jedno rješenje kojim se privremeno zabranjuje pružanje zdravstvenih usluga, a koja je organizovala rad kao socijalna ustanova, međutim u momentu kontrole ista nije pribavila rješenje za pružanje i zdravstvenih usluga, kako je zakonom propisano.

Tokom kontrola utvrđeno je da se najčešće nepravilnosti odnose na angažman zdravstvenog kadra, te vođenje evidencija iz oblasti zdravstva.

U skladu s planom pojačanih aktivnosti Kantonalne uprave tokom mjeseca novembra provedeni su timski inspekcijski nadzori nad radom devet privatnih ustanova socijalne zaštite na području Kantona Sarajevo. Nadzore su, svako iz svoje nadležnosti, proveli kantonalni inspektori rada, zaštite na radu, socijalne zaštite, zdravstveni, sanitarni i inspektori za hranu, te saobraćajni inspektori Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo. U postupku provedenih nadzora u navedenom periodu doneseno je ukupno 37 rješenja (33 rješenja o otklanjanju nedostataka i četiri o upozorenju), te 35 prekršajnih naloga u ukupnom novčanom iznosu od 72.230,00 KM.

Kada su u pitanju inspekcijski nadzori u KJU "Gerontološki centar" Sarajevo, zdravstveni inspektori su vršili sveobuhvatne inspekcijske nadzore i izdali upravne mjere za otklanjanje utvrđenih nedostataka koje se odnose na vođenje evidencija i upotpunjavanje uvjeta kadra, uz napomenu da je zdravstveni inspektor donio rješenje kojim je naloženo, da se upotpune uvjeti kadra za poslove njege, rehabilitacije i medicinske konsultacije starih i nemoćnih osoba kako slijedi: jedan

fizioterapeut sa punim radnim vremenom na 40 korisnika, jedna njegovateljica sa punim radnim vremenom na 10 korisnika. Subjekat nadzora je izjavio žalbu na navedeno rješenje, te je drugostepeni organ istu odbacio kao neosnovanu i potvrdio rješenje postupajućeg inspektora. Slijedom navedenog, o istom dostavljena je informacija i ministrima Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo, te Ministarstva za rad, socijalnu politiku, rtašeljena lica i izbjeglice, kao članovima Vlade Kantona Sarajevo koja je osnivač predmetnog subjekta nadzora, na znanje radi zaštite zdravlja građana, a sve s ciljem osiguranja propisanog broja kadra radi kvalitetnijeg pružanja usluga zdravstvene njege i rehabilitacije korisnicima koji su smješteni u KJU "Gerontološki centar" Sarajevo.

Zdravstvena inspekcija započela je aktivnosti i kod provedbe Zakona o kontroli i ograničenoj upotrebi duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje („Službene novine Federacije BiH“, broj 38/22), te je od subjekata koji su donijeli odluku o dozvoli pušenja zatražena dopuna dokumentacije u smislu projekta, atesta i sl. Vršeni su timski inspekcijski nadzori sa sanitarnim inspektorima prema dostavljenim odlukama o izuzeću prostora o dozvoli pušenja.

Odluku o dozvoli pušenja dostavila su 52 objekta, ali nakon inspekcijskih postupaka samo 3 objekta su evidentirana u službenim evidencijama – registru objekata koji ispunjavaju uslove u vezi dostavljene odluke o dozvoli pušenja.

7.3. Farmaceutska inspekcija

Inspekcijske postupke izvršavao je 1 farmaceutski inspektor u kontinuitetu, te je jedan zdravstveni inspektor u drugoj polovini izvještajnog perioda vršio farmaceutske inspekcijske nadzore po ovlaštenju direktora.

Farmaceutska inspekcija vrši nadzor nad primjenom zakona i to:

- Zakon o apotekarskoj djelatnosti ("Sl. novine Federacije BiH", broj 40/10);
- Zakon o lijekovima ("Sl. novine Federacije BiH", broj 109/12);
- Zakon o lijekovima i medicinskim sredstvima ("Sl. novine Federacije BiH", broj 58/08);
- Zakon o zdravstvenoj zaštiti ("Sl. novine Federacije BiH", broj 46/10 i 75/13);
- Zakon o zaštiti potrošača u BiH ("Sl.glasnik BiH", broj 25/06)

kao i nad pravilnicima, naredbama i odlukama.

Farmaceutska inspekcija izvršila je 282 inspekcijska nadzora, izdala 74 rješenja, 17 prekršajnih naloga, u ukupnom novčanom iznosu od 37.000,00 KM.

Farmaceutsko inspekcijski nadzore provode se kod pravnih i fizičkih lica, apotekama, specijaliziranim trgovinama, zdravstvenim ustanovama, privatnoj praksi s ciljem kontrole prometa lijekova na malo, te osiguranje ispravnosti djelotvornosti lijekova koji se upotrebljavaju u medicini, kao njihova zloupotreba, utvrđivanje uvjeta za dobijanje odobrenja za stavljanje lijeka u promet, utvrđivanje neadekvatnog rukovanja sa upustvom o lijeku, utvrđivanje broja farmaceutskih timova, poštivanje propisane marže, odnosno cijene lijekova, praćenja evidencije o izvršenim kontrolama kvaliteta lijekova.

Najčešće utvrđene nepravilnosti odnose se na nepoštivanja režima izdavanja lijekova, prometovanjem lijekova koji nemaju dozvolu za stavljanje lijeka u promet, rad farmaceutskeg tehničara na mjestu magistra farmacije, neslaganja materijalnog stanja lijekova u apoteci sa materijalnim stanjem u programu apoteke, izdavanja gotovih lijekova na komad, izdavanje lijekova bez recepta, neadekvatne deklaracije na sekundarnom pakovanju lijeka.

Kako se putem medija počela prenositi informacija da farmaceutska inspekcija traži za sve lijekove koji se izdaju u apotekama recept nadležnog ljekara, pa tako i za Caffetin, Andol, Brufen... očitovala se i Kantonalna uprava, te je jasno pojašnjeno da je na području Kantona Sarajevo iz nadležnosti farmaceutskeg inspektora krajem 2024. godine započeta pojačana kontrola poštivanja režima izdavanja lijekova. Akcenat je stavljen na režim izdavanja lijekova za koje je potreban ljekarski recept, kao što su antibiotici, anksiolitici, antidepresivi, hormoni, kortikosteroidi, kao i kontrola izdavanja ampularnih lijekova koji se primjenjuju u zdravstvenim ustanovama i kao takvi po režimu izdavanja se ne mogu direktno izdati pacijentu na ljekarski recept.

Farmaceutski inspektor za utvrđene nepravilnosti djelovao je rješenjima kojima je naloženo poštivanje režima izdavanja lijekova, kao i propisanim novčanim sankcijama.

U Registru lijekova Bosne i Hercegovine jasno uz svaki lijek stoji i uputa da li se lijek izdaje bez ljekarskog recepta ili se lijek izdaje uz ljekarski recept ili se lijek primjenjuje u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog ili tercijarnog nivoa, kao i sve druge posebne oznake, te farmaceutska inspekcija nije kontrolisala ništa drugačije nego kako zakonski propisi određuju.

Na poziv Stomatološke komore Federacije BiH održan je sastanak predstavnika Stomatološke komore Federacije BiH i Kantonalne uprave, na kojem su predstavnici Inspekcije upoznati o problemima sa kojima su suočeni njihovi članovi, posebno nosioci odobrenja za rad privatne stomatološke prakse, a nakon što su u prometu zatečeni lijekovi iz grupe anestetika, bez porijekla i odobrenja za njihovo stavljanje u promet.

Tom prilikom, predstavnici Inspektorata upoznali su prisutne predstavnike Komore da nosioci odobrenja za rad privatne stomatološke prakse nabavku lijekova (posebno anestetika) moraju vršiti isključivo putem apoteke. Prilikom nabavke lijeka potrebno je da ordinacija posjeduje ili zaključen ugovor sa apotekom, ili narudžbenicu i fakturu koja se odnosi na nabavljeni lijek.

Lijekovi i anestezija koji se koriste u ordinacijama ne smiju se nabavljati direktno od promotnika lijekova na veliko, ali ni preko promotnika koji lijekove nude preko internet portala. Svaki lijek koji se primjenjuje u radu stomatologa mora biti registriran kod Agencije za lijekove i medicinska sredstva BiH, te isti na ambalaži mora imati istaknut broj registracije.

Preporuka je da se prilikom sklapanja ugovora ili dostavljanja narudžbenice apoteci traži rješenje ili dozvola za prometovanje naručenog lijeka, odnosno anestezije, uz napomenu da anestetike i lijekove za koje ne postoji ugovor sa apotekom, odnosno pripadajuća narudžbenica i faktura, nije

dozvoljeno koristiti u radu stomatoloških ordinacija, te za iste može biti utvrđen prekršaj od strane farmaceutске inspekcije.

Tokom izvještajnog perioda zaprimljen je zahtjev Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo, a kojim je zatražen nadzor u zdravstvenoj ustanovi primarnog nivoa zdravstvene zaštite, kako bi se izvršila kontrola zdravstvenih radnika u dijelu propisivačke prakse. Naime, prema podacima Zavoda zdravstvenog osiguranja, pojedinim pacijentima propisuju se lijekovi u većoj količini, nego je propisano prema specijalističkim nalazima za ukupnu jednomjesečnu terapiju. Inspekcijski nadzor je izvršen od zdravstvenog i farmaceutskog inspektora, te je utvrđeno da se ne poštuje propisivačka praksa za jednomjesečnu terapiju pacijenata, te je farmaceutski inspektor djelovao rješenjem za otklanjanje utvrđenog nedostatka.

Kontrolom u apotekama ugovornim zdravstvenim ustanovama utvrđeno je da iste ne ispunjavaju uvjet koji je propisan Naredbom o izmjenama i dopunama naredbe o standardima i normativima zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja u FBiH ("Sl. Novine FbiH", broj 58/18), u dijelu koji se odnosi na apotekarsku djelatnost, kako je navedeno:

Apotekarska djelatnost osigurava snabdijevanje lijekovima osiguranih lica sa liste lijekova koji se mogu propisivati na teret sredstava zavoda zdravstvenog osiguranja. Sastav tima: - 1 magistar farmacije, - 1 farmaceutski tehničar SSS. Slijedom istog izdato je upozorenje za potpunu i pravilnu primjenu navedene odredbe.

Tokom izvještajnog perioda farmaceutski inspektor izdao je rješenje JU Dom zdravlja Kantona Sarajevo o obavezi pribavljanja rješenja Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo o organizaciji i uspostavljanju rada apoteke, obzirom na količinu i način nabavke i primjene lijekova, te radi sigurnije kontrole režima hladnog hlanca.

7.4. Inspekcija za hranu

Inspekcija za hranu vrši nadzor nad primjenom zakona i to:

- Zakon o hrani ("Službeni glasnik BiH", broj 50/04);
- Zakon o genetički modificiranim organizmima ("Službeni glasnik BiH", broj 23/09);
- Zakon o zaštiti potrošača u BiH ("Sl. glasnik BiH", broj 25/06);
- Zakon o zdravstvenoj ispravnosti životnih namirnica i predmeta opšte upotrebe ("Službeni list SFRJ", broj 53/91);
- Zakon o zdravstvenom nadzoru životnih namirnica i predmeta opšte upotrebe (Sl. list SRBiH broj 43/86, 18/90) preuzeti Uredbom sa zakonskom snagom (Službeni list RBiH", broj 2/92 i 13/94).
- Zakon o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti ("Sl. novine Federacije BiH", broj 29/05) – jedan inspektora za hranu po ovlaštenju direktora Federalne uprave za inspekcijske poslove.

Kao i niza pravilnika, naredbi i smjernica.

Inspekcija za hranu izvršila je 1249 inspekcijskih nadzora, izdala 424 rješenja, 133 prekršajnih naloga, u ukupnom novčanom iznosu od 217.090,00 KM.

Nadzor se provodio u objektima u kojima se vrši proizvodnja i promet hrane, kao i nadzor nad zdravstvenim stanjem lica koja dolaze u kontakt s hranom, nadzor materijala koji dolaze u kontakt s hranom.

Osim vršenja senzorskog pregleda i kontrole sljedivosti hrane, posebnim planom i programom uzorkovanja izvršeno je i planirano uzimanje uzoraka hrane na mikrobiološko ispitivanje, kao i uzimanje briseva ruku, radnih površina, opreme i pribora koji dolaze u kontakt s hranom, radi utvrđivanja higijenskog stanja u objektima, u saradnji sa Veterinarskim fakultetom u Sarajevu.

Usmjereni pregledi uglavnom su se odnosili na: nezadovoljavajući higijenski uslovi u objektima, promet zdravstveno neispravnim namirnicama, hrana promjenjena organoleptički, prisustvo primjesa i onečišćenja, protekli rok namirnica, obavijesti od nadležnih institucija o zabrani prometa hrane neodgovarajućeg kvaliteta putem EU RASFF sistema za brzo uzbunjivanje za hranu i hranu za životinje, nehigijenski uslovi u objektima za proizvodnju, promet i distribuciju hrane, neodgovarajući temperaturni uslovi čuvanja lakokvarljivih namirnica, alimentarne intoksikacije, kao prioritet u postupanju.

Redovnim, usmjerenim i kontrolnim nadzorima vršena je provjera uslova za rad sa važećim zakonskim propisima i drugim propisima sa akcentom na ispravnost namirnica posebno namirnica ograničenog roka trajanja, uslove čuvanja, sanitarno higijenski uslovi u kuhinjama, sljedivost hrane i postupci primjene preventivnog postupka samokontrole i najčešće utvrđene nepravilnosti, kako slijedi:

- Subjekt u poslovanju s hranom (SPH) nema plan sanitacijskih mjera i ne provodi kontrolu mikrobiološke čistoće uzimanjem briseva sa površina, opreme i ruku, ne vrši kontrolu zdravstvene ispravnosti hrane
- SPH nije osigurao primjenu preventivnog postupka samokontrole baziranog na principima sistema analize opasnosti i kritičnih kontrolnih tačaka/ HACCP, zajedno sa primjenom dobre higijenske prakse, ali nema potpunu pisanu dokumentaciju i evidencije o provođenju postupaka vezano za HACCP/DHP/DPP: plan uzimanja uzoraka hrane, briseva i vode, evidencije prijema hrane, evidencije edukacije uposlenika iz oblasti higijene hrane u skladu s njihovim radnim aktivnostima i druge dokumente i evidencije primjereno vrsti i veličini SPH
- za zatečene uposlenike nije predložena sanitarna knjižica, odnosno nije osiguran povremeni zdravstveni pregled za navedeno lice koje obavlja poslove
- radni prostor kuhinje nije uređen u skladu s odredbama Pravilnika o higijeni hrane: sanitarno higijensko stanje je nezadovoljavajuće, nije omogućena dobra higijenska praksa pri rukovanju hranom uključujući i zaštitu od kontaminacije
- nisu osigurani mjerni uređaji na frižiderima za temperaturu
- nisu osigurani adekvatni temperaturni uslovi čuvanja hrane propisani na deklaraciji proizvoda.
- loši sanitarno higijenski uslovi.
- u prometu zatečena hrana neodgovarajuće kvalitete, nepropisno deklarirana,
- zaposlenicima nije osigurana edukacija-zdravstveno vaspitanje u zavodu za javno zdravstvo

Tokom mjeseca februara, a uvažavajući nastupanje mjeseca Ramazana, izvršen je pojačan nadzor u pekarama na području Kantona Sarajevo. Izvršeno je ukupno 20 inspeksijskih nadzora, a u svim nadzorima utvrđene su nepravilnosti, te su izdata rješenja za otklanjanje nedostataka, koja će se dalje kontrolisati po službenoj dužnosti.

Započeta je i pojačana kontrola ugostiteljskih objekata koji imaju posebne iftarske menije za vrijeme mjeseca Ramazana, te se kontroliše usklađenost rada sa Pravilnikom o higijeni hrane, a što je nastavljeno i tokom mjeseca marta.

Po hitnom postupku izvršen je usmjereni inspeksijski nadzor u objektu kuhinje hotela Saraj d.o.o. u ulici Nevjestina br. 5 po prijavi sumnju na trovanje upućenu iz Policijske stanice Stari Grad u kojoj se navodi da je deset-ak studenata državljana Italije koji su boravili u hotelu Saraj u ulici Nevjestina 5 otrovalo hranom i da se trenutno nalaze u prostoriji Hitne medicinske pomoći odakle su upućeni na Infektivni odjel Kliničkog centra.

Postupajući inspektor je izvršio uzorkovanje hrane i sirovina koji se koriste za pripremu jela koja se uslužuju gostima. Sačinjen je zapisnik uzetih uzoraka i zapisnik o predaju uzoraka laboratoriji. Ukupno je uzeto iz prometa deset (10) uzoraka gotove hrane i sirovina, te četrnaest (14) briseva površine, opreme, uređaja. Izvršen je pregled sanitarno tehničkih higijenskih uslova, uslova čuvanje i sljedivosti namirnica kao i manipulacije sa istom. Kontrolom zapisnički su utvrđene nepravilnosti koje nisu usaglašene sa propisima o hrani. Shodno navedenom postupajući inspektor je postupio po pozitivnim zakonskim propisima izdavanjem upravne mjere rješenja o otklanjanja nepravilnosti sa rokom. Također inspektor je zapisnički naložio za prisutne radnike povremeni zdravstveni pregled na kliconoštvo u ovlaštenoj zdravstvenoj ustanovi. U zadanom roku putem maila dostavljene su potvrde za naprijed navedene radnika o izvršenom zdravstvenom pregledu kod Federalnog zavoda za javno zdravstvo. JU Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo dostavio je preliminaru obavijest o izbijanju epidemije zaraznih bolesti zbog sumnje oboljevanja od alimentarne intoksikacije.

Po dobivanju izvještaja kontrole hrane, briseva površina i dokumentacije o izvršenom zdravstvenom pregledu, sva navedena dokumentacija je dostavljena JU Zavodu za javno zdravstvo KS radi stručnog mišljenja i potvrdu ili odjavu epidemije.

U dostavljenom izvještaju JU Zavoda za javno zdravstvo KS navedeno je da zbog ne potvrđenog patogen u uzetim uzorcima kao i da pacijenti nisu dali uzorak stolice na mikrobiologiju, nema dokaza o prisustvu eventualnom uzročniku intoksikacije, te se epidemija zaraznih bolesti odjavljuje. Kompletna informacija je dostavljena dalje na znanje i postupanje Kantonalnom tužilaštvu Kantona Sarajevo. Do momenta pisanja ovog izvještaja inspekcija za hranu nije zaprimila odgovor tužilaštva.

Na osnovu plana službenih kontrola u periodu od 14.1.2025. godine do 17.1.2025. godine izvršeni su redovni inspeksijski nadzori u 20 trgovina. Predmet kontrole je gastro odjel sa toplotekama u

kojima se čuvaju gotova topla jela. U sklopu provođenja službene kontrole provedeno je uzorkovanje hrane i briseva od strane inspektora za hranu, a analiza je izvršena u ovlaštenom kontrolnom tijelu. Ukupno je uzeto 112 uzoraka hrane i 171 bris sa različitih površina, opreme, ruku i odjeće. Analiza hrane i briseva se vršila na mikrobiološke parametre po novim smjernicama o mikrobiološkim kriterijima za hranu koje su izdate od strane Agencije za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine 2023. godine. Od ukupno uzetih 112 uzoraka hrane, tri nisu odgovarala, jer sadrže mikroorganizme-aerobno mezofilne bakterije i enterobakterije iznad definisanih graničnih vrijednosti, dok 10 uzoraka hrane spada u kategoriju prihvatljivih (aerobno mezofilne bakterije i enetrebakterije), a od ukupno uzetih 171-og brisa, 7 briseva nisu bili odgovarajući.

Na osnovu dobivenih rezultata ispitivanja uzoraka hrane i briseva izdato je 8 rješenja o otklanjanju nedostataka.

Na osnovu plana službenih kontrola u periodu od 9.4.2025. godine do 29.4.2025. godine izvršeni su redovni inspekcijски nadzori u 19 ugostiteljskih objekata u kojima se pretežno pripremaju i uslužuju bosanska nacionalna jela (Aščinice).

Ukupno je uzeto 81 uzorak hrane i 138 briseva sa različitih površina, opreme, ruku i odjeće. Od ukupno uzetih 81 uzoraka hrane, 15 uzoraka hrane spada u kategoriju prihvatljivih (aerobno mezofilne bakterije i enetrebakterije), dok od ukupno uzetih 138 briseva, 18 briseva ne odgovaraju Smjernicama za tumačenje i provedbu pravinika o mikrobiološkim kriterijima za hranu (2023).

Na osnovu dobivenih rezultata ispitivanja uzoraka hrane i briseva i na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja ukupno je izdato je 19 rješenja o otklanjanju nedostataka, od toga i jedno rješenje o privremenoj zabrani rada jer kontrolisani subjekt nadzora u momentu kontrole nije imao Rješenje o ispunjavanju minimalno-tehničkih uvjeta – odobrenje za rad.

U periodu od 10.6.2025. godine do 30.6.2025. godine, inspektori za hranu su izvršili uzimanje službenih uzoraka sladoleda s ciljem kontrole zdravstvene ispravnosti, u ugostiteljskim objektima u kojima se vrši proizvodnja i promet sladoleda.

Uzeto je ukupno 64 uzoraka sladoleda, a istovremeno je vršena i kontrola higijene procesa rada, te je uzeto 114 brisa sa različitih površina, opreme, ruku i odjeće radi mikrobiološke analize. Od ukupno uzetih 114 uzoraka briseva, rezultati su pokazali da 14 briseva ne odgovaraju jer sadrže mikroorganizme (aerobno mezofilne bakterije i enterobakterije) iznad definisanih graničnih vrijednosti, slijedom čega su izdata rješenja za otklanjanje nedostataka za sedam ugostiteljskih objekata. Kada su u pitanju uzorci sladoleda svi su bili usaglašeni sa Pravilnikom o mikrobiološkim kriterijima za hranu ("Sl. Glasnik BiH", br.11/13, 79/16 i 64/18) i Smjernicama za tumačenje i provedbu pravinika o mikrobiološkim kriterijima za hranu (2023), a što ukazuje na visok nivo higijene i bezbjednosti proizvoda.

U poređenju s prethodnom godinom, vidljivo je značajno poboljšanje stanja na terenu. Naime u 2024. godini tokom službenih kontrola i uzorkovanja sladoleda, inspektori za hranu su izdali 21 rješenje o otklanjanju nedostataka, odnosno o provođenju korektivnih mjera i to zbog

neusklađenosti ne samo briseva, već i uzoraka sladoleda. Ove godine svi uzorci sladoleda su bili usaglašeni sa zakonskim odredbama, a broj izdatih rješenja je više nego prepolovljen.

Ovi rezultati jasno ukazuju na pozitivan utjecaj pojačanih inspekcijskih kontrola i preventivnih mjera koje su doprinijele podizanju nivoa higijene i sigurnosti hrane kod subjekata u poslovanju sa sladoledom.

Nadalje, inspektori za hranu izvršili su inspekcijske nadzore u 25 ugostiteljska objekta tipa ćevabdžinice. U sklopu provođenja službene kontrole provedena je kontrola higijene procesa rada, analizom briseva površina, opreme i pribora, te mikrobiološka kontrola zdravstvene ispravnosti hrane, u saradnji sa Ispitnim laboratorijem Veterinarskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu.

Ukupno su uzeta 143 brisa sa različitih površina, opreme, pribora, ruku i odjeće uposlenih i 68 uzorka uzoraka hrane (ćevapi, piletina, sudžukice). Od ukupno uzetih 143 uzoraka briseva, 125 briseva (87,4%) je bilo u potpunosti u skladu sa propisima, dok je kod 18 briseva (12,6%) utvrđeno prisustvo mikroorganizama (aerobno mezofilne bakterije i enterobakterije) iznad definisanih graničnih vrijednosti, za što su inspektori odmah djelovali korektivno te izdali rješenja o otklanjanju nedostataka. Najvažniji rezultat ovih kontrola jeste da su svi ispitivani uzorci gotove hrane (ćevapi, piletina, sudžukice) bili usaglašeni sa odredbama propisa, što potvrđuje njihovu mikrobiološku ispravnost i sigurnost za potrošače.

U sklopu provođenja službene kontrole, prema indikacijama i procjeni inspektora, provedena je mikrobiološka kontrola kontrolom briseva ambalaža za pakovanje hrane, te je u periodu od 11.11.2025. godine do 21.11.2025. godine, u 38 ugostiteljskih objekata uzeto 88 briseva sa unutrašnjosti ambalaže koja je u kontaktu sa hranom, različitih vrsta i materijala (stiropor, karton, aluminijske folije...). Od ukupno uzetih 88 uzoraka briseva, 71 briseva (80,68%) je bilo u potpunosti u skladu sa odredbama propisa o hrani, dok je kod 17 briseva (19,32%) utvrđeno prisustvo mikroorganizama (aerobno mezofilne bakterije) iznad definisanih graničnih vrijednosti, za što su inspektori odmah djelovali korektivno te izdali 11 rješenja o otklanjanju nedostataka.

Shodno Pravilniku o provođenju plana praćenja – monitoringa hrane ("Sl.novine FBiH", broj 21/11), inspektori za hranu vrše planirani monitoring hrane na ostatke pesticida. Tokom 2024. godine monitoring nije proveden, obzirom da nadležni organi Republike Srpske nisu dostavljali potrebne komentare na osnovu kojih se priprema program rada.

Agencija za sigurnost hrane BiH dostavila je plan uzorkovanja za 2025. godinu, a koji se za područje Kantona Sarajevo odnosio na period od mjeseca juna do mjeseca novembra.

Operativni plan predvidio je uzimanje uzoraka proizvoda domaćih ali i uvoza i to: jabuka, kruška, mandarina, jagoda, breskva, zelena salata, glavati kupus, paradajz, špinat, zob u zrnu, ječam u zrnu, vino (crno ili bijelo) od grožđa, hrana za dojenčad i malu djecu osim pečene i prijelazne hrane za dojenčad i prerađene hrane za djecu na bazi žitarica.

Uzorak hrane za dojenčad i malu djecu, osim pečene i prijelazne hrane za dojenčad i prerađene hrane za djecu na bazi žitarica, nije uzet, jer kao takav ne postoji na tržištu.

Operativni plan za mjesec novembar predviđa uzimanje uzorak: uvoz – mandarine, ali je naknadno početkom mjeseca došlo do izmjene na zahtjev Agencije za sigurnost hrane BiH, te je zatraženo uzorkovanje i hrane za dojenčad – uvoz. Uzeta dva uzorka i oba uredna. Monitoring na području Kantona Sarajevo uspješno realiziran, bez pozitivnih nalaza.

Kantonalna uprava za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo zaprima od Agencije za sigurnost hrane BiH kao i Federalne uprave za inspekcijske poslove EU RASFF obavijest, kao i informacije o povlačenju sa granice ili obavijesti o neusklađenosti hrane koja je utvrđena prilikom službenih kontrola. Tokom 2025. godine zaprimljene su slijedeće obavijesti:

- EU RASFF broj: 2024.7611 – Nedozvoljena upotreba boje E 127 – eritrozina u dodacima prehrani iz Njemačke, preko slovačke. Naziv proizvoda Beast BURN (Spalovac tuku), proizvođača GymBEAM s.r.o., Ratislavova 93, 040 01 Kosice, Slovakia. Mjere koje su na snazi u EU: povlačenje/opoziv/javno upozorenje potrošačima. Sporni proizvod bio dostupan on line, te da sporna serija proizvoda fizički je distribuirana samo u Slovačkoj i Češkoj.
- EU RASFF broj: 2025.0315 – migracija primarnih aromatskih amina (4,4 – Methylenedianiline (MDA) i anilina (ANL)) iz kašika za serviranje iz Kine, isporučeno preko Italije. Naziv proizvoda Cucchiaion Linea Ched, proizvođača Ningbo Bestway IMP&EXP CO. LTD, Yongmao west road 66, Zhenhai District Ningbo, China. Uvoznik za BiH NIDA doo, Dretelj bb, Čapljina. Distribucija nije vršena na područje Kantona Sarajevo.
- Obavijest o povlačenju s tržišta sojinih proizvoda, proizvođač Sojaprotein d.o.o. Bečaj, broj 04-2-1-26-1-12-73-2/25, zbog sumnje u povišenu razinu mikotoksina u sirovini koja je korištena u proizvodnji. Povlačenje pokrenuto.
- EU RASFF broj: 2025.1000 – prisustvo insekata u čokoladi, "Baratti&Milano". Obavijest dostavila Italija. Naziv proizvoda Cioccolato al latte ed alle nocciole Gianduja, lot L4F24B6, uvoznik za BiH Frutela group, Banja Luka. Distribucija nije vršena na područje Kantona Sarajevo.
- EU RASFF broj: 2025.0315 – migracija primarnih aromatskih amina iz kašika za serviranje iz Kine, isporučeno preko Italije. Naziv proizvoda Cucchiaione Linea Chef, proizvođač Ningo Bestway IMP&EXP do.LTD, Kina. Uvoznik u BiH, NIDA d.o.o. Čapljina. Distribucija nije vršena na područje Kantona Sarajevo.
- EU RASFF broj: 2025.1176 – obavijest o odbijanju sa granice, nedozvoljena supstanca fosmet u kruškama iz Bosne i Hercegovine. Naziv svježih krušaka conference II klasa. Proizvođač Boplod d.o.o., Kozarska Dubica BiH.
- EU RASFF Informativna obavijest na pažnju FOSMET KRUŠKE, broj 2025.1405: Kako nisu dobivene nikakve povratne informacije da li je pošiljka svježih krušaka godina 2024/LOT 0704 koja je uzorkovana na tržištu HR možda eventualno plasirana na tržište BiH i KS, inspektor je izvršio kontrole u slijedećim SPH i to: Amko komerc pj Alipašino polje, Trg međunarodnog priljatestva 2 , Konzum d.o.o. Pj Alipašino polje – Trg međunarodnog priljatestva 12, te Mercator centar Dobrinja, Bulevar Mimar Sinana 1, te nije zatekao kruške uvoznika Bioplod d.o.o.
- Obavijest Agencije za sigurnost hrane o dobrovoljnom povlačenju proizvoda Rum kasato 120g, sa rokovima upotrebe: 10.07.2025., 14.07.2025., 23.07.2025., 24.07.2025. i 26.07.2025. godine:

Sjedište firme MCI d.o.o. Široki Brijeg. S obzirom da navedena firma ima PJ u Blažuju br. 78, izvršen je inspekcijski nadzor dana 10.03.2025. godine, te je utvrđeno da je komunikacija prema kupcima o opozivu išla od strane sjedišta firme u Širokom Brijegu.

- EU RASFF Odbijanje s granice, visok nivo SO₂ u crnom vinu iz BiH, broj 2025.1482: Proizvođač/Izvoznik spornog proizvoda se nalazi na području Čitluka, a sprona pošiljka crnog vina Bartil od 2l, nalazi se kod uvoznika u RH Hercegovina VINO d.o.o. Sesvete.
- Informacija Agencije za sigurnost hrane vezano za Macun med iz Turske, koji se prodaje na internetu. Inspektor je dana 13.03.2025. obišao slijedeće biljne apoteke i herbashopove; Bee Japa, Vrbanja bb (SCC), TR Matija Paunovski, Zelenih berekti, Faveda d.o.o. PJ Mudžetli mali, Biljna Apoteka Aromatika, Kundurdžiluk, Biljna apoteka Megamedica, M.M. Bašeskije 21, TR Herbal Shop Biomed, Grbavička 95, te u navedenim biljnim apotekama i Herbashopovima u momentu inspekcijskog nadzora nisu pronađeni sporni proizvodi.
- EU RASFF obavijest o odbijanju s granice broj: 2025.1494- kadmij u luku iz BiH. Hrvatska dostavila obavijest na temelju rezultata granične kontrole. Uvoznik za BiH je ŽABA d.o.o. Gabela Polje bb, Čapljina. Navedeni proizvod nije distribuiran u BiH.
- EU RASFF obavijest od Agencije za sigurnost hrane BiH, broj: 04-2-2-02-7-955-5/24 od 10.3.2025. godine, a prema kojoj je zaprimila informaciju od Agencije za sigurnost hrane Azerbejdžan po pitanju neusaglašenosti u određenim sastojcima dodataka prehrani, posebno po pitanju vitamina D₃, gdje je utvrđen smanjen nivo vitamina D₃ u odnosu na nivo naveden na deklaraciji proizvoda DELAR drops No4, proizvođača Cydonia d.o.o. Gračanica. Mjere poduzete od inspekcijskih organa Tuzlanskog kantona.
- EU RASFF obavijest Skidanje premaza i migracija željeza u kalupima za mafine iz Kine, broj 2025.1903: Uvoznik BAU & GARTEN d.o.o. Sarajevo u ulici Lužansko polje 9, lot: ITEM.No.613-401908, order-no PODE 1000874. Inspekcijskim nadzorom naloženo pokretanje postupka povlačenja i opoziva spornog proizvoda, te uništenje ili povrat.
- EU RASFF hitna obavijest MOAH u rafiniranoj guar gumi iz Pakistana, broj 2025.1401: Uvoznik spornog proizvoda MCI d.o.o., Visoka Glavica se nalazi na području Širokog Brijega, mjesna nadležnost kantonalnog inspektora u ZHK. Agencije za sigurnost hrane BiH. Na kraju dopisa ASH BiH stoji da se obavijest dostavlja na znanje, a s obzirom da nema uspostavljenog limita u BiH zakonodavstvu za predmetni kontaminant (MOAH).
- EU RASFF obavijest odbijanje sa granice Akrilamid u čipsu iz BiH, broj 2025.3162: Naziv proizvoda: Čips sa okusom suhog govedeg mesa / POTATO CHIPS 160 g DRIED BEEF FLAVOUR, Brand: CORN FLIPS, Kategorija: pripremljena jela i grickalice, Proizvođač i izvoznik: DD „MAJEVICA“ Tvornica „Corn Flips“ Hazima Vikala bb Srebrenik, Distribuirano u Hrvatsku, Najbolje upotrijebiti do: 26-12-2025, Ostale oznake: 160 g, bar code 3871044000496. Nije vršena distribucija spornog proizvoda na području BiH.
- EU RASFF obavijest o odbijanju sa granice, FLEXI bone visok sadržaj mikroelemenata bora u dodatku prehrani iz Bosne i Hercegovine, broj 2025.3360:
Naziv proizvoda: FLEXI bone, Brand: BIO PLAR, Proizvodna serija: 10CKGP014, Barcode: 3875002170788, Kategorija: dijeteska hrana, dodaci prehrani, hrana obogaćenog sastava, Porijeklo: Bosna i Hercegovina, Izvoznik iz BiH: OBSCALE d.o.o., Čehaje bb. Srebrenik.

- EU RASFF hitna obavijest broj 2025.4018: Salmonella spp. u pasti od indijskog oraha i maline uz Njemačke. Dm drogerie markt d.o.o. je obavijestio svoje filijale dana 27.05.2025. godine, kao i E-mail od 02.06.2025. godine u kojem se navodi da Dm drogerie markt d.o.o. povlači sve rokove proizvoda dmBio pasta od indijskog oraha i maline.
Utvrđeno je da povučeni sporni proizvodi se nalaze na skladištima filijala, te su stavljeni o posebne kutije i označeni. Nalaženo se da se sporni proizvodi povuku i skladište na centralnom skladištu – karantinu, koje mora biti odvojeno i označeno od drugih proizvoda. SPH je obavijestio svoje kupce o povlačenju i opozivu proizvoda.
- Obavijest o povlačenju i opozivu proizvoda od Agencije za sigurnost hrane BiH, broj 04-2-1-26-12-604-2/25 - Dm drogerie markt d.o.o. Obavijest o povlačenju iz prodaje proizvoda "dMBio Hrske pauljice, bobičasto voće 500g s rokom trajanja 11.12.2025. godine, zbog mogućeg sadržaja nedeklariranog alergena u proizvodu. SPH obavijestio kupce o povlačenju i opozivu proizvoda.
- EU RASFF obavijest broj: 03-3-1-26-8-881-5/25 od 26.8.2025. godine i dopuna broj: 03-3-1-26-8-881-5-1/25 od 26.8.2025. godine, u kojoj se navodi "rezultat laboratorijskog ispitivanja za uzorak breskve uzet u sklopu programa kontrole ostataka pesticida u i na hrani biljnog i životinjskog porijekla u Bosni i Hercegovini. U analiziranom uzorku utvrđen je pesticid Chlorpyrifos (0,081mg+ 0,041 mg/kg), MRL za ovaj pesticid 0.01 mg/kg."
- EU RASFF informativna obavijest o odbijanju sa granice broj : 2025.8462-salmonella Mbandaka u smrznutom fileu pilećih prsa iz Bosne i Hercegovine, proizvođač Brovis d.d. Dobrinje bb, Visoko.
- EU RASFF informativna obavijest o odbijanju sa granice broj: 2025.8407-Mješavina orašastih plodova i grožđica uvezenih iz Bosne i Hercegovine. Podaci o proizvodu: Student mix, brand Berny, zemlja porijekla Gruzija, uvoznik/distributer/izvoznik Breznina d.o.o. Široki Brijeg, opasnost acetamiprid, analitički rezultati 0,47 mg/kg-ppm-MDK u EU i BiH 0,07 mg/kg, opasnost rezidua pesticida: klorpirifos, nedozvoljena supstanca. Sporni proizvod distribuiran samo u Republiku Hrvatisku, te da se isti ne nalazi na tržištu Bosne i Hercegovine.
- EU RASFF obavijest broj: 2025.9074 -Salmonella Senftenberg i Salmonella Altona u sojinoj sačmi iz Italije. Detalji o proizvodu: naziv: sojina sačma, kategorija: hrana za životinje, rok trajanja 23.4.2026. godine, lot: 68aFS/2025 (12ss/2025), opasnost: patogeni mikroorganizmi, kupac: Konzum d.o.o. Sarajevo, Kamenolom 10, 71210 Ilidža, primatelj u BiH: FARMA SPREČA d.o.o. Donje Vukovije bb, 75260 Kalesija.

Od Agencije za sigurnost hrane BiH zaprimljen je zahtjev za inspeksijski nadzor a vezano za prodaju "Bey pazari gazirana mineralna voda" u boci od 200 ml, uvoznika za Uspomene Istambula d.o.o. Sarajevo, koja ne posjeduje rješenje za stavljanje u promet na tržište BiH izdato od Agencije za sigurnost hrane u BiH, a koja se prodaje na Heco pijaci.

Inspektor za hranu izvršio je inspeksijski nadzor te je u prometu na paletama zatečena voda iz prijave "Bey pazari" u staklenim flašama od 200 ml, bez informacije o vodi na službenom jeziku i pismu u BiH, sve informacije su naveden na jeziku zemlje porijekla-Turska.

Za zatečeno vodu koja je predmet prijave subjekat nije predočio odgovarajuće rješenje izdato od Agencije za sigurnost hrane BiH da se istom vodom može prometovati na području BiH, te je izjavio da isto ne posjeduje.

Inspektor je izdao rješenje kojim je naložio povlačenje iz prometa cjelokupne količine proizvoda "Bey pazari gazirana mineralna voda" u boci od 200 ml, uvoznika za Uspomene Istambula d.o.o. Sarajevo, koja ne posjeduje rješenje za stavljanje u promet na tržište BiH izdato od Agencije za sigurnost hrane u BiH. Inspektor je zabranio prometovanje vodom "Bey pazari gazirana mineralna voda" u boci od 200 ml, uvoznika za Uspomene Istambula d.o.o. Sarajevo koja ne posjeduje rješenje za stavljanje u promet na tržište BiH izdato od Agencije za sigurnost hrane u BiH do pribavljanja potrebnog rješenja.

Inspektori za hranu provode i službene kontrole uz službeno uzorkovanje, prema indikacijama zbog sumnje na trovanje kod subjekta u poslovanju s hranom. Slijedom istog tokom izvještajnog perioda izvršene su službene kontrole kod subjekta nadzora koji je utvrdio nepravilnosti tokom svoje samokontrole, te je uzeto 11 uzoraka hrane i 18 briseva sa različitih površina prostora, opreme, ruku i uniformi radnika. Na osnovu izvještaja o rezultatima ispitivanja uzoraka hrane tri uzorka hrane nisu odgovarali odredbama Pravilnika o mikrobiološkim kriterijima za hranu ("Službeni glasnik BiH" br. 11/13, 79/16 i 64/18), jer sadrže mikroorganizme iznad postavljenih graničnih vrijednosti. Ispitivani uzorci briseva koji su uzeti tokom službene kontrole i to dva brisa ruku uposlenika nisu odgovarali Smjernicama o mikrobiološkim kriterijima za hranu. Slijedom istog inspektor je djelovao upravnom mjerom.

U mjesecu julu uzeti su i službeni uzorci prema indikacijama u dva ugostiteljska objekta. Uzeti su uzorci: sirovo teleće meso prednjak, rolovana teletina – gotovo jelo, teleća potrbušina – gotovo jelo, sirovi ćevap, porcija ćevapa petica i kajmak, te 4 brisa ruku radnika, opreme i pribora za serviranje jela. Svi kontrolisani uzorci su odgovarali odredbama Pravilnika o mikrobiološkim kriterijima za hranu ("Sl. Glasnik BiH", br.11/13, 79/16 i 64/18), odnosno Smjernicama za tumačenje i provedbu Pravilnika o mikrobiološkim kriterijima za hranu (2023), osim kajmaka koji je sadržavao mikroorganizme (aerobno mezofilne bakterije i enterobakterije) iznad definisanih graničnih vrijednosti, slijedom čega je izdato rješenje za otklanjanje nedostataka.

Tokom mjeseca decembra 2025. godine izvršeno je jedno službeno uzorkovanje, prema indikaciji u kantini osnovne škole. Ukupno su uzeta 3 uzorka hrane, te 3 brisa površina. Svi kontrolisani uzorci odgovarali su zakonskim odredbama.

Tokom 2025. godine provedene službene kontrole bile su usmjerene na provjeru proizvoda u pogledu mikrobiološkog, fizičko-hemijskog kvaliteta hrane i sanitarno-higijenskih uslova. Uzeto je 350 uzoraka hrane, od čega 25 nije odgovaralo odredbama Pravilnika o mikrobiološkim kriterijima za hranu ("Sl. Glasnik BiH", br.11/13, 79/16 i 64/18), odnosno Smjernicama za tumačenje i provedbu Pravilnika o mikrobiološkim kriterijima za hranu (2023), te je uzeto 691 uzorak brisa površina (ruku radnika, opreme i pribora za serviranje jela...), od čega 76 nije bilo usklađeno sa zakonski kontrolisanim parametrima.

U odnosu na prethodne godine značajno se povećao broj uzetih uzoraka što upotpunjuje službene kontrole. Poređenja radi pregled uzetih uzoraka kroz prošle godine:

- tokom 2023. godine: 167 uzoraka hrane, 153 uzorka brisa
- tokom 2024. godine: 175 uzorka hrane, 175 uzorka brisa
- tokom 2025. godine: 350 uzorka hrane, 691 uzorak brisa.

8. INSPEKTORAT SAOBRAĆAJNE I CESTOVNE INSPEKCIJE

Inspektorat saobraćajne i cestovne inspekcije u periodu januar-decembar 2025.godine vršio je poslove neposrednog inspeksijskog nadzora nad provođenjem zakona i drugih propisa iz oblasti cesta i cestovnog prijevoza.

Inspektorat se sastoji od dvije inspekcije i to:

- Inspekcije za ceste
- Saobraćajne inspekcije

Inspektorat ukupno broji 7 inspektora, od čega su:

- 1 inspektor za ceste**
- 5 saobraćajnih inspektora**
- 1 glavni inspektor.**

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Kantonalne uprave sistematizovano 1 (jedno) radno mjesto glavnog inspektora, 10 (deset) radnih mjesta kantonalnog saobraćajnog inspektora i 1 (jedno) radno mjesto kantonalni inspektor za ceste.

Programom rada Inspektorata saobraćajne i cestovne inspekcije za 2025.godinu planirano je izvršenje 2640 inspeksijskih nadzora.

Saobraćajna i cestovna inspekcija je u 2025.godini, uspješno pratila i implementirala svoje planirane zadatke, kao što su redovni te usmjereni inspeksijski nadzori, blagovremenost izvještaja, saradnja sa drugim inspekcijama, organima i institucijama, te su svi zadaci i mjere preduzete u skladu s planiranim rokovima.

U ovom izvještajnom periodu vršeni su kontinuirani inspeksijski nadzori javnog linijskog prijevoza putnika kao i kontinuirani inspeksijski nadzori prijevoza tereta, kako javnog tako i prijevoza za vlastite potrebe, na području Kantona Sarajevo, koji nosi i najveći broj inspeksijskih kontrola.

Problematika u oblasti javnog prijevoza putnika-taxi prijevoza, kao i nelegalnog, tzv. kombi prijevoza (vozila 1+8) na području Kantona Sarajevo u periodu 01.01. do 31.12.2025.godine se rješavala kontinuiranim inspeksijskim nadzorima nad cestovnim lokacijama za kojima se smatralo da isti koriste u vršenju nelegalnog prijevoza, te povremenim "akcijama" sa izlaskom na lokalitete koji isti koriste u nelegalnim radnjama., te rješavanja predmeta po predstavkama građana.

Inspektorat saobraćajne i cestovne inspekcije će u 2026. godini, zahvaljujući postignutom i stečenom iskustvu u prethodnom periodu dinamizirati svoje aktivnosti na obavljanju inspekcijskog nadzora utvrđenog godišnjim programom rada, bliže razrađenog kroz mjesečne planove obavljanja inspekcijskog nadzora a uz uvažavanje aktuelne problematike na terenu.

Programska orijentacija razvoja inspektorata saobraćajne i cestovne inspekcije sa fokusom na efikasnost i usklađenost sa zakonskim propisima predstavlja način za unapređenje rada inspektorata, i povećanje kvaliteta usluga. Usmjeriti fokus na preventivne inspekcije u realnom vremenu za rešavanje kriznih situacija. Ojačavanje sigurnosti na cestama razvijanjem planova za redovne i ad hoc inspekcije kako cesta, tako i objekte u pojasu cesta propisima koji regulišu oblast cesta, prioritet je ovog Inspektorata, a što je efikasnije realizirati uz razvoj saradnje sa policijom, tužilaštvom, i lokalnim vlastima, kao i razmjenom iskustava i praksi, kako bi se osigurala bolja kontrola i efikasnije rešavanje saobraćajne problematike.

Povećanje kapaciteta inspektora u skladu sa sistematizacijom kao i ažuriranje opreme i vozila, te investiranje u novu tehnologiju, vozila i opremu za inspektore, kao što su mobilni uređaji za provjeru tahografa, značajno bi doprinjelo poboljšanom radu ovog Inspektorata.

Programska orijentacija u 2026.godine će biti usmjerena na kontinuirane inspekcijske nadzore svih oblasti prijevoza putnika i tereta iz nadležnosti sa akcentom na javni vanlinijski prijevoz putnika-taksi prijevoz, javni linijski prijevoz putnika-gradski prijevoz kao i nelegalni prijevoz putnika kombi vozilima (1+8) kao i prijevoz tereta na području Kantona Sarajevo.

U periodu od 01.01.do 31.12.2025.godine Inspektorat saobraćajne i cestovne inspekcije na osnovu Programa rada za 2025.godinu realizovao 2.838 inspekcijskih nadzora, donijeto je 4 rješenja o nalažanju mjera, te je sudu dostavljeno 8 zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka, izdato je 316 prekršajnih naloga u ukupnom novčanom iznosu od 206.150,00 KM.

Tabela: Uporedni pregled planiranih i ostvarenih inspekcijskih nadzora 2024./2025. godini sa procentualnim pokazateljima u odnosu na planirane i izvršene inspekcijske nadzore

R.b	INSPEKCIJA	Planirani broj inspekcijskih nadzora za 2024. godinu	Broj izvršenih inspekcijskih nadzora za 2024. godinu	Index (7/6)	Planirani broj inspekcijskih nadzora za 2025. godinu	Broj izvršenih inspekcijskih nadzora za 2025. godinu	Index (7/6)
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Saobraćajna inspekcija	2640	2484	94,07	2200	2350	106,81
2.	Inspekcija za ceste	440	428	97,27	440	483	109,77
UKUPNO		3080	2912	94,54	2640	2838	107,5

Tabela: Uporedni prikaz donesenih mjera 2024./2025. godina

Redni br.	INSPEKCIJA	Broj izdatih rješenja 2024. godine	Broj izdatih rješenja 2025. godine	Index (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Saobraćajna inspekcija	5	4	80
2.	Inspekcija za ceste	0	0	-
UKUPNO		5	4	80

Tabela: Uporedni prikaz donesenih prekršajnih naloga 2024./2025. godina

Redni br.	INSPEKCIJA	Broj izdatih prekršajnih naloga 2024. godine	Broj izdatih prekršajnih naloga 2025. godine	Index (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Saobraćajna inspekcija	607	316	52,05
2.	Inspekcija za ceste	0	0	0
UKUPNO		607	316	52,05

Tabela: Uporedni prikaz visine izrečenih i naplaćenih novčanih kazni 2024./2025. godina

Redni br.	INSPEKCIJA	Visina izrečene novčane kazne 2024. godine (KM)	Visina izrečene novčane kazne 2025. godine (KM)	Index (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Saobraćajna inspekcija	365.850,00	206.150,00	56,34
2.	Inspekcija za ceste	0,00	0,00	0
UKUPNO		365.850,00	206.150,00	56,34

Tabela: Broj izdatih upravnih mjera u periodu od 01.01.-31.12.2025.godine

INSPEKCIJA	Broj nadzora	Broj rješenja-naredenja	Broj rješenja-upozorenja	Broj izvršenja rješenja	Broj žalbi po rješenjima	Broj donesenih rješenja po žalbi
Saobraćajna inspekcija	2350	4	0	4	0	0
Inspekcija za ceste	483	0	0	0	0	0
UKUPNO	2838	4	0	4	0	0

8.1. Saobraćajna inspekcija

Broj izvršilaca u saobraćajnoj inspekciji je 5 izvršilaca, što nije u skladu sa sistematizovanim brojem od 10 izvršioca, odnosno, popunjenost inspektorata je 50% u odnosu na sistematizaciju.

Saobraćajni inspektori su vršili nadzor nad primjenom zakona koji regulišu oblast prijevoza.

- Zakon o cestovnom prijevozu Federacije Bosne i Hercegovine ("Sl. novine Federacije BiH", broj 28/06 i 02/10).
- Zakon o taksi prijevozu u Kantonu Sarajevo ("Sl. novine Kantona Sarajevo" broj: 11/14 i 26/14)
- Zakon o obavezama i ovlaštenjima kontrola operatera javnog prijevoza putnika u Kantonu Sarajevo ("Sl. novine Kantona Sarajevo" broj :37/14)
- Zakon o uređenju saobraćaja na kodručju Kantona Sarajevo ("Sl. novine Kantona Sarajevo" broj: 30/17)
- Zakon o javnom prevozu putnika u Kantonu Sarajevo ("Sl. novine Kantona Sarajevo" broj: 01/22)
- Zakon o radnom vremenu, obaveznim odmorima mobilnih radnika i uređajima za evidentiranje u drumskom prijevozu ("Sl. glasnik BiH" broj: 48/10, 66/16)
- Odluka o uređivanu javnog prijevoza lica zaprežnim vozilima-fijakerima ("Sl. novine Kantona Sarajevo" broj:28/14)

kao i podzakonskim aktima donijetim na osnovu Zakon o cestovnom prijevozu Federacije Bosne i Hercegovine.

U toku perioda januar-decembar 2025.godine Saobraćajna inspekcija je na osnovu Programa rada tokom izvještajnog perioda, izvršila 2.355 inspeksijskih nadzora, izdala 4 rješenja o nalaganju mjera, dostavila sudu 8 zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka, te je izdato 316 prekršajnih naloga u ukupnom novčanom iznosu od 206.150,00 KM.

Mobilna aplikacija "AERO" se pojavljuje u septembru 2025.godine, po prikupljenim saznanjima, te se koristi za obavljanje prijevoza putnika, za koje postoji osnovana sumnja da nisu vršeni u skladu sa važećim zakonskim propisima. Aplikacija "AERO" omogućavala je organizaciju i realizaciju prijevoza putnika putem mobilne platforme, bez posjedovanja potrebnih dozvola, licenci i drugih zakonom propisanih uslova za obavljanje javnog prijevoza putnika gdje je takav način korištenja aplikacije ukazivao na moguće kršenje odredbi Zakona o cestovnom prijevozu FBiH, od strane fizičkih lica koji su koristili aplikaciju te preko iste dolazili do krajnjeg korisnika sa kojim su vršili prijevoz.

U periodu od 06.10.2025. godine, do 31.12.2025.godine, inspektori Saobraćajne i cestovne inspekcije, u punom kapacitetu, započeli su pojačane kontrole vozila i vozača za koje se sumnjalo da obavljaju prijevoz putem navedene aplikacije. U navedenim aktivnostima učestvovalo je ukupno 5 inspektora, koji su izvršili 645 inspeksijskih kontrola na području Kantona Sarajevo, zdata su 2 prekršajna naloga, ukupne novčane kazne u iznosu od 2000,00 KM.

Na osnovu izvršenog inspekcijskog nadzora može se zaključiti da je primjena aplikacije AERO na području Kantona Sarajevo bila ograničena, te da je mali broj kontrolisanih subjekata zatečen u prekršaju.

U cilju efikasnijeg provođenja inspekcijskog nadzora nad obavljanjem prijevoza putem aplikacije AERO, Saobraćajna i cestovna inspekcija Kantona Sarajevo ostvarila je saradnju sa drugim nadležnim organima, službama i upravama na području Federacije Bosne i Hercegovine.

Saradnja se odnosila prvenstveno na razmjenu informacija, koordinaciju aktivnosti na terenu, slanje zapisnika na nadležno postupanje Federalnoj poreskoj upravi, u smislu utvrđivanja eventualnih poreznih i drugih nepravilnosti, kao i usklađeno postupanje u okviru zakonom propisanih nadležnosti, posebno u segmentu kontrole zakonitosti obavljanja prijevoza putnika, identifikacije subjekata koji obavljaju djelatnost bez potrebnih dozvola.

8.2. Inspekcija za ceste

Broj izvršilaca u Inspekciji za ceste je 1 izvršilac, što je u skladu sa sistematizovanim brojem od 1 izvršioca.

Inspektor za ceste je vršio je nadzor nad primjenom zakona iz oblasti cesta i to:

- Zakon o cestama Federacije Bosne i Hercegovine("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine"broj :12/10,13/10 i 66/13)
- kao i podzakonskim aktima donijetim na osnovu Zakona o cestama Federacije Bosne i Hercegovine, te kantonalnim propisima koji regulišu oblast cesta.

Primjena Odluke o kategorizaciji cesta u autoceste, magistralne ceste i regionalne ceste("Službene novine Federacije BiH"broj 24/14) koja je trebala započeti 15.11.2014. i kojom bi određeni broj lokalnih i gradskih cesta bile kategorisane kao regionalne ceste a samim tim i bile i u nadležnosti inspekcijskog nadzora kantonalnih inspektora za ceste pomjerena je za 15.03.2018.god., te je stavljena van snage, tako da su u nadležnosti kantonalnog inspektora za ceste u ovom izvještajnom periodu su bile samo regionalne ceste na području Kantona Sarajevo.

Na području Kantona Sarajevo određene su slijedeće regionalne ceste:

- R -442a-dionica Hadžići-Igman-granica Entiteta u dužini 28.97 km
- R-442b-dionica G.Grkarica-Krstac-Darkovac-Pendičići u dužini od 25,52 km
- R-443 -dionica Tarčin-granica Kantona u dužini od 3,45km
- R-444-dionica Podlugovi-granica Kantona u dužini od 1,21 km
- R-445-dionica Semizovac-Podlugovi-Vratnica u dužini od 13,21 km
- R-447-dionica Dariva-granica Entiteta u dužini od 5,11km

Inspekcija za ceste na osnovu Programa rada za 2025. godinu realizovala je 483 inspekcijskih nadzora iz svoje nadležnosti.

9. INSPEKTORAT PROSVJETNE INSPEKCIJE

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Kantonalne uprave za inspeksijske poslove, sistematizovano je 9 radnih mjesta i to: jedan glavni kantonalni inspektor, pet kantonalnih prosvjetnih inspektora i tri kantonalna prosvjetna inspektora za visoko obrazovanje.

Tokom 2025. godine popunjenost Inspektorata prosvjetne inspekcije bila je sedam izvršilaca i to:

- 1 glavni kantonalni inspektor

- 3 kantonalna prosvjetna inspektora

- 3 kantonalna prosvjetna inspektora za visoko obrazovanje ,

s tim da je jedan kantonalni prosvjetni inspektor stupio na rad 28.07.2025. godine.

Aktivnosti Inspektorata prosvjetne inspekcije u oblasti predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja, te oblasti visokog obrazovanja i obrazovanja odraslih u izvještajnom periodu bile su usmjerene na provođenje nadzora nad primjenom Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju, Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo, Zakona o kontroli i ograničenoj upotrebi duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje, Zakona o obrazovanju odraslih, Zakona o visokom obrazovanju, Zakona o naučnoistraživačkoj djelatnosti kao i na osnovu ovih zakona donesenih podzakonskih akata, u ustanovama odgoja i obrazovanja, visokoškolskim ustanovama i Institutima. Programirani poslovi i zadaci Inspektorata prosvjetne inspekcije iz naprijed navedenih oblasti planirani su godišnjim Programom rada Kantonalne uprave, te se isti realizuju putem pojedinačnih mjesečnih planova i zadataka inspektora. Izvršenje konkretnih poslova i radnih zadataka za pojedini mjesec, u značajnoj mjeri zavisio je od broja zaprimljenih zahtjeva za vršenje inspeksijskih nadzora od strane fizičkih i pravnih lica, nadležnih organa i institucija, broja prisutnih inspektora na radu.

Programom rada za 2025. godinu planiran je broj inspeksijskih nadzora za tri prosvjetna inspektora i za dva prosvjetna inspektora za visoko obrazovanje. S tim u vezi, planirano je da se u 2025. godini izvrši ukupno 789 inspeksijskih nadzora na nivou Inspektorata i to 495 inspeksijskih nadzora od strane prosvjetnih inspektora i 294 inspeksijskih nadzora od strane prosvjetnih inspektora za visoko obrazovanje. U 2025. godini izvršeno je ukupno 1287 inspeksijskih nadzora (163%), i to 830 od strane prosvjetnih inspektora (289,31%) i 357 inspeksijskih nadzora od strane prosvjetnih inspektora za visoko obrazovanje (121,1%).

Budući da je jedan kantonalni prosvjetni inspektor i stupio na rad 28.07.2025. godine, isti nije planiran prilikom izrade Programa rada za 2025. godinu, stoga je broj realizovanih inspeksijskih nadzora nešto veći u odnosu na broj planiranih nadzora za 2025. godinu.

Ciljevi koji su se djelovanjem prosvjetne inspekcije planirali ostvariti u 2025. godini, su izvršavanje obaveza u skladu sa Zakonom, blagovremeno postupanje po podnesenim pisanim prijavama,

zahtjevima za vršenje inspekcijskog nadzora, prijavama koje se odnose na nezakonite pojave i radnje iz nadležnosti ove inspekcije, pokretanje inicijativa za izmjene i dopune zakona i podzakonskih akata nad kojim se vrši nadzor, normativni dio, radi uočenih nedostataka i propusta u njima, kako bi nadležna resorna ministarstva imala što kvalitetniju podlogu za izradu ili pokretanje inicijativa prema drugim nivoima vlasti, za izmjene i dopune propisa koji trenutno predstavljaju ograničenje za efikasno vršenje inspekcijskih nadzora u ovim oblastima kao i edukacija u djelu primjene normative koju nadzire prosvjetna inspekcija.

Tabela: Upporedni pregled planiranih i ostvarenih inspekcijskih nadzora 2024./2025. godini sa procentualnim pokazateljima u odnosu na planirane i izvršene inspekcijske nadzore

R.B.	INSPEKCIJA	Planirani broj inspekcijskih nadzora za 2024. godinu	Broj izvršenih inspekcijskih nadzora za 2024. godinu	INDEX (4/3)	Planirani broj inspekcijskih nadzora za 2025. godinu	Broj izvršenih inspekcijskih nadzora za 2025. godinu	INDEX (7/6)
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Prosvjetna inspekcija (oblast predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja)	276	650	235,51	495	830	167,68
2.	Prosvjetna inspekcija za visoko obrazovanje)	111	235	211,71	294	357	121,43
UKUPNO		387	885	228,68	789	1287	163,12

Tabela: Upporedni pregled donesenih upravnih mjera 2024/2025. godini

R.B.	INSPEKCIJA	Broj izdatih rješenja 2024. godine	Broj izdatih rješenja 2025. godine	INDEX (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Prosvjetna inspekcija (oblast predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja)	100	111	111
2.	Prosvjetna inspekcija za visoko obrazovanje)	25	40	160
UKUPNO		125	151	120,8

Tabela: Uporedni prikaz donesenih prekršajnih naloga 2024/2025. godina

R.B.	INSPEKCIJA	Broj izdatih prekršajnih naloga 2024. godine	Broj izdatih prekršajnih naloga 2025. godine	INDEX (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Prosvjetna inspekcija (oblast predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja)	61	138	226,23
2.	Prosvjetna inspekcija za visoko obrazovanje)	13	12	92,31
UKUPNO		74	150	202,7

Tabela: Uporedni prikaz visine izrečenih novčanih kazni 2024/2025. godine

R.B.	INSPEKCIJA	Visina izrečene novčane kazne 2024. godine (KM)	Visina izrečene novčane kazne 2025. godine (KM)	INDEX (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Prosvjetna inspekcija (oblast predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja)	125.800	268.210	213,2
2.	Prosvjetna inspekcija za visoko obrazovanje)	34.000	34.000	100
UKUPNO		159.800	302.210	189,12

Tabela: Broj izdatih upravnih mjera u periodu od 01.01.-31.12.2025.godine

INSPEKCIJA	Broj nadzora	Broj rješenja-naređenja	Broj rješenja-upozorenja	Broj izvršenih rješenja	Broj neizvršenih rješenja	Broj žalbi po rješenjima	Broj donesenih rješenja po žalbi
Prosvjetna inspekcija	830	53	58	68	9	8	7
Prosvjetna inspekcija za visoko obrazovanje	356	22	18	12	4	20	15
UKUPNO	885	75	76	80	13	28	22

Kantonalni prosvjetni inspektori vršili su u toku 2025. godine nadzore nad primjenom zakona i na osnovu njih donesenih propisa i to:

- Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju u Kantonu Sarajevo ("Sl. Kantona Sarajevo", broj 26/08, 21/09, 33/21, 31/22);
- Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo ("Sl. Kantona Sarajevo", broj 27/24)
- Zakon o obrazovanju odraslih ("Sl. Kantona Sarajevo", broj 40/15, 40/20);
- Zakona o kontroli i ograničenoj upotrebi duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje ("Sl. Kantona Sarajevo", broj 38/22);
- Zakon o udžbenicima u Kantonu Sarajevo ("Sl. Kantona Sarajevo", broj 31/19, 34/20, 33/21)
- Odluka o Pedagoškim standardima i normativima za predškolski odgoj i obrazovanje ("Sl. Kantona Sarajevo", broj 46/16, 12/21, 20/22, 35/24 i 3/25);
- Odluka o Pedagoškim standardima i normativima za odgoj i obrazovanje u osnovnoj i srednjoj školi ("Sl. Kantona Sarajevo", broj 3/25, 29/25)
- Odluka o profilu i stručnoj spremi nastavnika u osnovnim i srednjim školama ("Sl. Kantona Sarajevo", broj 9/25, 14/25, 48/25)
- Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencije i dokumentacije u predškolskoj ustanovi "Sl. Kantona Sarajevo", broj 22/16, 27/24 i 38/24)
- Pravilnik o vođenju pedagoške dokumentacije i evidencije u osnovnoj školi ("Sl. Kantona Sarajevo", broj 46/18, 3/20, 25/21, 34/23, 33/24);
- Pravilnik o vođenju pedagoške dokumentacije i evidencije u srednjoj školi i domu učenika "Sl. Kantona Sarajevo", broj 4/19, 9/19, 25/21, 34/23 i 33/24);
- Pravilnik o inkluzivnom obrazovanju ("Sl. Kantona Sarajevo", broj 37/25)
- Pravilnik o inkluzivnom obrazovanju ("Sl. Kantona Sarajevo", broj 32/19, 30/24);
- Pravilnik o izboru i imenovanju upravnih i nadzornih odbora predškolskih ustanova Kantona Sarajevo ("Sl. Kantona Sarajevo", broj 3/11);
- Pravilnik o izboru, razrješenju, nadležnostima i načinu rada školskog odbora osnovne škole, srednje škole, srednjoškolskog i školskog centra na području Kantona Sarajevo ("Sl. Kantona Sarajevo", broj 46/24)
- Pravilnik o izboru, imenovanju i razrješenju direktora osnovnih škola Kantona Sarajevo ("Sl. Kantona Sarajevo", broj 2/18, 32/18, 30/19)
- Pravilnik o izboru, kriterijima za izbor, nadležnostima i radu direktora srednjih škola ("Sl. Kantona Sarajevo", broj 46/18);
- Pravilnik s kriterijima za proglašavanje radnika za čijim radom je potpuno ili djelimično prestala potreba u osnovnim i srednjima školama kao javnim ustanovama na području Kantona Sarajevo ("Sl. Kantona Sarajevo", broj 9/22);
- Pravilnik sa kriterijima za prijem radnika u radni odnos u osnovnim školama kao javnim ustanovama na području Kantona Sarajevo ("Sl. Kantona Sarajevo", broj 12/22, 22/22 i 30/24)

- Pravilnik s kriterijima za prijem radnika u radni odnos u srednjim školama kao javnim ustanovama na području Kantona Sarajevo ("Sl. Kantona Sarajevo", broj 12/22 i 22/22);
- Pravilnik o ocjenjivanju, napredovanju i sticanju stručnih zvanja odgajatelja, profesora/nastavnika i stručnih saradnika u predškolskim ustanovama, osnovnim, srednjim školama i domovima učenika ("Sl. Kantona Sarajevo", broj 19/04);
- Pravilnik o praćenju, vrednovanju i ocjenjivanju učenika osnovnih i srednjih škola u Kantonu Sarajevo ("Sl. Kantona Sarajevo", broj 24/18 i 13/20);
- Pravilnik o realizaciji škole u prirodi, izleta, studijskih posjeta, ekskurzija, kampovanja/logorovanja, društveno-korisnog učenja i drugih oblika odgojno-obrazovnog rada u osnovnoj i srednjoj školi ("Sl. Kantona Sarajevo", broj 34/24,10/25 i 45/25) ;
- Odluka o kriterijima za prijem učenika u prvi razred srednjih škola Kantona Sarajevo ("Sl. Kantona Sarajevo", broj 16/24, 23/24);
- Pravilnik o provođenju mjera odgojno – obrazovne podrške i stručno tretmana učenika ("Sl. Kantona Sarajevo", broj 33/24)
- Pravilnik o vođenju evidencije o neprihvatljivim oblicima ponašanja i/ili drugim faktorima koji mogu ugroziti najbolji interes učenika i zaštititi učenika ("Sl. Kantona Sarajevo", broj 33/24,3/25)
- Pravilnik o izricanju odgojno – disciplinskih mjera u osnovnim i srednjim školama ("Sl. Kantona Sarajevo", broj 33/24, 51/24,15/25);
- Pravilnik o izricanju odgojno-disciplinskih mjera u osnovnim i srednjim školama ("Sl. Kantona Sarajevo", broj 33/24, 51/24, 15/25)
- Pravilnik o prepoznavanju, prevenciji i zaštiti od diskriminacije u osnovnim školama ("Sl. Kantona Sarajevo", broj 8/25)
- Pravilnik o izvođenju ferijalne prakse ("Sl. Kantona Sarajevo", broj 5/18)
- Pravilnik o organizovanju i izvođenju praktične nastave i laboratorijskog rada u srednjim školama u Kantonu Sarajevo ("Sl. Kantona Sarajevo", broj 3/20)
- Odluka o standardima i normativima za realizaciju programa obrazovanja odraslih ("Sl. Kantona Sarajevo", broj 32/16 i 27/21);
- Pravilnik o formi i sadržaju javnih isprava u obrazovanju odraslih ("Sl. Kantona Sarajevo", broj 3/22);
- Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja i čuvanja andragoške dokumentacije i evidencije ("Sl. Kantona Sarajevo", broj 3/22);
- Pravilnik o načinu organiziranja i provođenju ispita ("Sl. Kantona Sarajevo", broj 24/16)
- Pravila ustanova i drugi interni propisi ustanova.

Kantonalni prosvjetni inspektori za visoko obrazovanja vršili su nadzore nad primjenom zakona i na osnovu njih donesenih propisa i to:

- Zakon o visokom obrazovanju ("Sl. Kantona Sarajevo", broj 33/17, 35/20, 40/20 i 39/21);
- Zakon o visokom obrazovanju ("Sl. Kantona Sarajevo", broj 36/22,28/25);
- Zakon o naučnoistraživačkoj djelatnosti ("Sl. Kantona Sarajevo", broj 26/16);
- Pravilnik o sadržaju javnih isprava ("Sl. Kantona Sarajevo", broj 46/23);

- Pravilnik o stjecanju i korištenju akademskih titula, stručnih i naučnih/umjetničkih zvanja na visokoškolskim ustanovama na području Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 46/23);
- Pravilnik o sadržaju i izgledu, načinu vođenja matičnih knjiga i evidencije o izdatim diplomama ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 46/23);
- Standardi i normativi za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja na području Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 17/19);
- Statut Univerziteta u Sarajevu broj 01-14-35-1/23 od 26.07.2023. godine;
- Statut Univerziteta u Sarajevu broj: 01-1093-3-1/18 od 28. 11. 2018. godine;
- Statuti privatnih Univerziteta na području Kantona Sarajevo;
- Pravila studiranja za prvi i drugi ciklus studija, integrisani, stručni i specijalistički studij na Univerzitetu u Sarajevu ,broj 01-15-24-1/23 od 27.09.2023. godine;
- Pravila studiranja za treći ciklus studija na Univerzitetu u Sarajevu broj 01-1101-79-1/18 od 19.12.2018.godine;
- Pravila studiranja za treći ciklus studija na Univerzitetu u Sarajevu broj 0101-38-276/10 od 29.12.2010.godine;
- Pravila studiranja za treći ciklus studija na Univerzitetu u Sarajevu broj 01-4-9-1/24 od 28.02.2024.godine;
- Pravila studiranja privatnih visokoškolskih ustanova na području Kantona Sarajevo;
- Pravilnik o priznavanju inostranih visokoškolskih kvalifikacija broj 01-16-73-1/22 od 27.10.2023.godine;
- Pravilnik o dodjeli počasnog zvanja profesor emeritus Univerziteta u Sarajevu broj 01-14-69/19 od 27.05.2019. godine;
- Pravilnik o izmjenama Pravilnika o dodjeli počasnog zvanja profesor emeritus Univerziteta u Sarajevu broj 01-11-51/22 od 20.07.2022.godine;
- Pravilnik o priznanjima i nagradama Univerziteta u Sarajevu broj 01-2-35-1/21 od 24.02.2021.godine;
- Pravilnik o ekvivalenciji ranije stečenih akademskih titula, naučnih i stručnih zvanja broj 01-14-88-1/20 od 24.06.2020.godine;
- Pravilnik o ekvivalenciji položenih ispita na Univerzitetu u Sarajevu broj 01-1101-96/18 od 19.12.2018. godine;
- Propisi Univerziteta u Sarajevu koji su doneseni na osnovu Zakona o visokom obrazovanju.

Od ukupno 1287 inspekcijskih nadzora (163%) u 2025. godini je izvršeno 26 redovnih inspekcijskih nadzora, 1028 nadzora po zahtjevu stranke i 133 kontrolna inspekcijska nadzora. Izdato je ukupno 151 upravna mjera – rješenja, od kojih je 75 rješenja kojima se naređuje otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i 76 preventivnih upravnih mjera odnosno rješenja o upozorenju na pravilnu i potpunu primjenu propisa iz nadležnosti prosvjetne inspekcije.

Od 133 kontrolna inspekcijska nadzora, 80 rješenja kojima se nalaže otklanjanje nepravilnosti je izvršeno, a 13 rješenja nije izvršeno, dok se ostatak kontrolnih inspekcijskih nadzora odnosi na dostavu zapisnički naložene dokumentacije. Napominjemo da za određeni broj rješenja naređenja teče rok za izvršenje.

Na rješenja prosvjetnih inspektora i prosvjetnih inspektora za visoko obrazovanje izjavljeno je u toku 2025. godine ukupno 28 žalbi, te je doneseno 22 drugostepena rješenja po žalbama od strane resornih ministarstava. Inspektorat prosvjetne inspekcije je u 2025. godini izdao ukupno 150 prekršajna naloga u novčanom iznosu od 268.210,00 KM.

U 2025. godini, od ukupno 830 inspeksijskih nadzora (167,68%) prosvjetne inspekcije (oblast predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja) je izvršeno 25 redovnih inspeksijskih nadzora, 722 nadzora po zahtjevu stranke i 83 kontrolna inspeksijskih nadzora. Izdato je ukupno 111 upravna mjera – rješenja, od kojih je 53 rješenja kojima se naređuje otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i 58 preventivnih upravnih mjera odnosno rješenja o upozorenju na pravilnu i potpunu primjenu propisa iz nadležnosti prosvjetnog inspektora. Od 83 kontrolnih inspeksijskih nadzora, 68 rješenja naređenja je izvršeno, od kojih se određeni broj odnosi na izvršenje rješenja iz 2024. godine, a 9 rješenja nije izvršeno, dok se ostatak kontrolnih inspeksijskih nadzora odnosi na dostavu zapisnički naložene dokumentacije. Napominjemo da je rok za izvršenje određenog broja rješenja izdatih u 2025. godini u toku. Na rješenja prosvjetnih inspektora izjavljeno je u toku 2025. godine ukupno 8 žalbi, te je doneseno 7 rješenja po žalbama od strane resornih ministarstva, kao drugostepenog organa. Kantonalni prosvjetni inspektori su u 2025. godini izdali ukupno 138 prekršajnih naloga u novčanom iznosu od 242.110,00 KM.

Također 2025. godini, od ukupno 357 inspeksijskih nadzora (121,1%), od strane kantonalnih prosvjetnih inspektora za visoko obrazovanje izvršen je samo 1 redovni inspeksijski nadzor, 306 nadzora po zahtjevu stranke i 50 kontrolnih inspeksijskih nadzora. Izdato je ukupno 40 upravnih mjera – rješenja, od kojih je 22 rješenja kojima se naređuje otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i 18 preventivnih upravnih mjera odnosno rješenja o upozorenju na pravilnu i potpunu primjenu propisa iz nadležnosti prosvjetnog inspektora za visoko obrazovanje. Od 50 kontrolnih inspeksijskih nadzora, 12 rješenja naređenja je izvršeno, a 4 rješenja nije izvršeno, dok se ostatak kontrolnih inspeksijskih nadzora odnosi na dostavu zapisnički naložene dokumentacije. Napominjemo da je rok za izvršenje određenog broja rješenja naređenja u toku. Na rješenja prosvjetnih inspektora za visoko obrazovanje izjavljeno je u toku 2025. godine ukupno 20 žalbi, te je doneseno 15 rješenja po žalbama od strane Ministarstva za nauku, visoko obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo, kao drugostepenog organa. Kantonalni prosvjetni inspektori za visoko obrazovanje su u 2025. godini izdali ukupno 13 prekršajnih naloga u novčanom iznosu od 34.000,00 KM.

Ono što je karakteriziralo ovaj izvještajni period kantonalnih prosvjetnih inspektora jeste broj pisanih zahtjeva za vršenje inspeksijskih nadzora od strane učesnika u konkursnim procedurama u osnovnim i srednjim školama do stupanja na snagu novog Pravilnika za prijem radnika u radni odnos u osnovnim i srednjim školama kao javnim ustanovama na području Kantona Sarajevo("Službene novine kantona sarajevo" broj 8/25,37/25), zatim ocjenjivanje nastavnika i stručnih saradnika, poštivanje pedagoških standarda i normativa, ocjenjivanja učenika posebno je primjetan povećan broj zahtjeva za vršenje inspeksijskih nadzora na okolnosti provjere postupanja ustanova u slučajevima neprihvatljivih oblika ponašanja učenika, kao i zahtjevi resornog

ministarstva u segmentu nadzora nad radom produženih boravaka za djecu školskog uzrasta u predškolskim ustanovama.

Specifičnosti vezane za rad kantonalnih prosvjetnih inspektora je što je u toku 2025. godine, a s obzirom da je 2024. godine stupio a snagu novi Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj 27/24), te su slijedom toga tokom 2024. godine ali i tokom 2025. godine donošeni novi pravilnici i drugi podzakonski akti. Stupanjem na snagu Pravilnika za prijem radnika u radni odnos u osnovnim i srednjim školama kao javnim ustanovama na području Kantona Sarajevo("Službene novine kantona sarajevo" broj 8/25,37/25) kontrola postupka provođenja konkursne procedure za popunu upražnjenih radnih mjesta u osnovnim i srednjim školama je prestala biti u nadležnosti Inspektorata prosvjetne inspekcije,a nadzora nad primjenom navedenog pravilnika u pravnim licima sa područja Kantona Sarajevo je prešlo u nadležnost inspekcije rada.

Također treba istaći da neki propisi nisu mjenjani preko više od 20 godina, te ne prate trenutno stanje. Na primjer, Pravilnik o ocjenjivanju, napredovanju i stjecanju stručnih zvanja odgajatelja, profesora/nastavnika i stručnih saradnika u predškolskim ustanova, osnovnim i srednjim školama i domovima učenika ("Službene novine Kantona Sarajevo " broj: 19/04) je donesen na osnovu Zakona iz 2004. godine kojeg je potrebno prilagoditi trenutnim zakonskim odredbama, jer isti ima više tumačenja, a koji nisu objavljeni u službenim novinama.

Potrebno je posebno istaći da je u januaru 2025. godine podnesena inicijativa direktora Kantonalne uprave, dostavljena Skupštini Kantona Sarajevo, za stavljanje van snage Zakon o prosvjetnoj inspekciji ("Službene novine Kantona Sarajevo" broj 9/00), prvenstveno zbog potrebe za usklađivanjem sa stvarnim stanjem na terenu i važećim propisima. Naime, navedenim Zakonom, predviđeno je da prosvjetna inspekcija djeluje unutar resornog ministarstva, dok u praksi Inspektorat prosvjetne inspekcije već pripada Kantonalnoj upravi, te je zakon odlukom Skupštine Kantona Sarajevo stavljen van snage početkom decembra 2025.

Imajući u vidu da je Zakonom o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo definisano da redovna osnovna škola i centri su obavezni da organizuju produženi učenika kao poseban oblik odgojno-obrazovnog rada u skladu sa pedagoškim standardima i normativima kojima su bliže propisana organizacija rada produženih boravaka i struktura grupa i voditelja grupa u produženom boravku , a da organizacija istog se ne predviđa Zakonom o predškolskom odgoju i obrazovanju u Kantonu Sarajevo, na inicijativu resornog Ministarstva su provedeni redovni nadzori u privatnim predškolskim ustanovama kako bi se utvrdilo da li isti pružaju usluge produženog boravka.U kontekstu toga u usmjerenom inspeksijskom nadzoru nad privatnom predškolskom ustanovom je utvrđeno organiziranje produženog boravka za školsku djecu, te je u skladu s tim izdato rješenje kojim se zabranjuje pružanje usluga produženog boravka za školsku djecu u sklopu predškolske ustanove.Kao specifičnost vezane za rad kantonalnih prosvjetnih inspektora u 2025. godini se ističe i činjenica da je u toku godine u usmjerenom inspeksijskom nadzoru utvrđeno obavljanje djelatnosti srednje škole bez registracije i upisa u potrebne registre u skladu s čime je

izdat prekršajni nalog u iznosu od 100.000,00 KM, a koji je plaćen u roku od osam dana u iznosu od 50% izrečenog iznosa, te je izdato i rješenje o zabrani rada subjektu nadzora da proširuje svoju djelatnost na djelatnost srednjeg odgoja i obrazovanja za koju ne posjeduje rješenje nadležnog organa.

U odnosu na oblast visokog obrazovanja uglavnom se radilo o istim zahtjevima za vršenje inspekcijskih nadzora kao i prethodnih godina, s tim da je izvještajni period obilježio kontrola procedura vezanih za studij trećeg ciklusa kao i kontrola izbora u akademska zvanja.

Tokom izvještajnog periodu, inspektori Inspektorata prosvjetne inspekcije, u skladu sa članom 23. Zakona o inspekcijama Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj 2/17, 37/21) prisustvovali su značajnom broju sati i broju edukacija u vezi propisa koji se odnose na oblast inspekcijskog, upravnog i prekršajnog postupka u skladu sa programom stručne obuke, a u organizaciji Agencije za državnu službu Federacije BiH, i drugih organizatora.

Ciljevi koji se djelovanjem prosvjetne inspekcije planiraju ostvariti u 2026. godini, pored izvršavanja obaveza u skladu sa Zakonom su naravno i blagovremeno postupanje po podnesenim pisanim prijavama, zahtjevima za vršenje inspekcijskog nadzora, prijavama koje se odnose na nezakonite pojave i radnje iz nadležnosti ove inspekcije, pokretanje inicijativa za izmjene i dopune zakona i podzakonskih akata nad kojim se vrši nadzor.

Ističemo da planirani broj inspekcijskih nadzora u ovoj oblasti po kvartalima zavisi od perioda trajanja školske godine (npr: zimski i ljetni kolektivni odmori u školama koji su predviđeni školskim kalendarima izvođenja nastave).

10. SEKTOR ZA INTERNU KONTROLU

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Kantonalne uprave u Sektoru za internu kontrolu sistematizovano je ukupno četiri radna mjesta, od čega:

1 (jedno) radno mjesto pomoćnik direktora i

3 (tri) radna mjesta stručni savjetnik za internu kontrolu.

Do 11.02.2025. godine nije bilo izvršilaca u navedenom Sektoru, a od navedenog datuma Sektor funkcioniše sa dva izvršioca, od kojih je jedan pomoćnik direktora i jedan stručni savjetnik za internu kontrolu.

Sektor za internu kontrolu Kantonalne uprave za inspekcijske poslove obavlja poslove i zadatke koji predstavljaju osnovne funkcije ovog sektora, odnosno poslove koji proizilaze iz djelokruga rada i njegove nadležnosti utvrđene na osnovu pozitivnih zakonskih propisa, po kojima ovaj organ provodi aktivnosti.

Sektor za internu kontrolu vrši poslove na osnovu Protokola o načinu provedbe aktivnosti sektora za internu kontrolu Kantonalne uprave, kojim se određuje način provođenja aktivnosti u segmentima redovnih aktivnosti, posebnih aktivnosti usmjerenih prema određenom državnom službeniku ili namješteniku, kao i u segmentu koordinacije i saradnje sa Sektora sa drugim organima, pravnim i fizičkim licima.

Plan rada Interne kontrole u 2025.godini koncipiran je na način, da se kontinuirano vrši kontrola rada svih uposlenika Kantonalne uprave, odnosno kontrola manjkavosti u radu, utvrđivanje činjeničnog stanja, provjera i prikupljanje činjenica i dokaza, naročito provjera provođenja inspeksijskog nadzora koji treba da osigura zakonitost odnosno zaštitu javnog i privatnog interesa u skladu sa važećom pozitivnom zakonskom regulativom. Prijedlog plana redovnih aktivnosti interne kontrole sačinjen pod brojem :14-13-45-01271/25 od 05.03.2025.godine i dostavljen je direktoru Uprave na razmatranje kako bi mogao donijeti Plan redovnih aktivnosti interne kontrole kao konačni i obavezujući akt što je i precizirano Protokolom o načinu provedbe aktivnosti sektora.

Poslovi ovog Sektora ogledaju se kroz provjeravu osnovanost pritužbi na rad zaposlenika Kantonalne uprave, zatim ukazivanje na eventualne propuste u radu zaposlenika, vršenje provjere i prikupljanja činjenica i dokaza kod nastupanja materijalne štete u vršenju poslova zaposlenika, zatim prati pravilnost korištenja službenih vozila, kao i prati poštivanje radnog vremena zaposlenika, zatim vrši kontrolu pravilnosti izvještavanja sa službenih putovanja i realiziranja naloga za službena putovanja.

Posebne aktivnosti sektora u kontekstu pomenutog Protokola su aktivnosti koje je sektor provodio prema određenom državnom službeniku ili namješteniku, a što je rezultiralo sa 40 (četrdeset) otvorenih predmeta po kojima su blagovremeno vršeni postupci.

Saradnja sa Uredom za borbu protiv korupcije Vlade Kantona Sarajevo je vršena u smislu provođenja aktivnosti po podnešenim zahtjevima te učešćem u donošenju Plana integriteta Kantonalne uprave za 2025.godinu.

11. SEKTOR ZA OPĆE POSLOVE, PISARNICU I ARHIVU

U Sektoru za opće poslove, pisarnicu i arhivu sistematizovano je 16 radnih mjesta, od čega jedan pomoćnik direktora, jedan stručni savjetnik za opće poslove, pisarnicu i arhivu, 12 radnih mjesta viši referent za poslove protokola, pisarnice i arhive, jedan KV radnik-kurir i jedan NK- pomoćni radnik.

Trenutna popunjenost ovog Sektora je 8 (osam) izvršilaca od čega 7 (sedam) radnih mjesta viši referent za poslove protokola, pisarnice i arhive i 1 (jedan) KV radnik - kurir, dok poslove pomoćnika direktora obavlja jedan državni službenik po ovlaštenju.

Navedeni Sektor vrši prijem, evidentiranje i protokolisanja pošte, prijem, distribuciju, otpremu i arhiviranje pošte (kreiranje, kontinuirano ažuriranje baze za poslove pisarnice i baze podataka za

poslove arhivske građe); vodi arhivu (preuzimanje predmeta i akata za arhivu, evidentiranje, čuvanje i koordiniranje poslova uništavanja takvih materijala i akata), zaprima zahtjeve, izrađuje i ažurira interni telefonski imenik Uprave, kao i druge poslove iz djelokruga protokola.

Ukupan broj formiranih i protokolisanih predmeta u izvještajnom periodu iznosi 20.666, od čega je 15,181 zavedenih predmeta po zahtjevu stranaka i 5.485 predmeta djelovodnik-opšti akti.

U izvještajnom periodu otpremljeno je 22.032 koverti putem pošte i arhivirano 13.526 predmeta.

12. SEKTOR ZA EKONOMSKO – FINANSIJSKE POSLOVE

U Sektoru za ekonomsko-finansijske poslove sistematizovano je 8 (osam) radnih mjesta, od čega 1 (jedan) pomoćnik direktora, 1 (jedan) stručni savjetnik za ekonomsko-finansijske poslove, 1 (jedan) stručni savjetnik za javne nabavke, 1 (jedan) stručni saradnik za javne nabavke, 2 (dva) viša referenta za ekonomsko-finansijske poslove, 1 (jedan) viši referent za stalna sredstva i 1 (jedan) viši referent ekonom.

Trenutna popunjenost ovog Sektora je 4 (četiri) izvršioca od čega 1 (jedan) pomoćnik direktora, 1 (jedan) stručni savjetnik za ekonomsko-finansijske poslove, 1 (jedan) viši referent za ekonomsko-finansijske poslove i 1 (jedan) viši referent za stalna sredstva. Pored redovnih poslova ovaj Sektor je vršio izradu Godišnjeg obračuna, periodičnog izvještaja, Izjave o fiskalnoj odgovornosti, izvještaj o radu iz oblasti ekonomsko - finansijskih poslova, program rada iz oblasti ekonomsko - finansijskih poslova, izradu periodičnih izvještaja (I, II i III kvartal 2025.godine), izrada operativnih finansijskih planova Uprave I, II, III i IV kvartal 2025. godine), analiza potreba za obnavljanjem stalnih sredstava i opreme, izrada dokumenta okvirnog budžeta, izrada zahtjeva za sredstva iz Budžeta Kantona Sarajevo za 2026. godinu, donošenje rješenja o povratu više ili pogrešno uplaćenih sredstava uplaćenih po prekršajnim naložima, koordinacija sa Fondom za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom Federacija Bosne i Hercegovine, te obračun i uplate sredstava naknade za posebnu naknadu za podsticanje rehabilitacije i zapošljavanja osoba sa invaliditetom, praćenje i analiza ostvarenih troškova Uprave u svim segmentima potrošnje, priprema i donošenje odluka o preraspodjelama sredstava, obavljanje poslova finansijske operative i knjigovodstva, prijem i kontrola dokumentacije, te priprema i unos podataka za obračun plaće kao i drugih primanja koja nemaju karakter plaće.

Također, ovaj Sektor je u izvještajnom periodu provodio i postupke javnih nabavki Kantonalne uprave. Provedeno je ukupno devet što otvorenih što konkurentskih postupaka. Putem direktnih sporazuma vršeni su nabavka usluge održavanja računarske opreme, usluge održavanja fiksnih telefona, telefonske centrale, telefonske mreže i pasivne računarske mreže, usluge čišćenja poslovnih prostorija, usluge izrade Godišnjeg obračuna, nabavka i isporuka kancelarijskog materijala, nabavka i isporuka pečata, održavanje klime, ugostiteljskih usluga, te nabavka i isporuka proizvoda za održavanje higijene.

13. SEKTOR ZA INFORMISANJE, INFORMATIKU I ANALITIKU

U Sektoru za informisanje, informatiku i analitiku sistematizovano je 5 (pet) radnih mjesta, od čega 1 (jedan) pomoćnik direktora, 1 (jedan) stručni savjetnik za informisanje, 1 (jedan) stručni savjetnik za informatiku, 1 (jedan) stručni savjetnik za analitiku i 1 (jedan) viši referent za informatiku. Trenutna popunjenost ovog Sektora je 3 (tri) izvršioca od čega 1 (jedan) stručni savjetnik za informisanje, 1 (jedan) stručni savjetnik za informatiku i 1 (jedan) viši referent za informatiku, dok poslove pomoćnika direktora obavlja jedan državni službenik po ovlaštenju.

U izvještajnom periodu od 01.01.2025. do 31.12.2025. godine u oblasti informisanja, informatike i analitike realizirane su pripreme informacija i odgovora na medijske upite o aktivnostima inspektorata i sektora Kantonalne uprave, pripreme programa i planova povezivanja i funkcionisanja informacionog sistema u Kantonalnoj upravi, kontrolisanje rada baze podataka, omogućavanje nesmetanog rada programa, preventivno i korektivno održavanje informatičke opreme, te sačinjavanje analitičkih i sintetičkih izvještaja.

Aktivnosti su realizirane u skladu s utvrđenim ciljevima i planiranim zadacima, a u okviru raspoloživih resursa. Cilj realiziranih aktivnosti odnosio se na daljnje unapređenje efikasnosti, transparentnosti i optimizaciji procesa Kantonalne uprave kroz održavanje i razvoj informaciono-komunikacionog sistema, digitalizaciju poslovnih procesa i proaktivnog informisanja javnosti o radu Kantonalne uprave.

U oblasti informisanja, informatike i analitike realizirane aktivnosti odnose se na pripremu informacija i odgovora na medijske upite o aktivnostima inspektorata i sektora Kantonalne uprave portalima, dnevnim novinama, televizijskim kućama, za radio, za web i ostale medije; održavanje, proširenje i unapređenje informacionog sistema; pružanje stručne podrške korisnicima informacionog sistema; administriranje sistema kao i otklanjanje korisničkih i programskih grešaka u informacionom sistemu; administracija korisnika i prava pristupa informacionom sistemu; kreiranje i ažuriranje kontrolnih listi u sistemu E-inspektor; implementacija novih i izmjena postojećih predložaka dokumenata u sistemu E-inspektor; kreiranje različitih vrsta izvještaja po zahtjevu u sistemu E-inspektor i drugim aplikacijama; unos i ažuriranje šifrnika u sistemu E-inspektor; izrada godišnjih izvještaja Djelovodnik predmeta i Upisnik prvostepenih predmeta upravnog postupka UP-1 iz sistema E-inspektor; kreiranje e-mail adresa, mail grupa i produženje certifikata u IBM Domino Notes programu za administraciju; analiza stanja informatičke opreme i vođenje evidencije o stanju; analiza potreba za nabavku informatičke opreme kao što su prijenosna računala, personalna računala, mobilni štampači, skeneri, mrežna oprema i drugo; instalacija, konfiguracija, deinstalacija i nadogradnja sistemskog i aplikativnog softvera na radnim stanicama; instalacija i konfiguracija informatičke opreme; uspostavljanje interoperabilnosti putem aplikativnih softvera sa drugim državnim institucijama sa kojima se ostvaruje saradnja potrebna za obavljanje poslova Kantonalne uprave; instalacija i produženje certifikata aplikativnih softvera; izrada reversa za informatičku opremu, zaduživanje i razduživanje uposlenika informatičkom opremom i vođenje evidencije stanja zaduživanja i razduživanja informatičke opreme; vođenje evidencije servisiranja informatičke opreme i servisiranje većih kvarova u koordinaciji sa Ugovornim firmama; održavanje

pasivne i aktivne mrežne opreme u koordinaciji sa Ugovornim firmama i Zavodom za informatiku i statistiku Kantona Sarajevo; dijagnostika kvarova na informatičkoj opremi i njihovo otklanjanje i drugi poslovi.

Pored prethodno navedenih kontinuiranih aktivnosti realizirane su i sljedeće planirane aktivnosti u planiranom roku: kreiranje i instalacija arhivske IBM Lotus baze s arhiviranim predmetima na serveru i radnim stanicama u koordinaciji sa Ugovornom firmom; instalacija i konfiguracija nove verzije IBM Notes 10 na serveru u koordinaciji sa Ugovornom firmom i instalacija na pojedine radne stanice; implementacija višestruke autentifikacije (MFA) kao dodatna sigurnosna mjera za pristup e-mailu u koordinaciji sa Zavodom za informatiku i statistiku Kantona Sarajevo; implementacija novih organizacionih jedinica i izmjena postojećih u Lotus aplikaciji i bazama podataka u skladu s novim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji; implementacija prava pristupa korisnika sistema, radnih mjesta i modela procesa u Lotus aplikaciji, bazama podataka i drugim aplikacijama, a u skladu s novim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji; implementacija novog kontingenta brojeva prekršajnih naloga u Lotus aplikaciju kao i implementacija novih obrazaca prekršajnih naloga i dopisa uz prekršajni nalog; kreiranje novih obrazaca za mjesečne izvještaje o radu Inspektorata; izrada ankete za potrebe prikupljanja podataka u programskom alatu; kreiranje, instalacija i konfiguracija nove IBM Lotus baze dokumenata za Inspektorat rada, zaštite na radu, socijalne zaštite i sporta na serveru i radnim stanicama; instalacija i konfiguracija informatičke opreme i programa za nove i postojeće uposlenike; dodjela novih e-mail adresa za prijave i predstavke kao i izmjena web forme za prijave i predstavke na web stranici kako bi se optimizirao proces zaprimanja prijava građana i privrednih subjekata kao i proces provođenja inspeksijskog nadzora na osnovu zaprimljenih prijava; zamjena radnih stanica s operativnim sistemom MS Windows 10 Pro sa korištenim radnim stanicama čija konfiguracija podržava operativni sistem MS Windows 11 Pro zbog zastarjele opreme koja ne podržava operativni sistem MS Windows 11 Pro, kao i zbog deaktivacije računara sa mreže s operativnim sistemom MS Windows 10 Pro i prestanka Microsoft podrške za isti; nadogradnja i optimizacija serverske infrastrukture u koordinaciji sa Zavodom za informatiku i statistiku Kantona Sarajevo i Ugovornim firmama; implementacija izmjena na web stranicu u koordinaciji sa Zavodom za informatiku i statistiku Kantona Sarajevo; instalacija, ugradnja i povezivanje novog uređaja za dodatno napajanje (UPS) na serversku infrastrukturu i mrežnu opremu zbog kvara dva postojeća UPS uređaja i nemogućnosti popravke, a u koordinaciji sa dobavljačem i Zavodom za informatiku i statistiku Kantona Sarajevo.

Sektor za informisanje, informatiku i analitiku nastaviti će provoditi aktivnosti usmjerene na proaktivno i transparentno informisanje javnosti o radu Kantonalne uprave, aktivnosti usmjerene na unapređenje informaciono-komunikacionog sistema i optimizaciju procesa putem digitalizacije, u skladu s raspoloživim finansijskim i kadrovskim resursima. S obzirom na zastarjelu serversku infrastrukturu i aplikativni softver koji se više ne razvija te za koji nije moguće izvršiti nadogradnju, neophodna je implementacija novog aplikativnog softvera E-inspektor. Novi sistem trebao bi omogućiti digitalizaciju i optimizaciju većine poslovnih procesa Kantonalne uprave, pri čemu realizacija navedenog zavisi od dostupnih finansijskih sredstava.

14. SEKTOR ZA PRAVNE I KADROVSKE POSLOVE

U Sektoru za pravne i kadrovske poslove sistematizovano je 14 radnih mjesta, od čega 1 (jedan) pomoćnik direktora, 2 (dva) stručna savjetnika za pravne poslove, 1 (jedan) stručni savjetnik za kadrovske poslove, 4 (četiri) stručna savjetnika za zastupanje, 1 (jedan) stručni saradnik za stručno-operativne poslove i 5 (pet) viših referenata za pripremu zastupanja, evidencije i unošenje prekršajnih naloga. Trenutna popunjenost ovog Sektora je 7 (sedam) izvršilaca od čega 1 (jedan) stručni savjetnik za kadrovske poslove, 2 (dva) stručna savjetnika za zastupanje 1 (jedan) stručni saradnik za stručno-operativne poslove i 3 (tri) viša referent za za pripremu zastupanja, evidencije i unošenje prekršajnih naloga, dok poslove pomoćnika direktora obavlja jedan državni službenik po ovlaštenju.

Sektor za pravne i kadrovske poslove i organizira poslove vezane za: zastupanje Uprave u prekršajnim postupku, pružanje stručne pravne pomoći direktoru Uprave, državnim službenicima i namještenicima Uprave, praćenje primjena zakona, izradu nacrti i prijedloga za izmjene i dopune normativnih akata, evidentiranje, čuvanje i uredno vođenje personalnih dosijea svih uposlenika Uprave, priprema nacrti rješenja o radno-pravnom statusu, drugim pravima i obavezama uposlenika Uprave, izdavanje potrebnih uvjerenja o činjenicama iz službene evidencije, priprema predmete za sudska ročišta uz ažurno priBavljanje istih od postupajućih inspektora, vođenje registra novčanih kazni, pripremanje periodičnih izvještaja o izdatim, naplaćenim i nenaplaćenim prekršajnim nalogima.

X PREGLED UNUTRAŠNJE ORGANIZACIJE, KADROVSKE I MATERIJALNE OSPOSOBLJENOSTI KANTONALNOG ORGANA

Unutrašnja organizacija Kantonalne uprave uređena je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Kantonalne uprave za inspeksijske poslove Kantona Sarajevo broj: 14-01-2-04930/24 na koji je Vlada Kantona Sarajevo dala saglasnost Odlukom broj: 02-04-9060-7/25 od 20.03.2025. godine. Sistematizacija radnih mjesta Kantonalne uprave obuhvata ukupno 205 radnih mjesta, od kojih je jedan direktor, jedan sekretar, 14 (četnaest) državnih službenika koji rukovode osnovnim organizacionim jedinicama, 165 (stotinušesdesetpet) državnih službenika i 24 (dvadesetičetiri) namještenika.

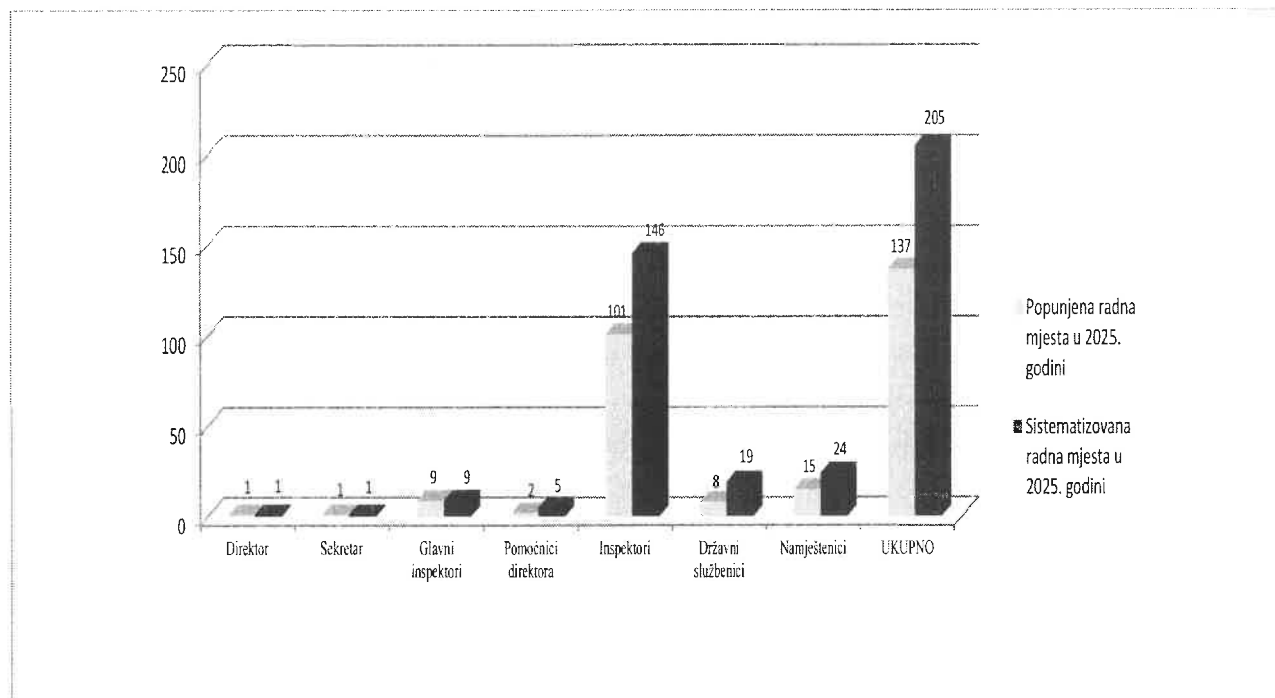
Popunjenost na dan 31.12.2025. godine je 137 uposlenik ili 66,83 %.

Od ukupno sistematizovanih 205 radnih mjesta popunjeno je pored direktora i jedno radno mjesto sekretar Uprave, dva radna mjesta pomoćnik direktora, devet radnih mjesta glavni inspektor, 101 radna mjesta inspektor, osam radnih mjesta ostalih državnih službenika i 15 radnih mjesta namještenika.

Imajući u vidu trenutnu popunjenost, te činjenicu da svake kalendarske godine u starosnu penziju u prosjeku ode pet inspektora po osnovu godina života, te je potreba za potpunom radnih mjesta u

organizacionim jedinicama u 2026. godini neophodna, i to na pozicijama kantonalni šumarski inspektor, kantonalni vodni inspektor, kantonalni veterinarski inspektor, kantonalni tržišno-turistički inspektor, kantonalni inspektor rada iz oblasti zaštite na radu, kantonalni sanitarni inspektor, viši referent - tehnički sekretar i referent KV radnik- kurir.

Grafikon: Uporedni pregled popunjenih i sistematizovanih radnih mjesta u 2025. godini

0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103	104	105	106	107	108	109	110	111	112	113	114	115	116	117	118	119	120	121	122	123	124	125	126	127	128	129	130	131	132	133	134	135	136	137	138	139	140	141	142	143	144	145	146	147	148	149	150	151	152	153	154	155	156	157	158	159	160	161	162	163	164	165	166	167	168	169	170	171	172	173	174	175	176	177	178	179	180	181	182	183	184	185	186	187	188	189	190	191	192	193	194	195	196	197	198	199	200	201	202	203	204	205	206	207	208	209	210	211	212	213	214	215	216	217	218	219	220	221	222	223	224	225	226	227	228	229	230	231	232	233	234	235	236	237	238	239	240	241	242	243	244	245	246	247	248	249	250	251	252	253	254	255	256	257	258	259	260	261	262	263	264	265	266	267	268	269	270	271	272	273	274	275	276	277	278	279	280	281	282	283	284	285	286	287	288	289	290	291	292	293	294	295	296	297	298	299	300	301	302	303	304	305	306	307	308	309	310	311	312	313	314	315	316	317	318	319	320	321	322	323	324	325	326	327	328	329	330	331	332	333	334	335	336	337	338	339	340	341	342	343	344	345	346	347	348	349	350	351	352	353	354	355	356	357	358	359	360	361	362	363	364	365	366	367	368	369	370	371	372	373	374	375	376	377	378	379	380	381	382	383	384	385	386	387	388	389	390	391	392	393	394	395	396	397	398	399	400	401	402	403	404	405	406	407	408	409	410	411	412	413	414	415	416	417	418	419	420	421	422	423	424	425	426	427	428	429	430	431	432	433	434	435	436	437	438	439	440	441	442	443	444	445	446	447	448	449	450	451	452	453	454	455	456	457	458	459	460	461	462	463	464	465	466
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Program stručnog usavršavanja za Kantonalnu upravu predstavlja ključni element u procesu osiguravanja visoke efikasnosti i profesionalnosti inspeksijskih službi.

Program stručnog usavršavanja za rukovodeće državne službenike, inspektore, druge državne službenike i namještenike Kantonalne uprave propisuje sadržaj obuke, nosioce i izvođače obuke, kao i način izvođenja obuke i testiranja zaposlenika, državnih službenika i namještenika s ciljem procesa organizacijskog unapređenja i modernizacije administracije kroz uvođenje odabranih modela za upravljanje kvalitetom. Ovim programom se podiže opći nivo organizacijske efikasnosti, povećava nivo kvalitete usluga i zadovoljstvo korisnika usluga javne uprave.

Na osnovu realizovanih aktivnosti stručnog usavršavanja zaposlenika Kantonalne uprave, u posmatranom izvještajnom periodu proveden je obiman i sadržajno raznovrstan program edukacija, s ciljem jačanja stručnih, pravnih, digitalnih i integritetskih kapaciteta zaposlenika, unapređenja znanja i vještina, te usklađivanja rada inspeksijskih službi sa savremenim standardima javne uprave, digitalizacije, transparentnosti i dobrog upravljanja.

Edukacije su realizovane u saradnji sa Agencijom za državnu službu Federacije Bosne i Hercegovine, Federalnom upravom za inspeksijske poslove, kao i drugim relevantnim domaćim i međunarodnim institucijama i organizatorima, kroz online, učionički i kombinovani oblik rada. Programi stručnog usavršavanja obuhvatili su zaposlenike iz većine organizacionih jedinica Kantonalne uprave, čime je osigurana ravnomjerna zastupljenost i kontinuirano jačanje kapaciteta na nivou cijele institucije.

Poseban akcenat u izvještajnom periodu stavljen je na jačanje digitalne pismenosti i savremenih IT kompetencija zaposlenika. Značajan broj službenika učestvovao je u strukturiranim ciklusima edukacija iz oblasti rada u Microsoft Excelu i Microsoft 365 okruženju, koje su obuhvatile osnovne i napredne funkcije, izradu grafikona i pivot tabela, automatizaciju procesa putem makroa, upravljanje i analizu podataka, kao i pripremu za napredne alate poput Power BI. Ove edukacije su doprinijele unapređenju analitičkih sposobnosti, efikasnijoj obradi podataka, kvalitetnijem izvještavanju i racionalnijem obavljanju svakodnevnih poslova u svim organizacionim jedinicama.

Kontinuirano jačanje integriteta i prevencije korupcije predstavljalo je jedan od ključnih stubova programa stručnog usavršavanja. U saradnji sa Federalnom upravom za inspeksijske poslove realizovan je sveobuhvatan modularni program „Jačanje integriteta u inspeksijskoj službi“, koji je obuhvatio teme integriteta upravnog nadzora i odlučivanja, menadžerskih funkcija u inspeksijskoj službi, proaktivne transparentnosti, kao i prepoznavanja korupcije kao sigurnosnog rizika. Višednevne edukacije, realizovane kroz više modula i termina, obuhvatile su veliki broj zaposlenika i doprinijele jačanju etičkih standarda, antikorupcijske svijesti, profesionalne odgovornosti i otpornosti institucije na nepravilnosti, čime se direktno jača povjerenje javnosti u rad inspeksijskih organa.

Značajan segment stručnog usavršavanja odnosio se na jačanje znanja iz oblasti pravnog okvira. Tokom izvještajnog perioda realizovane su brojne edukacije koje su obuhvatile upravni postupak, redovne i vanredne pravne lijekove, prisilno izvršenje upravnih mjera u inspekcijskom nadzoru, primjenu kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, javne nabavke, radno pravo, kao i zakonodavstvo u specifičnim sektorima poput upravljanja otpadom i zaštite ličnih podataka. Ove edukacije su doprinijele ujednačavanju prakse, jačanju pravne sigurnosti i zakonitosti u radu, te kvalitetnijem i efikasnijem upravnom i inspekcijskom postupanju.

Posebna pažnja posvećena je edukacijama iz oblasti zaštite ličnih podataka, uključujući „in house“ programe namijenjene zaposlenicima Kantonalne uprave. Fokus ovih edukacija bio je na primjeni važećih i nadolazećih zakonskih rješenja, ulozi i odgovornostima organa državne službe, imenovanju službenika za zaštitu ličnih podataka, kao i praktičnim aspektima zakonitog i odgovornog postupanja s ličnim podacima u svakodnevnom radu. Time je dodatno osnažena institucionalna spremnost za primjenu propisa u ovoj oblasti.

U okviru općeg stručnog usavršavanja realizovane su i edukacije iz oblasti kancelarijskog poslovanja, poslovne komunikacije, metodologije izrade propisa, upravljanja ljudskim odnosima, konfliktnog menadžmenta i rada u stresnom okruženju. Ove aktivnosti su doprinijele razvoju interpersonalnih i organizacijskih vještina zaposlenika, unapređenju međusobne saradnje i kvalitetnijem obavljanju zahtjevnih poslova u inspekcijskim i upravnim organima.

Stručno usavršavanje obuhvatilo je i niz sektorski specifičnih edukacija. Realizovane su edukacije iz oblasti sigurnosti hrane, uključujući tumačenje pravilnika o mikrobiološkim kriterijima i primjenu HACCP procedura, kao i seminari iz oblasti zdravstva i kvaliteta usluga. Posebno se izdvajaju praktične obuke iz oblasti obnovljivih izvora energije i rudarstva, realizovane na terenu, koje su zaposlenicima omogućile neposredan uvid u tehničke, ekološke i sigurnosne aspekte ovih djelatnosti, te unaprijedile nadzor u sektorima od strateškog značaja.

Značajan doprinos jačanju međunarodnih i evropskih administrativnih kapaciteta ostvaren je kroz edukacije iz oblasti evropskih integracija, usklađivanja zakonodavstva, komunikacije u procesu pristupanja Evropskoj uniji, kao i kroz programe jačanja komunikacijskih vještina na engleskom jeziku. Pored toga, realizovane su specijalizirane međunarodne radionice, uključujući TAIEX edukacije iz oblasti tržišnog nadzora igračaka, koje su doprinijele usklađivanju prakse sa evropskim standardima i jačanju stručnih znanja u oblasti tržišnog nadzora.

U oblasti digitalne sigurnosti i savremenih tehnologija realizovane su edukacije iz sajber sigurnosti, zaštite informacionih sistema i primjene umjetne inteligencije u javnoj upravi, posebno namijenjene rukovodećim državnim službenicima. Ove aktivnosti predstavljaju odgovor na savremene izazove digitalne transformacije i doprinose modernizaciji rada, unapređenju efikasnosti i sigurnosti informacionih sistema.

Sve edukacije realizovane su kao jednodnevni i višednevni programi, u zavisnosti od složenosti tematike, a provedene su u Sarajevu, Travniku, Mostaru, Banjoj Luci, Goraždu i Jajcu, kao i putem online platformi. Ukupan broj dana i sati provedenih na edukacijama ukazuje na visok stepen uključenosti zaposlenika i jasno opredjeljenje institucije za kontinuirano ulaganje u razvoj ljudskih resursa.

Zaključno, realizovane aktivnosti stručnog usavršavanja u izvještajnom periodu predstavljaju značajan doprinos unapređenju stručnosti, digitalnih kompetencija, pravne sigurnosti, profesionalne etike i integriteta rada Kantonalne uprave. Stečena znanja i vještine direktno doprinose kvalitetnijem obavljanju inspekcijskih i upravnih poslova, boljoj primjeni propisa, većoj transparentnosti i jačanju povjerenja građana u rad institucija, što je u potpunosti u skladu sa strateškim ciljevima Vlade Kantona Sarajevo u oblasti reforme javne uprave, profesionalizacije državne službe i jačanja efikasnog inspekcijskog nadzora.

Tokom izvještajnog perioda nekoliko inspektora su bili učesnici različitih komisija i radnih grupa i to:

Koordinacioni tim za borbu protiv trgovine ljudima, Radna grupa za Evropske integracije, Koordinacioni odbor za praćenje organizacije i izvođenja deratizacije na području Kantona Sarajevo, Komisija za izradu Pravilnika o sanitarno-tehničkim i higijenskim uslovima bazenskih kupališta i zdravstvenoj ispravnosti bazenskih voda, Komisija za izradu zakona o ugostiteljskoj djelatnosti Kantona Sarajevo.

Kroz ove aktivnosti, Kantonalna uprava je postigla visok nivo organizacije i efikasnosti u svom radu. Ovaj napredak je ključan za efikasno sprovođenje zakonskih propisa i ostvarivanje javnih ciljeva, čime se direktno doprinosi interesima građana.

XI NAČIN OSTVARIVANJA SARADNJE SA FEDERALNIM ORGANIMA, DRUGIM KANTONIMA, OPĆINAMA, GRADOM SARAJEVOM, OMBUDSMENIMA, NEVLADINIM SEKTOROM I DRUGIM ORGANIMA

Kantonalna uprava ostvaruje kontinuiranu saradnju sa Federalnom upravom za inspekcijske poslove, općinama, nadležnim resornim ministarstvima u Kantonu i Federaciji, sa policijskim i ostalim državnim i drugim službama i organizacijama.

U toku godine je bilo postupanja i zajedničkog vršenja inspekcijskih pregleda sa inspekcijama iz Federalne uprave za inspekcijske poslove, kao i sa inspekcijama iz općina u Kantonu Sarajevo u cilju preduzimanja zajedničkih mjera iz nadležnosti pojedinih inspekcija u otklanjanju određenih nepravilnosti, što će biti nastavljeno i u budućem radu inspekcija.

Inspekcije u redovnom preduzimanju mjera prate stanje u oblasti koju kontrolišu i pored redovnih mjera koje donose u upravnom postupku često preventivno predlažu mjere kojima se unapređuje i poboljšava stanje u pojedinim oblastima. Pored redovnog mjesečnog, kvartalnog i godišnjeg izvještavanja inspektori, u skladu sa Zakonom o inspekcijama Kantona Sarajevo, redovito pismeno

obavještavaju stranke o preduzetim mjerama u svakom inspekcijskom nadzoru, a nadležnim organima se blagovremeno dostavljaju potrebne informacije o stanju sa prijedlogom mjera za unapređenje stanja i otklanjanja nedostataka u pojedinim oblastima u kojima inspekcije vrše nadzor i kontrolu. Nadležno resorno Ministarstvo privrede Kantona Sarajevo se redovito u detaljnim mjesečnim izvještajima informiše o radu inspekcija i stanju u pojedinim oblastima koje nadziru inspekcije.

Saradnja sa drugim inspekcijama ostvaruje se planiranim usmjerenim timskim radom sa inspekcijom za hranu, poljoprivrednom, tržišnom, komunalnom i inspekcijom rada, kako u okviru Uprave, tako i inspekcijama na federalnom i općinskom nivou.

Inspektorat je u svakodnevnoj korespondenciji sa nadležnim tijelima u oblasti veterinarstva, Uredom za veterinarstvo Bosne i Hercegovine, Federalnim ministarstvom poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, te Ministarstvom privrede Kantona Sarajevo. Saradnja sa svim mjerodavnim veterinarskim tijelima ostvaruje se i kroz Program obuke službenih veterinarara gdje redovno prisustvuju svi inspektori iz Inspektorata.

U 2026.godini po preporukama EU, posebna pažnja će se posvetiti unaprjeđenju horizontalne i veterikalne komunikacije i koordinacije aktivnosti s akcentom na izvještavanje o i upravljanje neusklađenostima, kao i održavanje redovnih radnih sastanaka tokom implementacije izrađenih planova kontrole u oblasti hrane i veterinarstva.

U 2026.godini, dodatno će se nastojati uspostaviti bolja saradnja sa nadležnim tijelima i ustanovama iz oblasti zdravstva, posebno u segmentu kontrole zaraznih bolesti zajedničkih za ljude i životinje (zoonoze). Radi zaštite zdravlja ljudi saradnja sa sektorom zdravstva planira se razvijati kroz koncept "Jedinstvenog zdravlja" u pogledu razmjene informacija o kretanju bolesti, zajedničkom radu na otkrivanju uzroka oboljenja, puta i načina prijenosa bolesti, kao i na određivanju najboljih mjera za kontrolu i praćenje zaraznih bolesti, posebno zoonoza.

Radi jačanja saradnje sa federalnom veterinarskom inspekcijom, pojedine planirane službene kontrole na teritoriji Kantona Sarajevo provest će timovi kantonalnih i federalnih veterinarskih inspektora.

Uspostavljena je i stalna saradnja sa Ministarstvom za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo, Ministarstvom za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo, Ministarstvom zdravstva Kantona Sarajevo, Ministarstvom finansija Kantona Sarajevo, Ministarstvom za boračka pitanja Kantona Sarajevo, Uredom za borbu protiv korupcije, Institucijom ombudsmana za ljudska prava, kao i Kantonalnim tužilaštvom Kantona Sarajevo, Federalnim ministarstvom unutrašnjih poslova, Kantonalnim ministarstvom unutrašnjih poslova, Direkcijom za robne rezerve Kantona Sarajevo, Agencijom za sigurnost hrane, Agencijom za nadzor nad tržištem, Ministarstvom zdravstva Kantona Sarajevo, Federalnim ministarstvom zdravstva i drugim institucijama na način da je blagovremeno postupano po zahtjevima naprijed navedenih institucija, kao i blagovremeno odgovarano na zastupnička pitanja.

Tokom izvještajnog perioda, Inspektorat sanitarne, zdravstvene, farmaceutske inspekcije i inspekcije za hranu u kontinuitetu je sarađivao sa Federalnom upravom za inspektijske poslove, te se radilo na timskim inspektijskim nadzorima iz oblasti zdravstva.

Uspostavljena je saradnja i sa Ministarstvom zdravstva Kantona Sarajevo i JU Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo, a vezano za nadzore sistematske deratizacije, kao i koordiniranju realizacije iste.

Timskom radom praćeno je provođenje sistematske deratizacije, koja se na području Kantona Sarajevo nije vršila u protekle dvije godine. Sanitarni inspektori i predstavnici JU Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo pratili su izvođenje svih faza.

Sanitarni inspektori i predstavnici JU Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo vršili su timske nadzore i kontrole sprječavanja i nastanka bolničkih infekcija.

Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo podnosi zahtjeve ili dostavlja informacije o uočenim postupcima koji nisu u skladu sa propisima, a vezano za privremenu spriječenost za rad, kao i vezano za propisivanje lijekova, odnosno propisivačku praksu, na osnovu kojih nadležna zdravstvena inspekcija i farmaceutska inspekcija dalje postupaju.

Ostvarena je i saradnja sa Agencijom za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine, te je održano nekoliko sastanaka i inspektori su prisustvovali tematskim okruglim stolovima u cilju poboljšanja saradnje i rada na polju sigurnosti hrane. Tokom izvještajnog perioda realizovan je monitoring kontrole pesticida, prema operativnom planu koji je pripremila Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine.

Održano je nekoliko sastanaka sa Ministarstvom zdravstva Kantona Sarajevo, a vezano za promet i nabavku lijekova u zdravstvenim ustanovama i privatnoj praksi, a kako bi osigurali kvalitet i dostupnost lijekova pacijentima u skladu sa zakonskom regulativom, kao i sa Stomatološkom komorom Federacije BiH, a vezano za nabavku i primjenu anestetika u stomatološkim ordinacijama.

Održani su sastanci zdravstvene i farmaceutske inspekcije sa uposlenicima JU Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo, radi efikasnijeg postupanja na terenu i jednakog djelovanja prema subjektima nadzora, a vezano za dostavljanje zbirnih izvještaja, na osnovu čega su vršene pojačane kontrole na terenu.

Sanitarni inspektori i inspektori za hranu su tokom izvještajnog perioda učestvovali na stručnom radnom sastanku koji je organizovao Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo, a gdje se diskutovalo o slijedećim temama:

- predavljanje novog Pravilnika o sanitarno-tehničkim i higijenskim uslovima bazenskih kupališta i zdravstvenoj ispravnosti bazenskih voda
- osvrt na Smjernice za tumačenje i provedbu pravilnika o mikrobiološkim kriterijima za hranu (2023)
- trovanje hranom – pravovremena reakcija i put komunikacije.

Tokom sastanka razmjenjena su iskustva i znanja, te se ukazalo na poteškoće u radu, a koje zajednički bi mogle biti otklonjenje kako bi primjena postojećih zakona bila potpuno primjenjiva. Zaključeno je da je potrebno više radnih sastanka na kojima bi se upravo ukazivalo na nedostatke i poteškoće kod primjene zakona, svakako uz upućivanje inicijativa za izmjenu istih.

Saradnja saobraćajne inspekcije sa različitim nivoima vlasti (državnim, federalnim, kantonalnim i općinskim organima) i nevladinim organizacijama, može se ogledati u nekoliko ključnih aspekata: Koordinacija u implementaciji saobraćajnih propisa: Saobraćajna inspekcija sarađuje sa različitim organima vlasti na svim nivoima kako bi osigurala dosljedno provođenje saobraćajnih zakona i propisa. Naime, inspektori na nivou općina ili kantona mogu raditi u koordinaciji sa federalnim i državnim vlastima da bi obezbijedili jednakost u primjeni zakonskih odredbi, kao i sticanje radnog iskustva. Saradnja sa državnim i federalnim organima ogleda se dijelom i kroz provođenje federalnih i državnih propisa za koje su ovlašteni kantonalni saobraćajni inspektori.

Razmjena informacija i podataka: Inspekcija često dijeli informacije sa drugim organima o prekršajima u saobraćaju, nelegalnim aktivnostima dio kroz zakonske obaveze, a dio dijeljenja informacija se realizuje kroz zahtjeve inspektora za informacijama u svrhu rješavanja predmeta u upravnom postupku. To uključuje razmjenu podataka za Ministarstvom saobraćaja Kantona Sarajevo, Upravom policije MUP-a Kantona Sarajevo kao i sa drugim upravama u Federaciji BiH, Ministarstvom policije Republike Srpske, Uredom za borbu protiv korupcije Kantona Sarajevo, Graničnom policijom, Ministarstva sigurnosti BiH i slično

Zajednički nadzor i kontrole na svim nivoima vlasti, inspekcija može obavljati zajedničke kontrole saobraćaja, što uključuje zajedničke akcije na cestovnim punktovima s ciljem smanjenja negativnih pojava (nelegalni taxisti, nelegalni Renta-car prijevoznici, nelegalni tzv "kombi" prijevoznici.) Ove aktivnosti često uključuju razne nivoe vlasti kako bi se obezbijedila efikasnost i vidljivost, a konkretno za Inspektoratu saobraćajne i cestovne inspekcije je bitna saradnja sa policijskim službenicima Uprave policije Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo koja se obavlja svakodnevno, kao i saradnja sa pripadnicima granične policije BiH u sklopu provođenja akcija u krugu Međunarodnog Aerodroma Sarajevo.

Saradnja sa policijskim službenicima Uprave policije Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo se realizira u kontinuitetu, te se planirane aktivnosti realiziraju bez uslovno što implicira vrlo efikasnu saradnju.

Broj: 14-01-30-00060/26
Datum: 19.01.2026. godine

Član 10.

(Mjesto održavanja sjednice Vlade)

- (1) Sjednice Vlade održavaju se, u pravilu, u sjedištu Vlade.
- (2) Izuzetno, sjednica Vlade može se održati i izvan sjedišta Vlade, o čemu odlučuje Premijer.

Odjeljak C. - Sazivanje sjednica Vlade i utvrđivanje dnevnog reda

Član 11.

(Dnevni red sjednice Vlade)

- (1) Premijer utvrđuje prijedlog dnevnog reda i saziva sjednicu Vlade pismenim ili elektronskim putem.
- (2) U slučaju odsutnosti ili sprječenosti Premijera, sjednice Vlade saziva jedan od članova Vlade, kojeg odlukom odredi Premijer.

Član 12.

(Redovna sjednica)

- (1) O sazivanju sjednice Vlade, članove Vlade obavještava sekretar Vlade dostavljanjem poziva.
- (2) Pozivi za sjednicu sa odgovarajućim materijalima dostavljaju se Premijeru, članovima Vlade, Predsjedavajućem Skupštine Kantona Sarajevo i zamjenicima predsjedavajućeg, rukovodiocu Službe za protokol i press Kantona Sarajevo, rukovodiocu Kabineta premijera Kantona Sarajevo, rukovodiocu Ureda za zakonodavstvo Kantona Sarajevo, najkasnije 48 sati prije održavanja sjednice.
- (3) Poziv za sjednicu Vlade sadrži vrijeme i mjesto održavanja sjednice, prijedlog dnevnog reda, predložene materijale odnosno obavještenje o tome koji se materijali dostavljaju uz poziv a koji će biti dostavljeni naknadno, kao i druga obavještenja od značaja za održavanje sjednice.
- (4) Materijali za sjednice Vlade dostaviti će se radi upoznavanja i praćenja i drugim licima, ako to odluči Premijer.

Član 13.

(Vanredna sjednica)

- (1) U hitnim slučajevima, ukoliko bi nedonošenjem odluka bilo ugroženo zdravlje i život građana, prouzrokovana materijalna šteta na objektima i imovini i u drugim slučajevima kada je neophodno hitno donošenje odluka, Premijer može u kraćem roku sazvati vanrednu sjednicu Vlade.
- (2) U slučaju iz stava (1) ovog člana, materijali za sjednicu Vlade mogu se dostaviti i neposredno prije održavanja sjednice ili na samoj sjednici i to samo oni materijali zbog kojih je i sazvana vanredna sjednica.
- (3) Za sjednicu iz stava (1) ovog člana, na obrazložen zahtjev člana Vlade, Premijer može odlučiti da se sjednica Vlade sazove i održi elektronskim putem, s tim da se glasanje vrši elektronskom poštom. Rezultate glasanja utvrđuje Premijer.
- (4) U slučajevima održavanja sjednica Vlade na način predviđen u stavu (3) ovog člana, poziv za sjednicu sa prijedlogom dnevnog reda i materijalima se, pored obavještanja putem telefona, dostavljaju i elektronskom poštom.

Član 14.

(Korespondentna sjednica)

- (1) Izuzetno, u okolnostima opasnosti po javnu sigurnost i sigurnost građana širih razmjera, elementarnih nepogoda, velikih šteta za imovinu, epidemija i slično, Premijer može predložiti da se korespondentna (redovna ili vanredna) sjednica Vlade održi online korištenjem

informatičkog sistema koji podržava prijenos video konferencije ili aplikacija, programa i drugih elektronskih platformi za direktnu glasovnu i video komunikaciju. Rezultate glasanja utvrđuje Premijer uz asistenciju sekretara Vlade Kantona Sarajevo.

- (2) U slučajevima održavanja sjednica Vlade na način predviđen u stavu (1) ovog člana pozivi za sjednice se dostavljaju pismenim ili elektronskim putem, a zapisnici sa održanih sjednica vrše se na osnovu elektronske pošte ili online tonskog snimanja. Prilikom održavanja sjednica iz stava (1) ovog člana shodno se primjenjuju odredbe ovog poslovnika i osiguravaju potrebne tehničke pretpostavke.

Član 15.

(Prisustvo na sjednici Vlade)

- (1) Pored Premijera, članova Vlade i sekretara Vlade, sjednici prisustvuju: rukovodilac Službe za protokol i press Kantona Sarajevo, rukovodilac Ureda za zakonodavstvo Kantona Sarajevo, rukovodioci drugih kantonalnih organa, kada se razmatraju propisi i drugi materijali čiji su predlagači, uposlenici Stručne službe Vlade, koji prate sjednice i vrše određene zadatke u vezi sa radom Vlade o čijem prisustvu odlučuje sekretar Vlade.
- (2) Premijer može odlučiti da se na sjednicu Vlade pozovu predstavnici predlagača materijala, kao nosioci pripreme i izrade materijala, kao i druga lica čije prisustvo može biti značajno i korisno za raspravu o određenom materijalu, samo za vrijeme razmatranja materijala radi kojeg su i pozvani, bez prava odlučivanja.

Član 16.

(Privremena sprječenost)

- (1) U slučaju privremene sprječenosti člana Vlade, kada se razmatraju materijali iz nadležnosti ministarstva kojim rukovodi odsutni član Vlade, sjednicama Vlade prisustvuje sekretar tog ministarstva, bez prava glasa.
- (2) Sekretar Vlade, kada nije u mogućnosti da prisustvuje sjednici Vlade, može prenijeti svoje ovlaštenje na državnog službenika Stručne službe Vlade kojeg on odredi.

POGLAVLJE III - DOSTAVLJANJE I FORMA MATERIJALA ZA RAZMATRANJE, UTVRĐIVANJE PRIJEDLOGA ZAKLJUČAKA I DRUGIH AKATA

Odjeljak A. - Način pripreme, forma i dostavljanje materijala

Član 17.

(Sadržaj materijala koji se dostavljaju Vladi na razmatranje)

- (1) Materijale za razmatranje na sjednici Vlade kantonalni organi uprave i druge kantonalne organizacije i institucije, kao predlagači materijala, uz propratni dopis sa prijedlogom akta Vlade i Skupštine i obrazloženjem, dostavljaju se u formi:
 - a) nacrt i prijedloga zakona i drugih propisa i općih akata koje Vlada predlaže Skupštini radi razmatranja i donošenja,
 - b) prijedloga uredbe, odluke, rješenja, zaključka i drugih općih i pojedinačnih akata koje donosi Vlada,
 - c) programa, planova, analiza, izvještaja i informacija.
- (2) Nacrt, odnosno prijedlog zakona koji su obuhvaćeni prijedlogom godišnjeg programa rada Vlade, kao i za zakone koji nisu obuhvaćeni godišnjim programom rada i podzakonske propise, za koje je Vlada odlučila da se provede prethodna procjena shodno Uredbi o procjeni uticaja propisa ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 29/22) dostavljaju se sa:

- a) obrazloženjem koje sadrži:
- 1) ustavni, odnosno zakonski osnov za donošenje propisa,
 - 2) razloge zbog kojih treba donijeti propis i načela na kojima treba da se urede odnosi u odgovarajućoj oblasti,
 - 3) objašnjenja pravnih rješenja sadržanih u propisu,
 - 4) mišljenja kantonalnih organa i organizacija, nevladinog sektora i drugih učesnika u raspravi o prednacrtu i nacrtu propisa, koji su konsultovani u toku izrade propisa, sa posebnim osvrtom na mišljenja koja nisu usvojena i razlozima zbog kojih nisu usvojena,
 - 5) finansijska i druga sredstva potrebna za provođenje propisa i način njihovog obezbjeđenja (izvori sredstava),
 - 6) priložene odredbe propisa koji se mijenjaju ili dopunjuju i odredbe propisa koji su pomenuti u preambuli i tekstu propisa i obrazloženju propisa,
 - 7) mišljenje Ekonomsko-socijalnog vijeća za područje Kantona Sarajevo na nacrt propisa i drugih akata, koji se odnose na oblast ekonomske, socijalne i razvojne politike i ekonomskih i socijalnih prava i interesa zaposlenika i poslodavaca, sa osvrtom na mišljenje, odnosno da li je mišljenje prihvaćeno ili ne, i razlozima zbog kojih nije prihvaćeno;
- b) mišljenjem Ureda za zakonodavstvo Vlade, sa stanovišta usklađenosti sa ustavom i pravnim sistemom;
- c) mišljenjem Ministarstva pravde i uprave, sa stanovišta usklađenosti sa Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i osnovnim slobodama i drugim pravnim aktima kojima se štite ljudska prava i slobode;
- d) mišljenjem, sa prijedlogom Ministarstva finansija o izvorima finansijskih sredstava za provođenje propisa i potrebnim finansijskim sredstvima i Izjavom o fiskalnoj procjeni na obrascu IFF-DA ili obrascu IFF-NE;
- e) mišljenjem Pravobranilaštva Kantona Sarajevo, kada su u pitanju propisi imovinsko-pravnog karaktera.
- (4) Odluke, rješenja i zaključci, kao pojedinačni akti Vlade, dostavljaju se Stručnoj službi Vlade uz priloženi dopis sa obrazloženjem i mišljenjima Pravobranilaštva Kantona Sarajevo i Ministarstva finansija, ukoliko su potrebna, ako se radi o imovinsko-pravnim odnosima ili zahtjevima za budžetska sredstva.
- (5) Izrada i dostavljanje nacrti i prijedloga propisa i drugih akata iz st. (2) i (3) za razmatranje na sjednici Vlade vrši se na način i po postupku utvrđenom Uredbom o postupku i načinu pripremanja, izrade i dostavljanja propisa ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 50/17 i 2/18 - Ispravka) i njenim kasnijim izmjenama i dopunama.
- Član 18.
- (Shodna primjena Uredbe na stručne službe koje osniva Vlada)
- Stručne službe koje osniva Vlada dužne su, prilikom pripreme i dostavljanja materijala koji se razmatra na sjednici Vlade pridržavati se odredbi Uredbe o postupku i načinu pripremanja, izrade i dostavljanja propisa.
- Član 19.
- (Izmjene i dopune propisa)
- (1) U slučaju kada se predlažu izmjene i dopune propisa, pored ispunjenja uvjeta navedenih u članu 17. ovog poslovnika, u obrazloženju trebaju biti i navedeni konkretni razlozi za izmjene i dopune propisa i problemi koji su nastali u njegovom provođenju.
 - (2) Uz nacrt, odnosno prijedlog propisa kojim se vrše izmjene i dopune postojećeg propisa, mora se priložiti i tekst odredaba propisa koje se mijenjaju ili dopunjuju.
- Odjeljak B. - Planovi, programi, analize, izvještaji, informacije i materijali sa oznakom tajnosti**
- Član 20.
- (Planovi, programi, analize, izvještaji i informacije)
- (1) Analizom se, na osnovu detaljnog praćenja i izučavanja pojave i problema u pojedinim oblastima ili o pojedinim pitanjima iz određene oblasti za određeni vremenski period, potpunije ocjenjuje postojeće stanje i ukazuje na uzroke i posljedice takvog stanja. Analiza treba da sadrži prijedlog zaključaka u pogledu preduzimanja potrebnih mjera ili donošenja propisa i općih akata i može biti

- a) inspekcijske poslove iz nadležnosti kantonalnih inspekcija koje su organizovane u njenom sastavu;
- b) zaprima prijave, pritužbe i pisane zahtjeve od pravnih i fizičkih lica, te ih dalje prosljeđuje nadležnoj inspekciji na postupanje;
- c) prati stanje u upravnim oblastima za koje je nadležna i poduzima upravne i druge mjere u vršenju inspekcijskog nadzora;
- d) prati stanje u oblasti inspekcijskog nadzora i podnosi izvještaj o radu Vladi Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Vlada Kantona) kao i posebne izvještaje kada se za to ukaže potreba;
- e) donosi programe i planove vršenja inspekcijskog nadzora;
- f) vodi evidenciju o svim subjektima nadzora;
- g) vodi evidenciju o izvršenim inspekcijskim nadzorima i o radu svakog kantonalnog inspektora;
- h) vodi evidenciju o službenim iskaznicama kantonalnih inspektora;
- i) donosi program stručne obuke inspektora i drugih državnih službenika i namještenika Kantonalne uprave;
- j) učestvuje u stručnoj pripremi kantonalnih propisa nad kojim inspekcijski nadzor vrši kantonalna inspekcija, po potrebi;
- k) ostvaruje saradnju sa nadležnim organima u Bosni i Hercegovini, Federaciji Bosne i Hercegovine i Kantonu;
- l) obavlja inspekcijski nadzor po ovlaštenju direktora uprave za inspekcijske poslove;
- m) obavlja i druge upravne i stručne poslove određene zakonima i drugim propisima.

Član 13

(Djelokrug rada)

Djelokrug rada kantonalnih inspekcija utvrđen je propisima Bosne i Hercegovine, federalnim i kantonalnim propisima u dijelu u kojima je regulisana nadležnost kantonalnih inspekcija za određenu upravnu oblast.

Član 14

(Planiranje i izvještaji o inspekcijskom nadzoru)

- (1) Kantonalna uprava donosi godišnji program rada i mjesečne planove rada o obavljanju inspekcijskog nadzora.
- (2) Program i plan vršenja inspekcijskog nadzora sadrži vrstu inspekcijskog nadzora po upravnim oblastima.
- (3) Planovi o vršenju inspekcijskog nadzora su službena tajna.
- (4) Pri izradi godišnjih programa i planova za narednu godinu traži se mišljenje ministarstva iz odgovarajućih upravnih oblasti i kompetentnih nadležnih organa i tijela na nivou Kantona Sarajevo. Tražena mišljenja se trebaju dostaviti najkasnije do 30. 09. tekuće godine. Ako ministarstva i kompetentni nadležni organi i tijela ne dostave mišljenje do spomenutog roka, smatrat će se da nemaju primjedbi, ni prijedloga.
- (5) O stanju u oblastima iz svoje nadležnosti Kantonalna uprava podnosi izvještaje Vladi Kantona najmanje jednom godišnje.
- (6) Kod izrade programa i planova posebno se mora voditi računa, gdje god je to moguće, da se inspekcijski nadzor vrši putem mješovitih inspekcijskih timova ovisno od oblasti inspekcijskog nadzora i subjekta nadzora.

- (7) Direktor Kantonalne uprave u određenim slučajevima donosi poseban program inspekcijskog nadzora za određene vanredne situacije.
- (8) Prema posebnom programu iz stava (7) ovog člana, inspekcijski nadzor u određenoj oblasti ili ciljanoj grupi subjekata nadzora bit će javan i promovirat će se putem medija, ili na drugi prikladan način sa ciljem da djeluje edukativno kod subjekata nadzora kao i na pripremu tog subjekta za inspekcijsku kontrolu.
- (9) Glavni kantonalni inspektor podnosi mjesečni izvještaj direktoru Kantonalne uprave, a direktor resornom kantonalnom ministarstvu iz odgovarajuće upravne oblasti.
- (10) Inspektor je dužan dostaviti mjesečni i godišnji izvještaj o svom radu glavnom inspektoru koji služi za izradu mjesečnog i godišnjeg izvještaja.
- (11) Sadržaj izvještaja o radu inspektora propisuje direktor Kantonalne uprave.

Član 15

(Normativi za vršenje inspekcijskog nadzora)

Direktor Kantonalne uprave utvrđuje normative (broj inspekcijskih nadzora u određenom vremenskom periodu) vršenja inspekcijskog nadzora iz nadležnosti kantonalnih inspekcija u sastavu Kantonalne uprave donošenjem Pravilnika o utvrđivanju normativa u saradnji sa glavnim inspektorima.

Član 16

(Evidencije o inspekcijskom nadzoru)

- (1) Kantonalna uprava vodi evidenciju o inspekcijskom nadzoru za sve inspekcije u svom sastavu.
- (2) O svim izvršenim inspekcijskim nadzorima i poduzetim mjerama inspektor je dužan voditi evidenciju.
- (3) Direktor Kantonalne uprave donijet će Pravilnik o elektronskom vođenju sadržaju obrasca - knjige evidencije o inspekcijskom nadzoru, kojim će se regulisati prezentiranje podataka o inspekcijskom nadzoru, izrečenim kaznama i upravnim mjerama kod subjekta nadzora.

Odjeljak A. Nadležnost kantonalne inspekcije

Član 17

(Nadležnost kantonalne inspekcije)

Kantonalna inspekcija vrši inspekcijski nadzor nad primjenom propisa u okviru nadležnosti utvrđenih propisima Bosne i Hercegovine, federalnim propisima i propisima kantona kojima je utvrđena nadležnost kantonalnih inspekcija za vršenje inspekcijskog nadzora kao i drugim propisima.

Član 18

(Vršenje inspekcijskog nadzora po ovlaštenju direktora Kantonalne uprave)

Kada je potrebno hitno izvršiti inspekcijski nadzor radi zaštite javnog interesa, direktor Kantonalne uprave rješenjem može ovlastiti inspektora iz jedne upravne oblasti da izvrši inspekcijski nadzor iz druge upravne oblasti dok traje potreba za istim.

POGLAVLJE III - PRAVA, OBAVEZE I OVLAŠTENJA INSPEKTORA

Član 19

(Inspektori)

Inspektori su državni službenici sa posebnim ovlaštenjima.

Član 20

(Iskaznica i značka inspektora)

- 4) izreći i naplatiti novčanu kaznu na licu mjesta, ako je za to zakonom ovlašten o čemu se izdaje pisana potvrda;
- 5) podnijeti zahtjev za pokretanje disciplinske odgovornosti, odnosno prekršaja ili gospodarskog prijestupa, odnosno kaznenu prijavu za kazneno djelo ako su povredom zakona ili drugog propisa učinjeni ti prijestupi ili kazneno djelo;
- 6) poduzeti i druge upravne mjere i radnje za koje je posebnim zakonom i drugim propisom ovlašten.

Članak 126.

Upravne i druge mjere iz toč. 1. do 3. i točke 5. članka 125., kao i preventivne mjere iz članka 130. ovoga Zakona, inspektor naređuje donošenjem pisanog rješenja. Temelj za donošenje rješenja predstavlja činjenično stanje navedeno u zapisniku iz odredbe članka 124. ovoga Zakona.

Na rješenje iz stavka 1. ovoga članka, odgovorna osoba kod koje je izvršen inspeksijski nadzor, ima pravo izjaviti žalbu nadležnom organu u roku od osam dana od dana prijama rješenja, ako posebnim zakonom nije određen drugi rok. Žalba se izjavljuje sljedećim organima, i to:

- 1) ako je rješenje donio federalni inspektor - žalba se izjavljuje federalnom ministru čiji je inspektor donio rješenje;
- 2) ako je rješenje donio kantonalni inspektor, a odnosi se na primjenu federalnog zakona - žalba se izjavljuje nadležnom federalnom inspektoru, a ako se rješenje odnosi na primjenu kantonalnog zakona - žalba se izjavljuje kantonalnom ministru čiji je inspektor donio rješenje;
- 3) ako je rješenje donio općinski ili gradski inspektor, a odnosi se na primjenu federalnog zakona - žalba se izjavljuje nadležnom federalnom inspektoru, a ako se rješenje odnosi na primjenu kantonalnog zakona - žalba se izjavljuje nadležnom kantonalnom inspektoru, a ako se rješenje odnosi na primjenu općinskog, odnosno gradskog propisa - žalba se izjavljuje općinskom, odnosno gradskom organu određenom statutom ili propisom općinskog, odnosno gradskog vijeća.

Rješenje po žalbi mora se donijeti najkasnije u roku od 15 dana od dana prijama žalbe.

Rješenje doneseno po žalbi iz stavka 2. ovoga članka je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor kod nadležnog suda, sukladno zakonu.

Članak 127.

Pravna osoba s javnim ovlastima, odnosno organ uprave i upravna organizacija kod kojih je izvršen inspeksijski nadzor, obvezni su postupiti po rješenju inspektora iz članka 126. ovoga Zakona.

Članak 128.

Inspektor je obavezan pratiti provedbu upravnih mjera koje je naložio rješenjem, pa ako utvrdi da se naređene mjere ne provode na način i u roku kako je rješenjem određeno, obavezan je podnijeti zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka, kao i poduzeti druge mjere za koje je zakonom ovlašten.

Ako inspektor ne može osigurati provedbu upravnih mjera u smislu stavka 1. ovoga članka, obavezan je o tome bez odlaganja pisano obavijestiti rukovoditelja organa uprave kojem pripada taj inspektor, koji je obavezan podnijeti zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka ako to nije učinio inspektor i poduzeti druge mjere radi osiguranja provedbe naloženih mjera.

Članak 129.

Inspektor može privremeno oduzeti dokumente i predmete koji u disciplinskom, odnosno prekršajnom ili sudskom postupku mogu poslužiti kao dokaz, o čemu je dužan izdati pisanu potvrdu.

Članak 130.

Inspektor je dužan poduzimati i odgovarajuće preventivne aktivnosti u cilju sprečavanja nastupanja štetnih posljedica zbog nedostataka i nepravilnosti u provedbi zakona i drugih propisa čije izvršenje nadzire, i u tom cilju ima pravo upozoriti fizičke i pravne osobe na obveze iz propisa, ukazati na štetne posljedice, koje mogu nastati i predložiti mjere za otklanjanje njihovih uzroka i druge mjere za koje cijeni da su potrebne, a fizičke i

pravne osobe su dužne postupiti po danim preventivnim mjerama inspektora.

Preventivne mjere iz stavka 1. ovoga članka naređuju se rješenjem.

Članak 131.

O svim izvršenim inspeksijskim pregledima i poduzetim upravnim mjerama iz čl. 125. i 130. ovoga Zakona, inspektor je dužan voditi evidenciju.

Federalni ministri, svaki u oblasti iz svoje nadležnosti, propisuju sadržaj i način vođenja evidencije iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 132.

Inspekcija je dužna najmanje jednom godišnje podnijeti pisano izvješće o izvršenim inspeksijskim pregledima, o nadenom stanju, pojavama i problemima i o poduzetim mjerama s prijedlogom mjera koje bi trebalo poduzeti za otklanjanje utvrđenog nezakonitog ponašanja. U izvješću se obvezno moraju obraditi vidovi i načini kršenja zakona i drugih propisa, nedostaci u propisima i predložiti u kojem bi pravcu trebalo mijenjati pojedina zakonska rješenja.

Izvješće iz stavka 1. ovoga članka, podnosi se sljedećim organima, i to:

- 1) federalna inspekcija izvješće podnosi Vladi Federacije i Parlamentu Federacije;
- 2) kantonalna inspekcija izvješće podnosi vladi kantona i skupštini kantona;
- 3) općinska, odnosno gradska inspekcija izvješće podnosi općinskom načelniku, odnosno gradonačelniku i općinskom, odnosno gradskom vijeću.

2. Odnos federalne inspekcije prema kantonalnoj i općinskoj inspekciji**Članak 133.**

Federalna inspekcija suraduje s kantonalnom inspekcijom i pruža joj potrebnu stručnu pomoć u svim pitanjima od zajedničkog interesa.

Suradnja i stručna pomoć iz stavka 1. ovoga članka, obvezno se ostvaruje u onim pitanjima u kojima je federalnim zakonom predviđeno da određene poslove inspeksijskog nadzora na sprovođenju federalnog zakona vrši kantonalna inspekcija.

U slučajevima iz stavka 2. ovoga članka, federalna inspekcija ima pravo kantonalnoj inspekciji davati naloge, upute i instrukcije o načinu vršenja inspeksijskog nadzora, a kantonalna inspekcija je dužna postupiti po zahtjevima federalne inspekcije i obavijestiti je o poduzetim mjerama.

Članak 134.

Ako federalna inspekcija utvrdi da kantonalna inspekcija ne vrši ili nepravilno vrši inspeksijski nadzor iz stavka 2. članka 133. ovoga Zakona, u tom slučaju federalna inspekcija je obavezna o tome upoznati vladu kantona i tražiti poduzimanje odgovarajućih mjera kako bi kantonalna inspekcija vršila taj nadzor, a do početka rada kantonalne inspekcije, taj inspeksijski nadzor vršit će federalna inspekcija.

Troškovi nastali vršenjem inspeksijskog nadzora od strane federalne inspekcije iz stavka 1. ovoga članka, padaju na teret kantonalnog organa uprave u čiju nadležnost spada taj inspeksijski nadzor.

Članak 135.

Odredbe čl. 133. i 134. ovoga Zakona, analogno se primjenjuju i na odnose federalne inspekcije prema općinskoj, odnosno gradskoj inspekciji u slučajevima kada je federalnim zakonom općinska, odnosno gradska inspekcija ovlaštena vršiti određene poslove inspeksijskog nadzora nad sprovođenjem federalnog zakona.

Članak 136.

Odredbe čl. 133. i 134. ovoga Zakona, analogno se primjenjuju i na odnose kantonalne inspekcije prema općinskoj, odnosno gradskoj inspekciji, a posebno u pitanjima u kojima je općinska, odnosno gradska inspekcija kantonalnim zakonom ovlaštena vršiti određene poslove inspeksijskog nadzora nad sprovođenjem kantonalnog zakona.

VII**(Podnošenje izvještaja o radu kantonalnog organa)**

Rukovodilac kantonalnog organa podnosi godišnji izvještaj o radu zaključno sa 31. decembrom tekuće godine i dostavlja ga sekretaru Vlade, najkasnije do 31. januara naredne godine za prethodnu godinu.

VIII**(Sastavni dijelovi izvještaja o radu Vlade)**

Izvještaj o radu Vlade se sastoji od:

I - Uvodnog dijela

Ovaj dio sadrži izvještaj o izvršenju ciljeva i zadataka koji proizilaze iz nadležnosti Skupštine i Vlade i kantonalnih organa, utvrđene Ustavom, zakonom i drugim propisima, kratak osvrt realiziranih strateških ciljeva Vlade, odnosno daje sažet pregled aktivnosti Vlade u smislu broja održanih sjednica, broja razmatranih i usvojenih tačaka dnevnog reda, planiranih i realiziranih mjera i dr.

U ovom dijelu potrebno je dati osvrt na najznačajnije realizirane aktivnosti planirane programom rada iz prethodne godine sa kratkim uvodnim napomenama i objašnjenjima stepena izvršenja i poštivanja rokova aktivnosti definisanih u akcionom planu godišnjeg programa rada Vlade.

II - Saziva Vlade u izvještajnom periodu

U ovom dijelu u izvještajnom periodu daje se osvrt na saziv Vlade, navode eventualne izmjene u sazivu Vlade u odnosu na prethodni izvještajni period i daje pregled saziva Vlade navodeći funkciju, ime i prezime i period obnašanja funkcije.

III - Programskog dijela

U okviru Programskog dijela godišnjeg izvještaja o radu Vlade Kantona Sarajevo daje se sažet pregled programskih dijelova izvještaja o radu kantonalnog organa prema resornim oblastima.

IV - Normativnog dijela

Ovaj dio sadrži programirane propise - nacрте i prijedloge zakona i drugih propisa koje je donijela:

A. Skupština i

B. Vlada (iskazane po oblastima i po navedenom redoslijedu), i neprogramirane propise (nacрте i prijedloge zakona i drugih propisa) koje je donijela:

A. Skupština i

B. Vlada (iskazane po oblastima i po navedenom redoslijedu):

V - Tematskog dijela

Sadrži programirane poslove i zadatke na provođenju zakona i utvrđene politike, sistematizovane po oblastima a koji se izrađuju u obliku izvještaja, programa, analiza i informacija i dr. onako kako je utvrđeno programom rada Skupštine i Vlade (programirani poslovi), kao i poslove i zadatke koji su izvršeni, a nisu bili predviđeni navedenim programom rada, i to iz nadležnosti Skupštine i Vlade (neprogramirani poslovi).

VI - Kapitalnih projekata

Poseban dio godišnjeg izvještaja o radu Vlade čini opisan prikaz kapitalnih projekata u godini za koju se izrađuje izvještaj o radu sa naznakom faze realizacije i iznosa sredstava.

VII - Ocjene stanja i postignutih rezultata

Sadrži opisni i analitički prikaz učinkovitosti u pogledu provođenja utvrđene politike i izvršavanja propisa Skupštine i Vlade, kao i provođenje smjernica i načelnih stavova ovih organa i prijedlog mjera koje je neophodno preduzeti.

VIII - Programska orijentacija

Sadrži programsku orijentaciju za naredni period i dugoročnu projekciju razvoja u oblasti, sa naznakom projekata kojima će Vlada posvetiti posebnu pažnju.

IX**(Sastavni dijelovi izvještaja o radu kantonalnog organa)**

Izvještaj o radu kantonalnog organa sadrži sljedeće dijelove:

I - Uvodni dio

Uvodni dio sadrži kratak pregled realiziranih aktivnosti planiranih programom rada iz prethodne godine sa kratkim uvodnim napomenama i objašnjenjima stepena izvršenja i poštivanja rokova.

II - Programski dio

Član 15.

(Koordinacija i odgovornost)

- (1) Koordinaciju u procesu planiranja, monitoringa i izvještavanja u organima uprave obavlja sekretar organa uprave, koji osigurava dosljedno provođenje internih uloga i odgovornosti u skladu sa unutrašnjom organizacijom i nadležnostima, te učestvovanje različitih subjekata.
- (2) Izuzetno od odredbe stava (1) ovog člana, ukoliko u kantonalnom organu uprave radno mjesto sekretara organa uprave nije popunjeno ili nije sistematizirano pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta, koordinaciju poslova u procesu planiranja, monitoringa i izvještavanja obavlja pomoćnik rukovodioca organa uprave, kojeg pismenim rješenjem za te poslove ovlasti rukovodilac organa uprave ili u slučaju ukoliko nije sistematizovano mjesto pomoćnika za te poslove imenuje se državni službenik iz tog organa.
- (3) Pomoćnik rukovodioca organa uprave/ imenovani državni službenik odgovoran je za neposrednu izradu dijela trogodišnjeg plana rada, godišnjeg plana rada, te godišnjeg izvještaja o radu osnovne organizacijske jedinice kojom rukovodi/u kojoj je zaposlen.
- (4) Za izradu trogodišnjeg plana rada, godišnjeg plana rada i godišnjeg izvještaja o radu, kao i drugih akata u procesu programiranja razvoja, odgovoran je rukovodilac organa uprave.

POGLAVLJE V - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 16.

(Prelazne i završne odredbe)

- (1) Stupanjem na snagu ove odluke prestaje da važi Odluka o metodologiji izrade i donošenja programa rada i izvještaja o radu Vlade Kantona Sarajevo i kantonalnih organa ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 1/23 - Prečišćeni tekst).
- (2) Izuzetno od odredbi stava (1) ovog člana, Odluka o metodologiji izrade i donošenja programa rada i izvještaja o radu Vlade Kantona Sarajevo i kantonalnih organa ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 1/23 - Prečišćeni tekst) primjenjivat će se prilikom izrade i donošenja godišnjih programa rada i godišnjih izvještaja o radu Vlade i kantonalnih organa i drugih kantonalnih organizacija za 2025. godinu.

Član 17.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Kantona Sarajevo".

Broj 02-04-14256-11/25

24. aprila 2025. godine

Sarajevo

Po ovlaštenju premijera

Ministar

Omer Osmanović, s. r.

TROGODIŠNJI PLAN RADA _____ (UPISATI PUNI NAZIV ORGANA)

ZA PERIOD _____

Napomena: Dokument se izrađuje u Word formatu, Arial 12 tekst, Arial 8,5 tabela

Uvod

- 1) Uvod (opće napomene o trogodišnjem planu rada) (najviše ½ stranice);
- 2) Osvrt na projekte i aktivnosti realizovane godišnjim planom rada za prethodnu kalendarsku godinu (najviše ½ stranice);
- 3) Kratak opis ključnih usmjerenja trogodišnjeg plana rada i provedenog procesa konsultacija (najviše ½ stranice);
- 4) Opis institucionalnih kapaciteta sa analitičkim pregledom ključnih nedostataka i potreba organa uprave u odnosu na planirane programe (mjere) za naredni trogodišnji period (najviše ½ stranice);
- 5) Mogući problemi i rizici za realizaciju trogodišnjeg plana rada (najviše ½ stranice).

VI - SEKRETAR VLADE KANTONA

Član 25

Sekretar Vlade Kantona prema uputstvima premijera i Vlade u skladu sa Poslovnikom, stara se o pripremanju sjednice Vlade i dostavljanju materijala potrebnih za rad Vlade i njenih radnih tijela, pomaže premijeru u vršenju njegovih prava i dužnosti u vezi sa organizacijom i pripremanjem sjednica Vlade i izvršavanju zaključaka Vlade, obezbjeđuje radnim tijelima Vlade pomoć i saradnju stručnih i drugih službi i vrši i druge poslove u vezi s radom Vlade koje mu povjeri premijer.

Sekretar Vlade je naredbodavac za izvršenje finansijskog plana Vlade.

VII - AKTA VLADE KANTONA

Član 26

Vlada Kantona u ostvarivanju svojih nadležnosti utvrđenih ustavom donosi uredbe, odluke, rješenja i zaključke.

Član 27

Izuzetno za vrijeme trajanja ratnog stanja ili neposredne ratne opasnosti kada postoji objektivna nemogućnost da se sazove Skupština Kantona, Vlada može donositi i propise iz nadležnosti Skupštine Kantona.

Propisima iz stava 1. ovog člana ne mogu se staviti van snage prava i slobode utvrđene ustavom i drugim propisima.

Propise iz stava 1. ovog člana Vlada će dostaviti Skupštini na potvrdu čim ona bude u mogućnosti da se sastane.

Član 28

Uredbom se uređuju najvažnija pitanja iz nadležnosti Vlade Kantona, bliže uređuju odnosi za provođenje zakona, obrazuju stručne i druge službe Vlade Kantona i utvrđuju načela za unutrašnju organizaciju organa uprave Kantona.

Odlukom se uređuju pojedina pitanja ili propisuju mjere Vlade Kantona, daje saglasnost ili potvrđuju akta drugih organa ili organizacija i odlučuje o drugim pitanjima o kojima se ne odlučuje uredbom.

Rješenjem se odlučuje o imenovanjima i razrješenjima, kao i o drugim pojedinačnim pitanjima iz nadležnosti Vlade Kantona.

Zaključkom se utvrđuju stavovi o pitanjima od značaja za provođenje utvrđene politike, uređuju unutrašnji odnosi u Vladi Kantona i određuju zadaci organima uprave i službama, kao i radnim tijelima Vlade Kantona. Zaključkom se odlučuje i u drugim slučajevima u kojima se ne donose druga akta.

Član 29

Uredbe i odluke Vlade Kantona objavljuju se u "Službenim novinama Kantona Sarajevo", a ostali akti Vlade ako je to u njima navedeno.

VIII - JAVNOST RADA VLADE KANTONA

Član 30

Javnost rada Vlade Kantona obezbjeđuje se u skladu sa zakonom kojim se reguliše sloboda pristupa informacijama u Federaciji Bosne i Hercegovine.

IX - STRUČNE I DRUGE SLUŽBE KANTONA

 (<https://www.paragraf.rs/>)

 (<https://www.facebook.com/profile.php?id=61575838570610>)

 (<https://twitter.com/ParagrafBA>)

 (<https://www.youtube.com/user/paragraflex>)

 (<https://www.linkedin.com/company/paragraf-lex-bih>)

 (<https://www.instagram.com/paragraf.ba/>)

 (<https://play.google.com/store/apps/details?id=rs.paragraf.android.paragraflex>)

 (http://paragrafnews.rs/mail_lista_process_web_forms/index.php?drzava=ba)

Pravno i ekonomsko izdavanja

(<https://www.paragraf.ba/>)

(<https://www.paragraf.ba/>)

BUDITE NA
PRAVNOJ STRANI

BESPLATNO

- / Propisi Kantona Sarajevo (<https://www.paragraf.ba/besplatni-propisi-kantona-sarajevo.html>)
- / Zakon o ministarstvima i drugim organima uprave KS

ZAKON O MINISTARSTVIMA I DRUGIM ORGANIMA UPRAVE KANTONA SARAJEVO

(*"Sl. novine Kantona Sarajevo", br. 40/2022*)

POGLAVLJE I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1

(Osnivanje kantonalnih organa uprave i upravnih organizacija)

Ovim zakonom osnivaju se organi uprave i upravne organizacije Kantona Sarajevo (u daljnjem tekstu: Kanton), utvrđuje njihov djelokrug i uređuju druga pitanja od značaja za njihovo organizovanje i funkcionisanje.

Član 2

(Organi koji vrše poslove uprave)

Poslove uprave, stručne i s njima povezane upravne poslove iz okvira nadležnosti Kantona vrše kantonalna ministarstva, kantonalne uprave i kantonalne upravne organizacije, utvrđene ovim zakonom.

Član 3

(Odnos ministarstva prema upravi, odnosno upravnoj organizaciji u sastavu ministarstva)

U poslovima iz nadležnosti kantonalne uprave, odnosno kantonalne upravne organizacije koje se nalaze u sastavu kantonalnog ministarstva, ministar donosi podzakonske propise i opše akte za izvršavanje kantonalnih zakona iz tih oblasti i vrši upravni nadzor nad radom te uprave, odnosno organizacije, u skladu sa zakonom.

Član 4

(Odgovornost direktora kantonalne uprave, odnosno kantonalne upravne organizacije)

Direktor kantonalne uprave, odnosno kantonalne upravne organizacije za svoj rad i rad uprave, odnosno upravne organizacije kojom rukovodi odgovoran je i to:

- a) direktor samostalne kantonalne uprave, odnosno samostalne kantonalne upravne organizacije - Vladi Kantona;
- b) direktor kantonalne uprave, odnosno kantonalne upravne organizacije u sastavu kantonalnog ministarstva - ministru i Vladi Kantona.

Član 5

(Proporcionalna zastupljenost)

- (1) U kantonalnim ministarstvima, kantonalnim upravama i kantonalnim upravnim organizacijama osigurava se proporcionalna zastupljenost konstitutivnih naroda i Ostalih, u skladu s Amandmanom XIX (član 11a.) Ustava Kantona Sarajevo, kao i ravnopravna zastupljenost spolova.
- (2) Gramatička terminologija korištenja muškog roda u ovom zakonu podrazumijeva uključivanje oba roda.

POGLAVLJE II - KANTONALNI ORGANI UPRAVE

Odjeljak A - Kantonalna ministarstva

Član 6

(Kantonalna ministarstva)

Kantonalna ministarstva su:

- a) Ministarstvo pravde i uprave,
- b) Ministarstvo zdravstva,
- c) Ministarstvo komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša,
- d) Ministarstvo saobraćaja,
- e) Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice,
- f) Ministarstvo unutrašnjih poslova,
- g) Ministarstvo privrede,
- h) Ministarstvo za odgoj i obrazovanje,
- i) Ministarstvo za nauku, visoko obrazovanje i mlade,
- j) Ministarstvo kulture i sporta,
- k) Ministarstvo finansija i
- l) Ministarstvo za boračka pitanja.

Odjeljak B - Djelokrug kantonalnih ministarstava

Član 7

Skupština obezbjeđuje javnost rada blagovremenim, potpunim i objektivnim informisanjem javnosti o svom radu.

Član 111.

Skupština obezbjeđuje svim sredstvima javnog informisanja, pod jednakim uslovima, pristup informacijama kojima raspolaže, omogućava pristup skupštinskim materijalima, izdaje službena saopštenja i organizuje konferencije za štampu.

Pristup informacijama iz prethodnog stava može biti uskraćen samo ako one predstavljaju državnu, vojnu, službenu ili poslovnu tajnu na način propisan zakonom ili drugim propisima donesenim na osnovu zakona.

Član 112.

Građanima i predstavnicima sredstava javnog informisanja omogućava se slobodan pristup sjednicama Skupštine u za njih posebno rezervisanom prostoru, kako to utvrdi Kolegij i u skladu sa prostornim mogućnostima.

Član 113.

Sjednica ili dio sjednice na kojoj se razmatraju pitanja regulisana stavom 2. člana 111. biće održana bez prisustva sredstava javnog informisanja i zatvorena za javnost.

U slučaju iz prethodnog stava, predsjedavajući je dužan javnosti obrazložiti razloge zatvaranja sjednice Skupštine.

Član 114.

Sjednice komisija Skupštine u pravilu su otvorene za javnost.

Izuzetno, sjednice ili dijelovi sjednica komisija mogu biti zatvoreni za javnost ako se odnose na razmatranje pitanja ili saslušanja vezana za rad predstavnika organa vlasti, stručnjaka ili poslanika/zastupnika posebnih socijalnih interesa.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, predstavnicima sredstava javnog informisanja i građanima biće omogućeno prisustvovanje u skladu sa prostornim mogućnostima.

Član 115.

Gost na sjednicama Skupštine ima pravo da:

- učestvuje u radu Skupštine i u raspravi pred Skupštinom prema odobrenju Kolegija;
- iznosi ekspertsko mišljenje na osnovu odobrenja Kolegija; i
- daje prijedloge Skupštini za rješavanje određenih pitanja na osnovu poziva Skupštine.

Izuzetno, ukoliko se ukaže hitna potreba da gost učestvuje u radu i raspravi pred Skupštinom, Skupština može na sjednici odlučiti da mu se da riječ.

Član 116.

Sekretar Skupštine dužan je organizovati rad Službe Skupštine na način koji omogućava da se brzo i efikasno obrade svi zahtjevi koji su Skupštini upućeni po osnovu Zakona o slobodi pristupa informacijama u Federaciji Bosne i Hercegovine.

VI – AKTA SKUPŠTINE

Opće odredbe o aktima

Član 117.

Skupština donosi Ustav, zakone, budžet i izvještaj o izvršenju budžeta, prostorni plan Kantona, Poslovnik Skupštine, odluke i zaključke, deklaracije, rezolucije, preporuke i smjernice i daje autentična tumačenja zakona ili drugog akta.

Član 118.

Kad Skupština vrši izmjene ili dopune općih akata Skupštine, zakon mijenja ili dopunjuje zakonom, a ostale opće akte, osim zaključka, odlukom.

Zaključak se mijenja ili dopunjuje zaključkom.

Autentično tumačenje se ne može mijenjati ili dopunjavati.

Član 119.

Odluka je skupštinski akt koji se donosi radi izvršavanja ili konkretizacije Ustava, zakona ili drugih općih akata ili njihovih pojedinih dijelova.

Odlukom se odlučuje i o drugim pravima i obavezama Skupštine kada je to Ustavom, zakonom, drugim općim aktom ili ovim poslovníkom određeno.

Član 120.

Zaključkom Skupština odlučuje o svom radu i o radu radnih tijela Skupštine i Službe Skupštine.

Zaključkom Skupština može zauzeti stav o pitanju koje je razmatrala, uključujući utvrđivanje obaveza za Vladu i kantonalne organe uprave u pogledu pripreme zakona ili drugih propisa i općih akata ili vršenja drugih poslova iz njihovog djelokruga.

Radna tijela Skupštine donose zaključke iz svog domena rada.

Član 121.

Deklaracijom se izražava stav Skupštine o političkim pitanjima i drugim bitnim pitanjima od interesa za Kanton, Federaciju Bosne i Hercegovine ili Bosnu i Hercegovinu.

Član 122.

Rezolucijom se utvrđuje političko djelovanje u svim ili pojedinim oblastima iz djelokruga Skupštine.

Rezolucijom se daju i političke smjernice za rad Vlade, kao i drugih kantonalnih organa i organizacija.

Član 123.

Preporukom se izražava mišljenje Skupštine u vezi sa usklađivanjem odnosa i razvijanjem međusobne saradnje organizacija i zajednica o pitanjima od kantonalnog interesa.

Član 124.

Smjernicama se utvrđuju obaveze Vlade i kantonalnih organa uprave u vezi sa politikom izvršavanja zakona i drugih propisa i općih akata, te se usmjerava njihov rad.

Član 125.

Akta donosena na sjednici Skupštine potpisuje predsjedavajući Skupštine.

Član 126.

Izvornikom zakona, odnosno drugog propisa ili općeg akta Skupštine, smatra se onaj tekst zakona odnosno drugog propisa ili općeg akta koji je usvojen na sjednici Skupštine.